

Sisukord

I Seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2399, 23. november 2022, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013 1
- ★ Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2400, 23. november 2022, millega muudetakse määruse (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) IV ja V lisa ⁽¹⁾ 24

II Muud kui seadusandlikud aktid

MÄÄRUSED

- ★ Nõukogu rakendusmäärus (EL) 2022/2401, 8. detsember 2022, millega rakendatakse määruse (EÜ) nr 1183/2005 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis) artiklit 9 32
- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/2402, 16. august 2022, millega parandatakse delegeeritud määruse (EL) 2017/1018 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (finantsinstrumentide turgude kohta) seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks investeerimisühingute, turukorraldajate ja krediidasutuste esitatav teave) teatavaid keeleversioone ⁽¹⁾ 39
- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/2403, 16. august 2022, millega parandatakse delegeeritud määruse (EL) nr 1151/2014 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad asutamisõiguse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamise puhul esitatavat teavet) teatavaid keeleversioone ⁽¹⁾ 41

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

- ★ Komisjoni delegeeritud määrus (EL) 2022/2404, 14. september 2022, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031 ja sätestatakse kaitstavates piirkondades toimuvate karantiinsete taimekahjustajate uuringute üksikasjalikud eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 92/70/EMÜ 42
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2405, 7. detsember 2022, millega parandatakse rakendusmäärust (EL) 2021/1044 üksikule biotsiidile „Pesguard® Gel“ antud liidu loa kehtivusaja osas ⁽¹⁾ 54
- ★ Komisjoni rakendusmäärus (EL) 2022/2406, 8. detsember 2022, muna- ja kodulinnulihasektori erakorraliste turutoetusmeetmete kohta Poolas 56

DIREKTIIVID

- ★ Komisjoni delegeeritud direktiiv (EL) 2022/2407, 20. september 2022, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/68/EÜ lisasid, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga ⁽¹⁾ 64

OTSUSED

- ★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2408, 5. detsember 2022, Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra ja personalieeskirjade muutmise ning lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamisega 66
- ★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2409, 5. detsember 2022, milles käsitletakse transpordiühenduse finantseeskirjade muutmist 76
- ★ Nõukogu otsus (EL) 2022/2410, 5. detsember 2022, Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses haldus- ja personalieeskirjades tehtavate teatavate muudatustega, õppetoetuse kehtestamisega ning lähetusi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevate eeskirjadega 106
- ★ Nõukogu rakendusotsus (EL) 2022/2411, 6. detsember 2022, millega muudetakse otsust 2007/441/EÜ, millega lubatakse Itaalia Vabariigil kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168 120
- ★ Nõukogu otsus (ÜVJP) 2022/2412, 8. detsember 2022, millega muudetakse otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis 122
- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2022/2413, 5. detsember 2022, kvaliteedikontrolli mehhanismi ja menetluste, andmekvaliteedi nõuete järgimise asjakohaste tingimuste ning kvaliteedistandardite tehnilise kirjelduse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 767/2008 129

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

- ★ Komisjoni rakendusotsus (EL) 2022/2414, 6. detsember 2022, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/668 seoses harmoneeritud standarditega, mis käsitlevad hingamisteede kaitsevahendite tahkete osakeste filtrite nõudeid, katsetamist ja märgistust, kaitseriietuse üldnõudeid, nõudeid squashis kasutatavatele silmakaitsevahenditele ning racquetballis ja squash 57s kasutatavatele silmakaitsevahenditele ning valutöö ja keevitus- ja seonduvate protsesside riskide eest kaitsvate jalatsite nõudeid ja katsemeetodeid ⁽¹⁾ 136

SOOVITUSED

- ★ Nõukogu soovitus (EL) 2022/2415, 2. detsember 2022, mis käsitleb teadmiste väärindamise juhtpõhimõtteid 141

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

- ★ Ühise põllumajanduskomitee otsus nr 2/2022, 17. november 2022, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise kokkuleppe 12. lisa muutmise kohta [2022/2416] 149

⁽¹⁾ EMPs kohaldatav tekst

I

(Seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2022/2399,

23. november 2022,

millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikleid 33, 114 ja 207,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Tolliliit on olnud maailma suurimate kaubandusblokkide hulka kuuluva Euroopa Liidu nurgakivi. Tolliliit on ülimalt tähtis liidu edukaks lõimumiseks ja siseturu tõrgeteta toimimiseks nii äriühingute kui ka tarbijate huvides.
- (2) Liidu rahvusvahelise kaubanduse suhtes kohaldatakse nii tollialaseid kui ka muid õigusakte. Viimati nimetatud õigusakte kohaldatakse konkreetse kauba suhtes sellistes poliitikavaldkondades nagu tervis ja ohutus, keskkond, põllumajandus, kalandus, kultuuripärand ja turujärelevalve. Üks peamisi Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 952/2013 ⁽³⁾ kohaselt tolliasutustele antud ülesandeid on tagada liidu ja tema residentide turvalisus ja julgeolek ning keskkonnakaitse, asjakohasel juhul tihedas koostöös teiste ametiasutustega. Asjaolu, et liidu tollivälised formaalsused ja tolliformaalsused ei ole kooskõlas, tekitab kauplejatele keerulised ja koormavad aruandluskohustused, ebatõhusa kauba tollivormistuse, mis soodustab vigu ja pettusi, ning lisakulusid ettevõtjatele. Tolliasutuste ja teiste ametiasutuste kasutatavate süsteemide koostalitlusvõime puudumine on üks peamisi takistusi digitaalse ühtse turu väljakujundamisel tollikontrolli valdkonnas. Selleks et tegeleda tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste killustunud koostalitlusvõimega kauba tollivormistuse haldamisel ning koordineerida tegevust selles valdkonnas, on komisjon ja liikmesriigid võtnud aastate jooksul mitmeid kohustusi, et töötada kauba tollivormistuse jaoks välja ühtse teeninduskeskkonna algatused.

⁽¹⁾ ELT C 220, 9.6.2021, lk 62.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. oktoobri 2022. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. oktoobri 2022. aasta otsus.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. oktoobri 2013. aasta määrus (EL) nr 952/2013, millega kehtestatakse liidu tolliseadustik (ELT L 269, 10.10.2013, lk 1).

- (3) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsusele nr 70/2008/EÜ⁽⁴⁾ püüavad liikmesriigid ja komisjon luua ja kasutusele võtta ühtse teeninduskeskkonna raamistiku, mis tagab tõrgeteta andmevahetuse ettevõtjate ja tolliasutuste vahel, tolliasutuste ja komisjoni vahel, tolliasutuste ja muude asutuste või ametite vahel ning eri tollisüsteemide vahel kogu liidus. Kõnealuse otsuse teatavad elemendid on kas asendatud või ei ole need piisavalt konkreetsed, et innustada ja stimuleerida edasist arengut, eelkõige ühtse teeninduskeskkonna algatuse osas. Sellest lähtudes ja kooskõlas komisjoni 21. jaanuari 2015. aasta lõpparuandega „Elektroonilise tolli ELis rakendamise hindamise kohta“, kiideti nõukogu 17. detsembri 2014. aasta järeldustes elektroonilise tolli ja ühtse liidese rakendamise kohta Euroopa Liidus heaks 15. oktoobri 2014. aasta Veneetsia deklaratsioon ning kutsuti komisjoni üles esitama ettepanekut otsuse nr 70/2008/EÜ läbivaatamiseks.
- (4) Nõukogu võttis 1. oktoobril 2015 vastu otsuse (EL) 2015/1947,⁽⁵⁾ millega sõlmiti liidu nimel kaubanduse lihtsustamise leping, mis jõustus 22. veebruaril 2017. See leping on kõige ulatuslikum kaubanduse hõlbustamise ja tollireformi eesmärgil Maaailma Kaubandusorganisatsioonis tehtud jõupingutus. See sisaldab sätteid, mille eesmärk on oluliselt parandada kauba tollivormistust ning tolliasutuste ja muude reguleerivate asutuste vahelist tõhusat koostööd kaubanduse hõlbustamise ja tollieeskirjade järgimise küsimustes. Vastavalt kõnealuse lepingu artikli 10 lõikele 4 püüavad liikmed luua või säilitada ühtse liidese, mis võimaldab ettevõtjatel esitada osalevatele asutustele või ametitele kauba impordi, ekspordi või transiidiga seotud dokumente ja/või andmenõudeid ühtse kontaktpunkti kaudu. Liikmesriikidel peaks olema võimalik lubada ettevõtjatel esitada kõnealuse ühtse kontaktpunkti kaudu ajutisele ladustamisele võetud kaupade kohta nõutavad dokumendid ja/või andmenõuded, kui seda peetakse vajalikuks ja kui see on ette nähtud liidu muude kui tollialaste õigusaktidega.
- (5) Kaubanduse hõlbustamine ning turvalisus ja julgeolek puudutavad kõiki asutusi, kes osalevad kauba tollivormistuses kõikjal liidu piiridel. Rahvusvahelise kaubanduse ja e-kaubanduse kiire kasv on suurendanud vajadust parema koostöö ja koordineerimise järele nende asutuste vahel. Käimasolev digiüleminek võimaldab seda olukorda tõhusamalt lahendada, ühendades tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste süsteemid ning võimaldades integreeritud, juurdepääsetavat ja süstemaatilist automaatset teabevahetust nende vahel, et tugevdada koostööd tolliprotseduuride valdkonnas. Seega ei ole praegune õigusnormidele vastavuse raamistik piisav, et toetada tõhusat koostööd tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel, kelle süsteeme ja menetlusi iseloomustab killustatus ja liiasus. Täielikult koordineeritud ja tõhus kauba tollivormistust nõuab rahvusvahelise kaubanduse jaoks liidu ühtlustatud regulatiivset keskkonda, mis toob liidule ja selle elanikele pikaajalist kasu kõigis poliitikalavaldkondades, toetab siseturu tõhusust ja tõrgeteta toimimist ning tagab tarbijate kaitse.
- (6) Käesoleva määruse rakendamisel tuleks arvesse võtta Euroopa Kontrollikoja eriaruannet nr 4/2021 „Tollikontroll: ebapiisav ühtlustamine kahjustab ELi finantshuve“ ning nõukogu 28. juuni 2021. aasta järeldusi selle eriaruande kohta, kuna siseturu ja tolliliidu nõuetekohaseks toimimiseks on vaja piisavalt vahendeid ja töötajaid.
- (7) Komisjoni 19. aprilli 2016. aasta teatistes esitatud ELi e-valitsuse tegevuskava 2016–2020 eesmärk on suurendada avalike teenuste tõhusust, kõrvaldades olemasolevad digitaalsed tõkked, vähendades halduskoormust ja parandades riikide haldusasutuste vahelise suhtluse kvaliteeti. Eelkõige hõlmab see tegevuskava selliseid põhimõtteid nagu vaikimisi digitaalsete teenuste standardi põhimõte, andmete ühekordsuse põhimõte ja vaikimisi piiriülese liikumise põhimõte, mille eesmärk on hõlbustada liikuvust digitaalsel ühtsel turul. Samuti hõlmab see vaikimisi koostalitlusvõime põhimõtet, mille eesmärk on tagada avalike teenuste sujuv toimimine kogu siseturul, ning isikuandmete usaldusväärsus ja IT-turvalisus.

⁽⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. jaanuari 2008. aasta otsus nr 70/2008/EÜ tolli ja kaubanduse paberivaba keskkonna kohta (ELT L 23, 26.1.2008, lk 21).

⁽⁵⁾ Nõukogu 1. oktoobri 2015. aasta otsus (EL) 2015/1947 Maaailma Kaubandusorganisatsiooni asutamist käsitleva Marrakechi lepingu muutmise protokollil Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 284, 30.10.2015, lk 1).

- (8) Kooskõlas ELi e-valitsuse tegevuskava 2016–2020 visiooni ja ulatuslikumate jõupingutustega lihtsustada ja digiteerida rahvusvahelise kaubavahetuse aruandlusprotsessi töötas komisjon välja vabatahtliku katseprojekti „ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteem“. See projekt võimaldab tolliasutustel automaatselt kontrollida piiratud arvu tolliväliste formaalsuste täitmist, võimaldades vahetada teavet osalevate liikmesriikide tollisüsteemide ja vastavate liidu tollivälise formaalsuste haldamise süsteemide vahel. Kuigi projekt on parandanud tollivormistumenetlusi, piirab selle vabatahtlikkus selgelt selle potentsiaali tuua olulist kasu tolliasutustele, pädevatele partnerasutustele ja ettevõtjatele. Projekti võimalik kasu on piiratud eelkõige seetõttu, et puudub põhjalik ülevaade liidu kogu impordist ja ekspordist ning et see vähendab ettevõtjate halduskoormust ainult piiratud ulatuses.
- (9) Et saavutada täielikult digitaalne keskkond ja tõhus kauba tollivormistus kõigi rahvusvahelises kaubanduses osalejate jaoks, on vaja kehtestada ühised normid ühtlustatud ja integreeritud Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna kohta (edaspidi „ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond“). Kõnealune keskkond peaks hõlmama täielikult integreeritud elektroonilisi teenuseid, mida osutatakse liidu ja riikide tasandil, et hõlbustada teabevahetust ja digitaalset koostööd tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel ning lihtsustada kauba tollivormistust ettevõtjate jaoks. ELi tollivaldkonna ühtset teeninduskeskkonda tuleks arendada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) nr 910/2014⁽⁶⁾ sätestatud usaldusväärsete identimis- ja autentimisvõimalustega ning asjakohasel juhul Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2018/1724⁽⁷⁾ kinnitatud ühekordsuse põhimõttega. ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna rakendamiseks on vaja katseprojekti alusel luua sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteem, nimelt ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise elektrooniline süsteem (EU CSW-CERTEX), mis ühendab omavahel riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad ja liidu tollivälised süsteemid, mis haldavad konkreetseid tolliväliseid formaalsusi. Samuti on vaja ühtlustada riiklike tollivaldkonna ühtseid teeninduskeskkondi, integreerida need ELi tollivaldkonna ühtsesse teeninduskeskkonda ning kehtestada ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna raames digitaalse halduskoostöö reeglid.
- (10) ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond peaks olema ühtlustatud ja võimalikult koostalitlusvõimeline muude olemasolevate või tulevaste tolliga seotud süsteemidega, nagu määruse (EL) nr 952/2013 kohane keskne tollivormistus. Asjakohasel juhul tuleks püüda saavutada koostoime Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1239⁽⁸⁾ loodud Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkonna ja ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna vahel.
- (11) Käesoleva määrusega tuleks eelkõige parandada kodanike kaitset ning vähendada ettevõtjate ja tolliasutuste halduskoormust.
- (12) ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond peab juurutama suure küberturvalisusega lahendused, et vältida nii palju kui võimalik rünnakuid, mis võivad häirida tolli- ja tolliväliseid süsteeme, kahjustada kaubandusjulgeolekut või kahjustada liidu majandust. Küberturvalisuse standardid tuleks välja töötada nii, et need areneksid sama kiiresti kui võrgu- ja infoturbe regulatiivsed nõuded. ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna arendamisel, käitamisel ja hooldamisel peaksid komisjon ja liikmesriigid järgima Euroopa Liidu Küberturvalisuse Ameti (ENISA) välja antud asjakohaseid suuniseid küberturvalisuse kohta.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. juuli 2014. aasta määrus (EL) nr 910/2014 e-identimise ja e-tehingute jaoks vajalike usaldusteenuste kohta siseturul ja millega tunnistatakse kehtetuks direktiiv 1999/93/EÜ (ELT L 257, 28.8.2014, lk 73).

⁽⁷⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 2. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1724, millega luuakse ühtne digivärv teabele ja menetlustele ning abi- ja probleemilahendamisteenustele juurdepääsu pakkumiseks ning millega muudetakse määrust (EL) nr 1024/2012 (ELT L 295, 21.11.2018, lk 1).

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1239, millega luuakse Euroopa merenduse ühtsete kontaktpunktide keskkond ja tunnistatakse kehtetuks direktiiv 2010/65/EL (ELT L 198, 25.7.2019, lk 64).

- (13) Digitaalse teabe vahetamine EU CSW-CERTEXi kaudu peaks hõlmama liidu tolliväliseid formaalsusi, mis on sätestatud liidu muudes kui tollialastes õigusaktides, mille jõustamine on tolliasutuste ülesanne. Liidu tollivälised formaalsused hõlmavad kõiki toiminguid, mida füüsiline isik, ettevõtja või pädev partnerasutus peab tegema rahvusvahelise kaubaveo puhul, sealhulgas liikmesriikidevahelise veo puhul, kui see on nõutud. Nende formaalsustega kehtestatakse teatavate kaupade impordi, ekspordi või transiidi jaoks erinevad kohustused ning nende kontrollimine tollikontrolli abil on ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna tõhusa toimimise seisukohast äärmiselt oluline. EU CSW-CERTEX peaks hõlmama liidu õigusaktides sätestatud digiteeritud formaalsusi, mida haldavad pädevad partnerasutused liidu elektroonilistes tollivälistes süsteemides, talletades kõikide liikmesriikide asjakohast teavet, mis on nõutav kauba tollivormistuseks. Seepärast on asjakohane määrata kindlaks liidu tollivälised formaalsused ja vastavad liidu tollivälised süsteemid, mille puhul tuleks teha digitaalset koostööd EU CSW-CERTEXi kaudu. Eelkõige peaks liidu tollivälise süsteemide määratlus olema lai ning hõlmama erinevaid olukordi ja õigusaktide sõnastust, mis võimaldab neid süsteeme luua ja kasutada. Lisaks on asjakohane täpsustada, mis kuupäevaks tuleks liidu tollivälise erisüsteemi (mis hõlmab liidu tolliväliseid formaalsusi ja riiklike tollivaldkonna ühtseid teeninduskeskkondi) ühendada EU CSW-CERTEXiga.

Need kuupäevad peaksid vastama kuupäevadele, mis on kehtestatud konkreetse liidu tollivälise formaalsuse täitmiseks liidu muudes kui tollialastes õigusaktides, et nõudeid saaks ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna kaudu täita. Eelkõige peaks EU CSW-CERTEX esialgu hõlmama sanitaar- ja fütosanitaarnõudeid, mahepõllumajanduslike toodete impordi reguleerivaid norme, fluoritud kasvuhoonegaaside ja osoonikihti kahandavate ainetega seotud keskkonnanõudeid ning kultuuriväärtuste impordiga seotud formaalsusi.

- (14) EU CSW-CERTEX peaks hõlbustama teabevahetust riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja liidu tollivälise süsteemide vahel. Seega, kui ettevõtja esitab tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni, mis eeldab liidu tollivälise formaalsuste täitmist, peaksid tolliasutused ja pädevad partnerasutused saama automaatselt ja tõhusalt vahetada ja kontrollida tollivormistuseks vajalikku teavet. Parem digitaalne koostöö ning koordineerimine tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel peaks muutma kauba tollivormistuse integreeritumaks, kiiremaks, lihtsamaks ja paberivabaks ning liidu tollivälise formaalsuste täitmise tagamise ja järgimise paremaks.
- (15) Komisjon peaks koostöös liikmesriikidega välja töötama, integreerima ja kasutusele võtma EU CSW-CERTEXi ning ühtlasi pakkuma liikmesriikidele asjakohast koolitust selle toimimise ja rakendamise kohta. Et liidu tollivälise formaalsuste jaoks oleks liidu tasandil olemas asjakohased, ühtlustatud ja standardiseeritud ühtsed teeninduskeskkonnad, peaks komisjon ühendama kõik liidu tollivälised süsteemid EU CSW-CERTEXiga. Liikmesriigid peaksid vastutama oma riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ühendamise eest EU CSW-CERTEXiga, kasutades vajadusel komisjoni abi.
- (16) Igasugune isikuandmete ja isikustamata andmete töötlemine EU CSW-CERTEXis peaks toimuma kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2016/679⁽⁹⁾ (isikuandmete kaitse üldmäärus), Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2018/1725⁽¹⁰⁾ (määrus, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel) ning ilma et see piiraks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1807⁽¹¹⁾ (isikustamata andmete vaba liikumise määrus) kohaldamist. See peaks toimuma ohutus ja turvalises keskkonnas, mis on küberohtude eest kaitstud. Selleks tuleks kasutada sobivaid organisatsioonilisi ja tehnilisi küberturvalisuse meetmeid, eelkõige

⁽⁹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 27. aprilli 2016. aasta määrus (EL) 2016/679 füüsiliste isikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ja selliste andmete vaba liikumise ning direktiivi 95/46/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (isikuandmete kaitse üldmäärus) (ELT L 119, 4.5.2016, lk 1).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

⁽¹¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 14. novembri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1807, mis käsitleb isikustamata andmete Euroopa Liidus vaba liikumise raamistikku (ELT L 303, 28.11.2018, lk 59).

krüpteerimist. Lisaks peaks see võimaldama teabevahetust riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja liidu tollivälisete süsteemide vahel, ilma et säilitataks isikuandmeid, välja arvatud tehnilised logid, mida on vaja konkreetsesse süsteemi saadetud andmete identifitseerimiseks. Samuti peaks see vajaduse korral andmeid teisendama, et võimaldada teabevahetust mõlema digitaalse keskkonna vahel. Andmete teisendamiseks kasutatavad infotehnoloogiaristud peaksid asuma liidus.

- (17) Sõltuvalt tollivälisete formaalsuste liigist võib EU CSW-CERTEXi kaudu vahetatav elektrooniline teave sisaldada erinevaid andmesubjektide kategooriaid ja nende isikuandmeid, mida on vaja tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni esitamiseks või tõendavate dokumentide taotlemiseks. Tollideklaratsioonid või reekspordi deklaratsioonid võivad sisaldada mitmesse kategooriasse kuuluvate andmesubjektide, sealhulgas eksportijate, importijate, kaubasaajate ja muude tarneahelas osalejate isikuandmeid. Tõendavad dokumendid võivad sisaldada sama teavet teiste andmesubjektide kategooriate, nagu kaubasaatjate, eksportijate, kaubasaajate, importijate ja litsentsisaajate kohta. Kolmas andmesubjektide kategooria, kelle isikuandmeid võidakse EU CSW-CERTEXis töödelda, hõlmab tolliasutuste, pädevate partnerasutuste või muude sertifitseeritud asutuste volitatud töötajaid, samuti komisjoni töötajaid ja komisjoni nimel tegutsevaid kolmandatest isikutest teenuseosutajaid, kes osalevad EU CSW-CERTEXi käitamise- ja hooldustegevuses.
- (18) Kui isikuandmeid töötlevad kaks või enam isikut, kes määravad ühiselt kindlaks töötlemise eesmärgid ja vahendid, peaksid nad olema kaasvastutavad töötajad. Kuna komisjon ning liikmesriikide tolliasutused ja pädevad partnerasutused vastutavad EU CSW-CERTEXi toimimise eest, peaksid nad olema EU CSW-CERTEXis isikuandmete töötlemisel kaasvastutavad töötajad kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrustega (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725.
- (19) ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond peaks hõlmama tõrkekindlaid vahendeid ning selle ülesehitus peaks toetama ja suurendama tolliasutuste suutlikkust andmeid analüüsida, sealhulgas kasutades tehisisintellektil põhinevaid vahendeid tollikontrolli alla kuuluvate või tolliasutuste uuritavate rikkumiste avastamiseks, sealhulgas seoses kaupade ohutuse ja julgeolekuga ning liidu finantshuvide kaitsega.
- (20) Rahvusvahelise kaubanduse suhtes kohaldatavate tollialaste ja liidu tollivälisete formaalsuste suurem digiteerimine on loonud liikmesriikidele uusi võimalusi parandada digitaalset koostööd tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel. Nende võimaluste ja prioriteetide saavutamiseks on mitu liikmesriiki alustanud riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade raamistike väljatöötamist. Need algatused erinevad oluliselt sõltuvalt tolli olemasolevast infotehnoloogiasüsteemide ülesehitusest, prioriteetidest ja kulustruktuuridest. Seepärast on vaja nõuda, et liikmesriigid loovad ja käitaksid EU CSW-CERTEXiga hõlmatud liidu tollivälisete formaalsuste jaoks riiklikke ühtseid teeninduskeskkondi, millel on minimaalsed funktsioonid, mis võimaldavad kasutada kõiki andmeid liidu tollivälisest süsteemis, mida kasutavad pädevad partnerasutused. Need riiklikud ühtsed teeninduskeskkonnad peaksid olema ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna riiklikud osad, võimaldades elektroonilist teabevahetust ning koostööd tolliasutuste, pädevate partnerasutuste ja ettevõtjate vahel, et kindlustada EU CSW-CERTEXiga hõlmatud tollialaste õigusaktide ja liidu tollivälisete formaalsuste järgimine ja täitmise tõhus tagamine. Selle eesmärgi kohaselt peaksid riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad võimaldama tolliasutustel automaatselt kontrollida formaalsusi, mille kohta edastatakse andmeid liidu tollivälisest süsteemist EU CSW-CERTEXi kaudu. Riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad peaksid samuti võimaldama pädevatel partnerasutustel teostada järelevalvet ja kontrollida kogu liidus tolliasutuse poolt vabastatud lubatud kauba koguseid (edaspidi „koguste haldamine“).

Selle tagamiseks tuleks anda EU CSW-CERTEXi kaudu liidu tollivälisetele süsteemidele vajalikku teavet tollivormistuse kohta. Praktikas on koguste haldamine liidu tasandil vajalik selleks, et oleks võimalik paremini tagada tollivälisete formaalsuste täitmine, teostades automaatselt ja järjepidevalt kauba vabastamiseks lubatud koguste tarbimise üle järelevalvet ning vältides nende liig- või väärkasutust. Riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ühendamine EU CSW-CERTEXiga hõlbustaks tõhusat koguste haldamist liidu tasandil.

- (21) Et kauba tollivormistust ettevõtjate jaoks veelgi lihtsustada, peaksid riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad muutuma ühtseks kanaliks, mida ettevõtjad saaksid kasutada suhtlemiseks tolliasutuste ja pädevate partnerasutustega, ilma et see piiraks teiste olemasolevate suhtluskanalite kasutamist. Need keskkonnad ei tohiks aga piirata ega takistada muud liiki koostööd tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel. Liidu tollivälised formaalsused, mille suhtes kõnealust täiendavat lihtsustavat meetet kohaldatakse, on EU CSW-CERTEXiga hõlmatud üldiste formaalsuste osa. Komisjon peaks need formaalsused järk-järgult kindlaks määrama, hinnates kaubanduse hõlbustamisega seotud kriteeriumide täitmist ning võttes arvesse nende õiguslikku ja tehnilist teostatavust. Kaubanduse edasiseks hõlbustamiseks ja kontrollide tõhususe parandamiseks peaks olema võimalik kasutada riiklike tollivaldkonna ühtseid teeninduskeskkondi platvormina, et koordineerida kontrollid tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikli 47 lõikega 1.
- (22) Iga liikmesriik peaks määrama oma riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnas tehtavate andmetöötlus- toimingute puhul vastutavaks töötlejaks ühe või mitu pädevat asutust. Neid andmete töötlemise toiminguid tuleks teha vastavalt määrusele (EL) 2016/679. Võttes arvesse, et osa riiklikust tollivaldkonna ühtsest teeninduskeskkonnast pärinevatest andmetest tuleb vahetada liidu tollivälise süsteemidega EU CSW-CERTEXi kaudu, peaks iga liikmesriik olema kohustatud teatama komisjonile põhjendamatut viivitust isikuandmetega seotud rikkumistest, mis ohustavad tema riiklikud tollivaldkonna ühtsest teeninduskeskkonnas töödeldavate ja EU CSW-CERTEXi kaudu vahetatavate isikuandmete turvet, konfidentsiaalsust, kättesaadavust või terviklust.
- (23) Täielikult koordineeritud kauba tollivormistuseks on vaja menetlusi, mis toetavad digitaalset koostööd ja teabevahetust tolliasutuste, pädevate partnerasutuste ja ettevõtjate vahel EU CSW-CERTEXiga hõlmatud liidu tollivälise formaalsuste täitmiseks ja täitmise tagamiseks. Koostalitlusvõime tähendab selles kontekstis suutlikkust teostada neid protsesse sujuvalt kõigis tolli- ja muudes süsteemides ning valdkondades, kaotamata seejuures vahetatavate andmete konteksti või tähendust. Et liidu tolliväliseid formaalsusi oleks võimalik täielikult automaatselt kontrollida, peaks EU CSW-CERTEX tagama tehnilise koostalitlusvõime ning et asjaomaste andmete tähendus oleks järjepidev. Oluline on ühtlustada tolliga ja tollivälise formaalsustega seotud terminoloogia, et tagada vahetatavate andmete ja teabe säilimine ja arusaadavus kogu liidu tollivälise süsteemide ja riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade vahelise teabevahetuse jooksul. Selleks et kindlustada liidu tollivälise formaalsuste ühtlustatud täitmise tagamine kogu liidus, peaks EU CSW-CERTEX määrama kindlaks tolliprotseduuri või reekspordi, mille puhul saab tõendavat dokumenti kasutada pädeva partnerasutuse poolt tõendavas dokumendis märgitud haldusotsuse alusel. Tehnilisest seisukohast peaks EU CSW-CERTEX muutma tolli- ja muud andmed ühilduvaks, muutes vajaduse korral nende vormingut või struktuuri ilma nende sisu muutmata.
- (24) Võttes arvesse hõlmatud liidu tolliväliseid formaalsusi, peaks EU CSW-CERTEX täitma mitut eesmärki. See peaks tegema asjakohased andmed tolliasutustele kättesaadavaks, et nende formaalsuste automaatse kontrollimise abil tagada paremini tollivälise regulatiivsete põhimõtete rakendamine. See peaks ka esitama pädevatele partnerasutustele asjakohased andmed, et nad saaksid teostada järelevalvet ja määrata kindlaks lubatud kauba järelejäänud koguse, mida toll ei ole muude saadetiste tollivormistusel maha kandnud. Lisaks peaks see toetama ühtse kontaktpunkti põhimõtte rakendamist määruse (EL) nr 952/2013 artikli 47 lõikes 1 osutatud kontrollide tegemisel, hõlbustades tolli- ja liidu tollivälise protseduuride integreerimist kauba tollivormistuse täielikult automatiseeritud protsessi.

Mõnes liidu õigusaktis nõutakse andmete edastamist riiklike tollisüsteemide ning asjaomase õigusaktiga loodud info- ja teavitussüsteemi vahel. EU CSW-CERTEX peaks seetõttu võimaldama igasugust automaatset teabevahetust tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel, kui kõnealustes õigusaktides seda nõutakse, ilma et koostöö piirduks ainult nimetatud teabevahetusega. Kui see ei ole liidu õigusega ette nähtud, määravad liikmesriigid tolli- ja muude

asutuste koostöö tegevusliku aspekti kindlaks riigi tasandil. Seega saavad liikmesriigid kasutada kõiki EU CSW-CERTEXi funktsioone, et täita formaalsusi täiesti automaatselt ja edastada tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel automaatselt andmeid, mida nõutakse liidu tolliväliseid formaalsusi kehtestavate liidu õigusaktidega.

- (25) Et luua ühtne suhtluskanal tollivormistusega tegelevate asutustega, peaksid riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad võimaldama ettevõtjatel esitada tollialaste õigusaktide ja liidu muude kui tollialaste õigusaktidega nõutavaid andmeid ühes kohas ning saada elektroonilist tagasisidet seonduva teabe kohta asutustelt, kes on sellega otseselt seotud. Selline tagasiside võib hõlmata teateid tolliotsuste kohta. Ühtset suhtluskanalit peaks saama kasutada üksnes EU CSW-CERTEXiga hõlmatud ja täiendavate hõlbustavate meetmete võtmiseks sobivaks tunnustatud liidu tolliväliseid formaalsuste puhul.
- (26) Tollideklaratsioonis või reekspordi deklaratsioonis ja lisa loetletud liidu tolliväliseid formaalsuste jaoks nõutavates tõendavates dokumentides esitatud andmed kattuvad märkimisväärselt. Et andmeid saaks taaskasutada ning ettevõtjad ei peaks esitama samu andmeid rohkem kui üks kord, on vaja EU CSW-CERTEXiga hõlmatud tolli- ja liidu tolliväliseid formaalsuste andmenõudeid ühitada ja ratsionaliseerida. Seepärast peaks komisjon määrama kindlaks nii tollideklaratsioonis või reekspordi deklaratsioonis kui ka lisa loetletud liidu tolliväliseid formaalsuste jaoks nõutavates tõendavates dokumentides sisalduvad andmeelemendid (edaspidi „ühine andmestu“). Komisjon peaks kindlaks määrama ka andmeelemendid, mida nõutakse üksnes liidu muude kui tollialaste õigusaktidega (edaspidi „pädeva partnerasutuse andmestu“). Ühine andmestu, pädeva partnerasutuse andmestu ja ainult tolli nõutav andmestu peaksid moodustama ühtse andmestu, mis sisaldab kogu tollivormistusega seotud teavet, mida on vaja EU CSW-CERTEXiga hõlmatud tolliformaalsuste ja liidu tolliväliseid formaalsuste täitmiseks.
- (27) Selleks et võimaldada täita tolliformaalsusi ja tolliväliseid formaalsusi, mis mõjutavad sama kauba liikumist, peaksid riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad võimaldama (kohustuslike liidu tolliväliseid süsteemide puhul) või võiksid võimaldada (vabatahtlike liidu tolliväliseid süsteemide puhul) ettevõtjatel esitada ühtse andmestu abil kõik andmed, mida mitu reguleerivat asutust nõuavad kauba suunamiseks tolliprotseduuridele või reekspordiks. Sõltuvalt konkreetsest liidu tollivälisest formaalsusest peaks selliseid andmeid olema võimalik esitada erinevatel aegadel ja koos tollideklaratsiooniga või reekspordi deklaratsiooniga, mis on esitatud enne kauba eeldatavat esitamist tolliasutustele vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 171. Niisugused esitamisvõimaldused peaksid võimaldaksid järgida ühekordsuse põhimõtet. Riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad peaksid kasutama ühtset andmestut, et edastada EU CSW-CERTEXile ühine andmestu ja pädeva partnerasutuse andmestu ning tolliasutustele ühised ja konkreetsed andmed, mida toll vajab.
- (28) Selleks et edastada ettevõtjate poolt riiklikes tollivaldkonna ühtsetes teeninduskeskkondades esitatud teave kõigile asjaomastele asutustele, peaks EU CSW-CERTEX võimaldama vajalikku teabevahetust tolli ja muude valdkondade vahel. Eelkõige peaks EU CSW-CERTEX saama kohaldatavate liidu tolliväliseid formaalsuste täitmiseks vajalikud andmed riiklikelt tollivaldkonna ühtsetelt teeninduskeskkondadelt ja edastama need vastavale liidu tollivälisele süsteemile. Selline teabevahetus peaks võimaldama pädevatel partnerasutustel läbi vaadata vastavatele liidu tollivälisele süsteemile edastatud teabe ja teha oma tollivormistusotsused, mis tuleks edastada tolliasutustele EU CSW-CERTEXi kaudu. Tolliasutused peaksid omakorda edastama selle teabe ettevõtjatele riiklike tollivaldkonna ühtsetes teeninduskeskkondade kaudu. Sellise teabevahetusega seotud teabe jagamiseks ja ristviitamiseks tuleks kasutada ettevõtja registreerimis- ja identifitseerimisnumbrit (EORI-numbrit).

- (29) Kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikliga 9 antakse igale tollitoimingutega tegelevale ettevõtjale EORI-number, mis tähistab kõiki tehinguid liidu tolliasutustega. Komisjonil on EORIGA seotud andmete säilitamiseks ja töötlemiseks keskne EORI-süsteem. Selleks et hõlbustada kauba tollivormistuses osalevate eri asutuste vahelist koostööd, peaks pädevatel partnerasutustel olema juurdepääs EORI-süsteemile, et valideerida EORI-number, mida nad saavad ettevõtjatelt oma formaalsuste raames taotleda.
- (30) Komisjoni ja liikmesriikide vaheline tihed koostöö on oluline, et koordineerida kõiki tegevusi, mis on seotud ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna tõhusa toimimisega. See aitab ka vähendada lõhet digiülemineku ja digivalmiduse erinevate tasemetel vahel, hoides seeläbi ära võimalikud moonutused. Võttes arvesse nende tegevuste laiaulatuslikkust ja mitmekesisust, on vaja, et iga liikmesriik määraks pädeva asutuse riiklikuks koordinaatoriks. Ilma et see mõjutaks riiklike haldusasutuste sisemist korraldust, peaks komisjoni kontaktpunktiks olema riiklik koordinaator, kes peaks edendama koostööd riiklikul tasandil, tagades samal ajal süsteemi koostalitlusvõime. Komisjon peaks vajaduse korral tagama koordineerimise ja aitama tagada liidu tollivälise formaalsuste tõhusa täitmise.
- (31) ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna väljaarendamisega kaasnevad mitmesugused rakenduskulud. Oluline on jaotada need kulud komisjoni ja liikmesriikide vahel kõige asjakohasemal viisil vastavalt osutatavate teenuste liigile. Komisjon peaks kandma kulud, mis on seotud ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna keskse komponendi – EU CSW-CERTEXi – ning selle ja liidu tollivälise süsteemide vaheliste liidete arendamise, hooldamise ja käitamisega. Liikmesriigid peaksid kandma kulud, mis on seotud nende rolliga EU CSW-CERTEXiga liidete tagamisel ning riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade arendamisel, hooldamisel ja käitamisel.
- (32) Eri poliitikavaldkondade erinevate liidu tollivälise formaalsuste järkjärguliseks integreerimiseks EU CSW-CERTEXisse on vaja üksikasjalikku planeerimist. Selleks peaks komisjon koostama tööprogrammi, et lisada need formaalsused EU CSW-CERTEXisse ning arendada ühendusi neid formaalsusi töötlevate liidu tollivälise süsteemide ja EU CSW-CERTEXi vahel. Tööprogrammi peamine eesmärk peaks olema toetada nende tegevuste operatiivnõudeid ja rakendamise ajakava, pöörates erilist tähelepanu IT-arendustele, mida on vaja muu hulgas riiklikes tollivaldkonna ühtsetes teeninduskeskkondades. Tööprogramm tuleks korrapäraselt läbi vaadata, et hinnata üldisi edusamme käesoleva määruse kohaldamisel, ja seda tuleks ajakohastada vähemalt iga kolme aasta järel.
- (33) Komisjon peaks teostama korrapäraselt järelevalvet ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna arendamise seisu ja võimaluste üle selle kasutamist laiendada. Selleks peaks komisjon tööprogrammi alusel koostama igal aastal aruande ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna ja riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade rakendamise seisu kohta. Lisaks peaks kõnealune aruanne sisaldama ka üksikasjalikku ülevaadet olemasolevatest liidu tollivälisest formaalsustest ja komisjoni seadusandlikes ettepanekutes sisalduvatest formaalsustest, et anda selge ülevaade piirformaalsuste digiteerimise olukorrast. Peale selle peaks kõnealune aruanne sisaldama vähemalt iga kolme aasta järel ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna toimimise korrapärase järelevalve tulemusi. Lisaks järelevalvele peaks komisjon ka hindama EU CSW-CERTEXi toimivust, et tagada EU CSW-CERTEXiga hõlmatud liidu tollivälise formaalsuste tõhus täitmine. Komisjon peaks esitama Euroopa Parlamendile ja nõukogule korrapäraselt hindamisaruandeid ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna toimimise kohta. Nendes aruannetes tuleks teha kokkuvõtte edusammudest, teha kindlaks parandamist vajavad valdkonnad ja esitada soovitusel tulevikuks, pidades silmas edusamme, mida on tehtud parema digitaalse koostöö jaoks tolliasutuste ja kauba tollivormistuses osalevate pädevate partnerasutuste vahel, et tagada ettevõtjate jaoks lihtsustatud protsessid ja liidu tollivälise formaalsuste tõhus täitmine. Aruannetes tuleks arvesse võtta ka liikmesriikide esitatud asjakohast teavet, muu hulgas nende riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade kohta. Järelevalve ja aruandluse eesmärgil peaks komisjon korraldama ning alal hoidma pidevat dialoogi liikmesriikide, asjaomaste ettevõtjate ja muude asjaomaste pooltega.

- (34) Uute IT-süsteemide väljatöötamiseks ja olemasolevate IT-süsteemide ajakohastamiseks on vaja teha suuri jõupingutusi nii rahaliste investeeringute kui ka inimressursside aspektis, eelkõige ITs endas. Käesoleva määrusega kaotatakse lõhed tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vahel ning luuakse digitaalse koostöö raamistik, mida on vaja rakendada kogu liidus. Et tagada asjakohane kavandamine ja ajakava, soovitatakse tungivalt, et liikmesriigid teeksid oma riiklike süsteemide, protsesside ja kavade kohta mõjuhinnangud ning esitaksid komisjonile õigeaegselt vajaliku teabe, et edendada paremat õigusloomet, eelkõige seoses delegeeritud õigusaktide ja rakendusaktidega, kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelise parema õigusloome kokkuleppe⁽¹²⁾ eesmärkidega.
- (35) Selleks et tagada ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna tõhus ja tulemuslik toimimine, peaks komisjonil olema õigus võtta kooskõlas Euroopa Liidu toimimise lepingu artikliga 290 vastu delegeeritud õigusakte, et muuta lisa esitatud EU CSW-CERTEXiga hõlmatud liidu tolliväliste formaalsuste loetelu, täiendada käesolevat määrust, täpsustades EU CSW-CERTEXi kaudu vahetatavaid andmeelemente, ning täiendada käesolevat määrust, määrates kindlaks ühise andmestu koos päeva partnerasutuse andmestuga iga asjaomase liidu õigusakti puhul, mida kohaldatakse EU CSW-CERTEXisse integreeritud liidu tolliväliste formaalsuste suhtes. EU CSW-CERTEXiga hõlmatud liidu tolliväliste formaalsuste loetelu muutmisel peaks komisjon määrama kindlaks ka kuupäevad, mil asjaomased liidu tollivälised süsteemid ja riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad tuleks ühendada EU CSW-CERTEXiga. Nende kuupäevade kehtestamisel tuleks arvesse võtta kahte elementi: esiteks – mis kuupäevaks tuleb täita teatavad liidu õigusaktidest tulenevad kohustused, tagamaks, et ELi tollivaldkonna ühtset teeninduskeskkonda saab sel eesmärgil kasutada, ja teiseks – kasutuselevõtu ajavahemikud, mida tollisüsteemides tavaliselt kasutatakse.

Liikmesriigid võivad ühendada teatavad liidu tollivälised süsteemid ja riikliku tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna EU CSW-CERTEXiga ka enne lisa sätestatud kuupäevi. On eriti oluline, et komisjon viiks oma ettevalmistava töö käigus läbi asjakohaseid konsultatsioone, sealhulgas ekspertide tasandil, ja et kõnealused konsultatsioonid viidaks läbi kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega. Eelkõige selleks, et tagada delegeeritud õigusaktide ettevalmistamises võrdne osalemine, saavad Euroopa Parlament ja nõukogu kõik dokumendid liikmesriikide ekspertidega samal ajal ning nende ekspertidel on pidev juurdepääs komisjoni eksperdirühmade koosolekutele, millel arutatakse delegeeritud õigusaktide ettevalmistamist.

- (36) Selleks et tagada käesoleva määruse ühetaolised rakendamistingimused, tuleks komisjonile anda rakendamisolitused seoses kaasvastutavate töötajate vastavate kohustuste kehtestamisega määrustest (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 tulenevate kohustuste täitmiseks; EU CSW-CERTEXi abil töödeldavat teabevahetust käsitlevate erinormide, sealhulgas vajaduse korral isikuandmete kaitset tagavate erinormide vastuvõtmisega; EU CSW-CERTEXisse integreeritud selliste liidu tolliväliste formaalsuste kindlaksmääramisega, mille puhul võidakse teha täiendavat digitaalset koostööd; sellise menetluskorra vastuvõtmisega, mida on vaja EU CSW-CERTEXi kaudu töödeldava teabe täiendavaks vahetamiseks, sealhulgas vajaduse korral isikuandmete kaitset reguleerivate erinormide ja tööprogrammi vastuvõtmisega, et toetada selliste sätete rakendamist, mis on seotud asjaomaste liidu tolliväliste süsteemide ühendamise ja EU CSW-CERTEXiga ja vastavate liidu tolliväliste formaalsuste integreerimisega. Neid volitusi tuleks teostada kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) nr 182/2011⁽¹³⁾.
- (37) Kuna käesoleva määrusega kehtestatakse mehhanism, mille abil tolliasutused saavad tagada kauba tollivormistust mõjutavate formaalsuste täitmise, on vaja see määrus ning selle täiendavad ja rakendavad sätted lisada määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 2 sätestatud tollialaste õigusaktide määratlusse. Selline lähenemisviis on kooskõlas nimetatud määruse artikliga 3, millega tehakse tolliasutustele ülesandeks tagada liidu ja tema residentide turvalisus ja julgeolek, asjakohasel juhul tihedas koostöös teiste ametiasutustega, hõlbustades samal ajal kaubandust. Seepärast tuleks määrust (EL) nr 952/2013 muuta, et lisada ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond selle tollialaste

⁽¹²⁾ ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

⁽¹³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

õigusaktide loetellu. Määruse (EL) nr 952/2013 artikli 163 lõikes 1 on sätestatud, et lisadokumendid, mida on vaja asjakohast tolliprotseduuri või reeksporti reguleerivate sätete kohaldamiseks, on deklarandi valduses ja tollideklaratsiooni või reeksporti deklaratsiooni esitamise ajal tolliasutustele kättesaadavad. Kuna tolliasutused saavad EU CSW-CERTEXi kaudu vajalikke andmeid liidu tolliväliste formaalsuste kohta, tuleks see kohustus lugeda täidetuks. Seepärast tuleks määruse (EL) nr 952/2013 artikli 163 lõiget 1 vastavalt muuta, et tolli- ja liidu tollivälised protseduurid paremini integreerida, nii et neid saaks kasutada samaaegselt.

- (38) Euroopa Andmekaitseinspektoriga konsulteeriti kooskõlas määruse (EL) 2018/1725 artikli 42 lõikega 1 ning ta esitas arvamuse 20. novembril 2020.
- (39) Selleks et integreerida liidu tollivälised formaalsused EU CSW-CERTEXisse, on vaja rakendada uut infotehnoloogia-
taristut, et luua ühendused riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja liidu muude süsteemide vahel, teha kindlaks vahetatavad andmed ning töötada välja tehnilised ja funktsionaalsed kirjeldused. Seepärast tuleks käesoleva määruse kohaldamisel arvesse võtta aega, mis on vajalik nende arengute edendamiseks liidu ja liikmesriikide tasandil. Lisaks võib eeldada, et täiendavate digitaalse koostöö meetmete rakendamine võtab oluliselt kauem aega, kuna selleks on vaja eelnevalt määrata kindlaks asjaomased liidu tollivälised formaalsused ja asjakohased tehnilised arengud. Seepärast on vaja käesoleva määruse teatavate sätete kohaldamist edasi lükata.
- (40) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt liidu regulatiivsete nõuete täitmise paremat tagamist kõikjal liidu piiridel ja rahvusvahelise kaubanduse hõlbustamist, ei suuda liikmesriigid kaupade piiriülese liikumise riikidevahelise olemuse ja keerukuse tõttu üksi piisavalt saavutada, küll aga saab seda meetme ulatuse ja toime tõttu paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealusel artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

I peatükk

Üldsätted

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond (edaspidi „ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond“), mis pakub Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi kaudu koostalitlusvõimelisi integreeritud elektroonilisi teenuseid liidu ja liikmesriikide tasandil, et toetada suhtlust ja tõhustada teabevahetust lisas osutatud riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja liidu tolliväliste süsteemide vahel.

Selles sätestatakse riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade normid ning digitaalse halduskoostöö ja koostalitlusvõimeliste andmestute kaudu toimuva teabevahetuse normid ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna raames.

*Artikkel 2***Mõisted**

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „tolliasutused“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 1 määratletud tolliasutused;
- 2) „tolliälased õigusaktid“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 2 määratletud tolliälased õigusaktid;
- 3) „ettevõtja“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 5 määratletud ettevõtja;
- 4) „tolliformaalsused“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 8 määratletud tolliformaalsused;
- 5) „tollideklaratsioon“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 12 määratletud tollideklaratsioon;
- 6) „reekspordi deklaratsioon“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 13 määratletud reekspordi deklaratsioon;
- 7) „deklarant“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 15 määratletud deklarant;
- 8) „tolliprotseduur“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 5 punktis 16 määratletud tolliprotseduur;
- 9) „riiklik tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond“ – liikmesriigi loodud elektrooniliste teenuste kogum, mis võimaldab vahetada teavet riigi tolliasutuse, pädevate partnerasutuste ja ettevõtjate elektrooniliste süsteemide vahel;
- 10) „pädev partnerasutus“ – liikmesriigi ametiasutus või komisjon, kes on volitatud täitma määratud ülesannet, mis on seotud asjaomaste liidu tolliväliste formaalsuste täitmisega;
- 11) „liidu tolliväline formaalsus“ – kõik toimingud, mida ettevõtja või pädev partnerasutus peab rahvusvaheliseks kaubaveoks tegema, nagu on ette nähtud liidu muudes kui tollialastes õigusaktides;
- 12) „tõendav dokument“ – pädeva partnerasutuse väljastatud või ettevõtja koostatud mis tahes nõutav dokument või ettevõtja esitatud mis tahes nõutav teave, millega kinnitatakse, et liidu tollivälised formaalsused on täidetud;
- 13) „koguste haldamine“ – pädevate partnerasutuste poolt kooskõlas liidu muude kui tollialaste õigusaktidega lubatud kaubakoguste järelevalve ja haldamine, mis põhineb tolliasutuste esitatud teabel;
- 14) „liidu tolliväline süsteem“ – liidu elektrooniline süsteem, mis on loodud liidu õigusaktidega või mida kasutatakse liidu õigusaktides sätestatud eesmärkide saavutamiseks või millele on osutatud liidu õigusaktides ja milles talletatakse teavet vastava liidu tollivälise formaalsuse täitmise kohta;
- 15) „ettevõtja registreerimis- ja identifitseerimisnumber (EORI-number)“ – komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2015/2446 ⁽¹⁴⁾ artikli 1 punktis 18 määratletud ettevõtja registreerimis- ja identifitseerimisnumber (EORI-number);
- 16) „EORI-süsteem“ – määruse (EL) nr 952/2013 artikli 9 kohaldamiseks loodud süsteem.

⁽¹⁴⁾ Komisjoni 28. juuli 2015. aasta delegeeritud määrus (EL) 2015/2446, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 952/2013 seoses liidu tolliseadustiku teatavaid sätteid täpsustavate üksikasjalike eeskirjadega (ELT L 343, 29.12.2015, lk 1).

*Artikkel 3***ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna loomine**

1. Käesolevaga luuakse ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond. See hõlmab järgmist:
  - a) Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise elektroonilist süsteemi;
  - b) riiklike tollivaldkonna ühtseid teeninduskeskkondi;
  - c) lisa A osas osutatud liidu tolliväliseid süsteeme, mille kasutamine on liidu õiguse kohaselt kohustuslik;
  - d) lisa B osas osutatud liidu tolliväliseid süsteeme, mille kasutamine on liidu õiguse kohaselt vabatahtlik.
2. ELi tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja selle komponendid kavandatakse, need ühendatakse omavahel ja neid käsitatakse kooskõlas isikuandmete kaitset, isikustamata andmete vaba liikumist ja küberturvalisust käsitlevate liidu õigusaktidega, kasutades kõige sobivamat tehnoloogiat, võttes arvesse asjaomaste andmete ja elektrooniliste süsteemide eriomadusi ning nende süsteemide eesmärke.

II peatükk**Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteem***Artikkel 4***Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise elektroonilise süsteemi loomine**

Käesolevaga luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise elektrooniline süsteem (EU CSW-CERTEX), et võimaldada IV peatükis ette nähtud teabevahetust. EU CSW-CERTEX ühendab riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad lisas osutatud liidu tolliväliseid süsteemidega.

*Artikkel 5***EU CSW-CERTEXi ülesanded ja vastutus**

1. Komisjon peab koostöös liikmesriikidega välja töötama, integreerima ja kasutusele võtma EU CSW-CERTEXi ning seda haldama.
2. Komisjon teeb järgmist:
  - a) ühendab lisas osutatud liidu tollivälised süsteemid EU CSW-CERTEXiga lisas sätestatud tähtajaks ja võimaldab vahetada teavet lisas loetletud liidu tolliväliseid formaalsuste kohta;
  - b) annab liikmesriikidele õigeaegselt suuniseid ja abi, kui nad ühinevad EU CSW-CERTEXiga, nagu on osutatud lõigetes 4 ja 5.
3. Kui komisjon korraldab EU CSW-CERTEXi alast koolitust, teeb ta seda Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/444⁽¹⁵⁾ alusel.
4. Liikmesriigid, keda vajaduse korral abistab komisjon, ühendavad riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad EU CSW-CERTEXiga lisa A osas sätestatud tähtajaks ja võimaldavad vahetada teavet lisa A osas loetletud liidu tolliväliseid formaalsuste kohta.

⁽¹⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. märtsi 2021. aasta määrus (EL) 2021/444, millega luuakse tollikoostöö programm „Toll“ ja millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EL) nr 1294/2013 (ELT L 87, 15.3.2021, lk 1).

5. Liikmesriigid, keda vajaduse korral abistab komisjon, võivad ühendada riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad EU CSW-CERTEXiga ja võimaldada vahetada teavet lisa B osas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste kohta.

6. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte lisa A osa muutmiseks seoses liidu tolliväliste formaalsustega, vastavate liidu tolliväliste süsteemidega, mis on sätestatud liidu muudes kui tollialastes õigusaktides, ning käesoleva artikli lõigetes 2 ja 4 osutatud ühenduste tähtajaga.

7. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu delegeeritud õigusakte lisa B osa muutmiseks seoses järgmisega:

- a) liidu tollivälised formaalsused ja vastavad vabatahtlikud liidu tollivälised süsteemid, mis on ette nähtud liidu muudes kui tollialastes õigusaktides, kui EU CSW-CERTEXi kasutamine on nendes õigusaktides ette nähtud;
- b) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2021/821 ⁽¹⁶⁾ ning nõukogu määruste (EÜ) nr 2173/2005 ⁽¹⁷⁾ ja (EÜ) nr 338/97 ⁽¹⁸⁾ kohased liidu tollivälised formaalsused ja süsteemid ning
- c) käesoleva lõike punktides a ja b osutatud liidu tolliväliste süsteemide ühendamise tähtaeg, millele on osutatud käesoleva artikli lõike 2 punktis a.

Artikkel 6

Isikuandmete töötlemine EU CSW-CERTEXis

1. Isikuandmete töötlemine EU CSW-CERTEXis võib toimuda üksnes järgmistel eesmärkidel:

- a) võimaldada vahetada riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja lisas osutatud liidu tolliväliste süsteemide vahel teavet seoses lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsustega;
- b) teisendada vajaduse korral äri- ja tehniliselt artikli 10 lõikes 2 loetletud andmeid, võimaldamaks käesoleva lõike punktis a osutatud teabe vahetamist.

2. Isikuandmete töötlemine EU CSW-CERTEXis võib toimuda üksnes järgmiste andmesubjektide kategooriate puhul:

- a) füüsilised isikud, kelle isikuandmed sisalduvad tollideklaratsioonid või reekspordi deklaratsioonid;
- b) füüsilised isikud, kelle isikuandmed sisalduvad tõendavates dokumentides või muudes dokumentaalsetes lisatõendites, mida on vaja lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste täitmiseks;
- c) tolliasutuste, pädevate partnerasutuste või muude asjaomaste asutuste või volitatud asutuste volitatud töötajad, kelle isikuandmed sisalduvad punktides a ja b osutatud dokumentides;
- d) komisjoni töötajad ja komisjoni nimel tegutsevad kolmandatest isikutest teenuseosutajad, kes teostavad EU CSW-CERTEXiga seotud toiminguid ja hooldustöid.

⁽¹⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/821, millega kehtestatakse liidu kord kaheksa kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks (ELT L 206, 11.6.2021, lk 1).

⁽¹⁷⁾ Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimissüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse (ELT L 347, 30.12.2005, lk 1).

⁽¹⁸⁾ Nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nendega kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1).

3. Isikuandmete töötlemine EU CSW-CERTEXis võib toimuda üksnes järgmiste isikuandmete kategooriate puhul:
  - a) lõike 2 punktides a ja b osutatud füüsiliste isikute nimed, aadressid, riigikoodid ja isikukoodid, mida tollialaste õigusaktide või liidu muude kui tollialaste õigusaktidega nõutakse tollialaste ja liidu tolliväliste formaalsuste täitmiseks;
  - b) lõike 2 punktides c ja d osutatud töötajate nimed ja allkirjad.
4. EU CSW-CERTEX ei säilita teavet, mida on vahetatud riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja liidu tolliväliste süsteemide vahel, välja arvatud tehnilised logid, kuhu on kantud vahetatud tõendavad dokumendid ja sellise teabevahetuse voog.
5. Lõike 1 punktis b osutatud isikuandmete teisendamine toimub liidus asuva infotehnoloogiataristu abil.

Artikkel 7

EU CSW-CERTEXi kaasvastutavad töötlejad

1. Isikuandmete töötlemisel EU CSW-CERTEXis on komisjon kaasvastutav töötleja määruse (EL) 2018/1725 artikli 28 lõike 1 tähenduses ning tolliasutused ja liikmesriikide pädevad partnerasutused, kes vastutavad lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste eest, on kaasvastutavad töötlejad määruse (EL) 2016/679 artikli 26 lõike 1 tähenduses.
2. Komisjon võtab rakendusaktidega vastu kaasvastutavate töötlejate vastavad kohustused määrustest (EL) 2016/679 ja (EL) 2018/1725 tulenevate kohustuste täitmiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas käesoleva määruse artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.
3. Kaasvastutavad töötlejad teevad järgmist:
  - a) teevad koostööd andmesubjektide esitatud taotluste õigeaegseks töötlemiseks;
  - b) abistavad üksteist küsimustes, mis hõlmavad isikuandmete ühise töötlemisega seotud rikkumise tuvastamist ja käsitlemist;
  - c) vahetavad asjakohast teavet, mis on vajalik andmesubjektide teavitamiseks vastavalt määruse (EL) 2016/679 III peatüki 2. jaole ja määruse (EL) 2018/1725 III peatüki 2. jaole;
  - d) tagavad ja kaitsevad määruse (EL) 2016/679 artikli 32 ja määruse (EL) 2018/1725 artikli 33 kohaselt ühiselt töödeldavate isikuandmete turvet, terviklust, kättesaadavust ja konfidentsiaalsust.

III peatükk

Riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad

Artikkel 8

Riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade loomine

1. Iga liikmesriik loob riikliku tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna ning vastutab selle arendamise, integreerimise ja toimimise eest.
2. Riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad võimaldavad tolliasutustel, pädevatel partnerasutustel ja ettevõtjatel vahetada EU CSW-CERTEXi kaudu elektrooniliselt teavet ja teha koostööd, et tagada tollialaste õigusaktide ja lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste järgimine ja tõhus täitmine.

3. Riiklikel tollivaldkonna ühtsetel teeninduskeskkondadel on lisa A osas loetletud liidu tollivälise formaalsuste ja süsteemide puhul järgmised funktsioonid:
- a) need tagavad ühtse suhtluskanali ettevõtjatele, kes võivad seda kasutada, et täita asjakohaseid tolliformaalsusi ja liidu tolliväliseid formaalsusi, mille puhul tehakse täiendavat digitaalset koostööd vastavalt artiklile 12;
  - b) need haldavad vajaduse korral liidu tollivälise formaalsustega seotud koguseid; ning
  - c) need kontrollivad automaatselt lisa loetletud liidu tollivälise formaalsuste täitmist, tuginedes andmetelt, mille tolliasutused on saanud EU CSW-CERTEXi kaudu liidu tollivälisest süsteemidest.
4. Kui riiklik tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond on artikli 5 lõike 5 kohaselt ühendatud EU CSW-CERTEXiga, täidab see riiklik tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond kõigi lisa B osas loetletud liidu tollivälise formaalsuste ja süsteemide puhul kõiki käesoleva artikli lõikes 3 loetletud funktsioone.
5. Riiklike tollivaldkonna ühtseid teeninduskeskkondi võib kasutada kooskõlas määruse (EL) nr 952/2013 artikli 47 lõikega 1 tehtavate kontrollide koordineerimise platvormina.

Artikkel 9

Isikuandmete töötlemine riiklikes tollivaldkonna ühtsetes teeninduskeskkondades

1. Isikuandmete töötlemine riiklikes tollivaldkonna ühtsetes teeninduskeskkondades kooskõlas määrusega (EL) 2016/679 toimub eraldi käesoleva määruse artiklis 6 osutatud töötlemistoimingutest.
2. Iga liikmesriik määrab oma riiklikus tollivaldkonna ühtses teeninduskeskkonnas tehtavate andmetööstustoimingute puhul vastutavaks töötlejaks ühe või mitu pädevat asutust.
3. Iga liikmesriik teatab komisjonile isikuandmetega seotud rikkumistest, mis ohustavad tema riiklikus tollivaldkonna ühtses teeninduskeskkonnas töödeldavate isikuandmete turvet, konfidentsiaalsust, kättesaadavust või terviklust, välja arvatud rikkumised, mis ei puuduta EU CSW-CERTEXiga vahetatavaid andmeid.

IV peatükk

Digitaalne koostöö – teabevahetus ja muud menetlusnormid

1. JAGU

LIIDU TOLLIVÄLISE FORMAALSUSTEGA SEOTUD DIGITAALNE KOOSTÖÖ

Artikkel 10

EU CSW-CERTEXi kaudu vahetatav ja töödeldav teave ning selle kasutamine

1. Iga lisa loetletud liidu tollivälise formaalsuse puhul võimaldab EU CSW-CERTEX vahetada teavet riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja asjaomaste liidu tollivälise süsteemide vahel järgmistel eesmärkidel:
  - a) teha tolliasutustele kättesaadavaks asjakohased andmed, et nad saaksid kõnealuste formaalsuste vajalikku kontrolli vastavalt määrusele (EL) nr 952/2013 automaatselt teha;

- b) teha pädevatele partnerasutustele kättesaadavaks asjakohased andmed, et nad saaksid hallata lubatud kauba koguseid liidu tollivälistes süsteemides, võttes aluseks tolliasutustele deklareeritud ja nende poolt vabastatud kauba;
  - c) lihtsustada ja toetada tolliasutuste ja pädevate partnerasutuste vaheliste protseduuride integreerimist, et saavutada kauba tolliprotseduurile suunamiseks või reeksportimiseks vajalike formaalsuste täielikult automatiseeritud täitmine ning määruse (EL) nr 952/2013 artikli 47 lõike 1 kohane koostöö kontrollide koordineerimisel, ilma et see piiraks kõnealuste protseduuride riiklikku rakendamist;
  - d) võimaldada muud automaatset andmeedastust tolliasutuste ja asjaomaste pädevate partnerasutuste vahel, mida nõutakse liidu õigusaktidega, millega kehtestatakse liidu tollivälised formaalsused, ilma et see piiraks kõnealuste andmete riiklikku kasutust.
2. EU CSW-CERTEX näeb iga lisa loetletud liidu tollivälise formaalsuse puhul ette järgmised funktsioonid:
- a) ühtlustada võimaluse korral tolliga ja tolliväliste formaalsustega seotud terminoloogia ning teha kindlaks tolliprotseduur või reeksport, mille puhul saab tõendavat dokumenti kasutada pädeva partnerasutuse poolt tõendavas dokumendis märgitud haldusotsuse alusel; ning
  - b) muuta vajaduse korral asjakohaste liidu tolliväliste formaalsuste täitmiseks asjakohaste andmete vormingut tollideklaratsiooni või reeksporti deklaratsiooniga ühilduvateks andmeteks ja vastupidi, muutmata nende sisu.
3. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu käesolevat määrust täiendavaid delegeeritud õigusakte, et täpsustada käesoleva artikli lõike 1 kohaselt EU CSW-CERTEXi kaudu vahetatavad andmeelemendid.
4. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et kehtestada käesoleva artikli lõigetes 1 ja 2 osutatud teabevahetuse erinormid, sealhulgas vajaduse korral erinormid isikuandmete kaitse tagamiseks. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

2. JAGU

LIIDU TOLLIVÄLISTE FORMAALSUSTEGA SEOTUD TÄIENDAV DIGITAALNE KOOSTÖÖ

Artikkel 11

Tolliformaalsuste ja liidu tolliväliste formaalsuste täitmise lihtsustamine

1. Riiklikel tollivaldkonna ühtsetel teeninduskeskkondadel on lisa A osas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste ja süsteemide puhul järgmised funktsioonid:
  - a) võimaldada ettevõtjatel esitada asjakohast teavet, mida on vaja kohaldatavate tolliformaalsuste ja liidu tolliväliste formaalsuste täitmiseks, ning
  - b) edastada ettevõtjatele tolliasutustelt ja pädevatelt partnerasutustelt saadud elektrooniline tagasiside tolliformaalsuste ja liidu tolliväliste formaalsuste täitmise kohta.
2. Riiklikel tollivaldkonna ühtsetel teeninduskeskkondadel võivad lisa B osas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste ja süsteemide puhul olla lõikes 1 loetletud funktsioonid. Sellisel juhul tagatakse samad funktsioonid, mis on loetletud lõikes 1.

Artikkel 12

Liidu tollivälised formaalsused, mille puhul tehakse täiendavat digitaalset koostööd

1. Lisas loetletud liidu tollivälise formaalsuse suhtes kohaldatakse artikli 8 lõike 3 punkti a ja artikleid 11, 13, 14 ja 15, tingimusel et komisjon on kooskõlas käesoleva artikli lõikega 2 kindlaks teinud, et asjakohane formaalsus vastab kõnealuses lõikes sätestatud kriteeriumidele.
2. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et määrata kindlaks, millised lisas loetletud liidu tollivälised formaalsused vastavad järgmistele kriteeriumidele:
  - a) mitmed tollideklaratsioonis või reekspordi deklaratsioonis ja lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste jaoks nõutavates tõendavates dokumentides esitatavad andmed kattuvad;
  - b) liidus konkreetse formaalsuse jaoks välja antud tõendavate dokumentide arv ei ole tühine;
  - c) lisas osutatud vastavas liidu tollivälises süsteemis on võimalik ettevõtja identifitseerida selle EORI-numbri abil;
  - d) kohaldatavad liidu muud kui tollialased õigusaktid võimaldavad täita konkreetse formaalsuse riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade kaudu kooskõlas artikliga 11.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Artikkel 13

Andmete ühtlustamine ja ratsionaliseerimine

1. Komisjon määrab kindlaks tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni ning lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste jaoks nõutavate tõendavate dokumentide jaoks vajaliku ühise andmestu (edaspidi „ühine andmestu“).
2. Komisjon määrab samuti kindlaks täiendavad andmeelemendid, mille suhtes kohaldatakse üksnes liidu muid kui tollialaseid õigusakte. Need täiendavad andmeelemendid tähistatakse lisas loetletud liidu tollivälise formaalsuse vastava akronüümiga, millele järgneb järelliide „pädeva partnerasutuse andmestu“.
3. Ühine andmestu, lõikes 2 osutatud täiendavad andmeelemendid ning andmestu, mida on vaja kauba suunamiseks konkreetsele tolliprotseduurile või reekspordiks, moodustavad ühtse andmestu, mis sisaldab kõiki andmeid, mida tollasutused ja pädevad partnerasutused vajavad.
4. Komisjonil on õigus võtta kooskõlas artikliga 21 vastu käesoleva määruse täiendamiseks delegeritud õigusakte, milles tehakse ühelt poolt kindlaks käesoleva artikli lõikes 1 osutatud ühise andmestu andmeelemendid ning teiselt poolt käesoleva artikli lõikes 2 osutatud täiendavad andmeelemendid iga asjakohase liidu õigusakti puhul, mida kohaldatakse lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste suhtes.

Artikkel 14

Tolliandmete ja liidu tolliväliste andmete esitamine ettevõtjate poolt

1. Artikli 11 lõike 1 punkti a kohaldamisel võivad riiklikud tollivaldkonna ühtsed teeninduskeskkonnad võimaldada ettevõtjatel esitada artikli 13 lõikes 3 osutatud ühtse andmestu, sealhulgas tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni, mis on esitatud enne kauba esitamist tollile vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 171.
2. Lõike 1 kohaselt esitatud ühtseks andmestuks loetakse asjakohasel juhul tollideklaratsiooni või reekspordi deklaratsiooni ning pädevate partnerasutuste poolt lisas loetletud liidu tolliväliste formaalsuste jaoks nõutavaid andmeid.

*Artikkel 15***EU CSW-CERTEXi kaudu toimuv täiendav teabevahetus**

1. EU CSW-CERTEX võimaldab vajalikku teabevahetust riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja liidu tolliväliste süsteemide vahel järgmistel eesmärkidel:
  - a) edastada andmeid, mis on artikli 13 lõike 1 kohaselt ühine andmestu, ning kohaseid täiendavaid andmeelemente, mis on määratletud artikli 13 lõikes 2 (edaspidi „pädeva partnerasutuse andmestu“), et võimaldada pädevatel partnerasutustel täita asjakohaste formaalsustega seotud ülesandeid kooskõlas liidu muude kui tollialaste õigusaktidega;
  - b) edastada ettevõtjatele artikli 11 lõike 1 punkti b kohaldamise eesmärgil pädevatelt partnerasutustelt saadud tagasisidet, mis on sisestatud asjakohastesse liidu tollivälistesse süsteemidesse.
2. Kui ettevõtja on registreeritud tolliasutustes vastavalt määruse (EL) nr 952/2013 artiklile 9, kasutatakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabevahetuseks EORI-numbrit.
3. Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et kehtestada käesoleva artikli lõikes 1 osutatud teabevahetuse menetluskord, sealhulgas asjakohasel juhul isikuandmete kaitset reguleerivad erinormid. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

3. JAGU**MUUD MENETLUSNORMID***Artikkel 16***EORI-süsteemi kasutamine pädevate partnerasutuste poolt**

Oma ülesannete täitmisel on pädevatel partnerasutustel juurdepääs EORI-süsteemile, et valideerida ettevõtjate asjakohased andmed, mida säilitatakse selles süsteemis.

*Artikkel 17***Riiklikud koordinaatorid**

Iga liikmesriik määrab ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna riikliku koordinaatori. Riiklik koordinaator täidab käesoleva määruse rakendamise toetamiseks järgmisi ülesandeid:

- a) tegutseb kõigis käesoleva määruse rakendamisega seotud küsimustes komisjoni riikliku kontaktpunktina;
- b) edendab ja toetab koostööd tolliasutuste ja riiklike pädevate partnerasutuste vahel riiklikul tasandil;
- c) koordineerib tegevust, mis on seotud riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade ja EU CSW-CERTEXi vahelise ühendusega ning teabe esitamisega vastavalt artikli 20 lõikele 4.

V peatükk

EU CSW-CERTEXi kulud, tööprogramm ning järelevalve ja aruandlus

Artikkel 18

Kulud

1. Kulud, mis on seotud EU CSW-CERTEXi ning selle ja liidu tolliväliste süsteemide vaheliste liideste arendamise, integreerimise ja toimimisega, kaetakse liidu üldeelarvest.
2. Iga liikmesriik kannab kulud, mis on seotud tema riikliku tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna arendamise, integreerimise ja toimimisega ning tema riikliku tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna ühendusega EU CSW-CERTEXiga.

Artikkel 19

Tööprogramm

Komisjon võtab vastu rakendusaktid, et kehtestada tööprogramm, millega toetada käesoleva määruse rakendamist seoses lisa osutatud liidu tolliväliste süsteemide ühendamise ja vastavate liidu tolliväliste formaalsuste integreerimisega. Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 22 lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

Esimeses lõigus osutatud tööprogramm vaadatakse läbi ja seda ajakohastatakse korrapäraselt ning vähemalt kord kolme aasta jooksul, et hinnata ja täiustada käesoleva määruse üldist rakendamist.

Artikkel 20

Järelevalve ja aruandlus

1. Komisjon teostab korrapäraselt järelevalvet ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna toimimise üle, võttes muu hulgas arvesse järelevalve seisukohast olulist ja liikmesriikide esitatud teavet, sealhulgas teavet nende riiklike tollivaldkonna ühtsete teeninduskeskkondade toimimise kohta.
2. Komisjon hindab korrapäraselt EU CSW-CERTEXi toimimist. Hindamine hõlmab CSW-CERTEXi tulemuslikkuse, tõhususe, sidususe, asjakohasuse ja liidu lisaväärtuse hindamist.
3. Hiljemalt 31. detsembril 2027 ja seejärel igal aastal esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande käesoleva määruse rakendamise kohta. Aruanne sisaldab järgmist:
  - a) liidu õigusaktides ja komisjoni seadusandlikes ettepanekutes sisalduvate liidu tolliväliste formaalsuste ülevaade;
  - b) üksikasjalik ülevaade edusammudest, mida iga liikmesriik on teinud oma riikliku tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna loomisel seoses käesoleva määruse rakendamisega, ning
  - c) üksikasjalik ülevaade ELi tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna üldistest edusammudest seoses artiklis 19 osutatud tööprogrammiga.

Hiljemalt 31. detsembril 2027 ja seejärel iga kolme aasta tagant sisaldab esimeses lõigus osutatud aruanne ka teavet lõigete 1 ja 2 kohaselt teostatud järelevalve ja hindamise kohta, sealhulgas mõju ettevõtjatele ning eelkõige väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele.

4. Liikmesriigid esitavad komisjoni taotluse korral teabe käesoleva määruse rakendamise kohta, mis on vajalik lõikes 3 osutatud aruande koostamiseks.

VI peatükk

Rakendusaktide ja delegeeritud õigusaktide vastuvõtmise kord, määruse (EL) nr 952/2013 muutmine ja lõppsätted

Artikkel 21

Delegeeritud volituste rakendamine

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.
2. Artikli 5 lõigetes 6 ja 7, artikli 10 lõikes 3 ja artikli 13 lõikes 4 osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile määramata ajaks alates 12. detsembrist 2022.
3. Euroopa Parlament või nõukogu võivad artikli 5 lõigetes 6 ja 7, artikli 10 lõikes 3 ja artikli 13 lõikes 4 osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.
4. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonidevahelises parema õigusloome kokkuleppes sätestatud põhimõtetega iga liikmesriigi määratud ekspertidega.
5. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.
6. Artikli 5 lõigetes 6 ja 7, artikli 10 lõike 3 või artikli 13 lõike 4 alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti teatavastegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

Artikkel 22

Komiteemenetlus

1. Komisjoni abistab tolliseadustiku komitee, mis on loodud määrusega (EL) nr 952/2013. Nimetatud komitee on komitee määruse (EL) nr 182/2011 tähenduses.
2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

Artikkel 23

Määruse (EL) nr 952/2013 muutmine

Määrust (EL) nr 952/2013 muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 5 punkti 2 lisatakse järgmine alapunkt:

„e) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2022/2399 (*) ning seda täiendavad või rakendavad sätted;

(*) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. novembri 2022. aasta määrus (EL) 2022/2399, millega luuakse Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtne teeninduskeskkond ja muudetakse määrust (EL) nr 952/2013 (ELT L 317, 9.12.2022, lk 1).“

2) Artikli 163 lõikesse 1 lisatakse järgmine lõik:

„Määruse (EL) 2022/2399 lisas loetletud kohaldatavate liidu tolliväliste formaalsustega seotud lisadokumendid loetakse deklarandi valduses olevaks ja tolliasutustele kättesaadavaks tollideklaratsiooni esitamise ajal, tingimusel et tollil on kooskõlas kõnealuse määruse artikli 10 lõike 1 punktidega a ja c võimalik saada vajalikke andmeid vastavatest liidu tollivälisest süsteemidest Euroopa Liidu tollivaldkonna ühtse teeninduskeskkonna sertifikaate käsitleva teabe vahetamise süsteemi kaudu.“

Artikkel 24

Jõustumine ja kohaldamine

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikli 8 lõike 3 punkti a, artiklit 11, artikli 13 lõikeid 1, 2 ja 3, artiklit 14 ning artikli 15 lõikeid 1 ja 2 kohaldatakse alates 13. detsembrist 2031.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 23. november 2022

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

LISA

A osa

Liidu tollivälised formaalsused ja kohustuslikud liidu tollivälised süsteemid

Liidu tollivälise formaalsuse	Lühend	Liidu tollivälise süsteem	Asjakohased liidu õigusaktid	Kohaldamise alguskuupäev
Ühtne sisseveodokument loomade jaoks	CHED-A	TRACES	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/625 ⁽¹⁾	3. märts 2025
Ühtne sisseveodokument toodete jaoks	CHED-P	TRACES	Määrus (EL) 2017/625	3. märts 2025
Ühtne sisseveodokument mitteloomse sööda ja toidu jaoks	CHED-D	TRACES	Määrus (EL) 2017/625	3. märts 2025
Ühtne sisseveodokument taimede ja taimsete saaduste jaoks	CHED-PP	TRACES	Määrus (EL) 2017/625	3. märts 2025
Kontrollsertifikaat	COI	TRACES	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2018/848 ⁽²⁾	3. märts 2025
Osoonikihti kahandavate ainete litsents	ODS	ODS 2 litsentsimis-süsteem	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1005/2009 ⁽³⁾	3. märts 2025
Fluoritud kasvuhoonegaasid	F-GAS	F-gaaside portaal ja HFCde litsentsimis-süsteem	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 517/2014 ⁽⁴⁾	3. märts 2025
Kultuuriväärtuste impordilitsents	ICG-L	TRACES	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/880 ⁽⁵⁾	3. märts 2025
Kultuuriväärtuste importija deklaratsioon	ICG-S	TRACES	Määrus (EL) 2019/880	3. märts 2025
Kultuuriväärtuste üldkirjeldus	ICG-D	TRACES	Määrus (EL) 2019/880	3. märts 2025

- (¹) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. märtsi 2017. aasta määrus (EL) 2017/625, mis käsitleb ametlikku kontrolli ja muid ametlikke toiminguid, mida tehakse eesmärgiga tagada toidu- ja söödaalaste õigusnormide ning loomatervise ja loomade heaolu, taimetervise- ja taimekaitsevahendite alaste õigusnormide kohaldamine, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 999/2001, (EÜ) nr 396/2005, (EÜ) nr 1069/2009, (EÜ) nr 1107/2009, (EL) nr 1151/2012, (EL) nr 652/2014, (EL) 2016/429 ja (EL) 2016/2031, nõukogu määruseid (EÜ) nr 1/2005 ja (EÜ) nr 1099/2009 ning nõukogu direktiive 98/58/EÜ, 1999/74/EÜ, 2007/43/EÜ, 2008/119/EÜ ja 2008/120/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrused (EÜ) nr 854/2004 ja (EÜ) nr 882/2004, nõukogu direktiivid 89/608/EMÜ, 89/662/EMÜ, 90/425/EMÜ, 91/496/EMÜ, 96/23/EÜ, 96/93/EÜ ja 97/78/EÜ ja nõukogu otsus 92/438/EMÜ (ametliku kontrolli määrus) (ELT L 95, 7.4.2017, lk 1).
- (²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 30. mai 2018. aasta määrus (EL) 2018/848, mis käsitleb mahepõllumajanduslikku tootmist ja mahepõllumajanduslike toodete märgistamist ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrus (EÜ) nr 834/2007 (ELT L 150, 14.6.2018, lk 1).
- (³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. septembri 2009. aasta määrus (EÜ) nr 1005/2009 osoonikihti kahandavate ainete kohta (ELT L 286, 31.10.2009, lk 1).
- (⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. aprilli 2014. aasta määrus (EL) nr 517/2014 fluoritud kasvuhoonegaaside kohta ja määruse (EÜ) nr 842/2006 kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 150, 20.5.2014, lk 195).
- (⁵) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/880, mis käsitleb kultuuriväärtuste sissetoomist ja importi (ELT L 151, 7.6.2019, lk 1).

B osa

Liidu tollivälised formaalsused ja vabatahtlikud liidu tollivälised süsteemid, mille puhul on liidu õigusaktide kohaselt ette nähtud EU CSW-CERTEXi kasutamine

Liidu tolliväline formaalsus	Lühend	Liidu tolliväline süsteem	Liidu muud asjakohased kui tollialased õigusaktid	Ühenduse tähtaeg
Metsaõigusnormide täitmise järelevalve, metsahalduse ja puidukaubandusega seotud impordilitsents	FLEGT	TRACES	Nõukogu määrus (EÜ) nr 2173/2005 (¹)	3. märts 2025
Liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks	DuES	E-loasüsteem	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/821 (²)	3. märts 2025
Ohustatud looduslike looma- ja taimeliikidega rahvusvahelise kauplemise konventsiooni alusel väljastatavad sertifikaadid	CITES	TRACES	Nõukogu määrus (EÜ) nr 338/97 (³)	1. oktoober 2025
Turujärelevalve info- ja teavitussüsteem	ICSMS	ICSMS	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2019/1020 (⁴)	16. detsember 2025

(¹) Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta määrus (EÜ) nr 2173/2005 FLEGT-litsentsimisüsteemi kehtestamise kohta puidu impordi suhtes Euroopa Ühendusse (ELT L 347, 30.12.2005, lk 1).

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. mai 2021. aasta määrus (EL) 2021/821, millega kehtestatakse liidu kord kahesuguse kasutusega kaupade ekspordi, vahendamise, tehnilise abi, transiidi ja edasitoimetamise kontrollimiseks (ELT L 206, 11.6.2021, lk 1).

(³) Nõukogu 9. detsembri 1996. aasta määrus (EÜ) nr 338/97 looduslike looma- ja taimeliikide kaitse kohta nende kauplemise reguleerimise teel (EÜT L 61, 3.3.1997, lk 1).

(⁴) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1020 turujärelevalve ja toodete vastavuse kohta ning millega muudetakse direktiivi 2004/42/EÜ ja määruseid (EÜ) nr 765/2008 ja (EL) nr 305/2011 (ELT L 169, 25.6.2019, lk 1).

EUROOPA PARLAMENDI JA NÕUKOGU MÄÄRUS (EL) 2022/2400,
23. november 2022,
millega muudetakse määruse (EL) 2019/1021 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) IV ja V lisa
(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA PARLAMENT JA EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 192 lõiget 1,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut,

olles edastanud seadusandliku akti eelnõu liikmesriikide parlamentidele,

võttes arvesse Euroopa Majandus- ja Sotsiaalkomitee arvamust ⁽¹⁾,

olles konsulteerinud Regioonide Komiteega,

toimides seadusandliku tavamenetluse kohaselt ⁽²⁾

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EL) 2019/1021 ⁽³⁾ (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) võetakse liidu tasandil üle kohustused, mis on sätestatud püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsioonis („konventsioon“), millega liitumine on ühenduse nimel heaks kiidetud nõukogu otsusega 2006/507/EÜ, ⁽⁴⁾ ning piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni juurde kuuluvaid püsivaid orgaanilisi saasteaineid käsitlevas protokollis, millega liitumine on ühenduse nimel heaks kiidetud nõukogu otsusega 2004/259/EÜ ⁽⁵⁾.
- (2) 2015. aasta 4. maist 15. maini toimunud konventsiooniosaliste konverentsi seitsmendal kohtumisel lepiti kokku, et pentaklorofenool, selle soolad ja estrid (edaspidi „pentaklorofenool“) kantakse konventsiooni A lissasse. 2019. aasta 29. aprillist 10. maini toimunud konventsiooniosaliste konverentsi üheksandal kohtumisel lepiti kokku, et konventsiooni A lissasse kantakse dikofool ning perfluorooktaanhape (PFOA), selle soolad ja PFOA-ga seotud ühendid. 2022. aasta 6. juunist 17. juunini toimunud konventsiooniosaliste konverentsi kümnendal kohtumisel lepiti kokku, et konventsiooni A lissasse kantakse perfluoroheksaansulfoonhape (PFHxS), selle soolad ja PFHxS-iga seotud ühendid. Võttes arvesse neid konventsiooni muudatusi ja tagamaks, et kõnealuseid aineid sisaldavaid jäätmeid käideldakse konventsiooni sätete kohaselt, on vaja muuta ka määruse (EL) 2019/1021 IV ja V lisa, kandes neisse lisadesse pentaklorofenooli, dikofooli ja PFOA, selle soolad ja PFOA-ga seotud ühendid, samuti PFHxS-i, selle soolad ja PFHxS-iga seotud ühendid, ning nende sisalduse piirnormid.

⁽¹⁾ ELT C 152, 6.4.2022, lk 197.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi 4. oktoobri 2022. aasta seisukoht (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata) ja nõukogu 24. oktoobri 2022. aasta otsus (*Euroopa Liidu Teatajas* seni avaldamata).

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. juuni 2019. aasta määrus (EL) 2019/1021 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 169, 25.6.2019, lk 45).

⁽⁴⁾ Nõukogu 14. oktoobri 2004. aasta otsus 2006/507/EÜ, mis käsitleb püsivate orgaaniliste saasteainete Stockholmi konventsiooni sõlmimist Euroopa Ühenduse nimel (ELT L 209, 31.7.2006, lk 1).

⁽⁵⁾ Nõukogu 19. veebruari 2004. aasta otsus 2004/259/EÜ, millega sõlmitakse Euroopa Ühenduse nimel piiriülese õhusaaste kauglevi 1979. aasta konventsiooni protokoll püsivate orgaaniliste saasteainete kohta (ELT L 81, 19.3.2004, lk 35).

- (3) Pentaklorofenool oli varem kantud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004⁽⁶⁾ IV ja V lissasse komisjoni määrusega (EL) 2019/636⁽⁷⁾ IV lisa kohase piirnormiga 100 mg/kg ja V lisa kohase piirnormiga 1 000 mg/kg. Määrusega (EL) 2019/1021 tunnistati kehtetuks määruse (EÜ) nr 850/2004, millest jäeti pentaklorofenool tahtmatult välja. Seepärast on vaja muuta määruse (EL) 2019/1021 IV ja V lisa ja kanda neisse pentaklorofenool.
- (4) Määruse (EL) 2019/1021 IV ja V lissas on juba järgmiste ainete ja ainerühmade sisalduse piirnormid: a) tetrabromodifenüüleetri, pentabromodifenüüleetri, heksabromodifenüüleetri, heptabromodifenüüleetri ja dekabromodifenüüleetri summaarne sisaldus (välja arvatud dekabromodifenüüleeter, mida ei ole kõnealuse määruse V lissasse kantud); b) heksabromotsüklododekaan; c) kloro-C₁₀-C₁₃-alkaanid (lühiahelalised klooritud parafiinid, SCCPd) ja d) polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid (PCDDd/PCDFid). Määruse (EL) 2019/1021 artikli 15 lõike 2 kohaselt on asjakohane muuta kõnealuste ainete IV lissas esitatud sisalduse piirnorme, et kohandada neid vastavalt teaduse ja tehnika arenguga. Selleks, et tagada kooskõla määruse (EL) 2019/1021 IV lissas esitatud polübroomitud difenüüleetrite (PBDEd) loeteluga, tuleks kõnealuse määruse V lisa tabeli kolmandas veerus loetletud PBDEde hulka lisada aine dekabromodifenüüleeter.
- (5) Et liikmesriikidel oleks võimalik koguda andmeid PCDDde/PCDFide ja dioksiinitaaliste polüklooritud bifenüülide (dioksiinitaaliste PCBde) tegeliku koguse kohta kodumajapidamistest pärit tuhas ja tahmas, samuti soojuse ja elektri tootmiseks kasutatavatest biomassiseadmetest pärit lendtuhas, ning anda liikmesriikidele piisavalt aega määruse (EL) 2019/1021 jõustamiseks vajalike meetmete võtmiseks, tuleks PCDDde/PCDFide ja dioksiinitaaliste PCBde summaarse sisalduse muudetud piirnormi kodumajapidamistest pärit tuha ja tahma ning biomassiseadmetest pärit lendtuha puhul kohaldada hilisemas etapis pärast käesoleva määruse jõustumist. Selleks et oleks võimalik välja töötada sobiv poliitika sellise tuha ja tahma kogumiseks ja töötlemiseks ning toetada määruse (EL) 2019/1021 IV lissas osutatud läbivaatamist ja rakendamise järelevalvet vastavalt määruse (EL) 2019/1021 artiklile 13, peaksid liikmesriigid koguma teavet PCDDde/PCDFide ja dioksiinitaaliste PCBde esinemise kohta kodumajapidamistest pärit tuhas ja tahmas ning soojuse ja elektri tootmiseks kasutatavatest biomassiseadmetest pärit lendtuhas. Kõnealune teave tuleks teha kättesaadavaks hiljemalt 1. juulil 2026.
- (6) Määruses (EL) 2019/1021 loetletud PBDEde puhul tuleks nende ainete summaarse sisalduse piirnormiks jäätmetes kehtestada 500 mg/kg. Võttes nõuetekohaselt arvesse PBDEde sisalduse vähenemist teatavates jäätmetes, mis on tingitud PBDEde turuleviimise ja kasutamise kehtivatest piirangutest, ning võttes arvesse asjakohaste sortimis- ja analüüsimeetodite võimalikku arengut, tuleks piirnormi alandada 350 mg/kg-ni kolm aastat pärast käesoleva määruse jõustumist ja 200 mg/kg-ni viis aastat pärast selle jõustumist.
- (7) Võttes arvesse, et 12 PCB analoogist, täpsemalt PCB-77, PCB-81, PCB-105, PCB-114, PCB-118, PCB-123, PCB-126, PCB-156, PCB-157, PCB-167, PCB-169 ja PCB 189, mis on tuntud ka kui dioksiinitaalised PCBd, koosneval alarühmal on toksikoloogilised omadused, mis on väga sarnased PCDDde/PCDFide omadustele, ja selleks, et võtta arvesse kõigi määruses (EL) 2019/1021 loetletud dioksiinitaaliste ühendite koosmõju, on asjakohane lisada dioksiinitaalised PCBd määruse (EL) 2019/1021 IV ja V lissas olemasolevasse, PCDDde/PCDFide rühma käsitlevasse kandesse. Kõnealuse määruse V lisa 2. osas esitatud toksilisuse ekvivalentfaktoreid tuleks samuti muuta, et lisada vastavad väärtused iga dioksiinitaalise PCB analoogi jaoks.
- (8) Kavandatavate määruse (EL) 2019/1021 IV ja V lisa kohaste sisalduse piirnormide leidmisel kasutati sama meetodikat, mille alusel töötati välja määruse (EÜ) nr 850/2004 IV ja V lisa eelmistes muudatustes esitatud sisalduse piirnormid. Kavandatud sisalduse piirnormid peaksid tuginema ettevaatuspõhimõttele, mis on sätestatud Euroopa Liidu toimimise lepingus, ja nende eesmärk peaks olema püsivate orgaaniliste saasteainete keskkonda eraldumise võimaluse korral kaotamine, et saavutada asjaomaste ainete hävitamise või pöördumatu muundamise tulemusena inimeste tervise ja keskkonna kaitse kõrge tase. Kõnealuste piirnormide puhul tuleks arvesse võtta ka laiemat poliitilist eesmärki saavutada mürgivaba keskkonna nimel nullsaaste eesmärk, suurendada ringlussevõttu, vähendada kasvuhoonegaaside heidet, töötada välja mürgivabad materjalitsükliid ja mürgivaba ringmajandus, nagu on sätestatud komisjoni 11. detsembri 2019. aasta teatises „Euroopa roheline kokkulepe“.

⁽⁶⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrus (EÜ) nr 850/2004 püsivate orgaaniliste saasteainete kohta ning millega muudetakse direktiivi 79/117/EMÜ (ELT L 158, 30.4.2004, lk 7).

⁽⁷⁾ Komisjoni 23. aprilli 2019. aasta määrus (EL) 2019/636, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EÜ) nr 850/2004 (püsivate orgaaniliste saasteainete kohta) IV ja V lisa (ELT L 109, 24.4.2019, lk 6).

- (9) Määruse (EL) 2019/1021 IV ja V lisas sätestatud sisalduse piirnormid peaksid olema sidusad ja aitama rakendada komisjoni 14. oktoobri 2020. aasta teatist „Kestlikkust toetav kemikaalistrateegia. Mürgivaba keskkonna loomise suunas“.
- (10) Selleks et tagada püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavate jäätmete parem jälgitavus ja tõhus käitlemine ning vältida vastuolusid liidu õiguses, on vaja tagada sidusus algselt määruses (EÜ) nr 850/2004 (mis nüüdseks on määrusega (EL) 2019/1021 kehtetuks tunnistatud) kehtestatud püsivaid orgaanilisi saasteaineid sisaldavaid jäätmeid käsitlevate sätete ja hiljem kehtestatud sätete vahel. Seepärast peaks komisjon hindama, kas on asjakohane klassifitseerida ohtlikeks jäätmed, mis sisaldavad määruse (EL) 2019/1021 IV lisas sätestatud sisalduse piirnorme ületavaid püsivaid orgaanilisi saasteaineid, ning esitama kohasel juhul seadusandliku ettepaneku Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/98/EÜ⁽⁸⁾ või ettepaneku komisjoni otsuse 2000/532/EÜ⁽⁹⁾ või mõlema muutmiseks.
- (11) Vastavalt komisjoni 30. märtsi 2022. aasta teatises „ELi kestliku ja ringse tekstiili strateegia“ sätestatud tekstiilistrateegia eesmärkidele peaksid liidu turule lastavad tekstiiltooted olema suures osas valmistatud ringlussevõetud kiust, mis ei sisalda ohtlike aineid. Tagamaks, et ringlussevõetud tekstiil ei sisalda algusest peale ohtlike kemikaale, nagu PFOA, on vaja muuta PFOA, selle soolade ja PFOA-ga seotud ühendite piirnormid jäätmetes rangemaks, kuna nende olemasolu võib mõjutada tekstiilijäätmete kogumist ja töötlemist. Seepärast peaks komisjon sisalduse piirnormid läbi vaatama, et piirnormi alandada, kui selline alandamine on teostatav vastavalt teaduse ja tehnika arengule.
- (12) Seepärast tuleks määrust (EL) 2019/1021 vastavalt muuta.
- (13) On asjakohane anda ettevõtjatele ja pädevatele asutustele piisav ajavahemik uute nõuetega kohanemiseks.
- (14) Kuna käesoleva määruse eesmärki, nimelt kaitsta keskkonda ja inimeste tervist püsivate orgaaniliste saasteainete eest ei suuda liikmesriigid kõnealuste saasteainete piiriülese mõju tõttu piisavalt saavutada, küll aga saab seda paremini saavutada liidu tasandil, võib liit võtta meetmeid kooskõlas Euroopa Liidu lepingu artiklis 5 sätestatud subsidiaarsuse põhimõttega. Kõnealuses artiklis sätestatud proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt ei lähe käesolev määrus nimetatud eesmärgi saavutamiseks vajalikust kaugemale,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määrust (EL) 2019/1021 muudetakse järgmiselt.

- 1) Lisatakse järgmine artikkel:

„Artikkel 21a

Üleminekusätted

1. Piirnormi 10 µg/kg kohaldatakse IV lisas loetletud polüklooritud dibenso-p-dioksiine ja dibensofuraane (PCDDd/PCDFid) ja dioksiiniatolisi polüklooritud bifenüüle (dioksiiniatolised PCBd) sisaldava või nendega saastunud soojuse ja elektri tootmiseks kasutatavatest biomassiseadmetest pärit lendtuha suhtes kuni 30. detsembrini 2023. IV lisas sätestatud piirnormi 5 µg/kg kohaldatakse soojuse ja elektri tootmiseks kasutatavatest biomassiseadmetest pärit lendtuha suhtes alates 31. detsembrist 2023.

⁽⁸⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 19. novembri 2008. aasta direktiiv 2008/98/EÜ, mis käsitleb jäätmeid ja millega tunnistatakse kehtetuks teatud direktiivid (ELT L 312, 22.11.2008, lk 3).

⁽⁹⁾ Komisjoni 3. mai 2000. aasta otsus 2000/532/EÜ, millega asendatakse otsus 94/3/EÜ (millega kehtestatakse jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 75/442/EMÜ artikli 1 punkti a kohaselt jäätmete nimistu) ja nõukogu otsus 94/904/EÜ (millega kehtestatakse ohtlike jäätmeid käsitleva nõukogu direktiivi 91/689/EMÜ artikli 1 lõike 4 kohaselt ohtlike jäätmete nimistu) (EÜT L 226, 6.9.2000, lk 3).

2. Piirnormi 15 µg/kg kohaldatakse jätkuvalt IV lisas loetletud polüklooritud dibenso-p-dioksiine ja dibensofuraane (PCDDd/PCDFid) sisaldava või nendega saastunud kodumajapidamistest pärit tuha ja tahma suhtes kuni 31. detsembrini 2024. Kodumajapidamistest pärit tuha ja tahma suhtes, mis sisaldab polüklooritud dibenso-p-dioksiine ja dibensofuraane (PCDDd/PCDFid) ja dioksiinitaolisi polüklooritud bifenüüle (dioksiinitaolised PCBd) või on nendega saastunud, kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2025 piirnormi 5 µg/kg, mis on sätestatud IV lisas.“

2) IV ja V lisa muudetakse vastavalt käesoleva määruse lisale.

Artikkel 2

Komisjon hindab, kas oleks asjakohane muuta direktiivi 2008/98/EÜ või otsust 2000/532/EÜ või mõlemat, et tunnistada, et jäätmed, mis sisaldavad määruse (EL) 2019/1021 IV lisas esitatud sisalduse piirnorme ületavaid püsivaid orgaanilisi saasteaineid, tuleb klassifitseerida ohtlikeks, ning esitab kohasel juhul selle hinnangu põhjal ja hiljemalt 36 kuud pärast käesoleva määruse jõustumist seadusandliku ettepaneku direktiivi 2008/98/EÜ või otsuse 2000/532/EÜ või mõlema muutmiseks.

Artikkel 3

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates 10. juunist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Strasbourg, 23. november 2022

Euroopa Parlamendi nimel
president
R. METSOLA

Nõukogu nimel
eesistuja
M. BEK

LISA

IV ja V lisa muudetakse järgmiselt.

1) IV lisa muudetakse järgmiselt:

a) tabelisse lisatakse järgmised read:

„Pentaklorofenool, selle soolad ja estrid	87–86-5 ja muud	201–778-6 ja muud	100 mg/kg
Dikofool	115–32-2	204–082-0	50 mg/kg
Perfluorooktaanhape (PFOA), selle soolad ja PFOA-ga seotud ühendid, nagu on sätestatud I lisas	335–67-1 ja muud	206–397-9 ja muud	1 mg/kg (PFOA ja selle soolad), 40 mg/kg (PFOA-ga seotud ühendite summa) Komisjon vaatab selle sisalduse piirnormi läbi ning võtab kohasel juhul vastu seadusandliku ettepaneku, et seda piirnormi alandada, kui see on teostatav vastavalt teaduse ja tehnika arengule, hiljemalt 30. detsembriks 2027.
Perfluoroheksaansulfoonhape (PFHxS), selle soolad ja PFHxS-iga seotud ühendid	355–46-4 ja muud	355–46-4 ja muud	1 mg/kg (PFHxS ja selle soolad) 40 mg/kg (PFHxS-iga seotud ühendite summa) Komisjon vaatab selle sisalduse piirnormi läbi ning võtab kohasel juhul vastu seadusandliku ettepaneku, et seda piirnormi alandada, kui selline alandamine on teostatav vastavalt teaduse ja tehnika arengule, hiljemalt 30. detsembriks 2027.“

b) kloro-C₁₀₋₁₃-alkaanid (lühiahelalised klooritud parafiinid, SCCPsid) käsitlev rida asendatakse järgmisega:

„Kloro-C ₁₀₋₁₃ -alkaanid (lühiahelalised klooritud parafiinid, SCCPd)	85535-84-8	287–476-5	1 500 mg/kg Komisjon vaatab selle sisalduse piirnormi läbi ning võtab kohasel juhul vastu seadusandliku ettepaneku, et seda piirnormi alandada hiljemalt 30. detsembriks 2027.“
--	------------	-----------	--

- c) aineid tetrabromodifenüületrit $C_{12}H_6Br_4O$, pentabromodifenüületrit $C_{12}H_5Br_5O$, heksabromodifenüületrit $C_{12}H_4Br_6O$, heptabromodifenüületrit $C_{12}H_3Br_7O$ ja dekabromodifenüületrit $C_{12}Br_{10}O$ käsitlevad read asendatakse järgmisega:

„Tetrabromodifenüüleeter $C_{12}H_6Br_4O$ “	40088-47-9 ja muud	254-787-2 ja muud	Tetrabromodifenüüleetri ($C_{12}H_6Br_4O$), pentabromodifenüüleetri ($C_{12}H_5Br_5O$), heksabromodifenüüleetri ($C_{12}H_4Br_6O$), heptabromodifenüüleetri ($C_{12}H_3Br_7O$) ja dekabromodifenüüleetri ($C_{12}Br_{10}O$) summaarne sisaldus: a) kuni 29. detsembrini 2027: 500 mg/kg; b) alates 30. detsembrist 2025 kuni 28. detsembrini 2027: 350 mg/kg või kui see on suurem, siis nende ainete summaarne sisaldus, kui need esinevad segudes või toodetes, nagu see on esitatud I lisa neljanda veeru punktis 2 ainete tetrabromodifenüüleetri, pentabromodifenüüleetri, heksabromodifenüüleetri, heptabromodifenüüleetri ja dekabromodifenüüleetri jaoks. c) alates 30. detsembrist 2027: 200 mg/kg või kui see on suurem, siis nende ainete sisalduste summa, kui need esinevad segudes või toodetes, nagu see on esitatud I lisa neljanda veeru punktis 2 ainete tetrabromodifenüüleetri, pentabromodifenüüleetri, heksabromodifenüüleetri, heptabromodifenüüleetri ja dekabromodifenüüleetri jaoks.“
Pentabromodifenüüleeter $C_{12}H_5Br_5O$	32534-81-9 ja muud	251-084-2 ja muud	
Heksabromodifenüüleeter $C_{12}H_4Br_6O$	36483-60-0 ja muud	253-058-6 ja muud	
Heptabromodifenüüleeter $C_{12}H_3Br_7O$	68928-80-3 ja muud	273-031-2 ja muud	
Bis (pentabromofenüül) eeter (dekabromodifenüüleeter, deka-BDE) $C_{12}Br_{10}O$	1163-19-5 ja muud	214-604-9 ja muud	

- d) polüklooritud dibenso-p-dioksiine ja dibensofuraane (PCDD/PCDF) käsitlev rida asendatakse järgmisega:

„Polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid (PCDDd/PCDFid) ja dioksiinitaolised polüklooritud bifenüülid (dioksiinitaolised PCBd)“			5 µg/kg ⁽¹⁾ Komisjon vaatab selle sisalduse piirnormi läbi ning võtab kohasel juhul vastu seadusandliku ettepaneku, et seda piirnormi alandada, kui see on teostatav vastavalt teaduse ja tehnika arengule, hiljemalt 30. detsembriks 2027.
---	--	--	---

⁽¹⁾ Piirnorm arvutatakse PCDDde, PCDFide ja dioksiinitaoliste PCBde summana V lisa 2. osa kolmanda lõigu tabelis sätestatud toksilisuse ekvivalentfaktorite (TEFid) alusel.“

- e) heksabromotsüklododekaani käsitlev rida asendatakse järgmisega:

„Heksabromotsüklododekaan ⁽¹⁾ “	25637-99-4, 3194-55-6, 134237-50-6, 134237-51-7, 134237-52-8	247-148-4 221-6-695-9	500 mg/kg Komisjon vaatab selle sisalduse piirnormi läbi ja võtab kohasel juhul hiljemalt 30. detsembriks 2027 vastu seadusandliku ettepaneku, et seda piirnormi alandada kuni 200 mg/kg-ni.
--	--	-----------------------	---

⁽¹⁾ „Heksabromotsüklododekaan“ tähendab heksabromotsüklododekaani, 1,2,5,6,9,10-heksabromotsüklododekaani ja selle peamisi diastereoisomeere α-heksabromotsüklododekaani, β-heksabromotsüklododekaani ja γ-heksabromotsüklododekaani.“

2) V lisa 2. osa muudetakse järgmiselt:

a) teise lõigu tabeli esimest veergu pealkirjaga „Jäätmed vastavalt otsuses 2000/532/EÜ esitatud liigitusele“ muudetakse järgmiselt:

i) jaotise „10 01 Jõujaamades ja muudes põletusseadmetes tekkinud jäätmed (v.a jaotises 19 nimetatud jäätmed)“ järele lisatakse järgmine tekst:

„10 01 03 Turba ja töötlemata puidu põletamisel tekkinud lendtuhk“;

ii) jaotise „17 05 03* Ohtlikke aineid sisaldavad pinnas ja kivid“ järele lisatakse järgmine tekst:

„17 05 04 Pinnas ja kivid, mida ei ole nimetatud koodinumbriga 17 05 03“;

iii) jaotise „19 04 03* Klaasistumata tahke faas“ järele lisatakse järgmine tekst:

„20 OLMEJÄÄTMED (KODUMAJAPIDAMISJÄÄTMED JA SAMALAADSED KAUBANDUS-, TÖÖSTUS- JA AMETIASUTUSTE JÄÄTMED), SH LIIGITI KOGUTUD JÄÄTMED

20 01 Liigiti kogutud jäätmed (v.a alajaotises 15 01 nimetatud jäätmed)

20 01 41 Korstnapühkimisjäätmed“;

b) teise lõigu tabeli teist veergu pealkirjaga „IV lisas loetletud ainete sisalduse piirnorm“ muudetakse järgmiselt:

i) tekst „polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid: 5 mg/kg;“ asendatakse järgmisega:

„polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid ning dioksiinitaolised polüklooritud bifenüülid: 5 mg/kg;“

ii) tekst „tetrabromodifenüüleetri (C₁₂H₆Br₄O), pentabromodifenüüleetri (C₁₂H₅Br₅O), heksabromodifenüüleetri (C₁₂H₄Br₆O) ja heptabromodifenüüleetri (C₁₂H₃Br₇O) summaarne sisaldus: 10 000 mg/kg;“ asendatakse järgmisega:

„tetrabromodifenüüleetri (C₁₂H₆Br₄O), pentabromodifenüüleetri (C₁₂H₅Br₅O), heksabromodifenüüleetri (C₁₂H₄Br₆O), heptabromodifenüüleetri (C₁₂H₃Br₇O) ja dekabromodifenüüleetri (C₁₂Br₁₀O) summaarne sisaldus: 10 000 mg/kg;“

iii) teksti „toksaafen: 5 000 mg/kg.“ järele lisatakse järgmine tekst:

„pentaklorofenool, selle soolad ja estrid: 1 000 mg/kg;

dikofool: 5 000 mg/kg;

perfluorooktaanhape (PFOA), selle soolad ja PFOAga seotud ühendid: 50 mg/kg (PFOA ja selle soolad), 2 000 mg/kg (PFOAga seotud ühendid);

perfluoroheksaansulfoonhape (PFHxS), selle soolad ja sellega seotud ühendid:

50 mg/kg (PFHxS ja selle soolad), 2 000 mg/kg (PFHxS-iga seotud ühendid).“;

c) kolmas lõik asendatakse järgmisega:

„Polüklooritud dibenso-p-dioksiinide ja dibensofuraanide (PCDDd ja PCDFid) ning dioksiinitaoliste polüklooritud bifenüülide (dioksiinitaolised PCBd) sisalduse piirnormide arvutamisel kasutatakse järgmisi toksilisuse ekvivalentfaktoreid (TEFid):

Toksilisuse ekvivalentfaktorid (TEFid) PCDDde, PCDFide ja dioksiinitaoliste PCBde jaoks

PCDD	TEF
2,3,7,8-TeCDD	1
1,2,3,7,8-PeCDD	1
1,2,3,4,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDD	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDD	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDD	0,01

OCDD	0,0003
PCDF	TEF
2,3,7,8-TeCDF	0,1
1,2,3,7,8-PeCDF	0,03
2,3,4,7,8-PeCDF	0,3
1,2,3,4,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,7,8,9-HxCDF	0,1
2,3,4,6,7,8-HxCDF	0,1
1,2,3,4,6,7,8-HpCDF	0,01
1,2,3,4,7,8,9-HpCDF	0,01
OCDF	0,0003
Dioksiinitaalised PCBd	TEF
PCB 77	0,0001
PCB 81	0,0003
PCB 105	0,00003
PCB 114	0,00003
PCB 118	0,00003
PCB 123	0,00003
PCB 126	0,1
PCB 169	0,03
PCB 156	0,00003
PCB 157	0,00003
PCB 167	0,00003
PCB 189	0,00003“

II

(Muud kui seadusandlikud aktid)

MÄÄRUSED

NÕUKOGU RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2401,

8. detsember 2022,

millega rakendatakse määruse (EÜ) nr 1183/2005 (mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis) artiklit 9

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 18. juuli 2005. aasta määrust (EÜ) nr 1183/2005, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis, ⁽¹⁾ eriti selle artiklit 9,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 18. juulil 2005 vastu määruse (EÜ) nr 1183/2005.
- (2) Seoses määruse (EÜ) nr 1183/2005 artiklis 2b sätestatud täiendavate piiravate meetmete läbivaatamisega tuleks muuta määruse (EÜ) nr 1183/2005 Ia lisa loetletud teatavate isikutega seotud loetellu kandmise põhjuseid.
- (3) Määrust (EÜ) nr 1183/2005 tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 1183/2005 Ia lisa asendatakse käesoleva määruse lisa esitatud tekstiga.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

⁽¹⁾ ELT L 193, 23.7.2005, lk 1.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
V. RAKUŠAN

ARTIKLIS 2b OSUTATUD FÜÜSILISTE VÕI JURIIDILISTE ISIKUTE, ÜKSUSTE JA ASUTUSTE LOETELU

A. Isikud

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
1.	Ilunga KAMPETE	Teise nimega Gaston Hughes Ilunga Kampete; Hugues Raston Ilunga Kampete Sünniaeg: 24.11.1964 Sünnikoht: Lubumbashi, KDV Kodakondsus: KDV Sõjaväelase ID-number: 1-64-86-22311-29 Aadress: 69, avenue Nyangwile, Kinsuka Mimosas, Kinshasa/Ngaliema, DRC Sugu: mees	Olles 2020. aasta aprillini vabariikliku kaardiväe (GR) ülem, vastutas Ilunga Kampete kohapeal viibivate GR üksuste eest ning oli seotud ülemäärase jõu kasutamise ja vägivaldsete repressioonidega 2016. aasta septembris Kinshasas. Ta vastutas samuti GRi liikmete poolt toime pandud represseerimiste ja inimõiguste rikkumiste eest, näiteks 2018. aasta detsembris Lubumbashis aset leidnud opositsiooni meeleavalduse vägivaldse mahasurumise eest. Alates 2020. aasta juulist on olnud Kongo relvajõudude (FARDC) kindralleitnant ja Kongo Central provintsi Kitona sõjaväebaasi ülem, olles seega endiselt kõrge auastmega sõjaväelane. Oma ametiülesannetest tulenevalt vastutab ta FARDC poolt hiljuti toime pandud inimõiguste rikkumiste eest. Ilunga Kampete oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.	12.12.2016
2.	Gabriel Amisi KUMBA	Teise nimega Gabriel Amisi Nkumba; „Tango Fort“; „Tango Four“ Sünniaeg: 28.5.1964 Sünnikoht: Malela, KDV Kodakondsus: KDV Sõjaväelase ID-number: 1-64-87-77512-30 Aadress: 22, avenue Mbenseke, Ma Campagne, Kinshasa/Ngaliema, DRC Sugu: mees	Kongo relvajõudude (FARDC) 1. kaitsetsooni endine ülem, kelle väed osalesid 2016. aasta septembris Kinshasas ülemäärase jõu kasutamises ja vägivaldsetes repressioonides. Gabriel Amisi Kumba oli FARDC staabiülema asetäitja, kes vastutas operatsioonide ja luure eest 2018. aasta juulist kuni 2020. aasta juulini. Pärast seda täitis FARDC peainspektori ülesandeid. Tulenevalt oma kõrgetest ametiülesannetest vastutab ta FARDC poolt hiljuti toime pandud inimõiguste rikkumiste eest. Gabriel Amisi Kumba on seega olnud seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.	12.12.2016

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
3.	Célestin KANYAMA	<p>Teise nimega Kanyama Tshisiku Celestin; Kanyama Celestin Cishiku Antoine; Kanyama Cishiku Bilolo Célestin; „Esprit de mort“</p> <p>Sünniaeg: 4.10.1960</p> <p>Sünnikoht: Kananga, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>KDV passi number: OB0637580 (kehtib 20.5.2014 kuni 19.5.2019)</p> <p>Schengeni viisa numbriga 011518403, välja antud 2.7.2016</p> <p>Aadress: 56, avenue Usika, Kinshasa/Gombe, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Kongo riikliku politsei (PNC) ülemana vastutas Célestin Kanyama 2016. aasta septembris Kinshasas toimunud ülemäärase jõu kasutamise ja vägivaldsete repressioonide eest.</p> <p>2017. aasta juulis nimetati Célestin Kanyama PNC politseikoolide peadirektoriks.</p> <p>2018. aasta oktoobris, kui ta oli sellel ametikohal, hirmutasid politseiametnikud ajakirjanikke ja võtsid neilt vabaduse pärast rea artiklite avaldamist, milles kajastati politseikadettide toidu ebaseaduslikku omastamist ja Célestin Kanyama rolli neis sündmustes.</p> <p>Olles praegu PNC kõrge ametnik, vastutab ta PNC poolt hiljuti toime pandud inimõiguste rikkumiste eest. Seega oli Célestin Kanyama seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p>	12.12.2016
4.	John NUMBI	<p>Teise nimega John Numbi Banza Tambo; John Numbi Banza Ntambo; Tambo Numbi</p> <p>Sünniaeg: 16.8.1962</p> <p>Sünnikoht: Jadotville-Likasi-Kolwezi, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Aadress: 5, avenue Oranger, Kinshasa/Gombe, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>John Numbi oli Kongo relvajõudude (FARDC) peainspektor alates 2018. aasta juulist kuni 2020. aasta juulini. Selles rollis vastutab ta FARDC poolt 2018. aasta juulist 2020. aasta juulini toime pandud inimõiguste rikkumiste eest, näiteks 2019. aasta juunist juulini kasutasid tema otsesesse alluvusse kuuluvad FARDC üksused ebaseadusliku kaevandamisega tegelenud isikute suhtes ebaproportsionaalset vägivalda.</p> <p>John Numbi oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Kuni 2021. aasta alguseni säilitas John Numbi oma mõjuvõimu FARDCs, eriti Katangas, kus on teatatud FARDC toime pandud inimõiguste rasketest rikkumistest.</p> <p>John Numbi ohustab endiselt inimõigustealast olukorda KDV, eelkõige Katangas.</p>	12.12.2016

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
5.	Evariste BOSHAB	<p>Teise nimega Evariste Boshab Mabub Ma Bileng</p> <p>Sünniaeg: 12.1.1956</p> <p>Sünnikoht: Tete Kalamba, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Diplomaatilise passi number: DP0000003 (kehtib 21.12.2015 kuni 20.12.2020)</p> <p>Schengeni viisa aegus 5.1.2017</p> <p>Aadress: 3, avenue du Rail, Kinshasa/Gombe, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Asepeaministrina ning sise- ja julgeolekuministrina ajavahemikul detsembrist 2014 kuni detsembrini 2016 vastutas Evariste Boshab ametlikult politsei- ja julgeolekuteenistuste eest ning provintside kuberneride töö koordineerimise eest. Nendel ametikohtadel tegutsedes vastutas ta aktivistide ja opositsiooniliikmete vahistamine eest ning jõu ülemäärase kasutamise eest, sealhulgas ajavahemikul september 2016 – detsember 2016 Kinshasas toimunud meelevaldustele reageerimisel, mille käigus said julgeolekuteenistuste käe läbi surma või vigastada paljud tsiviilisikud.</p> <p>Evariste Boshab oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Evariste Boshab osales samuti kriisi ärakasutamises ja süvendamises Kasai piirkonnas, kus tal on endiselt mõjuvõim, eelkõige pärast Kasai senaatoriks saamist 2019. aasta märtsis.</p>	29.5.2017
6.	Alex Kande MUPOMPA	<p>Teise nimega Alexandre Kande Mupomba; Kande-Mupomba</p> <p>Sünniaeg: 23.9.1950</p> <p>Sünnikoht: Kananga, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV ja Belgia</p> <p>KDV passi number: OP0024910 (kehtib 21.3.2016 kuni 20.3.2021).</p> <p>Aadressid: Messidorlaan 217/25, 1180 Uccle, Belgium</p> <p>1, avenue Bumba, Kinshasa/Ngaliema, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Alex Kande Mupomba, kes oli kuni 2017. aasta oktoobrini Kesk-Kasai provintsi kuberner, vastutas alates 2016. aasta augustist Kesk-Kasai provintsis julgeolekujõudude ja Kongo riikliku politsei (PNC) poolt toime pandud jõu ülemäärase kasutamise, vägivaldsete repressioonide ja kohtuväliste hukkamiste eest, sealhulgas Dibaya territooriumil 2017. aasta veebruaris toimunud tapmist eest.</p> <p>Alex Kande Mupomba oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Alex Kande Mupomba osales samuti kriisi ärakasutamises ja süvendamises Kasai piirkonnas, mille esindaja ta oli 2019. aasta oktoobrini ning kus tal on endiselt mõjuvõim Kasai provintsi valitsusse kuuluva poliitilise partei Congrès des alliés pour l'action au Congo (CAAC) kaudu.</p>	29.5.2017

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
7.	Éric RUHORIMBERE	<p>Teise nimega Eric Ruhorimbere Ruhanga; „Tango Two“; „Tango Deux“</p> <p>Sünniaeg: 16.7.1969</p> <p>Sünnikoht: Minembwe, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Sõjaväelase ID-number: 1-69-09-51400-64</p> <p>KDV passi number: OB0814241</p> <p>Aadress: Mbujimayi, Kasai Province, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Éric Ruhorimbere oli alates 2014. aasta septembrist kuni 2018. aasta juulini 21. sõjaväepiirkonna abikomandör ning vastutas Kongo relvajõudude (FARDC) poolt toime pandud ülemäärase jõu kasutamise ja kohtuväliste hukkamiste eest, eriti Nsapu relvarühmituse ning naiste ja laste suhtes.</p> <p>Éric Ruhorimbere on olnud Nord Equateuri tegevusüksuse ülem alates 2018. aasta juulist. Selles rollis vastutab ta FARDC poolt toime pandud hiljutiste inimõiguste rikkumiste eest.</p> <p>Éric Ruhorimbere oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p>	29.5.2017
8.	Emmanuel Ramazani SHADARY	<p>Teise nimega Emmanuel Ramazani Shadari Mulanda; Shadary</p> <p>Sünniaeg: 29.11.1960</p> <p>Sünnikoht: Kasongo, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Aadress: 28, avenue Ntela, Mont Ngafula, Kinshasa, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Emmanuel Ramazani Shadary oli kuni 2018. aasta veebruarini asepeaminister ning sise- ja julgeolekuminister ning vastutas ametlikult politsei- ja julgeolekuteenistuste eest ning provintside kuberneride töö koordineerimise eest. Ta vastutas nimetatud ametikohal aktivistide ja opositsiooni liikmete vahistamiste eest, samuti ülemäärase jõu kasutamise eest, näiteks Bundu Dia Kongo (BDK) liikumise liikmete vägivaldse mahasurumise eest Kesk-Kongo provintsis, Kinshasas 2017. aasta jaanuarist veebruarini toime pandud repressioonide eest ning Kasai provintsis toime pandud ülemäärase jõu kasutamise ning vägivaldsete repressioonide eest.</p> <p>Emmanuel Ramazani Shadary oli seega nimetatud ametikohal seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Emmanuel Ramazani Shadary on alates 2018. aasta veebruarist olnud partei Parti du peuple pour la reconstruction et le développement (PPRD) alaline sekretär, mis kuni 2020. aasta detsembrini oli endise presidendi Joseph Kabila juhitava koalitsiooni peamine partei. Sellel ametikohal tegutsedes teatas ta 2022. aasta juulis, et PPRD on valmis osalema 2023. aasta presidendivalimistel.</p>	29.5.2017

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
9.	Kalev MUTONDO	<p>Teise nimega Kalev Katanga Mutondo; Kalev Motono; Kalev Mutundo; Kalev Mutoid; Kalev Mutombo; Kalev Mutond; Kalev Mutondo Katanga; Kalev Mutund</p> <p>Sünniaeg: 3.3.1957</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>KDV passi number: DB0004470 (kehtib 8.6.2012 kuni 7.6.2017)</p> <p>Aadress: 24, avenue Ma Campagne, Kinshasa, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Olles kuni 2019. aasta veebruarini ametis riikliku luureteenistuse (ANR) ülemana, oli Kalev Mutondo seotud opositsiooni liikmete, kodanikuühiskonna aktivistide ja muude isikute meelevaldse vahistamise, kinnipidamise ja väärkohtlemisega ning selle eest vastutav.</p> <p>Kalev Mutondo oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>2019. aasta mais allkirjastas ta deklaratsiooni lojaalsuse kohta minevikus ja tulevikus Joseph Kabilale, kelle liitlane ta jätkuvalt on.</p> <p>Kuni 2021. aasta alguseni oli Kalev Mutondol suur poliitiline mõju KDV peaministri poliitilise nõustajana.</p> <p>Väidetavalt on tal endiselt mõjuvõim julgeolekujõudude mõnes osas.</p>	29.5.2017

B. Üksused“

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/2402,**16. august 2022,**

millega parandatakse delegeeritud määruse (EL) 2017/1018 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (finantsinstrumentide turgude kohta) seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks investeerimisühingute, turukorraldajate ja krediidasutuste esitatav teave) teatavaid keeleversioone

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta direktiivi 2014/65/EL finantsinstrumentide turgude kohta ning millega muudetakse direktiive 2002/92/EÜ ja 2011/61/EL, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 35 lõike 11 kolmandat lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2017/1018 ⁽²⁾ bulgaaria-, eesti-, hollandi-, horvaadi-, itaalia-, kreeka-, leedu-, läti-, poola-, portugali-, rootsi-, rumeenia-, saksa-, slovaki-, sloveeni-, taani- ja tšehhi keelses versioonis on artikli 6 lõike 2 punkti g alapunktis iii viga seoses konkreetse teabega, millest ettevõtjad peavad asjaomase sätte alusel teatama.
- (2) Seepärast tuleks delegeeritud määruse (EL) 2017/1018 bulgaaria-, eesti-, hollandi-, horvaadi-, itaalia-, kreeka-, leedu-, läti-, poola-, portugali-, rootsi-, rumeenia-, saksa-, slovaki-, sloveeni-, taani- ja tšehhi keelset versiooni vastavalt parandada. Teistes keeleversioonides ei ole vaja parandusi teha.

ON VASTU VÖTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Delegeeritud määruse (EL) 2017/1018 artikli 6 lõike 2 punkti g alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) töötajate kontrolliks kehtestatud sisekord, mis hõlmab kontrolli isiklikul kontol tehtavate tehingute üle;“.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ ELT L 173, 12.6.2014, lk 349.

⁽²⁾ Komisjoni 29. juuni 2016. aasta delegeeritud määrus (EL) 2017/1018, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/65/EL (finantsinstrumentide turgude kohta) seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, millega määratakse kindlaks investeerimisühingute, turukorraldajate ja krediidasutuste esitatav teave (ELT L 155, 17.6.2017, lk 1).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. august 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/2403,**16. august 2022,****millega parandatakse delegeeritud määruse (EL) nr 1151/2014 (millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad asutamisõiguse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamise puhul esitatavat teavet) teatavaid keeleversioone****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. juuni 2013. aasta direktiivi 2013/36/EL, mis käsitleb krediidasutuste tegevuse alustamise tingimusi ning krediidasutuste usaldatavusnõuete täitmise järelevalvet, millega muudetakse direktiivi 2002/87/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks direktiivid 2006/48/EÜ ja 2006/49/EÜ, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 35 lõiget 5, artikli 36 lõiget 5 ja artikli 39 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 1151/2014 (⁽²⁾) bulgaaria-, horvaadi-, itaalia-, kreeka-, leedu-, läti-, malta-, poola-, portugali-, rootsi-, rumeenia-, saksa-, taani-, tšehhi- ja ungarikeelses versioonis on viga artikli 3 lõike 2 punkti b alapunkti iii kolmandas taandes, mis puudutab konkreetset teavet, mille ettevõtjad peavad asjaomase sätte alusel esitama.
- (2) Seepärast tuleks delegeeritud määruse (EL) nr 1151/2014 bulgaaria-, horvaadi-, itaalia-, kreeka-, leedu-, läti-, malta-, poola-, portugali-, rootsi-, rumeenia-, saksa-, taani-, tšehhi- ja ungarikeelset versiooni vastavalt parandada. Teistes keeleversioonides ei ole vaja parandusi teha,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

*Artikkel 1**(ei puuduta eestikeelset versiooni)**Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 16. august 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

(¹) ELT L 176, 27.6.2013, lk 338.

(²) Komisjoni 4. juuni 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 1151/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2013/36/EL seoses regulatiivsete tehniliste standarditega, mis käsitlevad asutamisõiguse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamise puhul esitatavat teavet (ELT L 309, 30.10.2014, lk 1).

KOMISJONI DELEGEERITUD MÄÄRUS (EL) 2022/2404,**14. september 2022,****millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2016/2031 ja sätestatakse kaitstavates piirkondades toimuvate karantiinsete taimekahjustajate uuringute üksikasjalikud eeskirjad ning tunnistatakse kehtetuks komisjoni direktiiv 92/70/EMÜ**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määrust (EL) 2016/2031, mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ, (¹) eriti selle artikli 32 lõike 5 teist lõiku ja artikli 34 lõike 1 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EL) 2016/2031 nähakse ette peamised liidu taimeterwise eeskirjad.
- (2) Kõnealuse määruse artikli 32 lõike 4 punktis b on sätestatud liikmesriikide kohustus lisada uueks kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise taotlusele uuringute tulemused, millest nähtub, et vähemalt kolmel aastal enne taotluse esitamist liidu karantiinset taimekahjustajat (edaspidi „taimekahjustaja“) asjaomasel territooriumil ei esinenud.
- (3) Määruse (EL) 2016/2031 artikli 34 lõikes 1 on sätestatud liikmesriikide kohustus viia igas kaitstavas piirkonnas läbi kahjustajate iga-aastane uuring ning teatada komisjonile ja teistele liikmesriikidele igal aastal nende uuringute tulemused.
- (4) Kõnealuste uuringute ettevalmistamise eeskirjad peaksid sisaldama nõudeid, mis käsitlevad asjaomaste taimekahjustajate ja peremeestaimede bioloogiliste omaduste arvessevõtmist ning seda, et uuring oleks taimekahjustaja avastamiseks asjakohaselt ajastatud. Need elemendid on olulised, et asjaomase uuringu ettevalmistus oleks täielik ja uuringu tüübiga sobiv.
- (5) Uuringu sisu peaks hõlmama andmeid kaartidel, uurimiselase piirkonna kirjeldust, uurimistoiminguid, proovide võtmist ja analüüsi, sihtpopulatsiooni, avastamismeetodeid ja riskitegureid, et tagada nende täielikkus, tulemuslikkus ja tõhusus.
- (6) Uuringuid tuleks teha ka kaitstavat piirkonda ümbritsevas puhvertsoonis ning need peaksid olema intensiivsemad kui kaitstavas piirkonnas tehtavad uuringud, sest taimekahjustaja ei ole puhvertsoonis keelatud ning seal ei võeta selle vastaseid meetmeid. See on vajalik, et kinnitada taimekahjustaja puudumist puhvertsoonis ja säilitada paremini kaitstava piirkonna kahjurivabadust. Samuti on see kooskõlas kohaldatavate rahvusvaheliste fütosanitaarmeetmete standarditega taimekahjustajast vabade piirkondade kehtestamiseks, (²) mida kasutatakse vastavalt liidu õiguse kohasel kaitstavaks piirkonnaks tunnistamisel. Kõnealuste rahvusvaheliste standarditega nõutakse puhvertsoonide kehtestamist taimekahjustajast vabade piirkondade kehtestamisel ja säilitamisel, kui geograafilist eraldatust ei peeta piisavaks, et takistada taimekahjustaja sellistesse piirkondadesse sissetoomist või nende taaslevimist, või kui puuduvad muud vahendid, et ennetada taimekahjustaja liikumist sellistesse piirkondadesse.
- (7) Samadel põhjustel tuleks intensiivistada piki kaitstava piirkonna piiri kulgevatel siseribadel tehtavaid uuringuid võrreldes nendega, mida tehakse ülejäänud kaitstavas piirkonnas.

(¹) ELT L 317, 23.11.2016, lk 4.

(²) ISPM 4 (kahjustajatest vabade piirkondade loomise nõuded) ja ISPM 26 (puuviljakärbestest (*Tephritidae*) vabade piirkondade loomise nõuded).

- (8) Selleks et uuringute sisu oleks järjepidev, tuleks kehtestada aruandevorm. Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2020/1231 ⁽³⁾ on kehtestatud nende uuringute tulemusi käsitlevate aastaaruannete vorm ja juhised, mida tehakse piirkondades, kus taimekahjustajaid teadaolevalt ei esine. Selleks, et kogu liidus kasutataks uuringutulemuste esitamisel ühtset lähenemisviisi, tuleks võtta vastu sarnane vorm kaitstavates piirkondades tehtavate uuringute tulemuste esitamiseks, arvestades nende uuringute konkreetseid elemente.
- (9) Komisjoni direktiivis 92/70/EMÜ ⁽⁴⁾ on samuti sätestatud kaitstavate piirkondade tunnustamiseks läbiviidavate uuringute üksikasjalikud eeskirjad. Kuna see direktiiv võeti vastu varasemate taimetervist käsitlevate liidu õigusaktide alusel, on see nüüdseks aegunud ja tuleks kehtetuks tunnistada,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Reguleerimisese

Käesoleva määrusega kehtestatakse üksikasjalikud eeskirjad järgmise kohta:

- a) uuringud, mis tehakse uue kaitstava piirkonna loomiseks kooskõlas määruse (EL) 2016/2031 artikli 32 lõikega 3 või lõikega 6, ning
- b) määruse (EL) 2016/2031 artikli 34 lõike 1 kohaste iga-aastaste uuringute ettevalmistus ja sisu.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas määruses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- a) „puhvertsoon“ – kaitstavat piirkonda ümbritsev ala, mille eesmärk on vähendada taimekahjustaja kaitstavasse piirkonda sissetoomise ja sinna levimise tõenäosust;
- b) „siseriba“ – kaitstava piirkonna sees paiknev ala, mille laius on võrdne puhvertsooni laiusega ja mis ümbritseb kaitstavat piirkonda, kulgedes piki selle välispiiri;
- c) „uuring“ – taimekahjustaja avastamiseks kaitstavas piirkonnas ja asjakohasel juhul puhvertsoonis tehtav uuring;
- d) „piiritletud ala“ – ala, mis on piiritletud pärast kaitstavas piirkonnas taimekahjustaja leidmist, nagu kirjeldatud määruse (EL) 2016/2031 artiklis 18;
- e) „statistikapõhine uuring“ – uuring, mis viiakse läbi Euroopa Toiduohutusameti üldiste suuniste järgi, mis käsitlevad taimekahjustajate statistiliselt usaldusväärseid ja riskipõhiseid uuringuid ⁽⁵⁾.

⁽³⁾ Komisjoni 27. augusti 2020. aasta rakendusmäärus (EL) 2020/1231 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/2031 artiklites 22 ja 23 sätestatud uuringute tulemusi käsitlevate aastaaruannete vormi ja juhiste ning mitmeaastaste uuringukavade vormi ja praktilise korra kohta (ELT L 280, 28.8.2020, lk 1).

⁽⁴⁾ Komisjoni 30. juuli 1992. aasta direktiiv 92/70/EMÜ, milles sätestatakse ühenduses kaitstud alade tunnustamiseks läbiviidavate vaatluste üksikasjalikud eeskirjad (EÜT L 250, 29.8.1992, lk 37).

⁽⁵⁾ EFSA, General guidelines for statistically sound and risk-based surveys of plant pests, 8. september 2020, doi:10.2903/sp.efsa.2020.EN-1919.

*Artikkel 3***Uuringute ettevalmistamine**

1. Asjaomase liikmesriigi pädev asutus või muud isikud, kes on pädeva asutuse ametliku järelevalve all, valmistavad artiklis 1 osutatud uuringud ette kooskõlas lõigetega 2 kuni 6.
2. Uuringud:
  - a) peavad olema riskipõhised;
  - b) peavad põhinema kindlatel teaduslikel ja tehnilistel põhimõtetel;
  - c) viiakse läbi, võttes arvesse taimekahjustaja bioloogilisi omadusi ja peremeesliikide esinemist kaitstavas piirkonnas, ning
  - d) viiakse läbi taimekahjustaja avastamiseks kõige sobivamal ajal.
3. Uuringuid laiendatakse kaitstavat piirkonda ümbritsevasse puhvertsooni.

Puhvertsoonis tehtavad uuringud peavad olema intensiivsemad kui kaitstavas piirkonnas, uurimistoiminguid (vajadust mööda vaatlusi, proove, püüniseid ja analüüse) peab olema rohkem.

Puhvertsooni laius määratakse kindlaks taimekahjustaja bioloogiliste omaduste ja selle võimaliku levimisvõime alusel.

Kui taimekahjustaja bioloogilised omadused, peremeestaimede puudumine, kaitstava ala geograafiline asukoht või selle ruumilise eraldatud iseloom tingivad, et puudub taimekahjustaja sissetoomise risk kaitstavas piirkonda naaberladelt loodusliku leviku teel, ei ole puhvertsoonis uuringute tegemine nõutav.

4. Kui kaitstava piirkonnaga külgneval territooriumil ei ole võimalik puhvertsooni luua, luuakse kaitstavas piirkonnas siseriba.

Kui taimekahjustaja bioloogilised omadused, peremeestaimede puudumine, kaitstava ala geograafiline asukoht või selle ruumilise eraldatud iseloom tingivad, et puudub taimekahjustaja sissetoomise risk kaitstavas piirkonda naaberladelt loodusliku leviku teel, siis siseriba ei looda.

Siseribal tehtavad uuringud peavad olema intensiivsemad kui ülejäänud kaitstavas piirkonnas, uurimistoiminguid (vajadust mööda vaatlusi, proove, püüniseid ja analüüse) peab olema rohkem.

5. Kui pädev asutus otsustab teha statistikapõhise uuringu, peavad uuringu ülesehitus ja kasutatav proovivõtukava sobima asjaomases kaitstavas piirkonnas taimekahjustajaga nakatunud taimede väikese esinemismäära kindlakstegemiseks piisava usaldusnivoo juures.
6. Kui pädev asutus otsustab teha statistikapõhise uuringu puhvertsoonis või siseribal, peavad uuringu ülesehitus ja kasutatav proovivõtukava sobima taimekahjustajaga nakatunud taimede väikese esinemismäära kindlakstegemiseks suurema usaldusnivoo juures kui kaitstava piirkonna enda puhul.

*Artikkel 4***Uuringute sisu**

Uuringud peavad koosnema järgmistest elementidest:

- a) kaart kaitstava piirkonna ning vajaduse korral puhvertsooni ja siseriba geograafilise piiriga; kaardil näidatakse üksikasjalikult uurimistoimingute tegemise asukoht ja uurimispunktid, leiud või puhangud ning kehtestatud piiritletud alad;

- b) alljärgnev teave:
  - i) uuringuala, sealhulgas uuringukohtade kirjeldus;
  - ii) taimmaterjali või kauba kirjeldus ja
  - iii) vajaduse korral puhvertsooni või siseriba kirjeldus;
- c) peremeestaimede loetelu;
- d) nende riskipiirkondade kirjeldus, kus taimekahjustaja võib esineda;
- e) teave uuringute tegemise kuude kohta aastas;
- f) kui see on asjakohane, siis:
  - i) taimekahjustaja esinemise sümptomite või tunnuste avastamiseks tehtud vaatluste arv;
  - ii) proovide arv, analüüside ja taimekahjustajat peibutavate püüniste liik ja arv;
  - iii) mis tahes muu meede, mis on asjakohane, et tagada taimekahjustaja avastamine;
- g) statistikapõhiste uuringute korral uuringu ülesehitusel aluseks olnud eeldused taimekahjustajate kaupa, sealhulgas järgmiste üksikasjade kirjeldus:
  - i) sihtpopulatsioon, epidemioloogiline üksus ja kontrolliüksused;
  - ii) avastamismeetod ja meetodi tundlikkus;
  - iii) kõik riskitegurid koos riskitasemetega ning vastavad suhtelised riskid ja peremeestaimede populatsiooni osakaal ning
  - iv) taimekahjustaja leidmise korral võetud meetmed või viide puhangule EUROPHYTis.

Artikkel 5

Uuringutulemuste esitamine

Liikmesriigid esitavad iga kaitstava piirkonna kohta uuringuid käsitleva üldise teabe ja uuringute tulemused, kasutades selleks I lisas esitatud vormi.

Liikmesriigid kasutavad üht käesoleva määruse II lisas esitatud vormidest, et esitada järgmiste sätete alusel läbi viidud uuringute tulemused:

- a) määruse (EL) 2016/2031 artikli 32 lõike 4 punkt b või
- b) määruse (EL) 2016/2031 artikli 34 lõige 2.

Artikkel 6

Direktiivi 92/70/EMÜ kehtetuks tunnistamine

Direktiiv 92/70/EMÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 7

Jõustumine

Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist Euroopa Liidu Teatajas.

Seda kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 14. september 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Uuringute tulemustega seotud üldteabe esitamise vorm

Liikmesriik	
Pädev asutus	
Kontaktisik (nimi, töökoht pädevas asutuses, organisatsiooni nimi, telefoninumber ja toimiv e-posti aadress)	
Uuringus osalevad organisatsioonid	
Uuringus osalevad laborid	
Kaitstava piirkonna karantiinne taimekahjustaja	
Kaitstava piirkonna nimi/kirjeldus, nagu esitatud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas olevas loetelus	
Kaitstava piirkonna loomise aasta	
Uuringu tegemise aasta(d) Uue kaitstavaks piirkonnaks tunnistamise taotluse korral märkida uuringuga hõlmatud aastad.	
Kaitstava piirkonna pindala (ha)	
Puhvertsooni või siseriba loomine (jah/ei) Põhjendada, kui seda tsooni ei ole loodud.	
Puhvertsooni või siseriba laius (m), kui see on asjakohane	
Kaart, millel on näidatud kaitstava piirkonna, sealhulgas puhvertsooni või siseriba (kui see on asjakohane) piirid. Märkida uuringupunktid, leiud/puhangud ja kui see on asjakohane, siis kehtestatud piiritletud alad.	
Statistikapõhine uuring (jah/ei)	
Leiud/puhangud viimase uuringu ajal (jah/ei)	
Leidude/puhangute ja võetud meetmete kirjeldus ⁽¹⁾ või süsteemi EUROPHYT-Outbreak viide	

⁽¹⁾ Sealhulgas viide teavitus(t)ele, mis käsitleb või käsitlevad Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. oktoobri 2016. aasta määruse (EL) 2016/2031 (mis käsitleb taimekahjustajatevastaseid kaitsemeetmeid, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EL) nr 228/2013, (EL) nr 652/2014 ja (EL) nr 1143/2014 ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiivid 69/464/EMÜ, 74/647/EMÜ, 93/85/EMÜ, 98/57/EÜ, 2000/29/EÜ, 2006/91/EÜ ja 2007/33/EÜ (ELT L 317, 23.11.2016, lk 4)) artikli 33 lõike 3 kohaselt võetud meetmeid.

2. Vormi täitmise juhend

Kui seda vormi täidetakse kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja kohta, ei täideta sama taimekahjustaja kohta käesoleva lisa B osas esitatud vormi.

1. veerg: märkida uuringu tegemise aasta. Kui uuringuaruande eesmärk on taotleda kaitstavaks piirkonnaks tunnistamist, lisada vähemalt kolme eelneva aasta andmed, kasutades iga aasta kohta eraldi rida.
2. veerg: märkida kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja teaduslik nimetus (nagu on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas või kõige tunnustatum teaduslik nimetus, kui taimekahjustaja ei ole veel lissasse kantud), kasutades iga taimekahjustaja kohta ühte rida.
3. veerg: märkida kaitstava piirkonna nimi (nagu on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas), kasutades eraldi ridu, kui liikmesriigi territooriumil on sama taimekahjustaja eest kaitstavaid piirkondi rohkem kui üks.
4. veerg: märkida piirkond: kaitstav piirkond, puhvertsoon või siseriba, kasutades eri ridu.
5. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest, ning tehtud uuringute arv:
1. Avamaa (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuaed/viinamarjaaed; 1.3. puukool; 1.4. mets;
2. Avamaa (muu): 2.1. eraaiad; 2.2. üldkasutatavad kohad; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse juhtumi kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- ja kuivendusvõrk jne);
3. Füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev koht, muu kui kasvuhoone; 3.3. üldkasutatav koht, muu kui kasvuhoone; 3.4. muu, koos konkreetse juhtumi kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).
- 6., 7. ja 8. veerg: täitmine vabatahtlik.
6. veerg: märkida, millised on riskipiirkonnad, mis on identifitseeritud taimekahjustaja(te) bioloogiliste omaduste, peremeestaimede olemasolu, ökokliimatiliste tingimuste ja riskikohtade alusel.
7. veerg: märkida sihtpopulatsiooniga hõlmatud ala pindala (ha) kaitstavas piirkonnas.
8. veerg: märkida sihtpopulatsiooni suhtes uuritud ala osakaal (uuritud ala/sihtpopulatsiooni ala) (%).
9. veerg: märkida taimed, viljad, seemned, pinnas, pakkematerjal, puit, masinad, sõidukid, siirutaja, vesi, muu, täpsustada konkreetne juhtum, kasutada nii palju ridu kui vaja.
10. veerg: loetleda uuritud kaasatud taimeliigid/-perekonnad, märkides igale reale ühe taimeliigi/-perekonna.
11. veerg: märkida uuringute tegemise kuud aastas.

12. veerg: märkida uuringu üksikasjad, võttes arvesse taimekahjustaja bioloogilisi omadusi. Märkida „ei kohaldata“, kui teatavas veerus esitatud teave ei ole asjaomase taimekahjustaja puhul asjakohane. Kasutada eri ridu (nt eri liiki analüüsidesid ja nende arvust teatamiseks).
13. veerg: märkida positiivsete tulemuste arv. See arv võib erineda haiguspuhangute arvust, kui ühe haiguspuhangu teatega on hõlmatud mitut positiivset tulemust.
14. veerg: märkida uuringu toimumise aasta haiguspuhangute teated. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 15. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.
15. veerg: lisada kogu muu teave ja vajaduse korral teave positiivsete leidudega asümptomaatiliste taimede uuringute tulemuste kohta.

1. Statistikapõhiste uuringute tulemustest aru andmise vorm

1. Uuringu tegemise aasta	
2. Kaitstava piirkonna karantiinne taimekahjustaja	
3. Kaitstava piirkonna nimi	
4. Piirkond (kaitstav piirkond, puhvertsoon või siseriba)	
5. Uuringukohad	
Kirjeldus	Arv
6. Aistatus	
Peremeesliigid	
Pindala (ha või muu asjakohasem ühik)	
Kontrolliüksused	
A. Uuringu määratlus (RiBESS+ sisendparameetrid)	
7. Sihtpopulatsioon	
8. Epidemioloogilised üksused	
Kirjeldus	
Üksused	
Vaatlused	
Püümisel	
Analüüsimine	
Muud meetmed	
9. Avastamismeetodid	
10. Proovivõtu tõhusus	
11. Meetodi tundlikkus	
Riskitegur	
Riskitasemed	
Asukohtade arv	
Suhtelised riskid	
Peremeesainemede populatsiooni osakaal	
12. Riskitegurid (tegevused, asukohad ja piirkonnad)	
B. Proovivõtu näitajad	
13. Kontrollitud epidemioloogiliste üksuste arv	
14. Vaatluste arv	
15. Proovide arv	
16. Püümisel arv	
17. Püümisukohtade arv	
18. Analüüside arv	
19. Muude meetmete arv	
C. Uuringutulemused	
20. Tulemused	
Positiivsed	
Negatiivsed	
Määratlemata	
Number(numbrid)	
Kuupäev(ad)	
21. Teatatud haiguspuhangu teate number(numbrid), vajaduse korral, kooskõlas rakendusmäärusega (EL) 2019/1715	
22. Saavutatud usaldusnivoo	
23. Kontroll-levimus	
24. Märkused	

2. Vormi täitmise juhend

Kui seda vormi täidetakse kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja kohta, ei täideta sama taimekahjustaja kohta käesoleva lisa B osas esitatud vormi.

Selgitada uuringu ülesehituse **aluseks olevaid eeldusi** taimekahjustaja kaupa. Esitada kokkuvõte ja põhjendus järgmise kohta:

— sihtpopulatsioon, epidemioloogiline üksus ja kontrolliüksused;

— avastamismeetod ja meetodi tundlikkus;

— riskitegur(id), seejuures märkida riskitasemed ning vastavad suhtelised riskid ja osakaal peremeestaimede populatsioonis.

1. veerg: märkida uuringu tegemise aasta. Kui uuringuaruande eesmärk on taotleda kaitstavaks piirkonnaks tunnistamist, lisada vähemalt kolme eelneva aasta andmed, kasutades iga aasta kohta eraldi rida.
2. veerg: märkida kaitstava piirkonna karantiinse taimekahjustaja teaduslik nimetus (nagu on loetletud rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas või kõige tunnustatum teaduslik nimetus, kui taimekahjustaja ei ole veel lisse kantud), kasutades iga taimekahjustaja kohta ühte rida.
3. veerg: märkida kaitstava piirkonna nimi (nagu on loetletud komisjoni rakendusmääruse (EL) 2019/2072 III lisas), kasutades eraldi ridu, kui liikmesriigi territooriumil on sama taimekahjustaja eest kaitstavaid piirkondi rohkem kui üks.
4. veerg: märkida piirkond: kaitstav piirkond, puhvertsoon või siseriba, kasutades eri ridu.
5. veerg: märkida uuringukohtade arv ja kirjeldus, valides kirjelduse jaoks ühe järgmistest kannetest, ning tehtud uuringute arv:
  1. Avamaa (tootmisala): 1.1. haritav maa (põllumaa, karjamaa); 1.2. viljapuuaed/viinamarjaaed; 1.3. puukool; 1.4. mets;
  2. Avamaa (muu): 2.1. eraaiad; 2.2. üldkasutatavad kohad; 2.3. kaitseala; 2.4. looduslike taimede ala, mis ei ole kaitseala; 2.5. muu, koos konkreetse juhtumi kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus, märgalad, niisutus- ja kuivendusvõrk jne);
  3. Füüsiliselt suletud ala: 3.1. kasvuhoone; 3.2. eravalduses olev koht, muu kui kasvuhoone; 3.3. üldkasutatav koht, muu kui kasvuhoone; 3.4. muu, koos konkreetse juhtumi kirjeldusega (nt aianduskeskus, puidust pakkematerjali kasutavad kaubandusettevõtted, puidutööstus).
6. veerg: märkida uuringute tegemise kuud aastas.
7. veerg: märkida valitud sihtpopulatsioon, esitades vastavalt peremeesliikide loetelu ja hõlmatud ala. Sihtpopulatsioon on määratletud kui kontrolliüksuste kogum. Selle suurus esitatakse põllumajandusmaa korral tavaliselt hektarites, aga ühikuks võib olla ka partii, põld, kasvuhoone vms. Põhjendada aluseks olevate eelduste põhjal tehtud valikut. Märkida uuritud kontrolliüksused. Kontrolliüksus: taimed, taimeosad, kaubad, materjalid, taimekahjustajate siirutajad, mida on uuritud taimekahjustajate identifitseerimiseks ja avastamiseks. Kui sihtpopulatsiooni ala ei ole teada, märkida „ei kohaldata“ ja lisage sihtpopulatsiooni moodustavate kontrolliüksuste arv.

8. veerg: märkida uuritud epidemioloogilised üksused, lisades nende kirjelduse ja mõõtühiku. Epidemioloogiline üksus: homogeenne ala, kus taimekahjustaja esinemise korral on taimekahjustaja, peremeestaimede ning abiootiliste ja biootiliste tegurite ja tingimuste koostoime tulemuseks sama epidemioloogiline seisund. Epidemioloogiline üksus on sihtpopulatsiooni alajaotus, mis on epidemioloogiliselt homogeenne ja hõlmab vähemalt ühte peremeestaimet. Mõnel juhul võib epidemioloogiline üksus olla kogu piirkonna/ala/riigi peremeestaimede populatsioon. See võib olla ühisele statistilisele territoriaalüksusele (NUTS) vastav piirkond, linnaala, mets, roosiaed või talu või olla esitatud hektarites. Epidemioloogilise üksuse valikut tuleb põhjendada aluseks olevate eeldustega.
9. veerg: märkida uuringu käigus kasutatud meetodid, lisades iga üksiku juhtumi korral toimunud toimingute arvu, olenevalt taimekahjustajate uuringuid käsitlevatest konkreetsetest õiguslikest nõuetest iga taimekahjustaja puhul. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetsetes veerus nõutav teave ei ole kättesaadav.
10. veerg: märkida proovivõtu hinnanguline tõhusus. Proovivõtu tõhusus on nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosus. Siirutajate puhul on see positiivse siirutaja püüdmise meetodi tõhusus, kui selline siirutaja uuringualal esineb. Mulla puhul on see taimekahjustajat sisaldava mullaproovi valimise tõhusus, kui taimekahjustaja uuringualal esineb.
11. veerg: meetodi tundlikkus näitab tõenäosust, et meetodiga tuvastatakse õigesti taimekahjustaja olemasolu. Meetodi tundlikkus on määratletud tõenäosusena, millega tõeliselt positiivne peremeesorganism avastatakse ja kinnitatakse positiivsena ning seda ei identifitseerita valesti. See on proovivõtu tõhususe (st nakatunud taimest nakatunud taimeosade valimise tõenäosuse) ja diagnostilise tundlikkuse (mida iseloomustab tuvastamiseks kasutatavad visuaalsed kontrollid ja/või laborianalüüs) korrutis.
12. veerg: esitada riskitegurid eraldi ridadel, kasutades nii palju ridu kui vaja. Iga riskiteguri jaoks märkida riskitase ja vastav suhteline risk ning peremeestaimede populatsiooni osakaal.
- Veerg B: märkida uuringu üksikasjad, olenevalt konkreetsetest õiguslikest nõuetest iga taimekahjustajaga seotud uuringu kohta. Märkida „Ei ole kohaldatav“, kui mõnes konkreetsetes veerus nõutav teave ei ole asjakohane. Nendes veergudes esitatav teave on seotud 9. veerus „Avastamismeetodid“ sisalduva teabega.
18. veerg: märkida püüniste asukohtade arv, kui see arv erineb püüniste arvust (16. veerg) (nt sama püünist kasutatakse eri asukohtades).
20. veerg: märkida positiivsete, negatiivsete ja määratlemata proovide arv. Määratlemata tulemusega proovid on analüüsitud proovid, mille puhul ei saadud eri põhjustel tulemust (nt avastamispiirist väiksem sisaldus, töötlemata proov (identifitseerimisandmeteta, vana)).
21. veerg: märkida uuringu toimumise aasta haiguspuhangute teated. Puhanguteate numbrit ei ole vaja lisada, kui pädev asutus on otsustanud, et leiu puhul on tegemist ühega määruse (EL) 2016/2031 artikli 14 lõikes 2, artikli 15 lõikes 2 või artiklis 16 osutatud juhtumitest. Sel juhul märkida 24. veergu („Märkused“) kõnealuse teabe esitamata jätmise põhjus.
22. veerg: märkida uuringu tundlikkus vastavalt rahvusvahelises fütosanitaarmeetmete standardis (ISPM) nr 31 („Methodologies for sampling of consignments“ (saadetistest proovide võtmise meetodika)) esitatud määratlusele. See taimekahjustaja puudumist iseloomustav saavutatud usaldusnivoo väärtus arvutatakse tehtud kontrollide (ja/või proovide) järgi, võttes arvesse meetodi tundlikkust ja kontroll-levimust.
23. veerg: märkida kontroll-levimus, võttes aluseks uuringueelse hinnangu taimekahjustaja tõenäolise tegeliku levimuse kohta uuritava alal. Kontroll-levimus seatakse uuringu eesmärgiks ja see vastab kompromissile, mille riskijuhid teevad taimekahjustaja esinemise riski ja uuringu jaoks kättesaadavate vahendite vahel. Tavaliselt võetakse selle väärtuseks avastamisuringu puhul 1 %.
24. veerg: lisada kogu muu teave ja vajaduse korral teave positiivsete leidudega asümptomaatiliste taimede uuringute tulemuste kohta.

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2405,**7. detsember 2022,****millega parandatakse rakendusmäärust (EL) 2021/1044 üksikule biotsiidile „Pesguard® Gel“ antud liidu loa kehtivusaja osas****(EMPs kohaldatav tekst)**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 22. mai 2012. aasta määrust (EL) nr 528/2012, milles käsitletakse biotsiidide turul kättesaadavaks tegemist ja kasutamist, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 44 lõike 5 esimest lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjoni rakendusmäärusega (EL) 2021/1044 ⁽²⁾ anti üksikule biotsiidile „Pesguard® Gel“, mis sisaldab asendamisele kuuluva toimeainena klotianidiini, nagu on kindlaks määratud komisjoni rakendusmääruses (EL) 2015/985, ⁽³⁾ määruse (EL) nr 528/2012 artikli 10 lõike 5 kohane liidu luba.
- (2) Vastavalt määruse (EL) nr 528/2012 artikli 23 lõikele 6 antakse asendamisele kuuluvat toimeainet sisaldavale biotsiidile luba kuni viieaastaseks ajavahemikuks.
- (3) Komisjon andis rakendusmäärusega (EL) 2021/1044 üksikule biotsiidile „Pesguard® Gel“ liidu loa ekslikult kümneaastaseks ajavahemikuks.
- (4) Seepärast tuleks rakendusmäärust (EL) 2021/1044 vastavalt parandada.
- (5) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas alalise biotsiidikomitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Rakendusmäärust (EL) 2021/1044 parandatakse järgmiselt.

- 1) Artikli 1 teises lõigus asendatakse kuupäev „30. juunini 2031“ kuupäevaga „30. juunini 2026“.
- 2) Lisa punktis 1.2 esitatud tabeli reas „Loa kehtivusaja lõppkuupäev“ asendatakse kuupäev „30. juuni 2031“ kuupäevaga „30. juuni 2026“.

*Artikkel 2*Käesolev määrus jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.⁽¹⁾ ELT L 167, 27.6.2012, lk 1.⁽²⁾ Komisjoni 22. juuni 2021. aasta rakendusmäärus (EL) 2021/1044, millega antakse liidu luba üksiku biotsiidi „Pesguard® Gel“ jaoks (ELT L 225, 25.6.2021, lk 54).⁽³⁾ Komisjoni 24. juuni 2015. aasta rakendusmäärus (EL) 2015/985, millega kiidetakse heaks olemasoleva toimeaine klotianidiini kasutamine tooteliiki 18 kuuluvates biotsiidides (ELT L 159, 25.6.2015, lk 46).

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 7. detsember 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

KOMISJONI RAKENDUSMÄÄRUS (EL) 2022/2406,**8. detsember 2022,****muna- ja kodulinnulihasektori erakorraliste turutoetusmeetmete kohta Poolas**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrust (EL) nr 1308/2013, millega kehtestatakse põllumajandustoodete ühine turukorraldus ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 922/72, (EMÜ) nr 234/79, (EÜ) nr 1037/2001 ja (EÜ) nr 1234/2007, (¹) eriti selle artikli 220 lõike 1 esimese lõigu punkti a,

ning arvestades järgmist:

- (1) Ajavahemikul 29. detsembrist 2019 kuni 13. maini 2020 ja 24. novembrist 2020 kuni 28. juulini 2021 kinnitas Poola 392 alatüüpi H5 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripi puhangu esinemist ja teatas neist. Tabandunud liigid on pardid, haned, kalkunid, pärlkanad ning liiki *Gallus domesticus* kuuluvad kanad ja munakanad.
- (2) Poola võttis viivitamatult ja tulemuslikult kõik vajalikud loomatervise- ja veterinaarmedmed, mis on nõutud nõukogu direktiivi 2005/94/EÜ (²) kohaselt ning alates 21. aprillist 2021 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/429 (³) kohaselt, millega nimetatud direktiiv kehtetuks tunnistati ja asendati.
- (3) Eelkõige võttis Poola tõrje-, järelevalve- ja ennetusmeetmed ning kehtestas kaitse- ja järelevalvetsoonid (edaspidi „reguleeritud tsoonid“) vastavalt komisjoni rakendusotsustele (EL) 2020/10, (⁴) (EL) 2020/47, (⁵) (EL) 2020/114, (⁶) (EL) 2020/134, (⁷) (EL) 2020/175, (⁸) (EL) 2020/210, (⁹) (EL)

(¹) ELT L 347, 20.12.2013, lk 671.

(²) Nõukogu 20. detsembri 2005. aasta direktiiv 2005/94/EÜ linnugripi tõrjet käsitlevate ühenduse meetmete ning direktiivi 92/40/EMÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 10, 14.1.2006, lk 16).

(³) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/429 loomataudide kohta, millega muudetakse teatavaid loomatervise valdkonna õigusakte või tunnistatakse need kehtetuks (loomatervise määrus) (ELT L 84, 31.3.2016, lk 1).

(⁴) Komisjoni 7. jaanuari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/10, milles käsitletakse teatavaid ajutisi kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripi Poolas (ELT L 5, 9.1.2020, lk 1).

(⁵) Komisjoni 20. jaanuari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/47, milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripiga teatavates liikmesriikides (ELT L 16, 21.1.2020, lk 31).

(⁶) Komisjoni 24. jaanuari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/114, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripi liikmesriikides) lisa (ELT L 21, 27.1.2020, lk 20).

(⁷) Komisjoni 30. jaanuari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/134, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripi liikmesriikides) lisa (ELT L 27, 31.1.2020, lk 27).

(⁸) Komisjoni 6. veebruari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/175, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripi liikmesriikides) lisa (ELT L 35, 7.2.2020, lk 23).

(⁹) Komisjoni 14. veebruari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/210, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripi liikmesriikides) lisa (ELT L 43, 17.2.2020, lk 77).

2020/240, ⁽¹⁰⁾ (EL) 2020/281, ⁽¹¹⁾ (EL) 2020/384, ⁽¹²⁾ (EL) 2020/504, ⁽¹³⁾ (EL) 2020/529, ⁽¹⁴⁾ (EL) 2020/549, ⁽¹⁵⁾ (EL) 2020/574, ⁽¹⁶⁾ (EL) 2020/604, ⁽¹⁷⁾ (EL) 2020/1809, ⁽¹⁸⁾ (EL) 2020/2010, ⁽¹⁹⁾ (EL) 2021/18, ⁽²⁰⁾ (EL) 2021/68, ⁽²¹⁾ (EL) 2021/122, ⁽²²⁾ (EL) 2021/151, ⁽²³⁾ (EL) 2021/239, ⁽²⁴⁾ (EL) 2021/335, ⁽²⁵⁾ (EL) 2021/396, ⁽²⁶⁾ (EL) 2021/450, ⁽²⁷⁾ (EL)

-
- ⁽¹⁰⁾ Komisjoni 20. veebruari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/240, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripiga liikmesriikides) lisa (ELT L 48, 21.2.2020, lk 12).
- ⁽¹¹⁾ Komisjoni 27. veebruari 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/281, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripiga liikmesriikides) lisa (ELT L 59, 28.2.2020, lk 13).
- ⁽¹²⁾ Komisjoni 6. märtsi 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/384, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud kõrge patogeensusega linnugripiga liikmesriikides) lisa (ELT L 72, 9.3.2020, lk 5).
- ⁽¹³⁾ Komisjoni 6. aprilli 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/504, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripiga teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 109, 7.4.2020, lk 17).
- ⁽¹⁴⁾ Komisjoni 15. aprilli 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/529, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripiga teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 118, 16.4.2020, lk 29).
- ⁽¹⁵⁾ Komisjoni 20. aprilli 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/549, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripiga teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 123, 21.4.2020, lk 1).
- ⁽¹⁶⁾ Komisjoni 24. aprilli 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/574, millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/47, milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripiga teatavates liikmesriikides (ELT L 132, 27.4.2020, lk 23).
- ⁽¹⁷⁾ Komisjoni 30. aprilli 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/604, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/47 (milles käsitletakse kaitsemeetmeid seoses alatüüpi H5N8 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripiga teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 139, 4.5.2020, lk 67).
- ⁽¹⁸⁾ Komisjoni 30. novembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/1809, milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides (ELT L 402, 1.12.2020, lk 144).
- ⁽¹⁹⁾ Komisjoni 8. detsembri 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/2010, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lidude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 414, 9.12.2020, lk 79).
- ⁽²⁰⁾ Komisjoni 8. jaanuari 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/18, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 8, 11.1.2021, lk 1).
- ⁽²¹⁾ Komisjoni 25. jaanuari 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/68, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 26, 26.1.2021, lk 56).
- ⁽²²⁾ Komisjoni 2. veebruari 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/122, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 38, 3.2.2021, lk 1).
- ⁽²³⁾ Komisjoni 8. veebruari 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/151, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 45, 9.2.2021, lk 7).
- ⁽²⁴⁾ Komisjoni 16. veebruari 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/239, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 56I, 17.2.2021, lk 1).
- ⁽²⁵⁾ Komisjoni 23. veebruari 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/335, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 66, 25.2.2021, lk 5).
- ⁽²⁶⁾ Komisjoni 3. märtsi 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/396, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 78, 5.3.2021, lk 1).
- ⁽²⁷⁾ Komisjoni 10. märtsi 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/450, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 88, 15.3.2021, lk 1).

2021/489, ⁽²⁸⁾ (EL) 2021/562, ⁽²⁹⁾ (EL) 2021/640, ⁽³⁰⁾ (EL) 2021/641, ⁽³¹⁾ (EL) 2021/688, ⁽³²⁾ (EL) 2021/766, ⁽³³⁾ (EL) 2021/846, ⁽³⁴⁾ (EL) 2021/906, ⁽³⁵⁾ (EL) 2021/989, ⁽³⁶⁾ (EL) 2021/1084, ⁽³⁷⁾ (EL) 2021/1146 ⁽³⁸⁾ ja (EL) 2021/1186 ⁽³⁹⁾.

- (4) Poola teatas komisjonile, et taudi leviku ohjeldamiseks ja tõkestamiseks võetud vajalikud tervise- ja veterinaarmedmed kahjustasid väga paljusid ettevõtjaid ning et kõnealustel ettevõtjatel jäi saamata tulu, mis ei ole rahastamiskõlblik vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EL) nr 652/2014, ⁽⁴⁰⁾ mis tunnistati kehtetuks ja asendati alates 1. jaanuarist 2021 määrusega (EL) 2021/690 ⁽⁴¹⁾.
- (5) 21. märtsil 2022 sai komisjon Poolalt ametliku taotluse teatavate määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 220 lõike 3 kohaste erakorraliste meetmete osaliseks rahastamiseks seoses 29. detsembrist 2019 kuni 13. maini 2020 ja 24. novembrist 2020 kuni 28. juulini 2021 kinnitatud puhangutega. Poola ametiasutused esitasid oma taotluse täpsustamiseks dokumendid 11. mail 2022, 24. juunil 2022, 3. augustil 2022, 5. oktoobril 2022 ja 9. novembril 2022.

⁽²⁸⁾ Komisjoni 19. märtsi 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/489, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 101, 23.3.2021, lk 2).

⁽²⁹⁾ Komisjoni 30. märtsi 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/562, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 119, 7.4.2021, lk 3).

⁽³⁰⁾ Komisjoni 13. aprilli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/640, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2020/1809 (milles käsitletakse teatavaid kaitsemeetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 134, 20.4.2021, lk 1).

⁽³¹⁾ Komisjoni 16. aprilli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/641, milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides (ELT L 134, 20.4.2021, lk 166).

⁽³²⁾ Komisjoni 23. aprilli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/688, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 143, 27.4.2021, lk 44).

⁽³³⁾ Komisjoni 7. mai 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/766, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 165I, 11.5.2021, lk 1).

⁽³⁴⁾ Komisjoni 25. mai 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/846, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 187, 27.5.2021, lk 2).

⁽³⁵⁾ Komisjoni 3. juuni 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/906, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 199I, 7.6.2021, lk 1).

⁽³⁶⁾ Komisjoni 17. juuni 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/989, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 218, 18.6.2021, lk 41).

⁽³⁷⁾ Komisjoni 30. juuni 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1084, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 235, 2.7.2021, lk 14).

⁽³⁸⁾ Komisjoni 12. juuli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1146, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 247I, 13.7.2021, lk 1).

⁽³⁹⁾ Komisjoni 16. juuli 2021. aasta rakendusotsus (EL) 2021/1186, millega muudetakse rakendusotsuse (EL) 2021/641 (milles käsitletakse teatavaid erakorralisi meetmeid seoses lindude kõrge patogeensusega gripi puhangutega teatavates liikmesriikides) lisa (ELT L 257, 19.7.2021, lk 5).

⁽⁴⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. mai 2014. aasta määrus (EL) nr 652/2014, millega nähakse ette sätted toiduahela, loomade tervise ja heaolu ning taimetervise ja taimse paljundusmaterjaliga seotud kulude haldamise kohta ning muudetakse nõukogu direktiive 98/56/EÜ, 2000/29/EÜ ja 2008/90/EÜ, Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruseid (EÜ) nr 178/2002, (EÜ) nr 882/2004 ja (EÜ) nr 396/2005, Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2009/128/EÜ ja Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EÜ) nr 1107/2009 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 66/399/EMÜ, 76/894/EMÜ ja 2009/470/EÜ (ELT L 189, 27.6.2014, lk 1).

⁽⁴¹⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/690, millega luuakse siseturu, ettevõtjate, sealhulgas väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate konkurentsivõime, taimede, loomade, toidu ja sööda valdkonna ja Euroopa statistika programm („ühtse turu programm“) ning tunnistatakse kehtetuks määrused (EL) nr 99/2013, (EL) nr 1287/2013, (EL) nr 254/2014 ja (EL) nr 652/2014 (ELT L 153, 3.5.2021, lk 1).

- (6) Põhjenduses 3 osutatud loomatervise- ja veterinaarmedetmete kohaldamise tulemusena pikendati kasutamata hoidmise perioode ning reguleeritud tsoonides asuvates kodulindude kasvatusega tegelevates põllumajandusettevõtetes kehtestati lindude paigutamise keeld ja liikumispiirangud, sõltumata nende liigist. Seetõttu kannatasid kõnealused põllumajandusettevõtted haudemunade, toidumunade, eluslindude ja kodulinnuliha tootmise vähenemisest, samuti munade ja liha hävitamisest või klassi alandamisest tingitud kahju.
- (7) Vastavalt määruse (EL) nr 1308/2013 artikli 220 lõikele 5 on liidu osaline rahastus erakorraliste turutoetusmeetmete jaoks kuni 50 % Poola kantud kuludest. Komisjon peaks pärast Poolalt saadud taotluse kontrollimist kehtestama maksimaalsed rahastamiskõlblikud kogused iga erakorralise turutoetusmeetme puhul, mis on seotud 29. detsembrist 2019 kuni 13. maini 2020 ja 24. novembrist 2020 kuni 28. juulini 2021 kinnitatud puhangutega.
- (8) Ülemäärase hüvitamise ohu vältimiseks peaks osalise rahastamise kindel summa põhinema tehnilistel ja majanduslikel uuringutel või raamatupidamisarvestuse dokumentidel ning tuleks kindlaks määrata osalise rahastamise kindel summa asjakohasel tasemel iga linnu ja toote kohta vastavalt kategooriale.
- (9) Topeltrahastamise ohu vältimiseks ei tohiks kahjud olla hüvitatud riigiabi või kindlustusega ning käesoleva määruse kohane liidu osaline rahastamine peaks piirduma rahastamiskõlblike lindude ja toodetega, mille puhul ei ole saadud liidu rahalist toetust vastavalt määrusele (EL) nr 652/2014, mis tunnistati kehtetuks ja asendati alates 1. jaanuarist 2021 määrusega (EL) 2021/690.
- (10) Käesolevas määruses sätestatud erakorraliste turutoetusmeetmete ulatus ja kestus peaks piirduma sellega, mis on turu toetamiseks rangelt vajalik. Eelkõige tuleks erakorralisi turutoetusmeetmeid kohaldada üksnes reguleeritud tsoonides asuvate põllumajandusettevõtete muna- ja kodulinnutootmise suhtes ning nende loomatervise- ja veterinaarmedetmete kehtimisaegade suhtes, mis olid sätestatud liidu ja Poola õigusaktides seoses 29. detsembrist 2019 kuni 13. maini 2020 ja 24. novembrist 2020 kuni 28. juulini 2021 kinnitatud lindude kõrge patogeensusega gripi 392 puhanguga.
- (11) Et tagada paindlikkus juhul, kui hüvituskõlblike munade või lindude arv on teistsugune kui käesolevas määruses sätestatud ja hinnangutel põhinev maksimaalne arv, võidakse hüvitist teatavates piirides kohandada, tingimusel et peetakse kinni kulude maksimumsummast, mida liit osaliselt rahastab.
- (12) Kõnealuste erakorraliste turutoetusmeetmete eelarve mõistliku haldamise huvides tuleks liidupoolse osalise rahastamise jaoks kõlblikuks lugeda üksnes need maksed, mille Poola on abisaajatele teinud hiljemalt 30. septembriks 2023. Komisjoni delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 ⁽⁴²⁾ artikli 5 lõiget 2 [asendatud alates 1. jaanuarist 2023 komisjoni delegeeritud määruse (EL) 2022/127 ⁽⁴³⁾ artikli 5 lõikega 2] ei tuleks kohaldada.
- (13) Väljamaksete rahastamiskõlblikkuse ja õigsuse tagamiseks peaks Poola tegema eelkontrolli.
- (14) Selleks et liit saaks teha finantskontrolli, peaks Poola edastama komisjonile väljamaksete kontrolli ja heakskiitmise tulemused.
- (15) Kuna lindude gripi puhangutega seotud piirangud jõustusid käesoleva määruse lisas loetletud liidu õigusaktides osutatud reguleeritud tsoonides eri kuupäevadel ning kuna käesolevas määruses ei ole abitaotluste esitamise tähtaega sätestatud, on asjakohane, et delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 artikli 29 lõike 4 (asendatud alates 1. jaanuarist 2023 delegeeritud määruse (EL) 2022/127 artikli 30 lõikega 3) kohaldamisel on käesolevas määruses sätestatud summade puhul vahetuskursi rakendusjuhiks käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

⁽⁴²⁾ Komisjoni 11. märtsi 2014. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 907/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1306/2013 makse- ja muude asutuste finantsjuhtimise, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise, tagatiste ja euro kasutamise osas (ELT L 255, 28.8.2014, lk 18).

⁽⁴³⁾ Komisjoni 7. detsembri 2021. aasta delegeeritud määrus (EL) 2022/127, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) 2021/2116 makse- ja muude asutuste finantsjuhtimise, raamatupidamisarvestuse kontrollimise ja heakskiitmise, tagatiste ja euro kasutamise osas (ELT L 20, 31.1.2022, lk 95).

- (16) Käesoleva määrusega ettenähtud meetmed on kooskõlas põllumajandusturgude ühise korralduse komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Liit rahastab osaliselt kuni 50 % Poola kantud kuludest, et toetada munade ja kodulinnuliha turgu, mida on tõsiselt kahjustanud alatüüpi H5 kuuluva viiruse põhjustatud lindude kõrge patogeensusega gripi 392 puhangut, mida Poola kinnitas ja millest ta teatas ajavahemikul 29. detsembrist 2019 kuni 13. maini 2020 ja 24. novembrist 2020 kuni 28. juulini 2021.

Artikkel 2

1. Poola kantud kulud on liidu osalise rahastamise jaoks kõlblikud üksnes
  - a) selliste kulude puhul, mis on tehtud lisas loetletud liidu õigusaktides osutatud loomatervise- ja veterinaarmedetmete kohaldamise ajal ning mis on seotud artiklis 1 sätestatud ajavahemikuga, ning
  - b) selliste kodulinnukasvatustevõtete puhul, mille suhtes kohaldatakse loomatervise- ja veterinaarmedetmeid ning mis asuvad lisas loetletud liidu õigusaktides osutatud tsoonides (edaspidi „reguleeritud tsoonid“), ning
  - c) juhul, kui Poola on teinud need abisaajatele ettenähtud kulutused hiljemalt 30. septembril 2023, ning
  - d) juhul, kui linnu või tootega seoses ei ole punktis a osutatud ajavahemiku eest makstud hüvitist riigiabi raames või kindlustuse alusel ja selle eest ei ole saadud liidu rahalist toetust vastavalt määrusele (EL) nr 652/2014, mis tunnustati kehtetuks ja asendati alates 1. jaanuarist 2021 määrusega (EL) 2021/690.
2. Kulutusi, mida Poola on teinud pärast 30. septembrit 2023, ei saa rahastada liidu vahenditest, olenemata sellest, kui suure osa kulutustest need moodustavad.

Artikkel 3

1. Liidupoolse osalise rahastamise maksimumsumma on 17 043 057 eurot ja see jaguneb järgmiselt:
  - a) reguleeritud tsoonides munade ja kodulindude tootmise vähenemisest tingitud kahjude puhul kohaldatakse järgmisi kindlaid summasid:
    - i) haudemunade tootjate jaoks:
      - 0,745 eurot hävitatud, CN-koodi 0407 19 11 alla kuuluva hane haudemuna kohta kuni 3 778 muna eest,
      - 0,138 eurot hävitatud, CN-koodi 0407 19 19 alla kuuluva pardi haudemuna kohta kuni 1 200 muna eest,
      - 0,075 eurot alandatud klassiga, CN-koodi 0407 19 11 alla kuuluva hane haudemuna kohta kuni 2 703 muna eest,
      - 0,080 eurot alandatud klassiga, CN-koodi 0407 11 00 alla kuuluva munakana haudemuna kohta kuni 2 782 641 muna eest;
    - ii) toidumunade tootjate jaoks:
      - 0,026 eurot hävitatud, CN-koodi 0407 11 00 alla kuuluva muna kohta kuni 750 960 muna eest,
      - 0,015 eurot alandatud klassiga, CN-koodi 0407 11 00 alla kuuluva muna kohta kuni 52 355 320 muna eest;

- iii) linnutootjate jaoks pikendatud kasutamata hoidmise perioodide jooksul mittetootmise eest:
- 0,009 eurot päevas CN-koodi 0105 94 00 alla kuuluva munakana kohta kuni 5 669 560 linnu eest,
  - 0,002 eurot päevas CN-koodi 0105 94 00 alla kuuluva broileri kohta kuni 37 526 825 linnu eest,
  - 0,021 eurot päevas CN-koodi 0105 99 20 alla kuuluva hane kohta kuni 462 698 linnu eest,
  - 0,005 eurot päevas CN-koodi 0105 99 10 alla kuuluva pardi kohta kuni 1 615 850 linnu eest,
  - 0,008 eurot päevas CN-koodi 0105 99 30 alla kuuluva kalkuni kohta kuni 2 423 042 linnu eest,
  - 0,002 eurot päevas CN-koodi 0105 99 50 alla kuuluva pärlkana kohta kuni 12 822 linnu eest,
  - 0,007 eurot päevas CN-koodi 0105 94 00 alla kuuluva munakana kohta kuni 1 981 450 linnu eest,
  - 0,002 eurot päevas CN-koodi 0105 99 30 alla kuuluva kalkuni kohta kuni 20 791 linnu eest,
  - 0,002 eurot päevas CN-koodi 0105 99 10 alla kuuluva pardi kohta kuni 63 282 linnu eest,
  - 0,001 eurot päevas CN-koodi 0105 94 50 alla kuuluva pärlkana kohta kuni 10 000 linnu eest,
  - 0,006 eurot päevas CN-koodi 0105 94 00 alla kuuluva aretusunakana kohta kuni 1 812 885 linnu eest,
  - 0,034 eurot päevas CN-koodi 0105 99 20 alla kuuluva aretushane kohta kuni 25 616 linnu eest,
  - 0,001 eurot päevas CN-koodi 0105 99 10 alla kuuluva aretuspardi kohta kuni 340 737 linnu eest,
  - 0,010 eurot päevas CN-koodi 0105 99 30 alla kuuluva aretuskalkuni kohta kuni 23 171 linnu eest;
- b) linnutootjatele, kes müüvad linde madalama hinnaga reguleeritud tsoonides kehtivate liikumispiirangute tõttu, kohaldatakse järgmisi kindlaid summasid:
- i) 0,072 eurot (eluskaalu) kilogrammi kohta alandatud klassiga, CN-koodi 0105 94 00 alla kuuluva broileri puhul kuni 15 286 496 linnu eest,
  - ii) 0,224 eurot (eluskaalu) kilogrammi kohta alandatud klassiga, CN-koodi 0105 99 10 alla kuuluva pardi puhul kuni 76 488 linnu eest,
  - iii) 0,114 eurot (eluskaalu) kilogrammi kohta alandatud klassiga, CN-koodi 0105 99 30 alla kuuluva kalkuni puhul kuni 4 340 804 linnu eest;
- c) kahjude puhul, mis on seotud pikendatud nuumamisperioodiga reguleeritud tsoonides kehtivate liikumispiirangute tõttu, kohaldatakse linnu kohta järgmisi kindlaid summasid:
- i) 0,041 eurot päevas CN-koodi 0105 94 00 alla kuuluva broileri kohta kuni 1 142 044 linnu eest,
  - ii) 0,064 eurot päevas CN-koodi 0105 99 20 alla kuuluva hane kohta kuni 14 598 linnu eest,
  - iii) 0,007 eurot päevas CN-koodi 0105 99 10 alla kuuluva pardi kohta kuni 59 334 linnu eest,
  - iv) 0,101 eurot päevas CN-koodi 0105 99 30 alla kuuluva kalkuni kohta kuni 95 361 linnu eest.

2. Kui hüvituskõlblike munade või lindude arv ületab lõikes 1 sätestatud maksimaalse arvu kirje kohta, võidakse liidu osaliseks rahastamiseks kõlblikke kulusid kirje kaupa kohandada ja need võivad ületada summasid, mis saadakse maksimaalse arvu munade või lindude puhul kirje kohta, tingimusel et kohanduse kogusumma jääb alla 10 % liidu osaliselt rahastatavate kulude lõikes 1 osutatud maksimumsummast.

Artikkel 4

Poola teeb haldus- ja füüsilisi kontrolle vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1306/2013 ⁽⁴⁴⁾ artiklitele 58 ja 59.

Poola kontrollib eelkõige järgmist:

- a) abitaotluse esitanud taotleja abikõblikkust;
- b) iga abikõbliku taotleja puhul tootmise vähenemisest tingitud tegelike kahjude rahastamiskõblikkust, mahtu ja väärtust;
- c) seda, et ükski abikõblilik taotleja ei oleks saanud käesoleva määruse artiklis 2 osutatud kahjude hüvitamiseks toetust muudest allikatest.

Abikõblikele taotlejatele, kelle suhtes halduskontrollid on lõpetatud, võib abi välja maksta, ilma et oodataks kõikide, eriti nende taotlejate suhtes tehtavate kontrollide lõpetamist, kes on välja valitud kohapealse kontrolli jaoks.

Juhul kui taotleja abikõblikkust ei kinnitatu, tuleb abi tagasi nõuda ja kohaldada karistusi vastavalt määruse (EL) nr 1306/2013 artikli 58 lõikele 1.

Artikkel 5

Delegeeritud määruse (EL) nr 907/2014 artikli 29 lõike 4 [asendatud alates 1. jaanuarist 2023 delegeeritud määruse (EL) 2022/127 artikli 30 lõikega 3] kohaldamisel on käesoleva määruse artiklis 3 sätestatud summade puhul vahetuskursi rakendusjuhiks käesoleva määruse jõustumise kuupäev.

Artikkel 6

Poola esitab komisjonile väljamaksete kontrolli ja heakskiitmise tulemused.

Artikkel 7

Käesolev määrus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 8. detsember 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

⁽⁴⁴⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 17. detsembri 2013. aasta määrus (EL) nr 1306/2013 ühise põllumajanduspoliitika rahastamise, haldamise ja seire kohta ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu määrused (EMÜ) nr 352/78, (EÜ) nr 165/94, (EÜ) nr 2799/98, (EÜ) nr 814/2000, (EÜ) nr 1290/2005 ja (EÜ) nr 485/2008 (ELT L 347, 20.12.2013, lk 549).

LISA

Loetelu liidu õigusaktidest, milles on loetletud artiklis 2 osutatud reguleeritud tsoonid ja ajavahemikud

Direktiivi 2005/94/EÜ (mis tunnistati kehtetuks ja asendati alates 21. aprillist 2021 määrusega (EL) 2016/429) kohaselt kehtestatud Poola osad ja ajavahemikud, mis on kindlaks määratud järgmistes õigusaktides:

- rakendusotsus (EL) 2020/10,
  - rakendusotsus (EL) 2020/47,
  - rakendusotsus (EL) 2020/114,
  - rakendusotsus (EL) 2020/134,
  - rakendusotsus (EL) 2020/175,
  - rakendusotsus (EL) 2020/210,
  - rakendusotsus (EL) 2020/240,
  - rakendusotsus (EL) 2020/281,
  - rakendusotsus (EL) 2020/384,
  - rakendusotsus (EL) 2020/504,
  - rakendusotsus (EL) 2020/529,
  - rakendusotsus (EL) 2020/549,
  - rakendusotsus (EL) 2020/574,
  - rakendusotsus (EL) 2020/604,
  - rakendusotsus (EL) 2020/1809,
  - rakendusotsus (EL) 2020/2010,
  - rakendusotsus (EL) 2021/18,
  - rakendusotsus (EL) 2021/68,
  - rakendusotsus (EL) 2021/122,
  - rakendusotsus (EL) 2021/151,
  - rakendusotsus (EL) 2021/239,
  - rakendusotsus (EL) 2021/335,
  - rakendusotsus (EL) 2021/396,
  - rakendusotsus (EL) 2021/450,
  - rakendusotsus (EL) 2021/489,
  - rakendusotsus (EL) 2021/562,
  - rakendusotsus (EL) 2021/640,
  - rakendusotsus (EL) 2021/641,
  - rakendusotsus (EL) 2021/688,
  - rakendusotsus (EL) 2021/766,
  - rakendusotsus (EL) 2021/846,
  - rakendusotsus (EL) 2021/906,
  - rakendusotsus (EL) 2021/989,
  - rakendusotsus (EL) 2021/1084,
  - rakendusotsus (EL) 2021/1146,
  - rakendusotsus (EL) 2021/1186.
-

DIREKTIIVID

KOMISJONI DELEGEERITUD DIREKTIIV (EL) 2022/2407,

20. september 2022,

millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2008/68/EÜ lisasid, et kohandada neid teaduse ja tehnika arenguga

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 24. septembri 2008. aasta direktiivi 2008/68/EÜ ohtlike kaupade siseveo kohta, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 8 lõiget 1,

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2008/68/EÜ I lisa jaotises I.1, II lisa jaotises II.1 ja III lisa jaotises III.1 viidatakse rahvusvaheliste lepingute sätetele, milles käsitletakse ohtlike kaupade sisevedu maanteel, raudteel ja siseveeteel.
- (2) Kõnealuste rahvusvaheliste lepingute sätteid ajakohastatakse kord kahe aasta jooksul. Nende viimaseid muudetud versioone kohaldatakse alates 1. jaanuarist 2023 üleminekuajaga kuni 30. juunini 2023.
- (3) Kooskõlas liikmesriikide ja komisjoni 28. septembri 2011. aasta ühise poliitilise deklaratsiooniga selgitavate dokumentide kohta kohustuvad liikmesriigid põhjendatud juhtudel lisama ülevõtmismeetmeid käsitlevale teatele ühe või mitu dokumenti, milles selgitatakse seost direktiivi osade ja ülevõtvate liikmesriigi õigusaktide vastavate osade vahel.
- (4) Seepärast tuleks direktiivi 2008/68/EÜ I lisa jaotist I.1, II lisa jaotist II.1 ja III lisa jaotist III.1 vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA DIREKTIIVI:

Artikkel 1

Direktiivi 2008/68/EÜ muudatused

Direktiivi 2008/68/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) I lisa jaotis I.1 asendatakse järgmisega:

„I.1. ADR

Alates 1. jaanuarist 2023 kohaldatakse ADRI A ja B lisa, kusjuures sõna „lepinguosaline“ asendatakse vajaduse korral sõnaga „liikmesriik“.“

- 2) II lisa jaotis II.1 asendatakse järgmisega:

„II.1. RID

Alates 1. jaanuarist 2023 kohaldatakse RIDi lisa, kusjuures sõna „RIDi osalisriik“ asendatakse vajaduse korral sõnaga „liikmesriik“.“

- 3) III lisa jaotis III.1 asendatakse järgmisega:

„III.1. ADN

⁽¹⁾ ELT L 260, 30.9.2008, lk 13.

Alates 1. jaanuarist 2023 kohaldatakse ADNiile lisatud eeskirju, samuti ADNi artikli 3 punkte f ja h ning artikli 8 lõikeid 1 ja 3, kusjuures sõna „lepinguosaline“ asendatakse vajaduse korral sõnaga „liikmesriik“.

Artikkel 2

Ülevõtmine

1. Liikmesriigid jõustavad käesoleva direktiivi järgimiseks vajalikud õigus- ja haldusnormid hiljemalt 30. juuniks 2023. Nad edastavad kõnealuste normide teksti viivitamata komisjonile.

Kui liikmesriigid need normid vastu võtavad, lisavad nad nendesse normidesse või nende normide ametliku avaldamise korral nende juurde viite käesolevale direktiivile. Sellise viitamise viisi näevad ette liikmesriigid.

2. Liikmesriigid edastavad komisjonile käesoleva direktiiviga reguleeritavas valdkonnas nende poolt vastuvõetud põhiliste õigus- ja haldusnormide teksti.

Artikkel 3

Jõustumine

Käesolev direktiiv jõustub kahekümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Artikkel 4

Adressaadid

Käesolev direktiiv on adresseeritud liikmesriikidele.

Brüssel, 20. september 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

OTSUSED

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2408,

5. detsember 2022,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra ja personalieeskirjade muutmise ja lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade kehtestamisega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit allkirjastas transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „asutamisleping“) vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2017/1937 ⁽¹⁾.
- (2) Asutamisleping kiideti liidu nimel heaks 4. märtsil 2019 ⁽²⁾ ja see jõustus 1. mail 2019.
- (3) Asutamislepinguga loodi asutamislepingu haldamiseks ja nõuetekohaseks rakendamiseks piirkondlik juhtimiskomitee.
- (4) Asutamislepingu artikli 24 lõikes 5 on sätestatud, et piirkondlik juhtimiskomitee võtab vastu oma töökorra. Lisaks sätestab asutamislepingu artikkel 30, et piirkondlik juhtimiskomitee kehtestab transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad eeskirjad.
- (5) Piirkondlik juhtimiskomitee kavatab vastu võtta otsuse oma töökorra muutmise kohta, et näha ette lühem tähtaeg päevakorra kavandi ja sellega seotud dokumentide laialisaatmiseks enne piirkondliku juhtimiskomitee kohtumist, otsuse lepituskomitee menetluseeskirjade ja alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade vastuvõtmise kohta, et lahendada alalise sekretariaadi ja selle töötajate vahelisi vaidlusi, ning otsuse transpordiühenduse personalieeskirjade muutmise kohta, mis on vajalik nimetatud eeskirjade vastuvõtmiseks.
- (6) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses nimetatud otsuste vastuvõtmisega, kuna need otsused on vajalikud alalise sekretariaadi sujuvaks toimimiseks,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses piirkondliku juhtimiskomitee töökorra muutmise, lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade vastuvõtmise ning transpordiühenduse personalieeskirjade muutmise, põhineb käesolevale otsusele lisatud piirkondliku juhtimiskomitee otsuste eelnõudel.

⁽¹⁾ Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

Otsuste eelnõude väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad piirkondlikus juhtimiskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 5. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. KUPKA

_____

EELNÕU

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr.../2022,

...

transpordiühenduse personalieeskirjade muutmise kohta

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 1 ja artiklit 30,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Transpordiühenduse personalieeskirju, mis on vastu võetud transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee 5. juuni 2019. aasta otsuse nr 3/2019 II lisas esitatud kujul, muudetakse järgmiselt.

a) Punkti 14 muudetakse järgmiselt:

i) alapunkti b alapunkt iii asendatakse järgmisega:

„iii) piirkondliku juhtimiskomitee eelmise eesistujariigi esindaja.“;

ii) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Lepituskomitee teeb otsused ühehäälselt.“

b) Punkti 15 muudetakse järgmiselt:

i) alapunkt a asendatakse järgmisega:

„a) Kõik sekretariaadi ja töötajate vahelised vaidlused, mis on seotud käesolevate personalieeskirjadega, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjadega või muude asjakohaste eeskirjadega, lahendab teises etapis Euroopa Komisjon, kes tegutseb vahekohtunikuna.“;

ii) alapunkt c asendatakse järgmisega:

„c) Kõik vaidluste lahendamise menetlused toimuvad Belgradis või veebis ja menetluskeel on inglise keel. Juhtimiskomitee kehtestab vaidluste lahendamise eeskirjad, et menetlus toimuks õigeaegselt ja poolte kulud oleksid mõistlikud.“

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

EELNÕU**TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr.../2022,**

...

lepituskomitee menetluseeskirjade ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavate vaidluste lahendamise eeskirjade vastuvõtmise kohta

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 1 ja artiklit 30,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Võetakse vastu lepituskomitee üksikasjalikud menetluseeskirjad ja transpordiühenduse alalise sekretariaadi suhtes kohaldatavad vaidluste lahendamise eeskirjad, mis on lisatud käesolevale otsusele.

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

Lepituskomitee menetluseeskirjad

I Üldine

1. Käesolevate menetluseeskirjadega kehtestatakse transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee otsuse nr 3/2019 alusel vastu võetud personalieeskirjade punktis 14 osutatud lepituskomitee sisemenetlus.
2. Kui tekivad vastuolud käesolevate menetluseeskirjade ning personalieeskirjade, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjade või muude piirkondliku juhtimiskomitee poolt vastu võetud asjakohaste eeskirjade vahel, kohaldatakse viimati nimetatud eeskirjade sätteid.
3. Käesolevates menetluseeskirjades tähendab mõiste „töötajad“ sekretariaadi ametnikke, st direktorit, asedirektoreid ja kõiki muid lepinguosaliste töötajaid, kes töötavad alaliselt sekretariaadis kooskõlas personalieeskirjadega, välja arvatud kohalikud töötajad, lähetatud eksperdid ja kohalikud lepingulised eksperdid.
4. Kõik sekretariaadi ja töötajate vahelised vaidlused, mis on seotud personalieeskirjade, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjade või muude asjakohaste eeskirjadega, esitatakse esimeses etapis lepituskomiteele.
5. Töötajad võivad esitada lepituskomiteele kaebuse seoses transpordiühenduse personalieeskirjade punkti 2.1 alapunktiga 12 või kui ülemus on kohelnud neid põhjendamatul viisil või ebaõiglaselt.

II Lepituskomitee

1. Lepituskomiteel on õigus teha otsuste ettepanekuid, milles käsitletakse töötajate poolt neid mõjutavate haldusotsuste kohta esitatud kaebusi.
2. Lepituskomiteesse kuuluvad:
  - a) lepituskomitee kokkutuleku ajal piirkondliku juhtimiskomitee eesistujaks oleva riigi esindaja;
  - b) piirkondliku juhtimiskomitee järgmise eesistujariigi esindaja ja
  - c) piirkondliku juhtimiskomitee eelmise eesistujariigi esindaja.Lepituskomiteed juhatab lepituskomitee kokkutuleku ajal piirkondliku juhtimiskomitee eesistujaks oleva riigi esindaja.
3. Lepituskomitee liikmed on oma ülesandeid täites täiesti sõltumatud ja juhivad üksnes oma sõltumatust hinnangust. Nad ei küsi ega võta vastu sekretariaadilt juhiseid ning nad peavad oma ülesandeid täitma täiesti sõltumatult ja vältima huvide konflikte. Lepituskomitee arutelud on konfidentsiaalsed. Lepituskomitee liikmed tagavad töötajate kaebustega seoses töödeldavate isikuandmete konfidentsiaalsuse.
4. Lepituskomitee moodustatakse 30 kalendripäeva jooksul alates kaebuse esitamisest direktorile või juhtimiskomitee eesistujale. Direktor edastab kaebuse kümne kalendripäeva jooksul alates selle kättesaamisest lepituskomitee juhatajale.
5. Kui lepituskomitee juhataja on lepituskomiteele esitatud kaebuse kätte saanud, kutsub ta kokku lepituskomitee liikmed, et kaebus läbi vaadata. Kui tekib vaidlus lepituskomitee pädevuse üle, teeb küsimuses otsuse lepituskomitee.

6. Niivõrd, kui võimalik, peab lepituskomitee koosseis juhtumi lahendamiseks vajaliku ajavahemiku jooksul olema sama.
7. Lepituskomitee määrab kindlaks:
  - a) kaebuse vastuvõetavuse;
  - b) tähtaja, mille jooksul sekretariaat peab kaebusele vastama, tõendite esitamise tähtaja ja muud asjakohased menetlusküsimused;
  - c) muud lepitusmenetlusega seotud küsimused, sealhulgas see, kas korraldatakse suuline ärakuulamine või kas kaebuse kohta tehakse otsus üksnes esitatud dokumentide põhjal, ja
  - d) menetluse, mida lepituskomitees ärakuulamise puhul järgitakse.Menetlus tuleb läbi viia selliselt, et asjaomastel pooltel oleks võimalik esitada kaebuse seisukohast olulisi fakte ja asjaolusid.
8. Lepituskomitee teeb kaebuse kohta otsuse kooskõlas personalieeskirjade, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjade või muude asjakohaste eeskirjadega. Transpordiühenduse asutamise lepingu tõlgendamise seotud küsimused ei kuulu lepituskomitee pädevusse.
9. Juhataja teavitab sekretariaadi direktorit, asedirektorit ja asjaomast töötajat kõikidest juhtumiga seotud menetlusestappidest.
10. Lepituskomitee istungid toimuvad Belgradis või veebis ja menetluskeel on inglise keel. Lepituskomiteele pakuvad haldustuge sekretariaadi personaliosakond ja administratsioon.
11. Kui lepituskomiteele ühel ja samal ajal esitatud kaebused on seotud ühe ja sama probleemiga, võib lepituskomitee otsustada käsitleda kaebusi koos ja sõnastada ühe otsuse.
12. Kaebemenetlus lõpetatakse kohe, kui töötaja võtab oma kaebuse tagasi või kui jõutakse vastastikusele kokkuleppele. Asjaomane töötaja peab teavitama lepituskomitee juhatajat sellest kirjalikult. Kaebemenetlus lõpetatakse kohe, kui on rikutud III osa punktis 5 esitatud nõuet.

III Kaebemenetlus

1. Nii töötaja kui ka sekretariaat võivad algatada küsimuse mitteametliku lahendamise igal ajal enne või pärast seda, kui töötaja otsustab seda küsimust ametlikult käsitleda.
2. Lepituskomitee ei võta kaebust vastu, kui vaidlustatud otsusest tulenev vaidlus on mitteametlikult lahendatud kokkuleppele jõudmise teel.
3. Töötaja võib siiski esitada kaebuse otse lepituskomiteele, et tagada vaidluse mitteametliku lahendamise teel saavutatud kokkuleppe rakendamine 90 kalendripäeva jooksul alates kokkuleppes kindlaksmääratud rakendamistähtajast või kui kokkuleppes ei ole tähtaega mainitud, siis 90 kalendripäeva jooksul alates 30. kalendripäevast pärast kokkuleppe allkirjastamise kuupäeva.
4. Töötaja, kes soovib haldusotsuse ametlikult vaidlustada, esitab esimese sammuna direktorile või kui kaebus puudutab direktorit, siis juhtimiskomitee eesistujale kirjaliku kaebuse, taotledes haldusotsuse kohta lepituskomitee hinnangut.
5. Asjaomane töötaja ja sekretariaadi esindaja ei või kaebemenetluse käigus mingil viisil arutada lepituskomitee liikmetega kaebuse sisuks olevat küsimust ega selles küsimuses nende poole pöörduda, välja arvatud II osa punktis 7 sätestatud korras.

6. Direktor või juhtimiskomitee eesistuja ei võta haldusotsuse kohta lepituskomitee hinnangu saamiseks esitatud kaebust vastu, kui see ei ole saadetud 30 kalendripäeva jooksul alates kuupäevast, mil töötajat teavitati haldusotsusest, mida soovitakse vaidlustada. Sekretariaat võib seda tähtaega pikendada, kui vaidlust püütakse mitteametlikult lahendada.
7. Hindamise lõpus koostab lepituskomitee aruande. Aruandes esitatakse järgitud menetlusetapid, kaebuse seisukohast olulised faktid ja asjaolud ning lepituskomitee lõplik ettepanek otsuse kohta.

IV Otsuse tegemine

1. Lepituskomitee teeb otsused ühehäälselt.
2. Vaidlustatud haldusotsust käsitleva otsuse ettepanek tehakse 120 kalendripäeva jooksul alates päevast, mil kaebus esitati direktorile või juhtimiskomitee eesistujale.
3. Otsuse ettepanek tuleb edastada kirjalikult asjaomasele töötajale, direktorile ja asedirektoritele. Otsuse võib lisada töötaja isikutoimikusse.
4. Lepituskomitee hindamise tulemust kajastav sekretariaadi vastus edastatakse töötajale kirjalikult 30 kalendripäeva jooksul alates lepituskomitee otsuse ettepaneku kättesaamisest.

V Vaidlustatud otsuse täitmise peatamine

1. Lepituskomitee hinnangu saamiseks kaebuse esitamine või vahekohtunikule kaebuse esitamine ei peata vaidlustatud haldusotsuse täitmist.
2. Kui haldusotsusele tuleb anda lepituskomitee hinnang, F:
  - a) töötaja võib esitada sekretariaadile taotluse peatada vaidlustatud haldusotsuse täitmine seniks, kuni lepituskomitee hindamine on lõpule viidud ja töötajat on tulemusest teavitatud. Sekretariaat võib peatada otsuse täitmise eriti kiireloomulistel juhtudel ning juhul, kui selle täitmine tekitaks korvamatut kahju. Sekretariaadi otsust sellise taotluse kohta ei saa edasi kaevata;
  - b) teenistusest kõrvaldamise juhtudel võib töötaja kõigepealt esitada sekretariaadile taotluse peatada otsuse täitmine seniks, kuni lepituskomitee hindamine on lõpule viidud ja töötajat on tulemusest teavitatud. Sekretariaat võib otsuse täitmise peatada juhul, kui ta teeb kindlaks, et vaidlustatud otsust ei ole veel täide viidud, eriti kiireloomulistel juhtudel ning juhul, kui selle täitmine tekitaks töötaja õigustele korvamatut kahju. Kui sekretariaat lükkab taotluse tagasi, võib töötaja seejärel esitada lepituskomiteele taotluse otsuse täitmise peatamiseks.

VI Lõppsätted

1. Kõik käesolevate menetluseeskirjade muudatused võetakse vastu juhtimiskomitee otsusega.
2. Üks aasta pärast käesolevate menetluseeskirjade jõustumist või mis tahes ajal pärast seda võib sekretariaat nende kohaldamisel saadud kogemuste põhjal teha ettepaneku käesolevate menetluseeskirjade muutmiseks, kui ta peab seda kasulikuks või vajalikuks. Kui juhtimiskomitee liige soovib teha ettepaneku käesolevaid menetluseeskirju muuta, konsulteerib ta kõigepealt sekretariaadiga.
3. Käesolevad menetluseeskirjad jõustuvad päeval, mil juhtimiskomitee need vastu võtab.

Vaidluste lahendamise eeskirjad

I Üldine

1. Käesolevad vaidluste lahendamise eeskirjad on ette nähtud transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee otsuse nr 3/2019 alusel vastu võetud personalieeskirjade punktiga 15 ning nende eesmärk on, et menetlus toimuks õigeaegselt ja poolte kulud oleksid mõistlikud.
2. Kui tekivad vastuolud käesolevate eeskirjade ning personalieeskirjade, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjade või muude piirkondliku juhtimiskomitee poolt vastu võetud asjakohaste eeskirjade vahel, kohaldatakse nimetatud eeskirjade sätteid.
3. Töötajad või sekretariaat saavad esitada vahekohtunikule kaebuse üksnes lepituskomitee poolt esimeses etapis tehtud otsuse ettepaneku vaidlustamiseks.
4. Kõik sekretariaadi ja töötajate vahelised lahendamata jäänud vaidlused, mis on seotud personalieeskirjade, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjade või muude asjakohaste eeskirjadega, esitatakse teises etapis vahekohtunikule.

II Vahekohtunik

1. Euroopa Komisjon tegutseb teises etapis vahekohtunikuna.
2. Vahekohtunik on täiesti sõltumatu ja juhindub üksnes oma sõltumatust hinnangust. Ta ei küsi ega võta vastu sekretariaadilt juhiseid ning ta peab oma ülesandeid täitma täiesti sõltumatult ja vältima huvide konflikte. Vahekohtumenetlus on konfidentsiaalne. Vahekohtunik tagab töötajate kaebustega seoses töödeldavate isikuandmete konfidentsiaalsuse.
3. Vahekohtunik määratakse 30 kalendripäeva jooksul alates kuupäevast, mil kaebus esitati piirkondliku juhtimiskomitee eesistujale.
4. Vahekohtuniku volitused kehtivad juhtumi lahendamiseks vajaliku ajavahemiku jooksul.
5. Vahekohtunik määrab kindlaks:
  - a) tähtaja, mille jooksul sekretariaat peab kaebusele vastama ja asjaomane töötaja tõendid esitama, ning
  - b) muud menetlusega seotud küsimused, sealhulgas see, kas korraldatakse suuline ärakuulamine või kas kaebuse kohta tehakse otsus üksnes esitatud dokumentide põhjal.Menetlus viiakse läbi selliselt, et asjaomastel pooltel oleks võimalik esitada kaebuse seisukohast olulisi fakte ja asjaolusid.
6. Vahekohtunik teeb vaidluse kohta otsuse kooskõlas personalieeskirjade, töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjade või muude asjakohaste eeskirjadega. Transpordiühenduse asutamise lepingu tõlgendamisega seotud küsimused ei kuulu vahekohtuniku pädevusse.
7. Vahekohtuniku pädevus hõlmab õigust määrata igal ajal menetluse käigus ajutine meede, mida ei saa edasi kaevata, et pakkuda kummalegi poolele ajutist kaitset juhul, kui vaidlustatud otsus näib esmapilgul olevat õigusvastane, eriti kiireloomulistel juhtudel ning juhul, kui selle otsuse täitmine tekitaks korvamatut kahju. Selline ajutine kaitse võib hõlmata vaidlustatud haldusotsuse täitmise peatamist, välja arvatud ametisse nimetamise või teenistussuhte lõpetamise korral.
8. Vaidluste lahendamise menetlused toimuvad Belgradis või veebis ja menetluskeel on inglise keel. Vahekohtunikule pakuvad haldustuge sekretariaadi personaliosakond ja administratsioon.

9. Vahekohtunik teavitab asjaomast töötajat ja sekretariaati kõikidest juhtumiga seotud menetlusetappidest.
10. Kui kaks või enam vahekohtunikule esitatud kaebust on seotud ühe ja sama probleemiga, võib vahekohtunik otsustada käsitleda neid koos ja sõnastada ühe otsuse.
11. Vaidluse lahendamise menetlus lõpetatakse kohe, kui töötaja võtab oma kaebuse tagasi või kui jõutakse vastastikusele kokkuleppele. Asjaomane töötaja peab teavitama vahekohtunikku sellest kirjalikult. Kaebemenetlus lõpetatakse kohe, kui on rikutud III osa punktis 3 esitatud nõuet.

III Kaebemenetlus

1. Kumbki pool võib vaidlustatud haldusotsuse edasi kaevata. Kaebuse peab esitama piirkondliku juhtimiskomitee eesistujale 30 kalendripäeva jooksul pärast lepituskomitee otsuse ettepaneku kättesaamist. Piirkondliku juhtimiskomitee eesistuja ei võta kaebust vastu, kui tähtajast kinni ei peeta.
2. Teises etapis piirkondliku juhtimiskomitee eesistujale kaebuse esitamine peatab vaidlustatud otsuse täitmise lepituskomitee ettepaneku põhjal.
3. Asjaomane töötaja ja sekretariaadi esindaja ei või menetluse käigus mingil viisil arutada vahekohtunikuga kaebuse sisuks olevat küsimust ega selles küsimuses tema poole pöörduda, välja arvatud II osa punktis 5 sätestatud korras.
4. Pärast vaidluse lahendamist koostab vahekohtunik aruande. Aruandes esitatakse järgitud menetlusetapid, kaebuse seisukohast olulised faktid ja asjaolud ning vahekohtuniku lõplik otsus.

IV Otsuse tegemine

1. Vahekohtunik teeb vaidlustatud haldusotsust käsitleva otsuse 90 kalendripäeva jooksul alates päevast, mil kaebus esitati juhtimiskomitee eesistujale.
2. Otsus tuleb edastada kirjalikult asjaomasele töötajale ja sekretariaadile ning otsuse võib lisada töötaja isikutoimikusse.
3. Vahekohtuniku otsus on lõplik ja kõigile pooltele siduv.

V Lõppsätted

1. Kõik muudatused käesolevates vaidluste lahendamise eeskirjades võetakse vastu juhtimiskomitee otsusega.
2. Üks aasta pärast käesolevate eeskirjade jõustumist või mis tahes ajal pärast seda võib sekretariaat nende kohaldamisel saadud kogemuste põhjal teha ettepaneku käesolevate eeskirjade muutmiseks, kui ta peab seda kasulikuks või vajalikuks. Kui juhtimiskomitee liige soovib teha ettepaneku käesolevaid eeskirju muuta, konsulteerib ta kõigepealt sekretariaadiga.
3. Käesolevad eeskirjad jõustuvad päeval, mil juhtimiskomitee need vastu võtab.

EELNÕU**TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr.../2022,**

...

transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee töökorra muutmise kohta

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 5,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee töökorra IV jao punkt 4 asendatakse järgmisega:

„4. Kohtumiste päevakorra kavandis lepivad kokku eesistuja ja ase-eesistuja. Päevakorra kavand ja sellega seotud dokumendid saadetakse liikmetele ja vaatlejatele vähemalt neli nädalat enne asjaomast kohtumist. Liikmed võivad esitada märkusi ja teha ettepaneku lisada uusi päevakorrapunkte. Samuti saadetakse II jao punkti 3 kohaselt osalema kutsutud teistele riikidele, rahvusvahelistele organisatsioonidele või muudele organitele neile huvipakkuvad materjalid.“

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2409,
5. detsember 2022,
milles käsitletakse transpordiühenduse finantseeskirjade muutmist

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit allkirjastas transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „asutamisleping“) vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2017/1937 ⁽¹⁾.
- (2) Asutamisleping kiideti liidu nimel heaks 4. märtsil 2019 ⁽²⁾ ja see jõustus 1. mail 2019.
- (3) Asutamislepinguga loodi asutamislepingu haldamiseks ja nõuetekohaseks rakendamiseks piirkondlik juhtimiskomitee. Asutamislepingu kohaselt peab piirkondlik juhtimiskomitee võtma vastu eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise ja auditeerimise eeskirjad.
- (4) Piirkondlik juhtimiskomitee võtab peatselt vastu otsused transpordiühenduse suhtes kohaldatavate finantseeskirjade ja auditeerimiskorra muutmise kohta.
- (5) On asjakohane määrata kindlaks liidu nimel piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht, kuna sellised otsused on vajalikud transpordiühenduse alalise sekretariaadi nõuetekohaseks toimimiseks ja need on liidule siduvad,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses transpordiühenduse suhtes kohaldatavate finantseeskirjade muutmiselega, põhineb käesolevale otsusele lisatud piirkondliku juhtimiskomitee otsuse eelnõul.

Otsuse eelnõu väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad piirkondlikus juhtimiskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

Brüssel, 5. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. KUPKA

⁽¹⁾ Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

EELNÕU

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr.../2022,

...

milles käsitletakse transpordiühenduse suhtes kohaldatavat eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise ja auditeerimise muudetud korda

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 1 ja artiklit 35,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Võetakse vastu transpordiühenduse suhtes kohaldatavad muudetud finantseeskirjad ja auditeerimiskord, mis on lisatud käesolevale otsusele.

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

_____

**TRANSPORDIÜHENDUSE SUHTES KOHALDATAVAD FINANTSEESKIRJAD JA
AUDITEERIMISKORD**

SISUKORD

I JAOTIS: REGULEERIMISESE

II JAOTIS: LEPINGUOSALISTE KOHUSTUSED

III JAOTIS: EELARVEPÕHIMÕTTED

1. PEATÜKK: EELARVE ÕIGSUSE PÕHIMÕTE
2. PEATÜKK: AASTASUSE PÕHIMÕTE
3. PEATÜKK: TASAKAALU PÕHIMÕTE
4. PEATÜKK: ARVESTUSÜHIKU PÕHIMÕTE
5. PEATÜKK: KÕIKEHAARAVUSE PÕHIMÕTE
6. PEATÜKK: SIHTOTSTARBELISUSE PÕHIMÕTE
7. PEATÜKK: USALDUSVÄÄRSE FINANTSJUHTIMISE PÕHIMÕTE
8. PEATÜKK: LÄBIPAISTVUSE PÕHIMÕTE
9. PEATÜKK: EELARVE TÄITMISE SISEKONTROLL

IV JAOTIS: EELARVEKOMITEE

V JAOTIS: EELARVE TÄITMINE

1. PEATÜKK: ÜLDSÄTTED
2. PEATÜKK: FINANTSJUHTIMISES OSALEJAD
3. PEATÜKK: FINANTSJUHTIMISES OSALEJATE VASTUTUS
4. PEATÜKK: TULUTOIMINGUD
5. PEATÜKK: KULUTOIMINGUD

VI JAOTIS: HANKED

VII JAOTIS: RAAMATUPIDAMISARUANDE ESITAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS

1. PEATÜKK: RAAMATUPIDAMISARUANDE ESITAMINE
2. PEATÜKK: RAAMATUPIDAMISARVESTUS
3. PEATÜKK: VARA INVENTARINIMESTIKUD

VIII JAOTIS: VÄLISAUDIT JA FINANTSHUVIDE KAITSE

IX JAOTIS: ÜLEMINEKU- JA LÕPPSÄTTED

I JAOTIS**REGULEERIMISESE***Artikkel 1*

Käesolevate eeskirjadega kehtestatakse kooskõlas transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „asutamisleping“) ⁽¹⁾ artikliga 35 eelarve täitmise ning raamatupidamisarvestuse esitamise ja auditeerimise kord.

II JAOTIS**LEPINGUOSALISTE KOHUSTUSED***Artikkel 2*

1. Lepinguosalised kannavad 75 % transpordiühendusele tehtavast sissemaksest üle hiljemalt iga aasta 31. märtsiks. Ülejäänud 25 % oma sissemaksest kannavad asutamislepingu osalised üle hiljemalt iga aasta 30. juuniks.
2. Asutamislepingu osaliste sissemaksed transpordiühendusele tuleb teha eurodes.
3. Transpordiühendus maksab oma makseteenuse pakkuja nõutavad ülekandetasud ja lepinguosalised maksavad oma makseteenuse pakkuja nõutavad ülekandetasud.

III JAOTIS**EELARVEPÕHIMÕTTED***Artikkel 3*

Transpordiühenduse eelarvet (edaspidi „eelarve“) täidetakse kooskõlas eelarve õigsuse, aastasuse, tasakaalu, arvestusühiku, kõikehaaravuse, sihtotstarbelisuse, tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli nõudva usaldusväärse finantsjuhtimise ning läbipaistvuse põhimõtetega, nagu need on sätestatud käesolevates eeskirjades.

1. peatükk**Eelarve õigsuse põhimõte***Artikkel 4*

Kulukohustusi, mis ületavad heakskiidetud assigneeringuid, ei tohi võtta ega heaks kiita.

2. peatükk**Aastasuse põhimõte***Artikkel 5*

Halduskulud, mis tulenevad lepingutest, mis hõlmavad eelarveaastast kaugemale ulatuvaid ajavahemikke kas tulenevalt kohalikest tavadest või seadmete tarnimisest, kantakse selle eelarveaasta eelarvesse, mil kulud kantakse.

⁽¹⁾ ELT L 278, 27.10.2017, lk 3.

Artikkel 6

1. Eelarves asjakohaseks aastaks heaks kiidetud assigneeringuid võib kasutada üksnes kõnealusel eelarveaastal tekkinud ja võetud juriidiliste kohustustega seotud kulude katmiseks.
2. Kulukohustuste assigneeringud kirjendatakse eelarveaasta raamatupidamisarvestuses kuni sama aasta 31. detsembrini võetud juriidiliste kohustuste põhjal.
3. Maksete assigneeringud kirjendatakse eelarveaasta raamatupidamisarvestuses maksete alusel, mille peaarvepidaja on teinud sama aasta 31. detsembriks.
4. Assigneeringud, mis vastavad eelarveaasta lõpuks allkirjastatud lepingutest tulenevatele juriidilistele kohustustele, kantakse automaatselt üle üksnes järgmisse eelarveaastasse ja neid kajastatakse vastavalt raamatupidamisarvestuses.
5. Assigneeringud, mida ei ole kasutatud selle eelarveaasta lõpuks, mille eelarvesse need on kantud, tühistatakse, välja arvatud juhul, kui need kantakse üle vastavalt lõikele 4.
6. Reservi arvatud assigneeringuid ja personalikuludeks mõeldud assigneeringuid üle ei kanta. Käesoleva artikli tähenduses hõlmavad personalikulud nende töötajate töötasusid ja hüvitisi, kelle suhtes kohaldatakse personalieeskirju.
7. Assigneeringud, mida ei ole kasutatud ja mis ei ole kulukohustustega seotud selle eelarveaasta lõpuks, mille eelarvesse need on kantud, tühistatakse ning makstakse lepinguosalistele tagasi vastavalt asutamislepingu V lisas kehtestatud protsendimääradele ja lepinguosaliste tegelikele sissemaksetele.

3. peatükk

Tasakaalu põhimõte

Artikkel 7

Transpordiühendus ei võta laenu.

4. peatükk

Arvestusühiku põhimõte

Artikkel 8

Eelarvet täidetakse eurodes ja raamatupidamisaruanne esitatakse eurodes. Rahavoogudega seoses võib alaline sekretariaat teha tehinguid ka muudes vääringutes.

5. peatükk

Kõikehaaravuse põhimõte

Artikkel 9

1. Maksetaotlustest, arvetest või aruannetest võib enne nende netosummas maksmiseks esitamist teha järgmised mahaarvamised:
  - a) lepinguosalistele, sealhulgas hankelepingute osalistele määratud trahvid;
  - b) põhjendamatult makstud summade korrigeerimised, mida võib teha mahaarvamisenä sama liiki uuest maksest samale maksesaajale, mis tehakse sellel eelarveaastal ning sellest jaotisest, peatükist ja artiklist, mille arvelt ülemäärane makse tehti ja mille tõttu tuleb teha vahemakse või lõppmakse.
2. Arvetes või maksetaotlustes sisalduvaid allahindlusi, tagasimakseid ja hinnavähendeid ei registreerita transpordiühenduse tuluna.

3. Negatiivne saldo kantakse eelarvesse kuluna.

6. peatükk

Sihotstarbelisuse põhimõte

Artikkel 10

1. Direktor võib teha otsuse assigneeringute ümberpaigutamise kohta (välja arvatud personalikulude eelarverida) kuni 15 % ulatuses eelarveaasta assigneeringutest, mis on näidatud eelarveread, millelt ümberpaigutus tehakse.
2. Direktor teavitab eelarvekomitee esimeest ja piirkondliku juhtimiskomitee eesistujat oma otsusest seitsme päeva jooksul pärast lõike 1 kohase otsuse tegemist.
3. Lõikes 1 osutamata eelarveassigneeringute ümberpaigutused peab piirkondlik juhtimiskomitee eelnevalt heaks kiitma.
4. Assigneeringuid, mis on üle kantud selleks, et täita asjaomase aasta lõpuks allkirjastatud lepingutest tulenevaid juriidilisi kohustusi, ei või lõikes 1 osutatud otstarbel kasutada. Neid assigneeringuid kõnealusel lõikes osutatud 15 %ni ulatava maksimumsumma kindlaksmääramisel arvesse ei võeta.

7. peatükk

Usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõte

Artikkel 11

1. Eelarveassigneeringuid kasutatakse kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, mis hõlmab säästlikkuse, tõhususe ja tulemuslikkuse põhimõtteid.
2. Säästlikkuse põhimõte tähendab, et vahendid, mida transpordiühendus oma tegevuses kasutab, tehakse kättesaadavaks õigel ajal ning et nende kogus ja kvaliteet on sobivad ning hind võimalikult soodne.
3. Tõhususe põhimõte tähendab parimat võimalikku suhet kasutatud vahendite ja saavutatud tulemuste vahel.
4. Tulemuslikkuse põhimõte tähendab seatud eesmärkide ja kavandatud tulemuste saavutamist. Neid tulemusi hinnatakse.

8. peatükk

Läbipaistvuse põhimõte

Artikkel 12

1. Eelarvet täidetakse ja raamatupidamisaruanne esitatakse kooskõlas läbipaistvuse põhimõttega.
2. Eelarve ja paranduseelarved avaldatakse lõplikult vastuvõetud kujul alalise sekretariaadi veebisaidil.

9. peatükk

Eelarve täitmise sisekontroll

Artikkel 13

1. Eelarve täitmisel rakendatakse tulemuslikku ja tõhusat sisekontrolli.

2. Eelarve täitmisel tähendab sisekontroll kõigil juhtimistasanditel rakendatavat protsessi, mis on loodud selleks, et tagada piisav kindlus järgmiste eesmärkide saavutamiseks:

- a) tegevuse tulemuslikkus, tõhusus ja säästlikkus;
- b) aruandluse usaldusväärsus;
- c) vara ja teabe säilimine;
- d) pettuste ja õigusnormide rikkumise ennetamine, tuvastamine ja korrigeerimine ning järelmeetmete võtmine;
- e) raamatupidamisarvestuse aluseks olevate tehingute seaduslikkuse ja korrektsusega seotud riskide piisav juhtimine, võttes arvesse programmide mitmeaastast laadi ja asjaomaste maksete olemust.

3. Tulemuslik ja tõhus sisekontroll põhineb parimatel rahvusvahelistel tavadel ning hõlmab eelkõige Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) 2018/1046 ⁽²⁾ artikli 36 lõigetes 3 ja 4 sätestatud elemente, võttes arvesse transpordiühenduse struktuuri ja suurust, talle usaldatud ülesannete laadi, asjaomaseid summasid ning finants- ja tegevusriske.

IV JAOTIS

EELARVEKOMITEE

Artikkel 14

1. Käesolevaga asutatakse eelarvekomitee.
2. Eelarvekomitee nõustab direktorit transpordiühenduse tegevuse finantsjuhtimise alal. Selle ülesande täitmiseks antakse eelarvekomiteele kogu vajalik teave või selgitused eelarve ja seda mõjutavate asjaolude kohta.
3. Eelarvekomitee võib anda aru piirkondlikule juhtimiskomiteele ning esitada eelarvealaseid ja võimalike eelarvet mõjutavate asjaolude alaseid soovitusi.

Artikkel 15

1. Eelarvekomiteesse kuulub üks liige igast Kagu-Euroopa osalisriigist ja kaks Euroopa Liitu esindavat liiget, keda esindab Euroopa Komisjon.
2. Eelarvekomitee koosolekuid juhatab Euroopa Komisjoni esindaja. Koosoleku juhataja võib nimetada asejuhataja.
3. Eelarvekomitee tuleb korralisteks koosolekuteks kokku vähemalt kaks korda aastas. Lisaks tuleb ta kokku koosoleku juhataja kutsel või vähemalt ühe kolmandiku liikmete taotlusel.
4. Eelarvekomitee võtab vastu oma kodukorra. Eelarvekomitee soovitused võib vastu võtta kirjaliku menetluse teel. Eelarvekomitee otsused tehakse lihthälteenamusega, mille hulka kuulub Euroopa Liidu esindaja poolthäääl. Kui hääled jagunevad võrdselt, on otsustav häääl Euroopa Liidu esindajal.
5. Alaline sekretariaat pakub eelarvekomiteele haldustuge.

⁽²⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 18. juuli 2018. aasta määrus (EL, Euratom) 2018/1046, mis käsitleb liidu üldeelarve suhtes kohaldatavaid finantsreegleid ja millega muudetakse määrusi (EL) nr 1296/2013, (EL) nr 1301/2013, (EL) nr 1303/2013, (EL) nr 1304/2013, (EL) nr 1309/2013, (EL) nr 1316/2013, (EL) nr 223/2014 ja (EL) nr 283/2014 ja otsust nr 541/2014/EL ning tunnistatakse kehtetuks määrus (EL, Euratom) nr 966/2012 (ELT L 193, 30.7.2018, lk 1).

6. Alalise sekretariaadi esindaja osaleb eelarvekomitee koosolekutel ilma hääleõiguseta.

V JAOTIS

EELARVE TÄITMINE

1. peatükk

Üldsätted

Artikkel 16

Eelarvehandite käsutaja ülesandeid täidab direktor.

Artikkel 17

Direktor võib anda eelarve täitmisega seotud volitused alalise sekretariaadi töötajatele. Volitatud isikud võivad tegutseda ainult neile sõnaselgelt antud volituste piires ning käesolevad eeskirjad on neile siduvad. Direktor saadab käesoleva artikli alusel tehtud mis tahes volitamisosuse koopia piirkondlikule juhtimiskomiteele.

Artikkel 18

1. Kõikidel käesoleva jaotise 2. peatükis sätestatud finantsjuhtimises osalejatel on keelatud võtta eelarve täitmisega seotud meetmeid, mille tagajärjel võivad nende oma huvid sattuda vastuollu transpordiühenduse huvidega. Sellise vastuolu tekkimisel peab asjaomane osaleja hoiduma sellistest meetmetest ja suunama asja pädevale asutusele.

2. Huvide vastuoluga on tegemist siis, kui eelarve täitmisel osaleja või audiitori ülesannete erapooletut ja objektiivset täitmist ohustavad perekonna, eraelu, poliitiliste või rahvuslike sidemete või majanduslike huvidega seotud või muud põhjused, mis tulenevad ühistest huvidest toetusesaaja või töövõtjaga.

3. Lõikes 1 osutatud pädev asutus on asjaomase töötaja vahetu ülemus. Kui asjaomaseks töötajaks on direktor, on pädev asutus piirkondlik juhtimiskomitee.

Artikkel 19

Tehnilise kompetentsusega seotud ülesanded ning haldus-, ettevalmistus- või lisatoimingud, mis ei hõlma avaliku võimu teostamist ega diskretsiooniõiguse kasutamist, võib lepinguga anda välistele üksustele või asutustele, kui see osutub mõödapääsmatuks.

2. peatükk

Finantsjuhtimises osalejad

1. jagu

Ülesannete lahususe põhimõte

Artikkel 20

Eelarvevahendite käsutaja ja peaarvpidaja ülesanded on lahutatud ning neid ei või omavahel ühendada.

2. jagu

Eelarvevahendite käsutaja

Artikkel 21

1. Eelarvevahendite käsutaja vastutab tulude ja kulude haldamise eest.
2. Kulude haldamisel võtab eelarvevahendite käsutaja eelarvelisi kulukohustusi ja juriidilisi kohustusi, tõendab vastavalt käesolevate eeskirjade asjakohastele sätetele kulusid ja kinnitab makseid ning tegeleb assigneeringute kasutamisega.
3. Tulude haldamine hõlmab saadaolevate summade eelarvestuste koostamist, sissenõutavate nõuete kindlaksmääramist ja sissenõudekorralduste väljastamist. See hõlmab vajaduse korral ka kindlaksmääratud nõuetest loobumist.
4. Eelarvevahendite käsutaja tagab, et tehtud toimingutega seotud tõendavaid dokumente hoitakse nõuetekohaselt alles viis aastat.

Artikkel 22

1. Võttes nõuetekohaselt arvesse juhtimiskeskonna ja rahastatavate meetmete laadiga seotud riske, kehtestab eelarvevahendite käsutaja organisatsioonilise struktuuri, sisejuhtimise ning oma ülesannete täitmiseks sobivad kontrollisüsteemid ja -menetlused, sealhulgas vajaduse korral järelkontrolli.
2. Enne toimingu heakskiitmist kontrollib selle teostus- ja finantsaspekte töötaja, kes ei ole toimingu algatanud isik. Toimingu algatamine ning selle eel- ja järelkontrollimine on eraldiseisvad ülesanded.
3. Kontrollimise eest vastutav töötaja ei tohi olla sama isik, kes algatas toimingu, ega toimingu algatanud isiku alluv.

Artikkel 23

Direktor kui eelarvevahendite käsutaja esitab piirkondlikule juhtimiskomiteele iga-aastase tegevusaruande, mis sisaldab finants- ja haldusteavet.

Artikkel 24

Finantsjuhtimises ja tehingute kontrollimises osalev töötaja, kes leiab, et otsus, mille kohaldamist või millega nõustumist tema ülemus temalt nõuab, on vastuolus käesolevate eeskirjadega või kutsenõuetega, mida kõnealune töötaja peab täitma, teatab sellest kirjalikult direktorile. Direktor peab reageerima mõistliku aja jooksul. Kui direktor seda ei tee, peab töötaja teavitama piirkondlikku juhtimiskomiteed.

Artikkel 25

Kui eelarve täitmiseks on tehtud volitus, kohaldatakse käesolevate eeskirjade artiklit 21 *mutatis mutandis* volitatud isiku suhtes.

3. jagu**Peaarvepidaja***Artikkel 26*

1. Euroopa Komisjoni ettepanekul ning kooskõlas alalise sekretariaadi töötajate töölevõtmist, töötingimusi ja geograafilist tasakaalu käsitlevate eeskirjadega nimetab direktor ametisse peaarvepidaja, kes vastutab alalises sekretariaadis järgmiste ülesannete eest:

- a) nõuetekohane maksete tegemine, tulude kogumine ja kindlaksmääratud saadaolevate summade sissenõudmine;
  - b) raamatupidamisaruande koostamine ja esitamine V jaotise kohaselt;
  - c) raamatupidamisarvestuse pidamine V jaotise kohaselt;
  - d) raamatupidamiseeskirjade ja -meetodite ning kontoplaani täitmine V jaotise kohaselt;
  - e) raamatupidamissüsteemide kehtestamine ja heakskiitmine ning vajaduse korral selliste eelarvevahendite kasutaja sisseseatud süsteemide heakskiitmine, mis on mõeldud raamatupidamisandmete koostamiseks või põhjendamiseks;
  - f) rahavoogude juhtimine.
2. Võttes arvesse lõikes 3 sätestatud, on ainult peaarvepidaja volitatud haldama rahalisi vahendeid ja muid varasid ning vastutab nende turvalise hoidmise eest.
3. Vajaduse korral võib peaarvepidaja delegeerida teatavad ülesanded nii, et sellega ei piirata ülesannete lahususe põhimõtet.

3. peatükk**Finantsjuhtimises osalejate vastutus****1. jagu****Üldeeskirjad***Artikkel 27*

1. Käesolevate eeskirjade kohane vastutus on isikuline.
2. Ebaseadusliku tegevuse, pettuse, korruptsiooni või õigusnormide rikkumise korral, mis võib kahjustada transpordiühenduse finantshuve, peab asjaomane finantsjuhtimises osaleja sellest viivitamata teatama direktorile või juhul, kui ta peab seda vajalikuks, siis piirkondlikule juhtimiskomiteele või Euroopa Pettustevastasele Ametile (OLAF). Transpordiühenduse finantshuvide all peetakse silmas kõiki tulusid, kulusid ja varasid, mida sisaldab eelarve, mis on saadud eelarve kaudu või tulenevad eelarvest.
3. Kui tegevuse puhul on esinenud õigusnormide rikkumist või pettust, peatab vastutav eelarvevahendite kasutaja menetluse ja võib võtta mis tahes vajalikke meetmeid, sealhulgas võib ta tühistada kõnealuse tegevuse raames tehtud otsused. Vastutav eelarvevahendite kasutaja teavitab pettuse või õigusnormide rikkumise kahtlusest viivitamata kõiki pädevaid asutusi, sealhulgas vajaduse korral OLAFit ja Euroopa Prokuratuuri.

Artikkel 28

1. Eelarvahendite käsutaja võib mis tahes volitamise igal ajal ajutiselt või lõplikult tagasi võtta. Sellisest meetmest tuleb viivitamata teatada piirkondlikule juhtimiskomiteele ja eelarvekomitee esimehele ning meedet tuleb nõuetekohaselt põhjendada.
2. Direktor võib eelarvahendite käsutaja igal ajal ajutiselt või lõplikult ametiülesannete täitmise kohustustest vabastada, kuid selleks peab olema Euroopa Komisjoni eelnev nõusolek. Euroopa Komisjoni ettepanekul nimetab direktor transpordiühenduse töölevõtu eeskirjade kohaselt ametisse ajutise eelarvahendite käsutaja ning hiljem alalise eelarvahendite käsutaja.

Artikkel 29

1. Käesoleva peatüki sätted ei piira kriminaalvastutust, mida võidakse eelarvahendite käsutaja ja käesolevas peatükis osutatud isikute suhtes kohaldada asjakohaste siseriiklike õigusnormide ja muude kehtivate sätete alusel, mis käsitlevad transpordiühenduse finantshuvide kaitset ja võitlust korruptsiooni vastu transpordiühenduse ametnike või asutamislepingu osaliste ametnike seas.
2. Kui transpordiühenduse finantshuve kahjustada võiv ebaseaduslik tegevus, pettus või korruptsioon on tõendatud, siis suunatakse küsimus pädevale asutusele või organile.

2. jagu

eelarvahendite käsutaja suhtes kohaldatavad eeskirjad

Artikkel 30

1. Eelarvahendite käsutajalt võib nõuda, et ta hüvitaks täielikult või osaliselt kahju, mida transpordiühendus on kandnud tema tõsise üleastumise tagajärjel, mille ta on toime pannud oma ülesannete täitmisel või seoses nende täitmisega, eriti kui ta määrab kindlaks sissenõutavaid summasid, väljastab sissenõudekorraldusi, võtab kulukohustusi või allkirjastab maksekorraldusi käesolevaid eeskirju eirates. Kahju hüvitamist kohaldatakse ka juhul, kui eelarvahendite käsutaja on toime pannud järgmise tõsise üleastumise:
  - a) ta jätab koostamata dokumendi, milles määratakse kindlaks saadaolev summa;
  - b) ta jätab väljastamata sissenõudekorralduse või hilineb selle väljastamisega ilma põhjenduseta;
  - c) ta jätab väljastamata maksekorralduse või hilineb selle väljastamisega, mille tagajärjel võivad kolmandad isikud esitada transpordiühenduse vastu tsiviilhagi.
2. Kui volitatud eelarvahendite käsutaja leiab, et otsus, mille tegemine on tema ülesanne, on nõuetevastane või vastuolus usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, teatab ta sellest volitajale kirjalikult. Kui volitaja annab volitatud eelarvahendite käsutajale põhjendatud ja kirjalikud juhised kõnealuse otsuse rakendamiseks, peab volitatud eelarvahendite käsutaja seda rakendama ning teda ei saa vastutusele võtta.
3. Volitamise korral vastutab volitaja kehtivate sisekorraeeskirjade toimimise ja volitatud eelarvahendite käsutaja valimise eest ka edaspidi.
4. Eelarvahendite käsutaja ei vastuta piirkondliku juhtimiskomitee tehtud otsuste eest, mida ta on täpselt täitnud. Juhul kui eelarvahendite käsutaja ei ole mõne sellise otsusega nõus, võib ta sellest asjaomasele ametkonnale kirjalikult teatada. Sellegipoolest on eelarvahendite käsutaja kohustatud asjaomaseid otsuseid täitma.

4. peatükk

Tulutoimingud

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 31

Lisaks asutamislepingu osaliste sissemaksetele moodustavad tuluosa ka transpordiühenduse arvele kogunenud intressid.

2. jagu

Saadaolevate summade eelarvestus

Artikkel 32

Vastutav eelarvevahendite käsutaja koostab saadaolevate summade eelarvestuse kõikide meetmete või olukordade kohta, millest võib tuleneda transpordiühendusele võlgnetav summa või mis võivad seda summat muuta.

3. jagu

Kolmandatelt isikutelt saada olevate summade kindlaksmääramine

Artikkel 33

1. Saadaoleva summa kindlaksmääramine on toiming, millega eelarvevahendite käsutaja või volitatud eelarvevahendite käsutaja:

- a) kontrollib võla olemasolu;
- b) määrab kindlaks võla tegelikkusele vastavuse ja summa või kontrollib seda;
- c) kontrollib võla tasumisele kuulumise tingimusi.

2. Kõik saadaolevad summad, mis on kindlad, kindlasummalsed ja kuuluvad tasumisele, tuleb määrata kindlaks sissenõudekorralduses, mis edastatakse peaarvepidajale koos võlgnikule saadetava võlateatega. Mõlemad nimetatud dokumendid koostab ja saadab välja vastutav eelarvevahendite käsutaja.

3. Nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel võib teatavate tavapäraste tuluartiklite kohta teha esialgse kirje.

Esialgne kirje hõlmab mitme üksiku summa sissenõudmist, mida seega ei ole tarvis eraldi kirjendada.

Enne eelarveaasta lõppu muudab eelarvevahendite käsutaja esialgseid kirjeid, et tagada nende vastavus tegelikult kirjendatud saadaolevatele summadele.

Artikkel 34

Sissenõudmise kinnitamine on toiming, millega saadaoleva summa kindlaks määratud vastutav eelarvevahendite käsutaja annab peaarvepidajale sissenõudekorralduse väljastamise teel käsu nõuda summa sisse.

Artikkel 35

1. Alusetult makstud summad nõutakse tagasi.

2. Peaarvepidaja täidab sissenõudekorraldusi saadaolevate summade kohta, mille eelarvevahendite käsutaja või vastutav eelarvevahendite käsutaja on nõuetekohaselt kindlaks määranud. Peaarvepidaja täidab hoolsuskohustust selle tagamisel, et transpordiühendus saab kätte oma tulu ja et transpordiühenduse õigusi kaitstakse.

3. Kui vastutav eelarvevahendite käsutaja kavatses loobuda kindlaksmääratud saadaoleva summa sissenõudmisest, tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja loobumise nõuetekohasuse ja kooskõla usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega. Loobumise aluseks on eelarvevahendite käsutaja otsus, mis peab olema põhjendatud. Eelarvevahendite käsutaja ei tohi selle otsuse tegemist delegeerida. Loobumisotsuses märgitakse, milliseid meetmeid on sissenõudmiseks võetud, ning õiguslikud ja faktilised asjaolud, millel otsus põhineb.

4. Vastutav eelarvevahendite käsutaja tühistab kindlaksmääratud saadaoleva summa, kui õiguslikes või faktilistes asjaoludes leitakse viga, mis näitab, et summa ei olnud õigesti kindlaks määratud. Tühistamise aluseks on vastutava eelarvevahendite käsutaja otsus ning see peab olema nõuetekohaselt põhjendatud.

5. Vastutav eelarvevahendite käsutaja suurendab või vähendab kindlaksmääratud võlgnevuse summat, kui avastatakse võlasumma muutmist nõudev faktiviga, tingimusel et parandusega ei kaasne transpordiühenduse kindlaksmääratud nõudeõiguse kadumine. Muudatuse aluseks on vastutava eelarvevahendite käsutaja otsus ning see peab olema nõuetekohaselt põhjendatud.

6. Kui võlgnikul on transpordiühenduse ees seoses maksekorralduses kindlaksmääratud summaga võlgnevus, mis kuulub tasumisele, nõuab peaarvepidaja võlateates nimetatud tähtpäeva möödumisel tasaarvestuse teel saadaolevad summad sisse.

Erandlikel asjaoludel, kui see on vajalik transpordiühenduse finantshuvide kaitsmiseks, ning juhul, kui peaarvepidajal on põhjendatult alust arvata, et transpordiühendusele tasumisele kuuluv summa läheks kaduma, võib peaarvepidaja nõuda võla tasaarvestuse teel sisse enne võlateates märgitud tähtpäeva saabumist.

Peaarvepidaja võib võla tasaarvestuse teel sisse nõuda enne võlateates märgitud tähtpäeva saabumist ka võlgniku nõusoleku korral.

7. Enne lõike 6 kohast sissenõudmist konsulteerib peaarvepidaja eelarvevahendite käsutajaga ja teavitab asjaomast võlgnikku / asjaomaseid võlgnikke.

8. Lõikes 6 osutatud tasaarvestamisel on sama mõju kui maksel ning see vabastab transpordiühenduse võlasumma ja asjakohasel juhul tasumisele kuuluva viivise summa maksmise kohustusest.

Artikkel 36

1. Saadaoleva summa tegelikul kättesaamisel teeb peaarvepidaja arvestuskande ning teavitab vastutavat eelarvevahendite käsutajat.

2. Kõigi peaarvepidajale tehtud sularahamaksete kohta väljastatakse kviitung.

Artikkel 37

1. Kui võlateates märgitud tähtpäevaks ei ole sissenõudekorraldust täidetud, teavitab peaarvepidaja vastutavat eelarvevahendite käsutajat ning alustab viivitamata menetlust sissenõude täitmisele pööramiseks kõikide seaduslike vahenditega.

2. Summade sissenõudmisel tasaarvestab peaarvepidaja need samaväärsete nõuetega, mis võlgnikul on transpordiühenduse suhtes, tingimusel et nõue on kindel, kindlasummaline ja tasumisele kuuluv ning et tasaarvestamine on õiguslikult võimalik.

Artikkel 38

Peaarvepidaja võib koostöös vastutava eelarvevahendite käsutajaga lubada maksmiseks lisaaga üksnes võlgniku kirjaliku taotluse korral, kus on nõuetekohaselt esitatud põhjused, ja kui täidetud on järgmised tingimused:

- a) võlgnik kohustub maksuma viivist kogu lubatud lisaaja eest (alates kuupäevast, mis oli makse algne tähtpäev) intressimääraga, mida Euroopa Keskpank kohaldas oma põhiliste refinantseerimistingimuste suhtes ning eurodes (viiteintressimäär), millele lisandub kaheksa protsendipunkti. Viiteintressimäär on *Euroopa Liidu Teataja* C-seerias avaldatud intressimäär, mis kehtib maksetähtpäeva kuu esimesel päeval;
- b) võlgnik esitab transpordiühenduse õiguste kaitseks finantstagatise, mis katab nii tasumata võla põhisumma kui ka viivise.

5. peatükk**Kulutoimingud***Artikkel 39*

Iga kuluartikli suhtes võetakse kulukohustus ja kulu makstakse.

1. jagu**Kulukohustuste võtmine***Artikkel 40*

1. Eelarvelise kulukohustuse võtmine on toiming, millega seotakse assigneering, mida on vaja hilisemateks makseteks, et täita juriidilist kohustust.
2. Juriidilise kohustuse võtmine on toiming, mille abil vastutav eelarvevahendite käsutaja võtab kohustuse või kinnitab kohustuse, millest tuleneb eelarve kulu.

Artikkel 41

1. Iga meetme puhul, mis võib põhjustada eelarvest kantava kulu, peab vastutav eelarvevahendite käsutaja esmalt võtma eelarvelise kulukohustuse enne juriidilise kohustuse võtmist kolmandate isikute suhtes.
2. Individuaalsed juriidilised kohustused seoses individuaalsete või esialgsete eelarveliste kulukohustustega tuleb võtta asjaomase eelarveaasta 31. detsembriks.

Artikkel 42

1. Vastutav eelarvevahendite käsutaja tühistab nende N aasta eelarveliste kulukohustuste kasutamata jäänud osa, mis ei ole seotud juriidilise kohustusega N+1 aasta 31. märtsiks.
2. Juriidilistel kohustustel, mis on võetud seoses meetmetega, mis hõlmavad rohkem kui ühte eelarveaastat, ja vastavatel eelarvelistel kulukohustustel on täitmise lõpptähtaeg, mis on määratud kooskõlas usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõttega, välja arvatud juhul, kui tegemist on personalikuludega. Kõnealuste kulukohustuste osad, mida ei ole täidetud kuue kuu jooksul kõnealusest lõppkuupäevast, vabastatakse.
3. Kui juriidilise kohustuse põhjal ei ole kolme aasta möödudes tehtud makset, tühistab vastutav eelarvevahendite käsutaja selle.

Artikkel 43

Eelarvelise kulukohustuse võtmisel tagab vastutav eelarvevahendite käsutaja, et:

- a) kulud on kantud õigesse eelarvepunktis;
- b) assigneeringud on kättesaadavad;
- c) kulud vastavad kohaldatavatele sätetele, eelkõige asutamislepingu sätetele ja transpordiühenduse sisekorraeskirjadele;
- d) järgitakse usaldusväärse finantsjuhtimise põhimõtet.

2. jagu

Kulude tõendamine

Artikkel 44

Kulude tõendamine on toiming, mille käigus vastutav eelarvevahendite käsutaja:

- a) kontrollib võlausaldaja nõudeõiguse olemasolu;
- b) kontrollib makse tasumisele kuulumise tingimusi;
- c) määrab kindlaks nõude tegelikkusele vastavuse ja summa või kontrollib seda.

Artikkel 45

1. Kulude tõendamise aluseks on tõendavad dokumendid, mis kinnitavad kreditori nõudeõigust lähtuvalt tegelikult osutatud teenuste, tarnitud asjade või tehtud ehitustööde aruandest või muudest makset põhjendavatest dokumentidest.
2. Tõendamisotsus vormistatakse märke „kuulub maksmisele“ allkirjastamisega vastutava eelarvevahendite käsutaja poolt.

3. jagu

Kulude kinnitamine

Artikkel 46

1. Kulude kinnitamine on toiming, mille käigus vastutav eelarvevahendite käsutaja väljastab peaarvepidajale maksekorraldusega juhised maksta kuluna välja summa, mille vastutav eelarvevahendite käsutaja on tõendanud.
2. Vastutav eelarvevahendite käsutaja kuupäevastab ja allkirjastab maksekorralduse ning saadab selle seejärel peaarvepidajale. Tõendavaid dokumente säilitab vastutav eelarvevahendite käsutaja vastavalt artikli 21 lõikele 4.
3. Asjakohasel juhul lisatakse peaarvepidajale saadetavale maksekorraldusele dokument, mis tõendab kaupade kandmist artiklis 60 osutatud inventarinimestikku.

4. jagu

Kulude maksmine

Artikkel 47

1. Kulude maksmine toimub siis, kui esitatakse tõend, et asjaomane meede on kooskõlas alusaktiga ellu viidud, ja maksmiseks kasutatakse üht või mitut järgmistest toimingutest:
  - a) kogu tasumisele kuuluva summa maksmine;

- b) tasumisele kuuluva summa maksmine mõnel järgmistest viisidest:
- i) eelmakse, mille võib jagada mitmeks makseks;
  - ii) üks vahemakse või mitu vahemakset;
  - iii) lõppmakse. Eelmakse arvatakse täielikult või osaliselt maha vahemaksetest.

Kõik eelmaksed ja vahemaksed arvatakse maha lõppmaksest.

2. Lõikes 1 osutatud eri liiki makseid eristatakse raamatupidamisarvestuses nende tegemise ajal.

Artikkel 48

Peaarvepidaja tasub kulud kättesaadavate vahendite piires.

VI JAOTIS

HANKED

Artikkel 49

Kohaldatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivi 2014/24/EL⁽³⁾.

Selliste hangete jaoks, mille kogumaksumus jääb allapoole direktiivis 2014/24/EL sätestatud piirmäära, on esitatud üksikasjalikud eeskirjad käesolevate finantseeskirjade I lisas.

VII JAOTIS

RAAMATUPIDAMISARUANDE ESITAMINE JA RAAMATUPIDAMISARVESTUS

1. peatükk

Raamatupidamisaruande esitamine

Artikkel 50

Transpordiühenduse raamatupidamise aastaaruanne koosneb järgmisest:

- a) transpordiühenduse finantsaruanded ja kaasnevad lisad;
- b) eelarve täitmise aruanne.

Artikkel 51

Raamatupidamisaruanne peab olema kooskõlas määruses (EL, Euratom) 2018/1046 sätestatud raamatupidamiseeskirjadega, täpne ja terviklik ning andma õige ja õiglase ülevaate:

- a) finantsaruannete puhul varadest ja kohustustest, kuludest ja tuludest, varade ja kohustuste all esitamata nõuetest ja kohustustest, samuti rahavoogudest;
- b) eelarve täitmise aruannete puhul tulu- ja kulutoimingutest.

Artikkel 52

Finantsaruannetes esitatakse teave, sealhulgas teave arvestusmeetodite kohta sellisel viisil, et see oleks asjakohane, usaldusväärne, võrreldav ja selgesti arusaadav. Finantsaruanded koostatakse vastavalt üldtunnustatud raamatupidamis põhimõtetele, mis on esitatud raamatupidamiseeskirjades vastavalt määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklile 80 või vastavalt rahvusvahelistel avaliku sektori raamatupidamise standarditel (IPSAS) põhinevale tekkepõhisele raamatupidamisarvestusele.

⁽³⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 26. veebruari 2014. aasta direktiiv 2014/24/EL riigihangete kohta ja direktiivi 2004/18/EÜ kehtetuks tunnistamise kohta (ELT L 94, 28.3.2014, lk 65).

Artikkel 53

1. Tekkepõhise raamatupidamisarvestuse põhimõtte kohaselt kirjendatakse tulud ja kulud perioodil, mil tulu saadi või kulu tekkis ning olenemata makse- või laekumise kuupäevast.
2. Varade ja kohustuste väärtus määratakse kindlaks vastavalt hindamiseeskirjadele, mis on esitatud rahvusvahelises raamatupidamisstandardis ja vajaduse korral asukohariigi riiklikes standardites sätestatud arvestamismeetodites.

Artikkel 54

1. Finantsaruanded koostatakse eurodes ja need koosnevad järgmisest:
  - a) bilans ja tulemiaruanne, milles kajastatakse kõiki varasid ja kohustusi, finantsseisundit ning majandustulemust eelneva eelarveaasta 31. detsembri seisuga; andmed esitatakse kooskõlas määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artiklis 80 sätestatud raamatupidamiseeskirjadega või vastavalt IPSASE tekkepõhisele raamatupidamisarvestusele;
  - b) rahavoogude aruanne, milles näidatakse eelarveaasta jooksul laekunud ja väljamakstud summad ning sularahaposisioon aasta lõpus;
  - c) omakapitali muutuste aruanne eelarveaasta kohta.
2. Finantsaruannete lisa täiendab ja selgitab lõikes 1 osutatud finantsaruannetes esitatud teavet ja annab kogu täiendava teabe, mis on ette nähtud rahvusvaheliselt tunnustatud raamatupidamistavaga, kui selline teave on transpordiühenduse tegevuse seisukohast asjakohane.

2. peatükk

Raamatupidamisarvestus

1. jagu

Üldsätted

Artikkel 55

1. Transpordiühenduse raamatupidamissüsteem koosneb käsitsi tehtavatest ja arvutipõhistest menetlustest ja kontrollidest, mis võimaldavad kindlaks teha asjakohaseid tehinguid või sündmusi, ning millega valmistatakse ette täpsed lähtedokumendid, sisestatakse täpsed andmed raamatupidamisdokumentidesse, töödeldakse ülekandeid õigesti, ajakohastatakse põhifaile nõuetekohaselt ja luuakse täpsed dokumendid ja aruanded.
2. Raamatupidamisarvestus koosneb üldisest raamatupidamisarvestusest ja eelarve raamatupidamisarvestusest. Raamatupidamisarvestus toimub eurodes ja kalendriaasta põhjal.
3. Üldise raamatupidamisarvestuse ja eelarve raamatupidamisarvestuse andmed kinnitatakse eelarveaasta lõpus, et oleks võimalik koostada 1. peatükis osutatud raamatupidamisaruandeid.
4. Peaarvepidaja kohaldab raamatupidamiseeskirju ja -meetodeid, mis järgivad IPSASi ja vajaduse korral vastuvõtva riigi ametiasutuste kohaldatavaid eeskirju.

2. jagu

Üldine raamatupidamisarvestus

Artikkel 56

Üldisesse raamatupidamisarvestusse kantakse ajalises järjestuses kahekordse kirjendamise meetodi abil kõik sündmused ja toimingud, mis mõjutavad transpordiühenduse majanduslikku ja finantsseisundit ning tema varasid ja kohustusi.

Artikkel 57

1. Liikumised kontodel ja saldod kirjendatakse arvestusraamatutesse.
2. Kõik raamatupidamiskirjed, sealhulgas paranduskirjed, põhinevad tõendavatel dokumentidel, millele neis kirjetes ka viidatakse.
3. Raamatupidamissüsteemi peab jääma jälg kõikidest raamatupidamiskirjetest.

Artikkel 58

Eelarveaasta lõpu ja lõpliku raamatupidamise aastaaruande esitamise vahelisel ajal teeb transpordiühenduse peaarvepidaja kõik korrigeerimised, mida on vaja sellise raamatupidamise aastaaruande koostamiseks, mis annab õige ja õiglase ülevaate, kuid mis ei hõlma väljamakseid ega laekumisi seoses kõnealuse aastaga.

3. jagu

Eelarve raamatupidamisarvestus

Artikkel 59

1. Eelarve raamatupidamisarvestus peab andma üksikasjaliku ülevaate eelarve täitmisest.
2. Lõike 1 kohaldamiseks kantakse eelarve raamatupidamisarvestusse kõik eelarvega seotud tulu- ja kulutoimingud.
3. Alaline sekretariaat koostab aastaaruande hiljemalt iga aasta 30. märtsiks. Aastaaruanne sisaldab järgmist:
  - tegevusaruanne, mis kajastab alalise sekretariaadi tehtud tööd ja saavutatud tulemusi, andes ülevaate alalise sekretariaadi aastases tööprogrammis sätestatud eesmärkide saavutamisel tehtud edusammudest;
  - eelarve täitmise finantsaruanne.

3. peatükk

Vara inventarinimestikud

Artikkel 60

Transpordiühendus peab inventarinimestikke, kus on kirjas transpordiühenduse varana käsitatava materiaalse, immateriaalse ja finantsvara kogus ja väärtus.

VIII JAOTIS

VÄLISAUDIT JA FINANTSHUVIDE KAITSE

Artikkel 61

Peaarvepidaja esitab igal aastal eelmise aasta raamatupidamisaruande hiljemalt 31. märtsiks. Direktor peab kõnealuse aruande heaks kiitma.

Artikkel 62

Sõltumatud välisaudiitorid (edaspidi „välisaudiitorid“), kelle määrab piirkondlik juhtimiskomitee, teevad transpordiühenduse raamatupidamise iga-aastase auditi. Välisaudiitori ametiaega võib igal aastal pikendada, kui piirkondlik juhtimiskomitee ei ole ette näinud teisiti.

Artikkel 63

1. Välisaudiitorid esitavad piirkondlikule juhtimiskomiteele aruande koos varade ja kohustuste aruandega ning sertifitseeritud raamatupidamisaruanded hiljemalt kaheksa kuud pärast asjaomase eelarveaasta lõppu.
2. Direktor esitab välisaudiitori aruande kohta tähelepanekuid, kui direktor leiab, et see on vajalik.
3. Välisaudiitorid teevad auditeid vajaduspõhiselt ja vastavalt oma heakskiidetud pädevusele. Välisaudiitorid kontrollivad transpordiühenduse raamatupidamisdokumente ja -menetlusi eelkõige selleks, et kontrollida raamatupidamisdokumentide täpsust ja täielikkust. Välisauditi käigus määratakse kindlaks finantsaruannete üldine kehtivus.
4. Välisaudiitorid esitavad piirkondlikule juhtimiskomiteele auditiaruande ja sertifitseeritud raamatupidamisaruanded koos aruannete usaldusväarsust ja aruannetes kajastatavate toimingute seaduslikkust ja korrektsust kinnitava avaldusega hiljemalt kaheksa kuud pärast asjaomase eelarveaasta lõppu. Kui piirkondlik juhtimiskomitee seda nõuab, esitab eelarvekomitee piirkondlikule juhtimiskomiteele need tähelepanekud välisaudiitorite esitatud dokumentide kohta, mida ta peab oluliseks.

Artikkel 64

1. Eelarvevahendite käsutaja ja piirkondlik juhtimiskomitee edastavad OLAFile ja Euroopa Komisjonile viivitamata kogu artikli 27 kohaselt saadud teabe.
2. Piirkondlik juhtimiskomitee ja transpordiühenduse töötajad teevad liidu huvide kaitsmisel täielikku koostööd eelkõige Euroopa Prokuratuuri ja OLAFiga ning edastavad neile asjakohast teavet ja pakuvad taotluse korral mis tahes abi, mida on vaja nende asjakohaste pädevuste täitmiseks, sealhulgas nõukogu määruse (EL) 2017/1939 (*) ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL, Euratom) nr 883/2013 (**) kohaste uurimiste läbiviimiseks. Eelarvevahendite käsutaja tagab ka, et iga eelarve täitmise seotud kolmas isik teeb täielikku koostööd ning annab Euroopa Prokuratuurile ja OLAFile samaväärsed õigused.

(*) Nõukogu 12. oktoobri 2017. aasta määrus (EL) 2017/1939, millega rakendatakse tõhustatud koostööd Euroopa Prokuratuuri asutamisel (ELT L 283, 31.10.2017, lk 1).

(**) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 11. septembri 2013. aasta määrus (EL, Euratom) nr 883/2013, mis käsitleb Euroopa Pettustevastase Ameti (OLAF) juurdlusi ning millega tunnistatakse kehtetuks Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EÜ) nr 1073/1999 ja nõukogu määrus (Euratom) nr 1074/1999 (ELT L 248, 18.9.2013, lk 1).

3. OLAFil on õigus viia transpordiühenduse ruumides läbi haldusuuringuid, sealhulgas on tal juurdepääsuõigus kontrolli eesmärgil vastavalt määrusele (EL, Euratom) nr 883/2013.

IX JAOTIS

ÜLEMINEKU- JA LÖPPSÄTTED

Artikkel 65

Piirkondlikul juhtimiskomiteel on õigus saada eelarve täitmise kohta vajalikku teavet või selgitusi.

Artikkel 66

Euroopa Komisjoni heakskiidul võib direktor vajaduse korral võtta vastu suunised käesolevate eeskirjade rakendamiseks.

Artikkel 67

Kuni eelarvekomitee liikmete ametisse nimetamiseni täidab artikli 14 lõike 2 kohaseid ülesandeid Euroopa Komisjon.

Artikkel 68

Käesolevad eeskirjad on nii asutamislepingu osaliste kui ka asutamislepingu alusel loodud organite jaoks tervikuna siduvad.

Artikkel 69

Käesolevaid eeskirju kohaldatakse nende vastuvõtmise päevale järgnevast päevast.

Lisa

TRANSPORDIÜHENDUSE SUHTES KOHALDATAVATE FINANTSEESKIRJADE JA AUDITEERIMISKORRA

1. PREAMBUL

Käesolevat lisa kohaldatakse transpordiühenduse alalise sekretariaadi (edaspidi „sekretariaat“) suhtes, kui sekretariaat hangib ise kaupu, ehitustöid või teenuseid, mille maksumus jääb allapoole Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiivis 2014/24/EL sätestatud piirmäära. See ei hõlma selliseid toiminguid nagu töötajate töövõtmine, mille suhtes kohaldatakse muid eeskirju.

2. 1. JAGU

2.1. Kohaldamisala ja lepingute suhtes kohaldatavad põhimõtted

Kõik sekretariaadi läbiviidavad hankemenetlused peavad olema kooskõlas järgmiste eelarvepõhimõtetega: läbipaistvus, proportsionaalsus, võrdne kohtlemine ja mittediskrimineerimine ning usaldusväärne finantsjuhtimine. See tagab ettevõtjate vahel ausa konkurentsi.

Lepingud kavandatakse selgelt kindlaks määratud eesmärkide alusel, mis aitavad saavutada transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „asutamisleping“) ja selle alusel loodud organite eesmärke ning võimaldavad sekretariaadil täita oma ülesandeid vastavalt asutamislepingu artiklile 28.

Lepingu hinnangulise maksumuse kindlaksmääramisel ei ole eesmärgiks hoida kõrvale kohaldatavate eeskirjade täitmisest ning lepingut ei jagata sellisel eesmärgil osadeks.

Sekretariaat jagab lepingu asjakohasel juhul osadeks, võttes nõuetekohaselt arvesse laialdase konkurentsi põhimõtet.

Sekretariaat ei kasuta raamlepinguid nõuetevastaselt ega sellisel viisil, millega kavatakse konkurentsi takistada, piirata või moonutada või seda tegelikult tehakse.

Üldiselt võivad hankemenetlustes osaleda kõik Euroopa Liidu liikmesriigi, Euroopa Majanduspiirkonna liikmesriigi või asutamislepingule alla kirjutanud Kagu-Euroopa osalisriigi kodanikest füüsilised isikud ja kõik juriidilised isikud, kelle tegelik asukoht on nimetatud riikides. Nende kolmandate riikide kodanikest füüsilised isikud ja kõik juriidilised isikud, kes asuvad sellises kolmandas riigis, millel on liiduga hangete valdkonnas erikokkulepe, võivad hankemenetlustes osaleda sellises kokkuleppes sätestatud tingimustel. Osaleda võivad ka rahvusvahelised organisatsioonid.

Kõigi hankemenetluse etappidega seotud dokumendid säilitatakse ja koostatakse aruanded, mis lisatakse hanketoimikusse, et tagada läbipaistvus ja auditeeritavus.

Sekretariaadil ei ole enne lepingu allkirjastamist ettevõtja suhtes õiguslikult siduvaid kohustusi. See tehakse selgeks igasuguses ettevõtjatega toimivas suhtluses. Sekretariaat võib kuni lepingu allkirjastamiseni menetluse tühistada, ilma et pakkujatel oleks õigust saada hüvitist. Tühistamisotsust tuleb põhjendada ja pakkujaid tuleb teavitada kirjalikult 15 päeva jooksul alates kõnealuse otsuse tegemise päevast.

Töövõtjatele usaldatud ülesanded ei tohi hõlmata avaliku võimu teostamist ega eelarve täitmisega seotud ülesandeid.

Direktiivis 2014/24/EL sätestatud piirmäärast allapoole jääva maksumusega hankeid võib korraldada järgmist liiki ostude puhul:

- „teenused“ – hõlmab kõiki asjade hankelepingute, ehitustööde hankelepingute ja kinnisvaralepingutega hõlmamata intellektuaalse omandiga seotud või muid teenuseid;
- „asjad“ – hõlmab kaupade ostmist, liisimist, üürimist või järeelmaksuga ostmist koos väljaostuvõimalusega või ilma selleta (sealhulgas ka kohaletoomist, paigaldamist ja hooldust), ning
- „ehitustööd“ – hõlmab sekretariaadi kindlaksmääratud nõuetele vastava ehitustöö tegemist või ehitustöö tegemist koos projekteerimisega. „Ehitustöö“ all mõistetakse üld- või tsiviilehitustööde tulemust tervikuna, mis on iseenesest piisav, et täita mõnda majanduslikku või tehnilist funktsiooni.

3. 2. JAGU

3.1. Raamlepingud ja avalikustamine

3.1.1. Raamlepingud ja erilepingud

Hankija ja ühe või mitme ettevõtja vahel sõlmitakse raamleping, et kehtestada põhitingimused, mida kohaldatakse teatava ajavahemiku jooksul sõlmitavate erilepingute seeria suhtes, eelkõige seoses nende kestuse, eseme ja hinna, lepingu täitmise tingimuste ning kavandatavate kogustega. Raamlepingu allkirjastamine ei kohusta eelarvevahendite käsutajat ostu sooritama.

3.1.2. Asutamislepingu finantseeskirjade artiklis 49 osutatud piirmääradest allapoole jääva maksumusega lepingute sõlmimise menetluste avalikustamine ja selle viisid

Lepinguid, mille maksumus ületab 20 000 eurot, kuid jääb allapoole direktiivis 2014/24/EL osutatud piirmäärasid, käsitatakse keskmise maksumusega lepingutena. Sekretariaat kasutab lihtsustatud hankemenetlust ja peab kutsuma osalema vähemalt viis taotlejat/pakkujat. Osalemiskutse avaldatakse sekretariaadi veebisaidil vähemalt üks kuu enne kavandatava hankemenetluse algust.

Lepingut, mille maksumus on kuni 20 000 eurot, käsitatakse madala maksumusega lepinguna. Kasutatakse lihtsustatud hankemenetlust ja sekretariaat peab kutsuma osalema vähemalt kolm valitud taotlejat/pakkujat. Punkti 3.1.2 kohane eelnev avalikustamine ei ole kohustuslik.

Kuni 2 500 euro suuruseid makseid kuluartiklite eest võidakse teha lihtsalt arve alusel ilma eelneva pakkumuse vastuvõtmiseta.

Sekretariaat avaldab iga aasta 31. märtsiks oma veebisaidil hankekava, mis sisaldab loetelu jooksvaks aastaks kavandatud hangetest, mille maksumus ületab 20 000 eurot. Loetelus esitatakse hangete ese, hinnanguline maksumus ja eeldatav algusaeg.

4. 3. JAGU

4.1. Keskmise ja madala maksumusega hangete menetlused

4.1.1. Esialgne turu-uuring

Hankija võib hankemenetluse ettevalmistamiseks teha esialgse turuanalüüsi.

4.1.2. Hankedokumendid

Hankedokumendid sisaldavad vähemalt järgmist:

- a) eelteade, kui see on kohaldatav;
- b) pakkumuse esitamise ettepanek;
- c) hanke tingimused, sealhulgas tehniline kirjeldus ja asjakohased kriteeriumid;
- d) lepingu projekt.

Sekretariaat määrab hankedokumentides kindlaks hankemenetluse eseme, kirjeldades oma vajadusi ning hangitavate ehitustööde, asjade või teenuste laadi. Hankedokumendid peavad sisaldama kõiki tingimusi ja andmeid, mida taotlejatel on vaja teada pakkumuse esitamiseks: järgitav menetlus, esitatavad dokumendid, menetlusest kõrvalejätmise, valiku- ja hindamiskriteeriumid ning lepingu kestus ja eeldatav maksumus. Sekretariaat märgib samuti, millised on miinimumnõuded, millele kõik pakkumused peavad vastama. Miinimumnõuded hõlmavad kohustust järgida lepingute täitmisel keskkonna-, sotsiaal- ja tööõigusest tulenevaid kohustusi, mis on sätestatud liidu või siseriiklikus õiguses, kollektiivlepingutes või kohaldatavates rahvusvahelistes sotsiaalvaldkonna ja keskkonnavaldkonnas konventsioonides, mis on loetletud direktiivi 2014/24/EL X lisas.

Alapunktides b–d nimetatud kolm dokumenti võib saata võimalikele taotlejatele/pakkujatele e-postiga.

4.1.3. Pakkumuse esitamise ettepanek

Pakkumuse esitamise ettepanekus:

- a) täpsustatakse pakkumuste esitamise eeskirjad, sealhulgas eelkõige tingimus säilitada pakkumuste konfidentsiaalsus kuni avamiseni, pakkumuste vastuvõtmise lõppkuupäev ja -kellaeg ning aadress, millele pakkumused peab saatma või kohale toimetama, või elektroonilise esitamise korral internetiaadress;
- b) märgitakse, et pakkumuse esitamine tähendab nõustumist hankedokumentides kehtestatud tingimustega ning et selline pakkumus on töövõtja suhtes, kellega leping sõlmitakse, kogu lepingu täitmise aja jooksul siduv;
- c) täpsustatakse ajavahemik, mille kestel pakkumus kehtib ja mille jooksul seda ei või mingil viisil muuta;
- d) keelatakse igasugused hankija ja pakkujate vahelised kontaktid hankemenetluse ajal, välja arvatud erandkorras hankedokumentides sätestatud tingimustel, ning kui on ette nähtud kohapealne tutvumine, täpsustatakse selle kord;
- e) täpsustatakse vahendid, mille abil tõendada pakkumuste vastuvõtmise tähtajast kinnipidamist, ning
- f) märgitakse, et pakkumuse esitamine tähendab nõustumist menetluse tulemuste elektroonilise teatavakstegemisega.

4.1.4. Hanke tingimused

Hanke tingimused sisaldavad järgmist:

- a) menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumid;
- b) hindamiskriteeriumid ja nende suhteline osakaal, või juhul, kui osakaalu kindlaksmääramine ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik, hindamiskriteeriumite kahanev tähtsuse järjekord, mida kohaldatakse ka alternatiivsete lahenduste suhtes, kui need on hanketeates lubatud;
- c) punktis 4.1.6 osutatud tehniline kirjeldus ning
- d) pakkujatele seatud nõue märkida oma asukohariik ja esitada selle kohta kõnealuse riigi õiguse kohaselt tavapäraselt tunnustatavad tõendavad dokumendid.

4.1.5. Lepingu projekt

Lepingu projekt sisaldab vähemalt järgmist:

- a) lepinguosaliste andmed;
- b) hanke ese;
- c) lepingu kestus;
- d) maksetingimused;
- e) tagatisega seotud nõuded (kui kohaldatav);
- f) andmekaitseenõuded;
- g) intellektuaalomandi õigused;
- h) lepingu suhtes kohaldatav õigus ja vaidluste lahendamiseks pädev kohus.

4.1.6. Tehniline kirjeldus

Tehniline kirjeldus on põhjalik, selge ja täpne ning sellega ei takistata põhjendamatult pakkujatevahelist konkurentsi. Selles määratakse kindlaks (asjakohasel juhul osade kaupa) asjade, teenuste või ehitustööde nõutavad omadused, võttes arvesse otstarvet, mille sekretariaat on neile ette näinud. Tehniline kirjeldus on hangitavate teenuste, asjade ja ehitustööde eesmärgiga ja/või eelarvega proportsionaalne.

Tehnilises kirjelduses ei viidata konkreetse kaubamärgiga või päritoluga toodetele ega kirjeldata selliseid tooteid ning tehnilise kirjeldusega ei või põhjendamatult takistada pakkujatevahelist konkurentsi.

Tehniline kirjeldus sisaldab vähemalt järgmist:

- a) menetlusest kõrvalejätmise ja valikukriteeriumid;
- b) hindamiskriteeriumid;
- c) hankemenetluses osalemiseks vajalikud tõendid;
- d) hankemenetluse ese;
- e) taustteave;
- f) ülesannete liik;
- g) ehitustööde ulatus;
- h) kestus ja oodatavad tulemused;
- i) eeldused ja riskid;
- j) logistika ja ajastus;
- k) nõuded ning
- l) aruanded ja lepingu täitmise järelvalve.

Tehnilist kirjeldust kasutatakse lepingu täitmise ajal töövõtja volitusena. See esitatakse sõlmitava lepingu lisas.

4.1.7. Menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumid

Neid kriteeriume kohaldatakse kõikides hankemenetlustes ja need tuleb teatavaks teha. Kriteeriume ei või menetluse käigus muuta.

Menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumide alusel tehakse kindlaks, kas ettevõtja võib hankemenetluses osaleda või kas temaga võib lepingu sõlmida. Võimalikud pakkujad peavad kirjalikult kinnitama, et nad ei ole üheski menetlusest kõrvalejätmist põhjustavas olukorras. Kinnitus tuleb allkirjastada ja kuupäevastada. Sekretariaat esitab kirjaliku kinnituse vormi.

Kohaldatakse määruse (EL, Euratom) 2018/1046 artikli 136 lõiget 1 ja artikli 137 lõikeid 1–4, milles käsitletakse menetlusest kõrvalejätmise kriteeriume ja otsuseid ning menetlusest kõrvalejätmist põhjustava olukorra puudumise kinnitust ja tõendeid.

Menetlusest kõrvalejätmise kriteeriumidele vastavust kontrollitakse kriteeriumi täitmise/mittetäitmise põhimõttel ning kontrollimise võimaldamiseks tuleb esitada asjakohased nõutavad tõendid.

4.1.8. Valikukriteeriumid

4.1.8.1. Valikukriteeriumide alusel tehakse kindlaks, kas pakkujal on lepingu täitmiseks vajalik suutlikkus. Selleks peavad valikukriteeriumid olema selged, mittediskrimineerivad, asjakohased ning lepingu eseme ja maksumusega proportsionaalsed. Sekretariaadi kehtestatud kriteeriumid peavad olema ka sellised, et nendele vastavust on lihtne kontrollida.

4.1.8.2. Hankija määrab hankedokumentides kindlaks valikukriteeriumid, suutlikkuse miinimumtasemed ja tõendid, mida selle suutlikkuse tõendamiseks nõutakse. Kõik nõuded on seotud ja proportsionaalsed lepingu esemega.

4.1.8.3. Hankija näeb hankedokumentides ette, kuidas ettevõtjate rühmad peavad valikukriteeriume täitma.

4.1.8.4. Kui leping on jaotatud osadeks, võib hankija kehtestada suutlikkuse miinimumtasemed iga osa kohta. Kui mitme osa kohta sõlmitakse leping sama töövõtjaga, võib hankija kehtestada täiendavad suutlikkuse miinimumtasemed.

4.1.8.5. Seoses suutlikkusega tegeleda kutsetöoga võib hankija nõuda, et ettevõtja täidaks vähemalt ühe järgmistest tingimustest:

- a) ettevõtja on kandud mõnda kutse- või äriregistrisse, välja arvatud juhul, kui ettevõtjaks on rahvusvaheline organisatsioon;

- b) teenuslepingute puhul sellise loa olemasolu, mis tõendab, et ettevõtja võib oma asukohariigis lepingut täita või et ta kuulub teatavasse kutseorganisatsiooni.
- 4.1.8.6. Hankemenetluses osalemise taotlusi või pakkumusi vastu võttes aktsepteerib hankija kirjalikku kinnitust, milles kinnitatakse, et taotleja või pakkuja täidab valikukriteeriumeid.
- 4.1.8.7. Hankija võib menetluse jooksul igal ajal paluda taotlejatel ja pakkujatel esitada ajakohastatud kinnituse või kõik tõendavad dokumendid või osa nendest, kui see on menetluse nõuetekohaseks läbiviimiseks vajalik.
- 4.1.8.8. Hankija nõuab taotlejalt või edukatelt pakkujalt ajakohaste tõendavate dokumentide esitamist, välja arvatud juhul, kui ta on kõnealused dokumendid mõne teise menetluse jaoks juba saanud, tingimusel et dokumendid on endiselt ajakohased, või kui tal on dokumentidele tasuta juurdepääs riikliku andmebaasi kaudu.
- 4.1.8.9. Hankija võib sõltuvalt oma riskianalüüsist otsustada ettevõtjate õigusliku, regulatiivse, finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta tõendeid mitte nõuda menetlustes, mille tulemusena sõlmitakse leping, mille maksumus ei ületa punktis 3.1.2 osutatud piirmäärasid.
- 4.1.8.10. Kui hankija otsustab ettevõtjate õigusliku, regulatiivse, finants-, majandus-, tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kohta tõendeid mitte nõuda, siis eelmakseid ei tehta, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel.
- 4.1.8.11. Kui see on asjakohane, võib ettevõtja konkreetse lepingu puhul tugineda teiste üksuste suutlikkusele, olenemata nendevaheliste suhete õiguslikust laadist. Sel juhul peab ta hankijale tõendama, et tema käsutuses on lepingu täitmiseks vajalikud vahendid, esitades sellistelt üksustelt saadud vastava kinnituse.
- 4.1.8.12. Seoses tehnilise ja kutsealase suutlikkuse kriteeriumidega tugineb ettevõtja teiste üksuste suutlikkusele üksnes juhul, kui need üksused teevad selliseid ehitustöid või osutavad selliseid teenuseid, mille jaoks selline suutlikkus on nõutav.
- 4.1.8.13. Kui ettevõtja tugineb teiste üksuste suutlikkusele seoses majandusliku ja finantssuutlikkusega seotud kriteeriumidega, võib hankija nõuda, et ettevõtja ja kõnealused üksused vastutavad lepingu täitmise eest ühiselt.
- 4.1.8.14. Hankija võib nõuda pakkujalt teavet kõigi lepingu osade kohta, mille suhtes pakkuja soovib sõlmida allhankelepinguid, ja selle kohta, kes on alltöövõtjad.
- 4.1.8.15. Ehitustööde või teenuste puhul, mida tehakse või osutatakse hankija otsese järelevalve alla kuuluvas kohas, nõuab hankija, et töövõtja teataks talle kõigi lepingu täitmise seotud alltöövõtjate nimed, kontaktandmed ja seaduslikud esindajad, kaasa arvatud igasuguse alltöövõtjate muutuse.
- 4.1.8.16. Hankija kontrollib, kas need üksused, kelle suutlikkusele ettevõtja kavatseb tugineda, ja juhul kui alltöövõtt moodustab olulise osa lepingust, siis alltöövõtjad, keda kavatsetakse kasutada, vastavad asjaomastele valikukriteeriumidele. Hankija nõuab, et ettevõtja asendaks üksuse või alltöövõtja, kes ei vasta asjaomasele valikukriteeriumile.
- 4.1.8.17. Seoses ehitustöölepingute ja teenuslepingute ning tarnelepingutega seotud kohaletoomis- ja paigaldamistoi-
mingutega võib hankija nõuda, et teatavaid olulisi ülesandeid täidaks pakkuja ise, või kui pakkumuse on esitanud ettevõtjate rühm, siis selle rühma liige.

4.1.8.18. Hankija ei tohi nõuda, et pakkumuse või hankemenetluses osalemise taotluse esitamiseks peab ettevõtjate rühm vastama teatavale kindlale õiguslikule vormile, kuid valitud ettevõtjate rühmalt võidakse nõuda, et ta valiks kindlaksmääratud õigusliku vormi pärast temaga lepingu sõlmimist, kui selline muutus on vajalik lepingu nõuetekohaseks täitmiseks.

4.1.8.19. Valikukriteeriumidele vastavust kontrollitakse kriteeriumi täitmise/mittetäitmise põhimõttel.

4.1.8.20. Valikukriteeriume kohaldatakse kogu lepingu täitmise ajal, st töövõtja peab neid kriteeriume igal ajal täitma.

4.1.9. Majanduslik ja finantssuutlikkus

Tagamaks, et ettevõtjatel on lepingu täitmiseks vajalik majanduslik ja finantssuutlikkus, võib hankija nõuda eelkõige, et:

- a) ettevõtjatel oleks teatav minimaalne aastakäive, sealhulgas teatav miinimumkäive lepinguga hõlmatud valdkonnas;
- b) ettevõtjad esitaksid teabe oma raamatupidamise aastaaruannete kohta, milles on näidatud varade ja kohustuste suhtarvud, ning
- c) ettevõtjatel oleks asjakohasel tasemel ametialane vastutuskindlustus.

Esimese lõigu alapunkti a kohaldamisel ei või minimaalne aastakäive olla suurem kui lepingu kahekordne hinnanguline aastane maksumus, välja arvatud nõuetekohaselt põhjendatud juhtudel, mis on seotud hanke olemusega ja mida hankija selgitab hankedokumentides.

Esimese lõigu alapunkti b kohaldamisel selgitab hankija kõnealuste suhtarvude suhtes kohaldatavaid meetodeid ja kriteeriume hankedokumentides.

Hankija määrab hankedokumentides kindlaks tõendid, mille ettevõtjad peavad oma majandusliku ja finantssuutlikkuse tõendamiseks esitama. Ta võib nõuda eelkõige ühte või mitut järgmist dokumenti:

- a) asjakohane pangadiend või vajaduse korral ametialase vastutuskindlustuse tõend;
- b) kuni viimase kolme lõpetatud majandusaasta finantsaruanded või nende väljavõtted;
- c) väljavõte ettevõtja kuni viimase kolme majandusaasta kogukäibe ja vajaduse korral lepinguga hõlmatud valdkonna käibe kohta.

Kui ettevõtja ei saa hankija nõutud dokumente mõjuval põhjusel esitada, võib ta tõendada oma majanduslikku ja finantssuutlikkust mis tahes muu dokumendiga, mida hankija peab asjakohaseks.

4.1.10. Tehniline ja kutsealane suutlikkus

Hankija kontrollib, et taotlejad või pakkujad vastavad tehnilise ja kutsealase suutlikkuse seisukohast minimaalsetele valikukriteeriumidele kooskõlas järgmiste lõikudega.

Hankija määrab hankedokumentides kindlaks tõendid, mille ettevõtjad peavad oma tehnilise ja kutsealase suutlikkuse tõendamiseks esitama. Ta võib nõuda ühte või mitut järgmist dokumenti:

- a) ehitustööde puhul:
  - i) kohaletoomist või paigaldamist eeldavate asjade või teenuste puhul teave lepingu täitmise eest vastutavate isikute hariduse, kutsekvalifikatsiooni, oskuste, kogemuste ja oskusteabe kohta, sealhulgas:
    - 1) viimase kolme aasta jooksul osutatud põhiliste teenuste ja tarnitud asjade loetelu, mis sisaldab maksumusi, kuupäevi ning avalik-õiguslike või eraõiguslike klientide andmeid ning millele lisatakse taotluse korral kliendi antud kinnitused;
    - 2) viimase viie aasta jooksul tehtud ehitustööde loetelu, millele on lisatud tõendid tähtsamate tööde nõuetekohase teostamise kohta;

- 3) kinnitus tehnilise varustuse, töövahendite ja seadmete kohta, mis on ettevõtjale teenuste või ehitustööde hankelepingu täitmiseks kättesaadavad;
  - 4) ettevõtjale kvaliteedi tagamiseks kättesaadavate tehniliste seadmete ja vahendite kirjeldus ning olemasolevate uurimis- ja arendussüsteemide kirjeldus;
  - 5) viide ettevõtjale kättesaadavate tehniliste töötajate või tehniliste üksuste kohta sõltumata sellest, kas nad kuuluvad otse ettevõtjale või mitte, eelkõige kvaliteedikontrolli eest vastutavate isikute või üksuste kohta;
- b) asjade puhul:
- i) näidised, kirjeldused või autentsete fotod või ametlike kvaliteedikontrolliasutuste või pädevaks tunnistatud ametite koostatud tõendid, mis kinnitavad toodete vastavust, viidates selgelt teatavatele tehnilistele kirjeldustele või standarditele;
- c) ehitustööde või teenuste puhul:
- i) tõend ettevõtja töötajate ja juhtkonna liikmete aasta keskmise arvu kohta viimasel kolmel aastal;
  - ii) märge tarneahela juhtimise ja jälgimise süsteemide kohta, mida ettevõtja saab lepingu täitmisel kasutada;
  - iii) märge keskkonnajuhtimismeetmete kohta, mida ettevõtja saab lepingu täitmisel rakendada.

Alapunktide a ja b kohaldamisel võib hankija piisava konkurentsi tagamiseks vajaduse korral märkida, et arvesse võetakse tõendeid ka rohkem kui kolme aasta eest tehtud oluliste tarnete ja osutatud teenuste kohta.

Alapunkti c kohaldamisel võib hankija piisava konkurentsi tagamiseks vajaduse korral märkida, et arvesse võetakse tõendeid ka rohkem kui viie aasta eest tehtud oluliste ehitustööde kohta.

Hankija võib järeldada, et ettevõtjal ei ole nõutavat kutsealast suutlikkust lepingu täitmiseks asjakohaste kvaliteedinormide kohaselt, kui hankija on kindlaks teinud, et ettevõtjal esineb huvide konflikt, mis võib lepingu täitmist negatiivselt mõjutada.

4.1.11. Hindamiskriteeriumid

Hindamiskriteeriumide alusel hinnatakse pakkumuse tehnilist ja finantsosa, et valida majanduslikult soodsaim pakkumus, mis on kas madalaima hinnaga või parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumus, olles eelnevalt kontrollinud, et pakkumus vastab hankedokumentides esitatud miinimumnõuetele.

Sekretariaat märgib hankedokumentis, kuidas iga kriteeriumi hinnatakse, ning iga kvaliteedikriteeriumi ja hinna suhtelise osakaalu (kui kasutatakse kvaliteedi ja hinna kaalumise valemit).

Kvaliteedikriteeriumide hulka võivad kuuluda sellised elemendid nagu tehnilised eelised, esteetilised ja funktsionaalsed omadused, ligipäätavus, arvestamine kõikide kasutajatega, sotsiaalsed, keskkondlikud ja innovaatilised omadused, tootmis-, tarne- või kauplemisprotsess ja ehitustööde, asjade või teenuste olelusringi mis tahes etapi spetsiifilised protsessid, lepingut täitma määratud töötajate töökorraldus, müügijärgne hooldus ja tehniline abi või kättetoimetamise tingimused, nagu kättetoimetamise kuupäev, protsess ja periood või paigaldamise periood.

Hankija märgib hankedokumentides suhtelise osakaalu, mille ta annab igale valitud kriteeriumile majanduslikult soodsaima pakkumuse kindlakstegemisel, välja arvatud juhul, kui see tehakse kindlaks madalaima hinna alusel. Neid osakaalusid võib väljendada ligikaudsel viisil asjakohase maksimaalse vahemikuna.

Hinnale või maksumusele antav osakaal ei või teiste kriteeriumidega võrreldes olla selline, et see muudaks hinna või maksumuse mõju ebaoluliseks.

Kui osakaale ei ole objektiivsetel põhjustel võimalik kasutada, esitab hankija kriteeriumid kahanevas tähtsuse järjekorras.

Hankija võib ette näha minimaalsed kvaliteeditasemed. Neist kvaliteeditasemetest allapoole jäävad pakkumused lükatakse tagasi.

4.1.12. Tähtajad

Pakkumuste laekumise tähtajad

Madala maksumusega lepingu puhul on pakkumuste laekumise tähtaeg vähemalt kümme kalendripäeva alates päevast, mis järgneb päevale, mil võimalikele pakkujatele saadeti pakkumuse esitamise ettepanek.

Keskmise maksumusega lepingu puhul on pakkumuste laekumise tähtaeg vähemalt 15 kalendripäeva alates päevast, mis järgneb päevale, mil võimalikele pakkujatele saadeti pakkumuse esitamise ettepanek.

Tähtajad kiireloomulistel juhtudel

Kiireloomulistel juhtudel võib minimaalset tähtaega lühendada, kui see on asjakohaselt põhjendatud ja dokumenteeritud.

4.1.13. Pakkumuste avamine

Eelarvevahendite käsutaja otsustab, milline on sobiv kord pakkumuste avamiseks hindamiskomisjonis. Avamise eest vastutav(ad) isik(ud) kontrollib/kontrollivad, kas pakkumused on esitatud tähtajaks.

Menetlust kohaldatakse ka juhul, kui kõik kutsutud taotlejad pakkumust ei esita, tingimusel et vähemalt üks pakkumus vastab kõigile kriteeriumidele.

Erandkorras, kui pärast kõnealuse esialgse menetluse lõpuleviimist ei ole ühtegi pakkumust või sobivat pakkumust esitatud, võib menetlust ühe kutsutud taotleja osalemisel korrata, tingimusel et algseid hankedokumente oluliselt ei muudeta.

4.1.14. Pakkumuste hindamine

Pakkumused avab ja neid hindab eelarvevahendite käsutaja poolt ametlikult ja viivitamata määratud hindamiskomisjon.

Hindamiskomisjon tuleb määrata keskmise maksumusega lepingute jaoks. Madala maksumusega lepingute puhul võib hindamiskomisjoni moodustada, kui saadud on rohkem kui üks pakkumus. Hindamiskomisjoni peab kuuluma vähemalt kolm hindajat.

Hindamise sisu kajastatakse hindamisaruandes, millele kirjutavad alla kõik hindamiskomisjoni liikmed ja mis peaks olema lepingu sõlmimise otsusest eraldi dokument (selle alusel antakse pakkujale tagasisidet). Hindamisaruanne peaks sisaldama järeldust lepingu sõlmimise kohta.

Pakkumusi tuleb hinnata õigeaegselt, et menetluse saaks lõpule viia pakkumuste kehtivusaja jooksul. Kui hindamine on lõpule viidud, võib eelarvevahendite käsutaja teha lepingu sõlmimise otsuse.

4.1.15. Suhtlus pakkujatega

Ettevõtjad saavad väljendada oma huvi või küsida teavet algatatud hankemenetluse kohta, kirjutades selleks ette nähtud üldpostkasti aadressile.

Sekretariaadi ja võimalike pakkujate vaheline suhtlus on kogu menetluse vältel keelatud, välja arvatud erandlikel asjaoludel, st pakkumuste esitamise etapis.

Pakkumuste esitamise etapis on suhtlus pakkujatega erandkorras lubatud järgmistel juhtudel: sekretariaat võib ettevõtjate taotlusel esitada lisateavet üksnes hankedokumentide selgitamiseks; sekretariaat võib omal algatusel teavitada huvitatud isikuid, kui ta avastab hankedokumentides vea, ebatäpsuse, väljajätu või muu tehnilise vea. Kui sekretariaat peab hankedokumente oluliselt muutma, pikendab ta pakkumuste või osalemistaotluste laekumise tähtaega, et pakkujad saaksid muudatusi arvesse võtta.

Suhtlus peab alati toimuma kirjalikult (soovitatavalt elektrooniliselt, et tagada kiire vastamine ja vältida postiteenustega seotud probleemidest põhjustatud viivituste ohtu).

Igasugune pakkuja taotlusel esitatud lisateave ja sekretariaadi algatusel esitatud teave tuleb teha kõikidele pakkujatele samaaegselt kättesaadavaks ning samal viisil nagu hankedokumendid.

Pakkujad võivad küsida lisateavet kuni neli kalendripäeva enne pakkumuste laekumise tähtaega. Sekretariaat esitab nõutud teabe võimalikult kiiresti ja mitte hiljem kui kolm kalendripäeva enne pakkumuste laekumise tähtaega.

Kui teave esitatakse hiljem kui kolm kalendripäeva enne pakkumuste laekumise tähtaega, pikendab sekretariaat kõnealust tähtaega.

Sekretariaadil ei ole kohustust vastata lisateabe taotlustele, mis on esitatud vähem kui neli kalendripäeva enne pakkumuste laekumise tähtaega, kuid ta võib seda teha, kui see on võimalik. Kui lisateabe taotluste esitamise tähtaeg langeb riigipühale, pühapäevale või laupäevale, lõpeb kõnealune ajavahemik järgmise tööpäeva viimase tunni möödumisel.

Hea halduse põhimõtte kohaselt tuleb võtta ühendust pakkujatega, et küsida puuduvaid andmeid või dokumente seoses menetlusest kõrvalejätmise või valikukriteeriumidega või puuduvaid allkirju. Sellistel juhtudel pakkujaga ühendust võtmata jätmist tuleb asjakohaselt põhjendada ja see dokumenteerida hanketoimikusse lisatava märkega. Pakkumuse selgitamise taotluse tulemusena ei või juba esitatud pakkumuse sisu või hind siiski muutuda.

4.1.16. Hindamistulemused ja lepingu sõlmimise otsus

Pärast hindamist otsustab eelarvevahendite käsutaja kooskõlas hankedokumentides kindlaks määratud valiku- ja hindamiskriteeriumidega, kellega leping sõlmitakse, ning allkirjastab lepingu sõlmimise otsuse.

Sekretariaat teavitab edukat pakkujat ja mitteedukaid pakkujaid otsuse tegemise alustest ning käesolevate eeskirjade punktis 4.1.18 osutatud ooteaegade kestusest. Pärast ooteaja möödumist võib eelarvevahendite käsutaja eduka pakkujaga lepingu sõlmida. Edukas pakkuja kirjutab lepingule esimesena alla.

4.1.17. Taotlejate ja pakkujate teavitamine

Eelarveaasta jooksul sõlmitud lepingud, mille maksumus jääb 20 001 euro ja direktiivis 2014/24/EL osutatud piirmäära vahele, tuleb avaldada sekretariaadi veebisaidil enne järgmise aasta 30. juunit.

4.1.18. Lepingu allkirjastamise eelnev ooteaeg

Rohkem kui ühe pakkujaga menetlustes kohaldatakse vähemalt seitsme kalendripäeva pikkust ooteaega. Ooteaeg algab järgmisel päeval pärast seda, kui kõigile pakkujatele (edukale pakkujale ja mitteedukatele pakkujatele) teatatakse elektrooniliselt valikumenetluse tulemusest. Eelarvevahendite käsutaja ei allkirjasta lepingut enne ooteaja lõppu.

Sekretariaat võib vajaduse korral lepingu allkirjastamise peatada täiendavaks kontrollimiseks, kui see on õigustatud mitteedukatel pakkujatel ooteaja jooksul saadud taotluste või märkuste alusel või sellel ajavahemikul saadud mis tahes muu asjakohase teabe alusel.

4.1.19. Hankemenetluse tühistamine

Sekretariaat võib enne lepingu allkirjastamist menetluse tühistada, ilma et taotlejatel või pakkujatel oleks õigust nõuda hüvitist.

Tühistamisotsus tehakse, kui lepingut ei sõlmita (nt kuna ükski pakkumus ei olnud vastuvõetav, ükski pakkumus ei vastanud valikukriteeriumidele või tehnilisele kirjeldusele, ükski pakkumus ei saanud minimaalseid kvaliteedipunkte jne), hankemenetluse tinginud vajadusi enam pole (nt poliitikaprioriteetide muutumise tõttu) või kui eeldatava lepingu rahastamine ei ole tagatud.

Tühistamisotsusele kirjutab alla eelarvevahendite käsutaja.

Hiljemalt 15 päeva jooksul pärast tühistamisotsuse allkirjastamist teavitab sekretariaat kõiki pakkujaid kirjalikult (e-posti või posti teel) tühistamise põhjustest.

NÕUKOGU OTSUS (EL) 2022/2410,

5. detsember 2022,

Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kohta transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses haldus- ja personalieeskirjades tehtavate teatavate muudatustega, õppetoetuse kehtestamisega ning lähetusi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevate eeskirjadega

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artiklit 91 ja artikli 100 lõiget 2 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Liit allkirjastas transpordiühenduse asutamise lepingu (edaspidi „asutamisleping“) vastavalt nõukogu otsusele (EL) 2017/1937 ⁽¹⁾.
- (2) Asutamisleping kiideti liidu nimel heaks 4. märtsil 2019 ⁽²⁾ ja see jõustus 1. mail 2019.
- (3) Asutamislepinguga loodi asutamislepingu haldamiseks ja nõuetekohaseks rakendamiseks piirkondlik juhtimiskomitee.
- (4) Piirkondlik juhtimiskomitee kavatses vastu võtta otsuse, millega muudetakse juhtimiskomitee otsust nr 2019/3, otsuse transpordiühenduse alalise sekretariaadi õppetoetuse eeskirjade kohta ning otsuse lähetusi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevate eeskirjade kohta.
- (5) Kuna need otsused on vajalikud transpordiühenduse alalise sekretariaadi nõuetekohaseks toimimiseks, on asjakohane määrata kindlaks liidu nimel piirkondlikus juhtimiskomitees võetav seisukoht seoses nende otsuste vastuvõtmisega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Seisukoht, mis võetakse liidu nimel transpordiühenduse piirkondlikus juhtimiskomitees seoses otsusega, millega muudetakse otsust nr 2019/3, seoses otsusega transpordiühenduse alalise sekretariaadi õppetoetuse eeskirjade kohta ning seoses otsusega lähetusi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevate eeskirjade kohta, põhineb käesolevale otsusele lisatud piirkondliku juhtimiskomitee otsuste eelnõudel.

Otsuste eelnõude väiksemates muudatustes võivad liidu esindajad piirkondlikus juhtimiskomitees kokku leppida ilma nõukogu täiendava otsuseta.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle vastuvõtmise päeval.

⁽¹⁾ Nõukogu 11. juuli 2017. aasta otsus (EL) 2017/1937 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel allkirjastamise ja selle ajutise kohaldamise kohta (ELT L 278, 27.10.2017, lk 1).

⁽²⁾ Nõukogu 4. märtsi 2019. aasta otsus (EL) 2019/392 transpordiühenduse asutamise lepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (ELT L 71, 13.3.2019, lk 1).

Brüssel, 5. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
M. KUPKA

EELNÕU

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr .../2022,

...

millega muudetakse transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee 5. juuni 2019. aasta otsust nr 2019/3

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 1 ning artiklit 30,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Transpordiühenduse piirkondliku juhtimiskomitee 5. juuni 2019. aasta otsust nr 2019/3 muudetakse järgmiselt.

1) I lisa 3. jaotise punkti 30 esimene lause sõnastatakse järgmiselt:

„Valikumenetluses toetab direktorit valikukomisjon, millel on vähemalt neli liiget: üks transpordiühenduse alalise sekretariaadi esindaja, üks eesistujariigi esindaja ja kaks Euroopa Komisjoni esindajat.“

2) II lisa esitatud transpordiühenduse personalieeskirjade 5. jaotise pealkirja muudetakse ja see sõnastatakse järgmiselt:

„5. TÖÖAEG, OSALISE TÖÖAJAGA TÖÖ JA KAUGTÖÖ“.

3) II lisa esitatud transpordiühenduse personalieeskirjadesse lisatakse uus punkt 5.3 järgmises sõnastuses:

„5.3. Kaugtöö

Kaugtööd rakendatakse erandjuhul ja üksnes siis, kui see lähtub sekretariaadi selgetest huvidest ja prioriteetidest.

Kaugtöö tegemise üle otsustab direktor või asedirektor.

Kaugtöö ajaline kestus on piiratud.

Direktor koostab tavatöönädala jooksul tehtava kaugtöö üksikasjalikud eeskirjad.“

4) II lisa esitatud transpordiühenduse personalieeskirjade 9. jaotise pealkiri sõnastatakse järgmiselt:

„9. PALK, SÕIDU- JA KOLIMISKULUD NING ÕPPETOETUS“.

5) II lisa esitatud transpordiühenduse personalieeskirjadesse lisatakse uus punkt 9.4 järgmises sõnastuses:

„9.4. Õppetoetus

Transpordiühendus võib maksta õppetoetust töötaja ülalpeetavale lapsele või ülalpeetavatele lastele, kes õpib või õpivad alalise sekretariaadi asukohas asuvas õppetasu võtvas õppeasutuses, vastavalt juhtimiskomitee kehtestatavatele üksikasjalikele eeskirjadele.“

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

EELNÕU**TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr .../2022,**

...

transpordiühenduse alalise sekretariaadi õppetoetuse eeskirjade kohta

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 1 ning artiklit 30,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Võetakse vastu transpordiühenduse alalise sekretariaadi õppetoetuse eeskirjad, mis on lisatud käesolevale otsusele.

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

_____

Transpordiühenduse alalise sekretariaadi õppetoetuse eeskirjad

1. Mõisted
  - 1.1. „Sekretariaat“ – transpordiühenduse alaline sekretariaat.
  - 1.2. „Direktor“ – sekretariaadi direktor.
  - 1.3. „Töötajad“ – sekretariaadi ametnikud, st direktor ja asedirektorid ning kõik muud lepinguosaliste töötajad, kes töötavad alaliselt sekretariaadis kooskõlas personalieeskirjadega, välja arvatud lähetatud riiklikud eksperdid ja kohapeal tööle võetud eksperdid.
  - 1.4. „Ülalpeetav laps“ –
    - a) ametniku või tema abikaasa seaduslik, bioloogiline või lapsendatud laps, keda töötaja reaalselt ülal peab. Sama kohaldatakse lapse suhtes, kelle puhul on esitatud lapsendamistaotlus ja alustatud lapsendamismenetlust;
    - b) laps, keda töötaja on alaealiste kaitset käsitleva kohtuotsuse alusel kohustatud ülal pidama.
  - 1.5. „Peakorter“ – koht, mis on sekretariaadi asukoht.
  - 1.6. „Õppeasutus“ – lastesõim, lasteaed, koolieelne, põhi- ja keskkaridusasutus, mis omab õppeprogrammi ja kus tegeletakse õppetööga.
  - 1.7. „Õppetoetus“ – kindel summa, mis katab õppeasutuse nõutavad sisseastumis-/õppetasud või üldised õppetööga seotud tasud.
2. Kohaldatavus
  - 2.1. Õppetoetust kohaldatakse kõikide töötajate suhtes tingimusel, et:

transpordiühenduse alalise sekretariaadi töötaja ülalpeetav laps/ülalpeetavad lapsed on registreeritud Serbia Vabariigi valitsuse peasekretariaadis ja

ülalpeetav laps/ülalpeetavad lapsed õpib/õpivad Belgradis alalise sekretariaadi asukohas asuvas õppetasu võtvas õppeasutuses.
  - 2.2. Õigus õppetoetusele lõpeb, kui:
    - a) laps ei õpi enam õppetasu võtva õppeasutuse päevases õppes või
    - b) laps saab 18-aastaseks või
    - c) töötaja töösuhe lõpeb.
3. Õppetoetuse maksmine
  - 3.1. Töötajale makstakse õppetoetust iga alla kuueaastase ülalpeetava lapse kohta punkti 1.4 tähenduses, kes käib lastesõimes või lasteaias või õpib koolieelses haridusasutuses. Asjakohast eelkoolitoetust makstakse kuni aastani, mil laps saab kuueaastaseks (6. eluaasta kaasa arvatud) või kuni lapse põhikooli minekuni.
  - 3.2. Töötajale makstakse õppetoetust iga ülalpeetava lapse (punkti 1.4 tähenduses) kohta, kes on vähemalt viieaastane ja kes õpib korrapäraselt põhi- või keskkooli päevases õppes. Kui laps asub õppima põhikooli, kaotab laps õiguse saada eelkoolitoetust.

3.3. Õppetootuse puhul võetakse arvesse järgmisi kuluartikleid:

a) kooli/õppeasutuse sisseastumistasu(d) ning

b) õppeasutuse võetavad üldised kooliskäimise ja hariduse omandamisega seotud tasud.

Õppetootus ei hõlma kooliskäimisega otseselt seotud kulusid: laste transport, raamatud, toitlustus, lisatunnid, lisajuhendajad, õppevahendid, eksamid või eksamikulud, erikursuste ja -tegevustega seotud kulud (sealhulgas varustus), punktis 3.8 osutatud kaugõppekursused ning muud kulud, mis erinevad iga-aastastest õppe- või sisseastumistasudest. See piirang kehtib ka muude kaudselt seotud kulude kohta: võimalikud krediidid, laenud vms, mida töötaja võib taotleda õppekulude katmiseks.

3.4. Õigus õppetootusele tekib selle kuu esimesel päeval, mil laps asub punktides 3.1 ja 3.2 kirjeldatud õppeasutusse õppima ning lõpeb selle õppeaasta viimase kuu lõpus, mil laps saab 18-aastaseks.

3.5. Põhi- ja keskkooli õppetootuse ülemmäär on 285,81 eurot kuus ning lastesõime, lasteaia ja koolieelse haridusasutuse õppetootuse ülemmäär aga 102,90 eurot kuus.

Kulusid, mis ületavad neid ülemmäärasid, ei hüvitata.

3.6. Õppetootuse maksmine toimub maksetõendi, õppeasutuse poolt väljastatud sisseastumis-/õppetasude arve ja muude selliste tõendavate dokumentide alusel, mis kinnitavad, et laps õpib tasu võtvas õppeasutuses sekretariaadi asukohas.

Makse tehakse sisseastumis-/õppetasudega seotud tegelike kulude alusel ja punktis 3.5 määratletud ülemmäärade piires igakuise maksena, mis on võrdne ühe kaheteistkümnendikuga kõikidest rahastamiskõlblikest kuludest.

3.7. Kui lapse haridustee katkeb vähemalt üheks õppeaastaks haigestumise tõttu või muul mõjuval põhjusel, pikeneb õppetootuse saamise õigus õppetöö katkemise aja võrra.

3.8. Õppetootust ei maksta kaugõppekursuste ega eraõppe eest.

3.9. Kui laps saab õppeasutuse sisseastumiskulude katteks stipendiumi või muid rahalisi vahendeid või toetusi muudest allikatest, teavitab töötaja sellest kirjalikult sekretariaati ning õppetootust vähendatakse ja see arvutatakse ülejäänud summa alusel, mis tuleb töötajal tasuda.

3.10. Õppeaastaks loetakse tegelikku päevade arvu ajavahemikus alates esimese semestri esimesest päevast kuni viimase semestri viimase päevani õppeasutuses, kus laps õpib.

3.11. Õppetootuse maksmise nõuded esitatakse direktorile kirjalikult ja neile peavad olema lisatud punktis 3.6 nõutud dokumentaalsed tõendid.

4. Lõppsätted

4.1. Ülalpeetavale lapsele/ülalpeetavatele lastele, kes alustas/alustasid õppetööd õppe-eeskirjade vastuvõtmise aastale eelnenu aastal, makstakse õppetootust kooskõlas vastuvõetud õppe-eeskirjadega reaalseid kulusid tõendavate dokumentide alusel ettenähtud ülemmäärade ulatuses.

- 4.2. Töötajad teatavad õppetööga seotud muudatustest, näiteks õppetöö lõpetamine, õppetöö katkestamine ja õppetöö katkestamise järgselt õppetööga uuesti alustamine, koolivahetus jms, direktorile kirjalikult. Vastav muudatus õppetoetuses rakendub tagasiulatuvalt muudatuse asetleidmise kuule järgneva kuu esimesest päevast.
  - 4.3. Käesolevate eeskirjade nõuetekohase rakendamise eest vastutab direktor.
  - 4.4. Olenevalt hindade kujunemisest võib direktor teha piirkondlikule juhtimiskomiteele ettepaneku käesolevate eeskirjade läbivaatamiseks.
-

EELNÕU**TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIKU JUHTIMISKOMITEE OTSUS nr .../2022,**

...

lähetsi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevate eeskirjade kohta

TRANSPORDIÜHENDUSE PIIRKONDLIK JUHTIMISKOMITEE,

võttes arvesse transpordiühenduse asutamise lepingut, eriti selle artikli 24 lõiget 1 ning artiklit 30,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Ainus artikkel

Võetakse vastu lähetsi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevad eeskirjad, mis on lisatud käesolevale otsusele.

*Piirkondliku juhtimiskomitee nimel
eesistuja*

_____

Lähetusi ja kohapeal tööle võetud eksperte käsitlevad eeskirjad

1. Mõisted
  - 1.1. „asutamislepingu sekretariaat“ – transpordiühenduse alaline sekretariaat.
  - 1.2. „Direktor“ – asutamislepingu sekretariaadi direktor.
  - 1.3. „Töötajad“ – asutamislepingu sekretariaadi ametnikud, st direktor, asedirektor ja kõik muud lepinguosaliste töötajad, kes töötavad alaliselt asutamislepingu sekretariaadis kooskõlas personalieeskirjadega, välja arvatud lähetatud ja kohapeal tööle võetud eksperdid.
  - 1.4. „Kagu-Euroopa osalisriik“ – Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Kosovo *, Montenegro, Põhja-Makedoonia või Serbia.
  - 1.5. „Lähetatu“ – töötaja, kes töötab algse (tegeliku) tööandja juures, kuid kes on ajutiselt lähetatud tööülesandeid täitma peakorterisse asutamislepingu sekretariaati.
  - 1.6. „Lähetus“ – eraldiseisva organisatsiooni töötaja ajutine töölemääramine asutamislepingu sekretariaati kindlaksmääratud ajavahemikuks konkreetse tegevuse elluviimiseks.
  - 1.7. „Peakorter“ – koht, mis on asutamislepingu sekretariaadi asukoht.
  - 1.8. „Avalik-õiguslikud transpordiasutused“ – kõik transpordiga seotud haldusorganid kõigil riigitasanditel, näiteks ministeeriumid ning muud avalik-õiguslikud üksused ja asutused, asutamislepingu osalisriikides.
  - 1.9. „asutamisleping“ – transpordiühenduse asutamise leping.
  - 1.10. „Kohapeal tööle võetud isik“ – ekspert, kes on piiratud ajavahemikuks tööle võetud ja kes viib ellu kohapealseid tegevusi Kagu-Euroopa osalisriigis.
2. Lähetused
  - 2.1. Lähetuse kavandamisel tagab asutamislepingu sekretariaat, et asutamislepingu sekretariaadi vajadused oleksid peamiseks juhtpõhimõtteks, olles kooskõlas asutamislepingu ja kokkulepitud iga-aastase tööprogrammiga.
  - 2.2. Asutamislepingu osaliste avalik-õiguslikel transpordiasutustel on õigus lähetada eksperte tööülesannete täitmiseks asutamislepingu sekretariaati.
  - 2.3. Lähetatu on avaliku haldusasutuse töötaja, kes on enne lähetust töötanud oma tööandja juures alaliselt või tähtajaliselt vähemalt kaks aastat ja kes on selle tööandja teenistuses kogu lähetuse ajal. Lähetatu peab omama vähemalt kolmeaastast töökogemust õigus-, teadus-, tehnika-, nõustamis- või järelevalvefunktsioonide täitmisel transpordiga seotud valdkonnas.
  - 2.4. Lähetatu tööandja kohustub jätkama lähetatule palga maksmist ja säilitama lähetatu haldusliku seisundi kogu lähetuse ajal. Lähetatu tööandja vastutab jätkuvalt ka lähetatu sotsiaalsete õiguste eest, eelkõige tervise- ja pensionikindlustuse ning siseriiklike õigusaktidega nõutavate muude sotsiaalsete eest. Lähetatu haldusliku seisundi lõppemine või muutumine võib kaasa tuua lähetuse lõpetamise asutamislepingu sekretariaadi poolt.
  - 2.5. Lähetatu peab olema Euroopa Liidu liikmesriigi või Kagu-Euroopa osalisriigi kodanik.

* Kõnealune nimetus ei piira seisukohti staatuse suhtes ning on kooskõlas ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsiooniga 1244/1999 ja Rahvusvahelise Kohtu arvamusega Kosovo iseseisvusdeklaratsiooni kohta.

- 2.6. Asutamislepingu sekretariaat ei kata lähetatu muid tegevuskulusid peale nende, mis on kindlaks määratud punktis 10.
- 2.7. Lähetuskohaks on asutamislepingu sekretariaadi asukoht Belgradis.
- 2.8. Lähetatu peab valdama väga heal tasemel inglise keelt.
- 2.9. Asutamislepingu sekretariaadi direktor teavitab piirkondlikku juhtimiskomiteed iga-aastase tegevusaruande kaudu eelneva aasta lähetuste hetkeseisust.
3. Valikumenetlus
  - 3.1. Asutamislepingu sekretariaat hindab igal aastal oma haldus- ja finantssuutlikkust seoses asutamislepingu sekretariaadis töötavate võimalike lähetatute arvuga. Asutamislepingu sekretariaat määrab kindlaks vajamineva lähetatu asjatundlikkuse taseme / profiili, järgides konkreetse aasta tööprogrammis kirjeldatud tegevuskava. Finantssuutlikkus sõltub aastaelarve vahendite kättesaadavusest.
  - 3.2. Lähetatud valitakse avatud ja läbipaistva valikumenetluse teel, millesse on kaasatud valikukomisjon, kuhu kuuluvad Euroopa Komisjoni esindaja, asutamislepingu piirkondliku juhtimiskomitee esimees või kaasesimees ja asutamislepingu sekretariaadi esindaja.
  - 3.3. Asutamislepingu sekretariaat saadab kutse konkreetset aastal lähetustaotluste esitamiseks Kagu-Euroopa osalisriikidele nende tähestikulises järjekorras, nagu on esitatud punktis 1.4, ja ELile. Igal Kagu-Euroopa osalisriigil ja ELil palutakse esitada valiknimekiri, mis koosneb vähemalt kahest ja maksimaalselt kolmest kandidaadist, kes vastavad valikukriteeriumidele osalemaks järgneval vestlusel valikukomisjoniga.
  - 3.4. Asutamislepingu sekretariaat töötab välja valikumenetluse ja -kriteeriumid ning esitab need piirkondlikule juhtimiskomiteele.
  - 3.5. Kui lähetustaotlused pärinevad piirkondliku juhtimiskomitee eesistujariigiks olevast Kagu-Euroopa osalisriigist, kuuluvad valikukomisjoni Euroopa Komisjoni esindaja, järgmise asutamislepingu piirkondliku juhtimiskomitee esimees või kaasesimees ja asutamislepingu sekretariaadi esindaja.
  - 3.6. Asutamislepingu sekretariaadi direktor kiidab lähetuse heaks valikukomisjoni ettepanekust lähtudes.
  - 3.7. Lähetuseks on vaja asutamislepingu sekretariaadi direktorilt lähetusse saatmise dokumenti ja kirjalikku kokkulepet lähetust reguleerivate tingimuste kohta, sealhulgas vastava asutusega, mis on lähetatu ametlik tööandja. See toimub asutamislepingu sekretariaadi direktori ja lähetatu esitanud asutuse juhi vahelise kirjavahetuse teel.
4. Lähetuse kestus
  - 4.1. Lähetuse kestus on kuni kuus kuud.
  - 4.2. Lähetatu töötab kogu lähetuse ajal täistööajaga.
5. Lähetatu tööülesanded
  - 5.1. Lähetatu saab töökava, milles on selgelt määratletud tööülesanded ja vastutus ning aruandluskohustus.

- 5.2. Kõik tööga seotud kokkulepped tuleb vormistada kirjalikult. Osakond, kuhu lähetatu on tööle määratud, teavitab lähetatut ja tema tööandjat enne lähetuse algust kavandatavatest tööülesannetest ning palub neil kirjalikult kinnitada, et neile teadaolevalt puuduvad asjaolud (nagu huvide konflikt või vastuolu lähetatu ametialase pädevusega), mis ei võimalda asjakohaseid tööülesandeid lähetatule määrata.
- 5.3. Lähetatu ei esinda asutamislepingu sekretariaati ega võta asutamislepingu sekretariaadi nimel rahalisi ega muid kohustusi ega pea läbirääkimisi kolmandate isikutega. Konkreetsemalt väljendades lähetatu:
- ei osale lähetuse ajal väljaspool transpordiühendust üheski tegevuses, mis ei võimalda tal täita nõuetekohaselt oma tööülesandeid, mille puhul võib tekkida konflikt isiklike huvide ja transpordiühenduse huvide vahel või mis võib kahjustada transpordiühenduse mainet;
  - ei osale lähetuse ajal ilma direktori eelneva kirjaliku nõusolekuta üheski väljaspool transpordiühendust toimivas tasustatavas tegevuses.
- Lähetatu, kellel on transpordisektoris tegutsevas äriühingus otseselt või kaudselt osalus, mis võimaldab tal mõjutada asjakohase ettevõtte juhtimist, teavitab sellest direktorit kirjalikult.
- 5.4. Asutamislepingu sekretariaat vastutab ainuisikuliselt lähetatu tööülesannete tulemuste kinnitamise ja nendest tööülesannetest tulenevate ametlike dokumentide allkirjastamise eest.
- 5.5. Tööandja ja lähetatu kohustuvad teavitama asutamislepingu sekretariaati ka kõikidest asjaolude muutumisest lähetuse ajal, eriti nendest, mis võivad kaasa tuua punkti 5.3 alapunktis a osutatud huvide konflikti.
- 5.6. Kui lähetatu ei täida talle määratud tööülesandeid või kui ta ei vasta punktis 5.3 esitatud tingimustele, võib asutamislepingu sekretariaadi direktor lähetuse lõpetada, kui ta peab seda vajalikuks.
- 5.7. Lähetuse lõppemise korral viib sekretariaat läbi lahkumisvestluse ja koostab hindamisaruande. Aruanne edastatakse lähetatule ja lähetatu esitanud asutusele.
6. Lähetatu õigused ja kohustused
- 6.1. Lähetuse ajal
- Lähetatu täidab tööülesandeid ja lähtub oma tegevuses üksnes asutamislepingu sekretariaadi huvidest, järgides asutamislepingu eesmärke.
- Lähetatu ei küsi ega võta vastu juhiseid üheltki valitsuselt, asutuselt, organisatsioonilt ega isikult väljaspool asutamislepingu sekretariaati.
- Lähetatu täidab talle määratud tööülesandeid objektiivselt ja erapooletult, olles lojaalne asutamislepingu sekretariaadile.
- Lähetatu hoidub tööülesannete täitmisel saadud teabe loata avalikustamisest, kui seda teavet ei ole juba avalikustatud või kui see ei ole kättesaadav avalikkusele.
- Lähetatul on õigus sõnavabadusele lojaalsus- ja erapooletuspõhimõtteid nõuetekohaselt arvesse võttes.
- Lähetatu ei tohi midagi avaldada ega avalikult esineda ilma asutamislepingu sekretariaadi direktori eelneva nõusolekuta.
- Lähetuse ajal lähetatu poolt tööülesannete täitmisel tehtud töö kõik omandiõigused kuuluvad asutamislepingu sekretariaadile.

Käesolevate lähetuseeskirjade mis tahes nõuete täitmata jätmise korral võib asutamislepingu sekretariaadi direktor lähetatu lähetuse lõpetada.

7. Lähetuse peatamine

7.1. Asutamislepingu sekretariaadi direktor võib kas lähetatu või tema tööandja kirjalikul taotlusel ja viimase nõusolekul lubada lähetus peatada ja täpsustada kohaldatavaid tingimusi. Lähetuse peatamise ajal ei maksta lähetuseeskirjades ette nähtud päevaraha.

8. Lähetuse lõpetamine

8.1. Lähetuse võib lõpetada:

- a) lähetatu tööandja, kui tööandja olulised huvid seda nõuavad;
- b) asutamislepingu sekretariaadi direktor ja tööandja ühiselt vastavalt lähetatu taotlusele, mis on adresseeritud mõlemale poolele, kui lähetatu isiklikud või ametialased huvid seda nõuavad;
- c) asutamislepingu sekretariaadi direktor, kui lähetatu või tema tööandja ei täida talle määratud tööülesandeid ja/või ei järgi lähetuseeskirju. Asutamislepingu sekretariaat teavitab sellest viivitamata vastavalt lähetatut ja lähetatu tööandjat;
- d) lähetatu haldusliku seisundi lõppemise või muutumise korral.

8.2. Lähetuse lõpetamisest tuleb ette teatada üks kuu.

9. Lähetatu sotsiaalkindlustus

9.1. Enne lähetuse algust kinnitab lähetatu tööandja, et kogu lähetuse ajal tasutakse lähetatu tervise- ja pensionikindlustus ning tööandjalt siseriiklike õigusaktidega nõutavad muud sotsiaalmaksud, ning tööandja kinnitab ka, et vastutab välisriigis kaasnevate asjakohaste kulude eest.

9.2. Alates lähetuse esimesest päevast on lähetatu kindlustatud kutsehaiguste ja tööõnnetuste vastu, mis on tingitud asutamislepingu sekretariaadis tööülesannete täitmisest, vastavalt eeskirjadele transpordiühenduse panuse kohta transpordiühenduse asutamislepingu sekretariaadi töötajate tervise-, töötus-, pensioni- ja invaliidsuskindlustusse (artikkel 4).

10. Lähetatu päevaraha

10.1. Lähetatul on õigus saada päevaraha iga kalendripäeva kohta kogu lähetuse ajal.

10.2. Päevaraha määramise eesmärk on kõikide kulude katmine lähetuskohas. Päevaraha makstakse kuu iga kalendripäeva eest, sealhulgas lähetusperioodid, põhipuhkus, eripuhkus ja asutamislepingu sekretariaadi antavad puhkepäevad.

Päevaraha kantakse lähetatu pangakontole.

Loata puudumise korral lähetatule päevaraha ei maksta ja asutamislepingu sekretariaadi direktor võib otsustada lähetuse lõpetada.

10.3. Päevaraha määr on 91,28 eurot.

10.4. Enne lähetust kinnitab tööandja asutamislepingu sekretariaadile, et ta säilitab lähetuse ajal lähetatule töötasu, mida lähetatu saab lähetuse ajal.

10.5. Lähetatu ei tohi lähetuse ajal tegeleda tasustatava tegevusega väljaspool asutamislepingu sekretariaati.

- 10.6. Kui lähetatu on alustamas lähetust, makstakse lähetatule ettenähtud päevaraha esimese 45 päeva eest kindlasummalise ettemaksena. Kuu esimesel päeval algava lähetuse korral tuleb asjakohane kindlasummaline makse tasuda kuu 25. kuupäevaks. Kuu 16. päeval algava lähetuse korral tuleb asjakohane kindlasummaline makse tasuda järgneva kuu 10. kuupäevaks. Kui lähetus lõpetatakse esimese 45 päeva jooksul, tagastab lähetatu ülejäänud lähetuspäevadele vastava summa.
- 10.7. Lähetatul ja tema ülalpeetavatel puudub õigus saada lisaks käesolevates lähetuseeskirjades sätestatule muid hüvitisi, toetusi ja kompensatsioone, nagu näiteks teenistussuhte algamise ja lõppemisega seotud sõidu- ja kolimiskulud, tervise-, töötus-, pensioni- ja invaliidsuskindlustusmaksed, õppetootus jne.
11. Lähetatu suhtes kohaldatavad üldsätted
- 11.1. Lähetatu tööaeg peab olema kooskõlas personalieeskirjade artikliga 5.
- 11.2. Haiguspuhkus ei jätku pärast asjaomase isiku lähetuse lõppu.
- 11.3. Lähetatule laienevad asutamislepingu sekretariaadis kehtivad põhi-, eri-, haiguspuhkuse ja lähedase surma korral antava koduhoolduspuhkuse eeskirjad⁽¹⁾.
- 11.4. Kasutamata puhkust tööandja juures enne lähetuse algust ei võeta arvesse ega võimaldata asutamislepingu sekretariaati lähetamise korral.
- 11.5. Lähetuse ajal peab puhkuse eelnevalt heaks kiitma osakond, kuhu lähetatu on tööle määratud, ja ka asutamislepingu sekretariaadi juhtkond.
- 11.6. Lähetuse lõppemisel kasutamata jäänud põhipuhkuse päevade eest hüvitist ei maksta.
- 11.7. Asutamislepingu sekretariaat võib lähetatuid lähetusse saata. Lähetuskulud hüvitatakse vastavalt transpordiühenduse töötajate reisieeskirjadele.
- 11.8. Lähetatul on õigus osaleda asutamislepingu sekretariaadi korraldatud koolitustel, kui see on asutamislepingu sekretariaadi huvides.
- 11.9. Lähetatu allkirjastab enne tööleasumist huvide konflikti puudumise ja konfidentsiaalsuse deklaratsiooni.
- 11.10. Transpordiühenduse ja lähetatu vahelisi suhteid ei reguleerita Serbia Vabariigi ega mõne muu kohaliku jurisdiktsiooni õigusaktidega, vaid asutamislepingu sekretariaadi personalieeskirjade ja peakorterilepinguga.
- 11.11. Transpordiühendus ei vastuta mis tahes sissemaksete tegemise eest sotsiaalkindlustussüsteemidesse, kindlustusse või seoses muude kokkulepetega, mille lähetatu on sõlminud või mida lähetatu on taotlenud isiklikult.
- 11.12. Lähetatu peab enne tööleasumist esitama asutamislepingu sekretariaadile kirjaliku tõendi oma tervise- ja pensionikindlustuskaitse kohta.
- 11.13. Lähetatul ei tohi asutamislepingu sekretariaadile olla töösuhtega seotud nõudeid.
- 11.14. Asutamislepingu sekretariaadi ja lähetatu vaheliste vaidluste korral kohaldatakse II lisas esitatud transpordiühenduse personalieeskirjade punkti 14.

⁽¹⁾ Asutamislepingu personalieeskirjad: https://www.transport-community.org/wp-content/uploads/2019/11/transport-community-staffrules_annexe2.pdf

12. Kohapeal tööle võetud eksperdid
    - 12.1. Direktor võib asutamislepingu sekretariaadi või Kagu-Euroopa osalisriikide jaoks palgata kohapeal tööle võetud isiku tunnitasu alusel (edaspidi „kohapeal tööle võetud ekspert“) järgmistel kumulatiivsetel tingimustel:
      - a) esineb vajadus asutamislepingu rakendamise seotud täiendava haldus- või eksperditoe järele;
      - b) puudub vastav suutlikkus või teadmised;
      - c) tegu on piiratud ajavahemikuga ning
      - d) selleks on eelarvevahendid.
    - 12.2. Kohapeal tööle võetud ekspertide töölevõtmine toimub teenuslepingu alusel, milles määratakse kindlaks tunnitasu, ettenähtud tööülesannete kirjeldus, töösuhte kestus ja konfidentsiaalsuskohustused. Teenuslepingule ei kohaldata Serbia Vabariigi ega ühegi muu kohaliku jurisdiktsiooni õigusakte.
    - 12.3. Kohapeal tööle võetud eksperdid valitakse läbipaistva valikumenetluse teel, mida haldab asutamislepingu sekretariaat, ja nad võetakse tööle vastavalt vajadusele. Kohapeal tööle võetud eksperte ei tohi rakendada kauemaks kui 320 töötunniks aastas. Igal juhul ei tohiks kohapeal tööle võetud isiku kasutamine kaasa tuua värbamiseeskirjadest kõrvalehoidumist. Asutamislepingu sekretariaat ja iga Kagu-Euroopa osalisriik võib aastas maksimaalselt kaasata ühe kohapeal tööle võetud isiku.
    - 12.4. Kohapeal tööle võetud eksperte ei loeta asutamislepingu sekretariaadi töötajateks ega ametnikeks ning neile ei laiene transpordiühenduse personalieeskirjad ega peakorterileping.
    - 12.5. Kohapeal tööle võetud ekspertidel ja nende ülalpeetavatel ei ole õigust saada muid hüvitisi, toetusi ega kompensatsioone lisaks teenuslepingus kokku lepitud ja selles sisalduvale tunnitasule.
    - 12.6. Kohapeal tööle võetud ekspertidel ei tohi transpordiühenduse asutamislepingu sekretariaadile olla töösuhtega seotud nõudeid.
  13. Lõppsätted
    - 13.1. Käesolevate eeskirjade nõuetekohase rakendamise eest vastutab direktor.
    - 13.2. Käesolevaid eeskirju kohaldatakse alates nende vastuvõtmisele järgneva kalendrikuu esimesest päevast.
    - 13.3. Direktor võib põhjendatud asjaolude ilmnemise korral teha piirkondlikule juhtimiskomiteele ettepaneku käesolevate eeskirjade läbivaatamiseks.
-

NÕUKOGU RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/2411,**6. detsember 2022,****millega muudetakse otsust 2007/441/EÜ, millega lubatakse Itaalia Vabariigil kohaldada meetmeid, millega tehakse erand direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 395 lõike 1 esimest lõiku,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Direktiivi 2006/112/EÜ artikliga 168 on ette nähtud, et maksukohustuslasel on õigus arvata maha selliste tarnitud kaupade või saadud teenuste eest tasutav käibemaks, mida ta kasutab oma maksustatavate tehingute tarbeks. Kõnealuse direktiivi artikli 26 lõike 1 punktis a sätestatakse, et kui ettevõtte vara kasutatakse maksukohustuslase või tema töötajate isiklikuks tarbeks või üldisemalt muul kui ettevõtluse eesmärgil, käsitatakse seda tasu eest teenuse osutamisenä, mis on hiljem käibemaksuga maksustatav.
- (2) Nõukogu otsusega 2007/441/EÜ ⁽²⁾ lubati Itaaliale piirata 40 % määraga õigust arvata direktiivi 2006/112/EÜ artikli 168 alusel maha käibemaks teatavate mootorsõidukite ostmisel, sealhulgas koostelepingute jms, tootmise, ühendusesise omandamise, impordi, liisimise või rentimise, ümberehitamise, remondi või hoolduse korral ning seoses kuludega, sealhulgas määrdeainete ja kütusega, kui kõnealust sõidukit ei kasutata ainult ettevõtluse otstarbel. Sõidukite puhul, mille suhtes kohaldatakse kõnealust 40 % piirmäära, nõuab Itaalia, et maksukohustuslased ei käsitaks direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punkti a kohaselt maksukohustuslase ettevõtte vara hulka kuuluvate sõidukite isiklikuks tarbeks kasutamist tasu eest teenuse osutamisenä („erimeetmed“).
- (3) Otsuse 2007/441/EÜ kaotab kehtivuse 31. detsembril 2022.
- (4) Komisjonis 19. aprillil 2022 registreeritud kirjas taotles Itaalia luba erimeetmete kohaldamise jätkamiseks veel kuni 31. detsembrini 2025.
- (5) Komisjon palus 2. mai 2022. aasta kirjas lisateavet mille Itaalia esitas 1. juuni 2022. aasta kirjas.
- (6) Vastuseks komisjoni taotlusele esitas Itaalia selgituse mahaarvamisõiguse suhtes kohaldatava piirangu protsendimäära kohta. Itaalia väidab, et 40 % määra kohaldamine on endiselt põhjendatud. Samuti väidab Itaalia, et erand direktiivi 2006/112/EÜ artikli 26 lõike 1 punktis a sätestatud nõudest on endiselt vajalik selleks, et vältida topeltmaksustamist. Itaalia on samuti seisukohal, et need erimeetmed on põhjendatud vajadusega lihtsustada käibemaksu kogumise menetlust ning vältida ebaõigest arvepidamisest ja valede maksudeklaratsioonide esitamisest tulenevat maksudest kõrvalehoidmist.
- (7) Direktiivi 2006/112/EÜ artikli 395 lõike 2 teise lõigu kohaselt edastas komisjon oma 23. juuni 2022. aasta kirjaga Itaalia taotluse teistele liikmesriikidele. Komisjon teatas 24. juuni 2022. aasta kirjaga Itaaliale, et tal on taotluse hindamiseks kogu vajalik teave.

⁽¹⁾ ELT L 347, 11.12.2006, lk 1.

⁽²⁾ Nõukogu 18. juuni 2007. aasta otsus 2007/441/EÜ, millega lubatakse Itaalia Vabariigil kohaldada meetmeid, millega tehakse erand nõukogu direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikli 26 lõike 1 punktist a ja artiklist 168 (ELT L 165, 27.6.2007, lk 33).

- (8) Erimeetmete kohaldamine peale 31. detsembrist 2022 mõjutab lõpptarbimisetapil kogutava Itaalia maksutulu kogusummat vaid vähesel määral ning see ei mõjuta negatiivselt käibemaksust laekuvaid liidu omavahendeid.
- (9) Seepärast on asjakohane otsuses 2007/441/EÜ sätestatud luba pikendada. Erimeetmete pikendamine peaks olema ajaliselt piiratud, et komisjonil oleks võimalik hinnata nende tõhusust ja käibemaksu mahaarvamise õiguse suhtes kohaldatava protsendimäära piirangu asjakohasust.
- (10) Seepärast tuleks Itaaliale anda luba jätkata erimeetmete kohaldamist kuni 31. detsembrini 2025.
- (11) Juhul kui Itaalia leiab, et erimeetmed on vajalikud pärast otsuse 2007/441/EÜ kehtivuse lõppemist ning selleks et tagada erimeetmete pikendamise taotluse õigeaegne läbivaatamine, on vaja sätestada sellise taotluse suhtes kohaldatavad nõuded.
- (12) Seepärast tuleks otsust 2007/441/EÜ vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2007/441/EÜ muudetakse järgmiselt.

- 1) Artikkel 6 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 6

Käesolevas otsuses sätestatud erandit tegevate meetmete kohaldamise pikendamise taotlus tuleb esitada komisjonile 31. märtsiks 2025. Taotlusele tuleb lisada aruanne, mis sisaldab käesoleva otsuse alusel kohaldatava käibemaksu mahaarvamise õiguse piirangu protsendimäära läbivaatamist.“

- 2) Artikkel 7 asendatakse järgmisega:

„Artikkel 7

Käesolev otsus kehtib kuni 31. detsembrini 2025.“

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub selle teatavakstegemise päeval.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud Itaalia Vabariigile.

Brüssel, 6. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
Z. STANJURA

NÕUKOGU OTSUS (ÜVJP) 2022/2412,**8. detsember 2022,****millega muudetakse otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis**

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu lepingut, eriti selle artiklit 29,

võttes arvesse liidu välisasjade ja julgeolekupoliitika kõrge esindaja ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Nõukogu võttis 20. detsembril 2010 vastu otsuse 2010/788/ÜVJP ⁽¹⁾.
- (2) 12. detsembril 2016 võttis nõukogu reaktsioonina valimisprotsessi takistamisele ja sellega seotud inimõiguste rikkumistele Kongo Demokraatlikus Vabariigis (KDV) vastu otsuse (ÜVJP) 2016/2231 ⁽²⁾. Otsusega (ÜVJP) 2016/2231 muudeti otsust 2010/788/ÜVJP ning otsuse 2010/788/ÜVJP artikli 3 lõikega 2 kehtestati täiendavad piiravad meetmed.
- (3) Otsuse 2010/788/ÜVJP artikli 3 lõikes 2 sätestatud piiravate meetmete läbivaatamise tulemusena ning võttes arvesse jätkuvaid inimõiguste rikkumisi, ebastabiilsust ja ebakindlust Kongo Demokraatlikus Vabariigis, tuleks nende meetmete kehtivust pikendada kuni 12. detsembrini 2023.
- (4) Otsuse 2010/788/ÜVJP II lisas loetletud teatavate isikute loetellu kandmise põhjendusi tuleks samuti muuta.
- (5) Otsust 2010/788/ÜVJP tuleks seetõttu vastavalt muuta,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Otsust 2010/788/ÜVJP muudetakse järgmiselt.

1) Artikli 9 lõige 2 asendatakse järgmisega:

„2. Artikli 3 lõikes 2 osutatud meetmeid kohaldatakse kuni 12. detsembrini 2023. Asjakohasel juhul pikendatakse nende kehtivust või neid muudetakse, kui nõukogu leiab, et nende eesmäärke ei ole saavutatud.“

2) II lisa asendatakse käesoleva otsuse lisas esitatud tekstiga.

*Artikkel 2*Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

⁽¹⁾ Nõukogu 20. detsembri 2010. aasta otsus 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb piiravaid meetmeid seoses olukorraga Kongo Demokraatlikus Vabariigis ja millega tunnistatakse kehtetuks ühine seisukoht 2008/369/ÜVJP (ELT L 336, 21.12.2010, lk 30).

⁽²⁾ Nõukogu 12. detsembri 2016. aasta otsus (ÜVJP) 2016/2231, millega muudetakse otsust 2010/788/ÜVJP, mis käsitleb Kongo Demokraatliku Vabariigi vastu suunatud piiravaid meetmeid (ELT L 336I, 12.12.2016, lk 7).

Brüssel, 8. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
V. RAKUŠAN

ARTIKLI 3 LÕIKES 2 OSUTATUD FÜÜSILISTE VÕI JURIIDILISTE ISIKUTE, ÜKSUSTE JA ASUTUSTE LOETELU

A. Isikud

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
1.	Ilunga KAMPETE	Teise nimega Gaston Hughes Ilunga Kampete; Hugues Raston Ilunga Kampete Sünniaeg: 24.11.1964 Sünnikoht: Lubumbashi, KDV Kodakondsus: KDV Sõjaväelase ID-number: 1-64-86-22311-29 Aadress: 69, avenue Nyangwile, Kinsuka Mimosas, Kinshasa/Ngaliema, DRC Sugu: mees	Olles 2020. aasta aprillini vabariikliku kaardiväe (GR) ülem, vastutas Ilunga Kampete kohapeal viibivate GR üksuste eest ning oli seotud ülemäärase jõu kasutamise ja vägivaldsete repressioonidega 2016. aasta septembris Kinshasas. Ta vastutas samuti GRi liikmete poolt toime pandud represseerimiste ja inimõiguste rikkumiste eest, näiteks 2018. aasta detsembris Lubumbashis aset leidnud opositsiooni meeleavalduse vägivaldse mahasurumise eest. Alates 2020. aasta juulist on olnud Kongo relvajõudude (FARDC) kindralleitnant ja Kongo Central provintsi Kitona sõjaväebaasi ülem, olles seega endiselt kõrge auastmega sõjaväelane. Oma ametiülesannetest tulenevalt vastutab ta FARDC poolt hiljuti toime pandud inimõiguste rikkumiste eest. Ilunga Kampete oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.	12.12.2016
2.	Gabriel Amisi KUMBA	Teise nimega Gabriel Amisi Nkumba; „Tango Fort“; „Tango Four“ Sünniaeg: 28.5.1964 Sünnikoht: Malela, KDV Kodakondsus: KDV Sõjaväelase ID-number: 1-64-87-77512-30 Aadress: 22, avenue Mbenseke, Ma Campagne, Kinshasa/Ngaliema, DRC Sugu: mees	Kongo relvajõudude (FARDC) 1. kaitsetsooni endine ülem, kelle väed osalesid 2016. aasta septembris Kinshasas ülemäärase jõu kasutamises ja vägivaldsetes repressioonides. Gabriel Amisi Kumba oli FARDC staabiülema asetäitja, kes vastutas operatsioonide ja luure eest 2018. aasta juulist kuni 2020. aasta juulini. Pärast seda täitis FARDC peainspektori ülesandeid. Tulenevalt oma kõrgetest ametiülesannetest vastutab ta FARDC poolt hiljuti toime pandud inimõiguste rikkumiste eest. Gabriel Amisi Kumba on seega olnud seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.	12.12.2016

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
3.	Célestin KANYAMA	<p>Teise nimega Kanyama Tshisiku Celestin; Kanyama Celestin Cishiku Antoine; Kanyama Cishiku Bilolo Célestin; „Esprit de mort“</p> <p>Sünniaeg: 4.10.1960</p> <p>Sünnikoht: Kananga, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>KDV passi number: OB0637580 (kehtib 20.5.2014 kuni 19.5.2019)</p> <p>Schengeni viisa numbriga 011518403, välja antud 2.7.2016</p> <p>Aadress: 56, avenue Usika, Kinshasa/Gombe, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Kongo riikliku politsei (PNC) ülemana vastutas Célestin Kanyama 2016. aasta septembris Kinshasas toimunud ülemäärase jõu kasutamise ja vägivaldsete repressioonide eest.</p> <p>2017. aasta juulis nimetati Célestin Kanyama PNC politseikoolide peadirektoriks.</p> <p>2018. aasta oktoobris, kui ta oli sellel ametikohal, hirmutasid politseiametnikud ajakirjanikke ja võtsid neilt vabaduse pärast rea artiklite avaldamist, milles kajastati politseikadettide toidu ebaseaduslikku omastamist ja Célestin Kanyama rolli neis sündmustes.</p> <p>Olles praegu PNC kõrge ametnik, vastutab ta PNC poolt hiljuti toime pandud inimõiguste rikkumiste eest. Seega oli Célestin Kanyama seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p>	12.12.2016
4.	John NUMBI	<p>Teise nimega John Numbi Banza Tambo; John Numbi Banza Ntambo; Tambo Numbi</p> <p>Sünniaeg: 16.8.1962</p> <p>Sünnikoht: Jadotville-Likasi-Kolwezi, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Aadress: 5, avenue Oranger, Kinshasa/Gombe, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>John Numbi oli Kongo relvajõudude (FARDC) peainspektor alates 2018. aasta juulist kuni 2020. aasta juulini. Selles rollis vastutab ta FARDC poolt 2018. aasta juulist 2020. aasta juulini toime pandud inimõiguste rikkumiste eest, näiteks 2019. aasta juunist juulini kasutasid tema otsesesse alluvusse kuuluvad FARDC üksused ebaseadusliku kaevandamisega tegelenud isikute suhtes ebaproportsionaalset vägivalda.</p> <p>John Numbi oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Kuni 2021. aasta alguseni säilitas John Numbi oma mõjuvõimu FARDCs, eriti Katangas, kus on teatatud FARDC toime pandud inimõiguste rasketest rikkumistest.</p> <p>John Numbi ohustab endiselt inimõigustealast olukorda KDV, eelkõige Katangas.</p>	12.12.2016

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
5.	Evariste BOSHAB	<p>Teise nimega Evariste Boshab Mabub Ma Bileng</p> <p>Sünniaeg: 12.1.1956</p> <p>Sünnikoht: Tete Kalamba, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Diplomaatilise passi number: DP0000003 (kehtib 21.12.2015 kuni 20.12.2020)</p> <p>Schengeni viisa aegus 5.1.2017</p> <p>Aadress: 3, avenue du Rail, Kinshasa/Gombe, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Asepeaministrina ning sise- ja julgeolekuministrina ajavahemikul detsembrist 2014 kuni detsembrini 2016 vastutas Evariste Boshab ametlikult politsei- ja julgeolekuteenistuste eest ning provintside kuberneride töö koordineerimise eest. Nendel ametikohtadel tegutsedes vastutas ta aktivistide ja opositsiooniliikmete vahistamine eest ning jõu ülemäärase kasutamise eest, sealhulgas ajavahemikul september 2016 – detsember 2016 Kinshasas toimunud meelevaldustele reageerimisel, mille käigus said julgeolekuteenistuste käe läbi surma või vigastada paljud tsiviilisikud.</p> <p>Evariste Boshab oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Evariste Boshab osales samuti kriisi ärakasutamises ja süvendamises Kasai piirkonnas, kus tal on endiselt mõjuvõim, eelkõige pärast Kasai senaatoriks saamist 2019. aasta märtsis.</p>	29.5.2017
6.	Alex Kande MUPOMPA	<p>Teise nimega Alexandre Kande Mupomba; Kande-Mupompa</p> <p>Sünniaeg: 23.9.1950</p> <p>Sünnikoht: Kananga, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV ja Belgia</p> <p>KDV passi number: OP0024910 (kehtib 21.3.2016 kuni 20.3.2021).</p> <p>Aadressid: Messidorlaan 217/25, 1180 Uccle, Belgium</p> <p>1, avenue Bumba, Kinshasa/Ngaliema, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Alex Kande Mupompa, kes oli kuni 2017. aasta oktoobrini Kesk-Kasai provintsi kuberner, vastutas alates 2016. aasta augustist Kesk-Kasai provintsis julgeolekujõudude ja Kongo riikliku politsei (PNC) poolt toime pandud jõu ülemäärase kasutamise, vägivaldsete repressioonide ja kohtuväliste hukkamiste eest, sealhulgas Dibaya territooriumil 2017. aasta veebruaris toimunud tapmist eest.</p> <p>Alex Kande Mupompa oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Alex Kande Mupompa osales samuti kriisi ärakasutamises ja süvendamises Kasai piirkonnas, mille esindaja ta oli 2019. aasta oktoobrini ning kus tal on endiselt mõjuvõim Kasai provintsisvalitsusse kuuluva poliitilise partei Congrès des alliés pour l'action au Congo (CAAC) kaudu.</p>	29.5.2017

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
7.	Éric RUHORIMBERE	<p>Teise nimega Eric Ruhorimbere Ruhanga; „Tango Two“; „Tango Deux“</p> <p>Sünniaeg: 16.7.1969</p> <p>Sünnikoht: Minembwe, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Sõjaväelase ID-number: 1-69-09-51400-64</p> <p>KDV passi number: OB0814241</p> <p>Aadress: Mbujimayi, Kasai Province, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Éric Ruhorimbere oli alates 2014. aasta septembrist kuni 2018. aasta juulini 21. sõjaväepiirkonna abikomandör ning vastutas Kongo relvajõudude (FARDC) poolt toime pandud ülemäärase jõu kasutamise ja kohtuväliste hukkamiste eest, eriti Nsapu relvarühmituse ning naiste ja laste suhtes.</p> <p>Éric Ruhorimbere on olnud Nord Equateuri tegevusüksuse ülem alates 2018. aasta juulist. Selles rollis vastutab ta FARDC poolt toime pandud hiljutiste inimõiguste rikkumiste eest.</p> <p>Éric Ruhorimbere oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p>	29.5.2017
8.	Emmanuel Ramazani SHADARY	<p>Teise nimega Emmanuel Ramazani Shadari Mulanda; Shadary</p> <p>Sünniaeg: 29.11.1960</p> <p>Sünnikoht: Kasongo, KDV</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>Aadress: 28, avenue Ntela, Mont Ngafula, Kinshasa, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Emmanuel Ramazani Shadary oli kuni 2018. aasta veebruarini asepeaminister ning sise- ja julgeolekuminister ning vastutas ametlikult politsei- ja julgeolekuteenistuste eest ning provintside kuberneride töö koordineerimise eest. Ta vastutas nimetatud ametikohal aktivistide ja opositsiooni liikmete vahistamiste eest, samuti ülemäärase jõu kasutamise eest, näiteks Bundu Dia Kongo (BDK) liikumise liikmete vägivaldse mahasurumise eest Kesk-Kongo provintsis, Kinshasas 2017. aasta jaanuarist veebruarini toime pandud repressioonide eest ning Kasai provintsidest toime pandud ülemäärase jõu kasutamise ning vägivaldsete repressioonide eest.</p> <p>Emmanuel Ramazani Shadary oli seega nimetatud ametikohal seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDV, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>Emmanuel Ramazani Shadary on alates 2018. aasta veebruarist olnud partei Parti du peuple pour la reconstruction et le développement (PPRD) alaline sekretär, mis kuni 2020. aasta detsembrini oli endise presidendi Joseph Kabila juhitava koalitsiooni peamine partei.</p> <p>Sellel ametikohal tegutsedes teatas ta 2022. aasta juulis, et PPRD on valmis osalema 2023. aasta presidendivalimistel.</p>	29.5.2017

	Nimi	Tuvastamisandmed	Loetellu kandmise põhjused	Loetellu kandmise kuupäev
9.	Kalev MUTONDO	<p>Teise nimega Kalev Katanga Mutondo; Kalev Motono; Kalev Mutundo; Kalev Mutoid; Kalev Mutombo; Kalev Mutond; Kalev Mutondo Katanga; Kalev Mutund</p> <p>Sünniaeg: 3.3.1957</p> <p>Kodakondsus: KDV</p> <p>KDV passi number: DB0004470 (kehtib 8.6.2012 kuni 7.6.2017)</p> <p>Aadress: 24, avenue Ma Campagne, Kinshasa, DRC</p> <p>Sugu: mees</p>	<p>Olles kuni 2019. aasta veebruarini ametis riikliku luureteenistuse (ANR) ülemana, oli Kalev Mutondo seotud opositsiooni liikmete, kodanikuühiskonna aktivistide ja muude isikute meelevaldse vahistamise, kinnipidamise ja väärkohtlemisega ning selle eest vastutav.</p> <p>Kalev Mutondo oli seega seotud sellise tegevuse kavandamise, juhtimise või toimepanemisega KDVs, mis kujutab endast inimõiguste rasket rikkumist.</p> <p>2019. aasta mais allkirjastas ta deklaratsiooni lojaalsuse kohta minevikus ja tulevikus Joseph Kabilale, kelle liitlane ta jätkuvalt on.</p> <p>Kuni 2021. aasta alguseni oli Kalev Mutondol suur poliitiline mõju KDV peaministri poliitilise nõustajana.</p> <p>Väidetavalt on tal endiselt mõjuvõim julgeolekujõudude mõnes osas.</p>	29.5.2017

B. Üksused“

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/2413,**5. detsember 2022,****kvaliteedikontrolli mehhanismi ja menetluste, andmekvaliteedi nõuete järgimise asjakohaste tingimuste ning kvaliteedistandardite tehnilise kirjelduse kohta kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusega (EÜ) nr 767/2008**

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. juuli 2008. aasta määrust (EÜ) nr 767/2008, mis käsitleb viisainfosüsteemi (VIS) ja liikmesriikidevahelist teabevahetust lühiajaliste viisade, pikaajaliste viisade ja elamislubade kohta (VIS määrus), (¹) eriti selle artikli 29 lõike 2a teist lõiku ja artikli 29a lõike 3 teist lõiku,

ning arvestades järgmist:

- (1) Määrusega (EÜ) nr 767/2008 on loodud viisainfosüsteem (edaspidi „VIS“), mille abil liikmesriigid saavad vahetada teavet lühiajaliste viisade, pikaajaliste viisade ja elamislubade taotluste ning lühiajaliste viisade, pikaajaliste viisade ja elamislubade kehtetuks tunnistamise, tühistamise või pikendamise otsuste kohta.
- (2) Vabadusel, Turvalisusel ja Õigusel Rajaneva Ala Suuremahuliste IT-süsteemide Operatiivjuhtimise Euroopa Liidu Amet (edaspidi „eu-LISA“) peaks välja töötama automaatse mehhanismi ja menetlused, millega tagatakse VISis salvestatud andmete kvaliteet, ning neid haldama. eu-LISA rakendatav lahendus peaks sisaldama reegleid, mis takistavad süsteemi kasutajatel halva kvaliteediga andmete sisestamist. Süsteemi kasutajaid tuleks täiendavalt abistada süsteemisestete juhistega, et VISi sisestatud andmete kvaliteeti veelgi parandada.
- (3) eu-LISA peaks korrapäraselt jälgima käesolevas otsuses sätestatud andmekvaliteedi reeglite järgimist ja võtma vajaduse korral asjakohaseid parandusmeetmeid. eu-LISA peaks eelkõige kontrollima, kas kõik esitatud andmed on terviklikud, täpsed, järjepidevad, ainulaadsed ja vastavad andmekvaliteedi reeglitele.
- (4) Võttes arvesse, et Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2021/1134 (²) põhineb Schengeni *acquis*l, on Taani teatanud Euroopa Liidu lepingule ja Euroopa Liidu toimimise lepingule lisatud Taani seisukohta käsitleva protokolliga nr 22 artiklist 4 lähtudes, et rakendab määrust (EL) 2021/1134 siseriiklikus õiguses. Seepärast on käesolev otsus Taani suhtes siduv.
- (5) Käesolev otsus kujutab endast nende Schengeni *acquis* sätete edasiarendamist, milles Iirimaa ei osale (³). Seetõttu ei osale Iirimaa käesoleva otsuse vastuvõtmisel, see ei ole tema suhtes siduv ega kohaldatav.

(¹) ELT L 218, 13.8.2008, lk 60.

(²) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 7. juuli 2021. aasta määrus (EL) 2021/1134, millega muudetakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusi (EÜ) nr 767/2008, (EÜ) nr 810/2009, (EL) 2016/399, (EL) 2017/2226, (EL) 2018/1240, (EL) 2018/1860, (EL) 2018/1861, (EL) 2019/817 ja (EL) 2019/1896 ning tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsused 2004/512/EÜ Sja 2008/633/JSK, et reformida viisainfosüsteemi (ELT L 248, 13.7.2021, lk 11).

(³) Käesolev otsus jääb väljapoole nende meetmete kohaldamisala, mis on sätestatud nõukogu 28. veebruari 2002. aasta otsuses 2002/192/EÜ Iirimaa taotluse kohta osaleda teatavates Schengeni *acquis* sätetes (EÜT L 64, 7.3.2002, lk 20).

- (6) Islandi ja Norra puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahelise lepingu (viimase kahe riigi osalemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamises, kohaldamises ja edasiarendamises) ⁽⁴⁾ tähenduses, mis kuuluvad nõukogu otsuse 1999/437/EÜ ⁽⁵⁾ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda.
- (7) Šveitsi puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepingu (Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁶⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2008/146/EÜ ⁽⁷⁾ artikliga 3.
- (8) Liechtensteini puhul kujutab käesolev otsus endast nende Schengeni *acquis'* sätete edasiarendamist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) ⁽⁸⁾ tähenduses, mis kuuluvad otsuse 1999/437/EÜ artikli 1 punktis B osutatud valdkonda, kusjuures nimetatud otsuse vastavat punkti tõlgendatakse koostoimes nõukogu otsuse 2011/350/EL ⁽⁹⁾ artikliga 3.
- (9) Käesolev otsus on õigusakt, mis põhineb Schengeni *acquis'*l või on muul viisil sellega seotud vastavalt 2003. aasta ühinemisakti artikli 3 lõike 2, 2005. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 ja 2011. aasta ühinemisakti artikli 4 lõike 2 tähenduses.
- (10) Vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2018/1725 ⁽¹⁰⁾ artikli 42 lõikele 1 konsulteeriti Euroopa Andmekaitseinspektoriga, kes esitas oma arvamuse 13. juulil 2022.
- (11) Käesoleva otsusega ettenähtud meetmed on kooskõlas e-piiride komitee arvamusega,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Kohaldamisala

1. Käesolevas otsuses on sätestatud üksikasjalikud reeglid kvaliteedikontrolli automaatse mehhanismi ja menetluste ning andmekvaliteedi nõuete järgimise kohta kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 29 lõikega 2a.

⁽⁴⁾ EÜT L 176, 10.7.1999, lk 36.

⁽⁵⁾ Nõukogu 17. mai 1999. aasta otsus 1999/437/EÜ Euroopa Liidu Nõukogu ning Islandi Vabariigi ja Norra Kuningriigi vahel sõlmitud lepingu teatavate rakenduseeskirjade kohta nende kahe riigi ühinemiseks Schengeni *acquis'* sätete rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (EÜT L 176, 10.7.1999, lk 31).

⁽⁶⁾ ELT L 53, 27.2.2008, lk 52.

⁽⁷⁾ Nõukogu 28. jaanuari 2008. aasta otsus 2008/146/EÜ sõlmida Euroopa Ühenduse nimel Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline leping Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega (ELT L 53, 27.2.2008, lk 1).

⁽⁸⁾ ELT L 160, 18.6.2011, lk 21.

⁽⁹⁾ Nõukogu 7. märtsi 2011. aasta otsus 2011/350/EL Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse, Šveitsi Konföderatsiooni ja Liechtensteini Vürstiriigi vahelise protokolliga (mis käsitleb Liechtensteini Vürstiriigi ühinemist Euroopa Liidu, Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise lepinguga Šveitsi Konföderatsiooni ühinemise kohta Schengeni *acquis'* rakendamise, kohaldamise ja edasiarendamisega) Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta, seoses sisepiiridel piirikontrolli kaotamise ja isikute liikumisega (ELT L 160, 18.6.2011, lk 19).

⁽¹⁰⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 23. oktoobri 2018. aasta määrus (EL) 2018/1725, mis käsitleb füüsiliste isikute kaitset isikuandmete töötlemisel liidu institutsioonides, organites ja asutustes ning isikuandmete vaba liikumist, ning millega tunnistatakse kehtetuks määrus (EÜ) nr 45/2001 ja otsus nr 1247/2002/EÜ (ELT L 295, 21.11.2018, lk 39).

2. Käesolevas otsuses on kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikliga 29a samuti sätestatud üksikasjalikud reeglid andmekvaliteedi standardite tehnilise kirjelduse jaoks, kui viisainfosüsteemi (edaspidi „VIS“) sisestatakse andmeid taotlustoimikuid luues või ajakohastades.
3. Käesolevat otsust ei kohaldata järgmise suhtes:
  - a) määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 45c lõikes 6 osutatud kirjutuskaitstud andmebaasis sisalduvad andmed;
  - b) kustutamiseks märgitud andmeväljad.

Artikkel 2

Mõisted

Käesolevas otsuses kasutatakse järgmisi mõisteid:

- 1) „kasutaja“ – viisid väljastavate asutuste ja pikaajalise viisa või elamisloa taotluse vastuvõtmise või selle kohta otsuse tegemise pädevusega asutuste nõuetekohaselt volitatud töötaja;
- 2) „sisendandmed“ – andmed, mille kvaliteeti kontrollitakse, et säilitada neid keskses VISis;
- 3) „blokeerivad reeglid“ – reeglid või reeglite kogumid, millega mõõdetakse, millises ulatuses sisendandmed vastavad kindlaksmääratud andmenõuetele nende säilitamise ja/või kasutamise kohta, sealhulgas andmekvaliteedi reeglid, mida tuleb järgida andmete kandmiseks kesksesse VISi;
- 4) „leebed reeglid“ – reeglid või reeglite kogumid, millega mõõdetakse, millises ulatuses sisendandmed vastavad kindlaksmääratud andmenõuetele, mis määravad ära nende asjakohasuse või optimaalse kasutamise, sealhulgas andmekvaliteedi reeglid, mida tuleb järgida andmete kandmiseks kesksesse VISi.

Artikkel 3

Andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism ja menetlused

1. Andmekvaliteedi nõuete järgimise tagamiseks loodud automaatset mehhanismi kasutatakse kooskõlas määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 6 lõikega 1 andmete sisestamisel või muutmisel, kui pädevad asutused loovad või ajakohastavad VISis taotlustoimikuid.
2. Andmete parema kvaliteedi tagamiseks loob eu-LISA mehhanismi, et vältida:
  - a) süntaksivigu, võimaldades sisestada või säilitada ainult õiges vormingus andmevälju;
  - b) semantilisi vigu, piirates võimaluse korral vabatekstiväljade kasutamist.
3. Andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism võimaldab kohaldada blokeerivaid reegleid. Kui blokeerivaid reegleid ei kohaldata, siis kohaldatakse pädevate asutuste poolt määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 6 lõike 1 kohaselt kooskõlas kõnealuse määruse artiklitega 6, 8, 9, 9c, 9d, 9e, 9 g, 10, 12, 13, 14, 22a, 22c, 22d, 22e, 22f, 24 ja 25 sisestatavate või muudetavate andmete suhtes leebeid reegleid.
4. Et määrata kindlaks, kas andmekvaliteedi nõuete puhul järgitakse blokeerivaid või leebeid reegleid, peab käesoleva artikli lõikes 3 osutatud andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism vastama lisa punktidele 1 ja 2.
5. Andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism hindab ulatust, milles andmed vastavad igale andmekvaliteedi näitajale, ning kohaldab iga näitaja suhtes andmekvaliteedi standardit. Selle hindamise tulemusena määrab andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism sisendandmete kvaliteedi kategooria lisa punktis 3 kehtestatud korras.
6. eu-LISA rakendab iga näitaja puhul andmekvaliteedi standardeid vastavalt lisale.

*Artikkel 4***Blokeerivaid ja leebeid reegleid käsitlevad erisätted**

1. Sisendandmeid, mis ei vasta mõnele blokeerivale reeglile, ei saa kesksesse VISi sisestada ega seal säilitada. Kui sisendandmed ei vasta mõnele blokeerivale reeglile, siis esitab andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism veateate ja annab kasutajale juhiseid, kuidas nõuetekohaselt tagada sisendandmete vastavus blokeerivale reeglile.
2. Sisendandmed, mis ei vasta mõnele leebele reeglile, kantakse kesksesse VISi koos andmekvaliteedi probleemi tähistava lipu, märke või hoiatussõnumiga. Kui sisendandmed ei vasta mõnele leebele reeglile, siis võimaldab andmekvaliteedi nõuetele järgimise mehhanism andmed sisestada, esitab veateate ja annab kasutajale juhiseid, kuidas nõuetekohaselt tagada sisendandmete vastavus leebele reeglile.
3. VISi toimimise jaoks määrava tähtsusega andmeväljade suhtes kohaldatakse blokeerivat reeglit. Andmeväljad, mille suhtes kohaldatakse blokeerivat või leebet reeglit, määratakse kindlaks tehnilises kirjelduses. Tehnilise kirjelduse koostab eu-LISA.

*Artikkel 5***Andmekvaliteedi nõuete järgimise tagamise üldtingimused**

Määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 6 lõike 1 kohased pädevad asutused tagavad keskses VISis töödeldud andmete täpsuse, täielikkuse, järjepidevuse, õigeaegsuse ja kordumatuse.

*Artikkel 6***Aruanded andmekvaliteedi nõuete järgimise kohta**

Teave, mida on vaja mitmesuguste määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 29 lõikes 2a osutatud aruannete esitamiseks, genereeritakse automaatselt määruse (EL) 2019/817 artiklis 39 osutatud aruandluse ja statistika keskhoidlas ning see sisaldab järgmist:

- a) andmekvaliteedi nõuetele vastavus tähtnumbriliste ja biomeetriliste andmete puhul, mida hinnatakse blokeerivate reeglite ja leebete reeglite põhjal;
  - (1) täielikkus (protsentides);
  - (2) täpsus (protsentides);
  - (3) kordumatus (protsentides);
  - (4) õigeaegsus (protsentides);
  - (5) järjepidevus (protsentides);
- b) taotlustoimikute täielikkus (protsentides);
- c) andmete vastavus „hea kvaliteedi“ kriteeriumidele (protsentides);
- d) andmete vastavus „halva kvaliteedi“ kriteeriumidele (protsentides);
- e) andmeväljad, mis põhjustavad sageli kvaliteediprobleeme.

Määruse (EÜ) nr 767/2008 artikli 29 lõike 2a kohaseid erinevaid aruandeid koostatakse iga kuu.

*Artikkel 7***Andmekvaliteedi mehhanismi ja menetluste käiguhoidmine**

Lähtuvalt artiklis 6 osutatud aruannetest ja koostöös liikmesriikidega võib eu-LISA vajaduse korral lahendada mis tahes andmekvaliteediga seotud probleeme ja kohandada nõuete järgimise mehhanismi ja menetlusi.

*Artikkel 8***Jõustumine ja kohaldatavus**

Käesolev otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*. Käesoleva otsuse sätteid kohaldatakse alates kuupäevast, mil VIS kooskõlas määruse (EL) 2021/1134 artikliga 11 tööle rakendatakse.

Brüssel, 5. detsember 2022

Komisjoni nimel

president

Ursula VON DER LEYEN

LISA

1. Andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism sisestatavate andmete jaoks

Viisainfosüsteemi sisestatavate andmete puhul kasutatakse andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanismi, mis põhineb artiklites 2 ja 4 määratletud blokeerivatel ja leebetel reeglitel. Nende reeglitega määratakse kindlaks, kas andmete sisestamist lubatakse või see keelatakse. Blokeerivad reeglid ja leebetel reeglid on kehtestatud järgmiste parameetrite alusel: süntaks, semantika, vastavus kvaliteedinõuetele, pikkus, vorming, liik ja kordused.

2. Andmekvaliteedi näitajad sisestatavate andmete jaoks

Andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism mõõdab andmete kvaliteeti vastavalt igale asjaomasele näitajale. Andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism võtab arvesse kaalumiskoeffitsienti, et arvutada iga näitaja suhteline osakaal sisendandmete üldises kvaliteedis. Kaalumiskoeffitsient määratakse täpsemalt kindlaks tehnilises kirjelduses.

Pärast kaalumiskoeffitsiendi kohaldamist sisendandmete suhtes tekitab andmekvaliteedi nõuete järgimise mehhanism sisendandmete profiili, mis sisaldab näitajate standardite kohaldamise tulemusi, näiteks arvvaartusi, mis iseloomustavad sisendandmete kvaliteeti iga näitaja alusel.

Tabelis 1 on loetletud andmekvaliteedi näitajate komplekt, mida andmete puhul alati kasutatakse. Need näitajad on: täielikkus, täpsus, järjepidevus, õigeaegsus ja kordumatus.

Tabel 1

Andmekvaliteedi näitajate loetelu

Näitajad	Kirjeldus	Peamine kohaldamisala	Mõõtühik
Täielikkus	Näitab, kui suures ulatuses on sisendandmetel konkreetses kasutuskontekstis väärtused kõigi eeldatavate omaduste ja seotud nõuete puhul. Näitab, kas kõik kohustuslikud andmed on esitatud.	Kohustuslikud andmeväljad (tähtnumbrilised ja biomeetrilised)	Andmete täielikkuse määr: esitatud andmeväljade arvu ja nõutavate andmeväljade suhtarv
Täpsus	Näitab, kui suures ulatuses vastavad sisendandmete puhul prognoosid tundmatutele tegelikele väärtustele.	Tähtnumbrilised ja biomeetrilised andmed	Valikuvea määrad, ühiku mittevastavuse määr, kirje mittevastavuse määr, andmehõive veamäärad jne
Järjepidevus	Näitab, kui suures ulatuses on sisendandmete omadused konkreetses kasutuskontekstis vastuoludest vabad ja muude andmetega sidusad. Näitab, kui suures ulatuses vastab andmestik selle kõigi andmete suhtes kindlaksmääratud talitusreeglitele ehk andmesisus puudub konflikt.	Tähtnumbrilised andmed	Protsent
Õigeaegsus	Näitab, kui suures ulatuses on sisendandmed esitatud eelnevalt kindlaksmääratud kuupäeva või aja jooksul, mis määravad kindlaks andmete kehtivuse või kasutuskonteksti. Mõõdab, kui ajakohased andmed on ja kas vajalikud andmed saab esitada nõutava aja jooksul.	Tähtnumbrilised ja biomeetrilised andmed	Viiteaeg – lõplik: mitu päeva kulub alusperioodi viimasest päevast kuni sisendandmete esitamise päevani
Kordumatus	Näitab, mil määral ei ole kahes eri kandes kõikides väljades esitatud sama teavet.	Tähtnumbrilised ja biomeetrilised andmed	Nende andmeühikute protsent, mis ei ole identsed

Biomeetriliste andmete puhul hõlmab täpsus ka eraldusvõimet. Eraldusvõime mõõdab seda, kui suures ulatuses sisaldavad sisendandmed nõutavat hulka punkte või piksleid ühe pikkusühiku kohta. Piksleid ekraanile kuvava üksuse puhul: trükimaterjali puhul ühik piksleid tolli kohta; väljundüsteemide puhul ühik punkte tolli kohta. Bittide arv piksli kohta (värviskaala nt: 16 värvi 4b, 256 8b, 16b 65k, 24b 16,5 miljonit).

3. Andmekvaliteedi kategooriad

Pärast punktis 2 osutatud sisendandmete profiili väljatöötamist määratakse sisendandmete andmekvaliteedi kategooria. Kasutatakse järgmisi andmekvaliteedi kategooriaid:

- a) „hea kvaliteet“ – andmed on kohaldatava andmekvaliteedi näitajaga nõuetekohaselt vastavuses;
- b) „halb kvaliteet“ – andmed ei ole kohaldatava andmekvaliteedi näitajaga nõuetekohaselt vastavuses (leebe reegli korral);
- c) „tagasi lükatud“ – andmete profiil näitab, et andmed ei ole kohaldatava andmekvaliteedi näitajaga nõuetekohaselt vastavuses (blokeeriva reegli korral).

Kui andmed määratakse hea kvaliteedi kategooriasse, salvestatakse need kesksesse VISi ilma andmekvaliteedi alase hoiatuseta.

Kui andmed määratakse halva kvaliteedi kategooriasse, kuvatakse hoiatus, mille kohaselt tuleb andmed parandada, ja põhjus, miks andmed ei vasta nõutavale andmekvaliteedi näitajale. Kui võimalik, nimetatakse hoiatuses andmekvaliteediprobleemiga hõlmatud andmeväli/andmeväljad või andmete sisu või mõlemad ning soovitusel selle kohta, kuidas muuta sisendandmeid nii, et need vastaksid hea kvaliteedi kategooria tingimustele.

KOMISJONI RAKENDUSOTSUS (EL) 2022/2414,**6. detsember 2022,**

millega muudetakse rakendusotsust (EL) 2020/668 seoses harmoneeritud standarditega, mis käsitlevad hingamisteede kaitsevahendite tahkete osakeste filtrite nõudeid, katsetamist ja märgistust, kaitseriietuse üldnõudeid, nõudeid squashis kasutatavatele silmakaitsevahenditele ning racquetballis ja squash 57s kasutatavatele silmakaitsevahenditele ning valutöö ja keevitus- ja seonduvate protsesside riskide eest kaitsvate jalatsite nõudeid ja katsemeetodeid

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 25. oktoobri 2012. aasta määrust (EL) nr 1025/2012, mis käsitleb Euroopa standardimist ning millega muudetakse nõukogu direktiive 89/686/EMÜ ja 93/15/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu direktiive 94/9/EÜ, 94/25/EÜ, 95/16/EÜ, 97/23/EÜ, 98/34/EÜ, 2004/22/EÜ, 2007/23/EÜ, 2009/23/EÜ ja 2009/105/EÜ ning millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu otsus 87/95/EMÜ ning Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus nr 1673/2006/EÜ, (⁽¹⁾) eriti selle artikli 10 lõiget 6,

ning arvestades järgmist:

- (1) Kooskõlas Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/425 (⁽²⁾) artikliga 14 eeldatakse, et isikukaitsevahendid, mis on vastavuses harmoneeritud standardite või nende osadega, mille viited on avaldatud *Euroopa Liidu Teatajas*, vastavad olulistele tervisekaitse- ja ohutusnõuetele, mida nimetatud standardid või nende osad käsitlevad ja mis on sätestatud kõnealuse määruse II lisas.
- (2) Kirjas M/031 pealkirjaga „CENi/CENELECi isikukaitsevahendite standardeid käsitlev standardimisvolitus“ esitas komisjon Euroopa Standardikomiteele (CEN) ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteele (Cenelec) taotluse töötada välja ja koostada harmoneeritud standardid nõukogu direktiivi 89/686/EMÜ (⁽³⁾) toetuseks.
- (3) CEN koostas standardimisvolituse M/031 alusel mitu uut standardit ja vaatas läbi mitu olemasolevat harmoneeritud standardit.
- (4) Standardimisvolitus M/031 kaotas kehtivuse 19. novembril 2020 ja see asendati uue standardimisvolitusega, nagu on sätestatud komisjoni rakendusotsuses C(2020) 7924 (⁽⁴⁾).
- (5) Kuna määrusega (EL) 2016/425 võeti üle isikukaitsevahendite suhtes kohaldatavad olulised tervisekaitse- ja ohutusnõuded, mis on sätestatud direktiivis 89/686/EMÜ, on standardimisvolituse M/031 alusel välja töötatud harmoneeritud standardite esialgsed versioonid hõlmatud rakendusotsuses C(2020) 7924 sätestatud standardimisvolitusega. Nende standardite viited tuleks seepärast avaldada *Euroopa Liidu Teatajas*. Seega võib erandkorras aktsepteerida, et standardid, mille CEN ja Cenelec on välja töötanud ja avaldanud standardimisvolituselt M/031 rakendusotsuses C(2020) 7924 sätestatud standardimisvolitusele ülemineku ajal, ei sisalda selget viidet rakendusotsuses C(2020) 7924 sätestatud standardimisvolitusele.

(⁽¹⁾) ELT L 316, 14.11.2012, lk 12.

(⁽²⁾) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. märtsi 2016. aasta määrus (EL) 2016/425, mis käsitleb isikukaitsevahendeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ (ELT L 81, 31.3.2016, lk 51).

(⁽³⁾) Nõukogu 21. detsembri 1989. aasta direktiiv 89/686/EMÜ isikukaitsevahendeid käsitlevate liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta (EÜT L 399, 30.12.1989, lk 18).

(⁽⁴⁾) Komisjoni 19. novembri 2020. aasta rakendusotsus C(2020) 7924 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/425 toetuseks koostatud standardimisvolituse kohta, mis esitatakse Euroopa Standardikomiteele ja Euroopa Elektrotehnika Standardikomiteele seoses isikukaitsevahenditega.

- (6) CEN koostas standardimisvolituse M/031 ja rakendusotsuses C(2020) 7924 sätestatud standardimisvolituse alusel järgmised uued harmoneeritud standardid: EN ISO 18527-2:2021 nõuete kohta squashis kasutatavatele silmakaitsevahenditele ning racquetballis ja squash 57s kasutatavatele silmakaitsevahenditele, EN ISO 20349-1:2017/A1:2020, millega muudetakse standardit EN ISO 20349-1:2017 valutöö riskide eest kaitsvate jalatsite nõuete ja katsemeetodite kohta ning EN ISO 20349-2:2017/A1:2020, millega muudetakse standardit EN ISO 20349-2:2017 keevitus- ja seonduvate protsesside riskide eest kaitsvate jalatsite nõuete ja katsemeetodite kohta.
- (7) Standardimisvolituse M/031 ja rakendusotsuses C(2020)7924 sätestatud standardimisvolituse alusel vaatas CEN läbi harmoneeritud standardid EN 143:2000 hingamisteede kaitsevahendite tahkete osakeste filtrite nõuete, katsetamise ja märgistuse kohta, nagu seda on parandatud standardiga EN 143:2000/AC:2005 ja muudetud standardiga EN 143:2000/A1:2006, ning EN ISO 13688:2013 kaitseriietuse üldnõuete kohta, mille viited on avaldatud komisjoni teatises (2018/C 209/03) ⁽⁵⁾. Selle läbivaatamise tulemusena võeti vastu harmoneeritud standard EN 143:2021 ja harmoneeritud standardi EN ISO 13688:2013 muudatus EN ISO 13688:2013/A1:2021.
- (8) Komisjon on koos CENiga hinnanud, kas CENi koostatud või läbivaadatud harmoneeritud standardid vastavad rakendusotsuses C(2020) 7924 nimetatud standardimisvolitusele.
- (9) Harmoneeritud standardid EN 143:2021, EN ISO 13688:2013, nagu seda on muudetud standardiga EN ISO 13688:2013/A1:2021, EN ISO 18527-2:2021, EN ISO 20349-1:2017, nagu seda on muudetud standardiga EN ISO 20349-1:2017/A1:2020, ja EN ISO 20349-2:2017, nagu seda on muudetud standardiga EN ISO 20349-2:2017/A1:2020, vastavad asjakohastele nõuetele, mis on sätestatud määruses (EL) 2016/425. Seepärast on asjakohane avaldada viited nendele harmoneeritud standarditele *Euroopa Liidu Teatajas*.
- (10) Komisjoni rakendusotsuse (EL) 2020/668 ⁽⁶⁾ I lisas on loetletud viited harmoneeritud standarditele, mille puhul eeldatakse vastavust määrusele (EL) 2016/425. Eesmärgiga tagada, et viited määruse (EL) 2016/425 toetuseks koostatud harmoneeritud standarditele on loetletud ühes õigusaktis, tuleks viited harmoneeritud standarditele EN 143:2021, EN ISO 13688:2013 ja selle muudatusele EN ISO 13688:2013/A1:2021, EN ISO 18527-2:2021, EN ISO 20349-1:2017 ja selle muudatusele EN ISO 20349-1:2017/A1:2020 ning EN ISO 20349-2:2017 ja selle muudatusele EN ISO 20349-2:2017/A1:2020 kanda kõnealusesse lisasse.
- (11) Seetõttu on vaja *Euroopa Liidu Teataja* C-seeriast kustutada viited harmoneeritud standardile EN 143:2000 ja selle parandusele EN 143:2000/AC:2005 ning muudatusele EN 143:2000/A1:2006 ning harmoneeritud standardile EN ISO 13688:2013.
- (12) Rakendusotsuse (EL) 2020/668 II lisas on loetletud määruse (EL) 2016/425 toetuseks koostatud harmoneeritud standardite viited, mis kustutatakse *Euroopa Liidu Teataja* C-seeriast. Seetõttu on asjakohane kanda viited harmoneeritud standardile EN 143:2000 ning selle parandusele EN 143:2000/AC:2005 ja muudatusele EN 143:2000/A1:2006 ning harmoneeritud standardile EN ISO 13688:2013 sellesse lisasse.
- (13) CEN on vaadanud läbi harmoneeritud standardid EN 352-1:2002, EN 352-2:2002, EN 352-3:2002, EN 352-4:2001, nagu seda on muudetud standardiga EN 352-4:2001/A1:2005, EN 352-5:2002, nagu seda on muudetud standardiga EN 352-5:2002/A1:2005, EN 352-6:2002, EN 352-7:2002 ja EN 352-8:2008 kuulmiskaitsevahendite kohta ning nende viited on kantud rakendusotsuse (EL) 2020/668 II lisasse, kusjuures nende kustutamise kuupäevaks on märgitud 21. jaanuar 2023. Asendatud standardite uute versioonidega kehtestati uued tehnilised nõuded akustilise sumbumise arvutamiseks ja uute peasuuruste jaoks, mis eeldab kuulmiskaitsevahendite

⁽⁵⁾ Komisjoni teatis, mis on seotud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/425 (mis käsitleb isikukaitsevahendeid ja millega tunnistatakse kehtetuks nõukogu direktiiv 89/686/EMÜ) rakendamise (Liidu ühtlustamisaktide kohaste ühtlustatud standardite pealkirjade ja viidete avaldamine) (ELT C 209, 15.6.2018, lk 17).

⁽⁶⁾ Komisjoni 18. mai 2020. aasta rakendusotsus (EL) 2020/668 Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) 2016/425 toetuseks koostatud isikukaitsevahendite harmoneeritud standardite kohta (ELT L 156, 19.5.2020, lk 13).

ning peakaitsevahendite ja/või näokaitsevahendite täiendavaid katseid suurema arvu kombinatsioonidega. Seetõttu on tootjatel vaja rohkem aega, et viia oma tooted vastavusse uute standarditega. Lisaks sellele peavad teavitatud asutused ja katselaborid kohandama oma katsemeetodeid ja vaatama läbi oma akrediteerimise koostöös uute nõuetega. Seetõttu on kohane lükata harmoneeritud standardite EN 352–1:2002, EN 352–2:2002, EN 352–3:2002, EN 352–4:2001 ja selle muudatuse EN 352–4:2001/A1:2005, EN 352–5:2002 ja selle muudatuse EN 352–5:2002/A1:2005, EN 352–6:2002, EN 352–7:2002 ning EN 352–8:2008 kustutamine edasi täiendava 18 kuu võrra. Edasilükkamine ei kahjusta eeldatavasti asjasse puutuvate toodete ohutustaset, kuna läbivaadatud standarditega suurendatakse peamiselt katsemenetluste selgust ja ei muudeta märkimisväärselt kohaldatavaid sisulisi nõudeid. Seetõttu tuleks asendada rakendusotsuse (EL) 2020/668 II lisa kanded, mis käsitlevad harmoneeritud standardeid EN 352–1:2002, EN 352–2:2002, EN 352–3:2002, EN 352–4:2001 ja selle muudatust EN 352–4:2001/A1:2005, EN 352–5:2002 ja selle muudatust EN 352–5:2002/A1:2005, EN 352–6:2002, EN 352–7:2002 ning EN 352–8:2008.

- (14) Seepärast tuleks rakendusotsust (EL) 2020/668 vastavalt muuta.
- (15) Selleks et anda tootjatele piisavalt aega, et valmistada kohaldama harmoneeritud standardeid EN 143:2021 ja EN ISO 13688:2013, nagu seda on muudetud standardiga EN ISO 13688:2013/A1:2021, on vaja lükata edasi nende viidete kustutamine, mis osutavad harmoneeritud standardile EN 143:2000, nagu seda on parandatud standardiga EN 143:2000/AC:2005 ja muudetud standardiga EN 143:2000/A1:2006, ning EN ISO 13688:2013.
- (16) Harmoneeritud standardi järgimine lubab alates selle standardi viite *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise kuupäevast eeldada vastavust asjaomastele olulistele nõuetele, mis on sätestatud liidu ühtlustamisõigusaktides. Käesolev otsus peaks jõustuma selle avaldamise päeval,

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA OTSUSE:

Artikkel 1

Rakendusotsust (EL) 2020/668 muudetakse järgmiselt:

- 1) I lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse I lisale;
- 2) II lisa muudetakse vastavalt käesoleva otsuse II lisale.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub *Euroopa Liidu Teatajas* avaldamise päeval.

Brüssel, 6. detsember 2022

Komisjoni nimel
president
Ursula VON DER LEYEN

I LISA

Rakendusotsuse (EL) 2020/668 I lissasse lisatakse järgmised kanded:

Nr	Viide standardile
„39.	EN 143:2021 Hingamisteede kaitsevahendid. Osakeste filtrid. Nõuded, katsetamine, märgistus
40.	EN ISO 13688:2013 Kaitseriietus. Üldnõuded (ISO 13688:2013) EN ISO 13688:2013/A1:2021
41.	EN ISO 18527-2:2021 Silma- ja näokaitsevahendid sportimiseks. Osa 2: Nõuded squashis ja squash 57 kasutatavatele silmakaitsevahenditele (ISO 18527-2:2021)
42.	EN ISO 20349-1:2017 Isikukaitsevahendid. Kaitsvad jalatsid valu- ja keevitustöödel. Osa 1: Valutöö riskide eest kaitsvate jalatsite nõuded ja katsemeetodid (ISO 20349-1:2017) EN ISO 20349-1:2017/A1:2020
43.	EN ISO 20349-2:2017 Isikukaitsevahendid. Kaitsvad jalatsid valu- ja keevitustöödel. Osa 2: Keevitus- ja seonduvate protsesside riskide eest kaitsvate jalatsite nõuded ja katsemeetodid (ISO 20349-2:2017) EN ISO 20349-2:2017/A1:2020“

II LISA

Rakendusotsuse (EL) 2020/668 II lisa muudetakse järgmiselt:

1) kanded nr 22–29 asendatakse järgmisega:

Nr	Viide standardile	Kustutamise kuupäev
„22.	EN 352–1:2002 Kuulmiskaitsevahendid. Üldnõuded. Osa 1: Kõrvapolstrid	21. juuli 2024
23.	EN 352–2:2002 Kuulmiskaitsevahendid. Üldnõuded. Osa 2: Kõrvatropid	21. juuli 2024
24.	EN 352–3:2002 Kuulmiskaitsevahendid. Üldnõuded. Osa 3: Tööstusliku kaitsekiivri juurde kuuluvad kõrvapolstrid	21. juuli 2024
25.	EN 352–4:2001 Kuulmiskaitsevahendid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 4: (Müra) tasemest sõltuvad kõrvakaitsed EN 352–4:2001/A1:2005	21. juuli 2024
26.	EN 352–5:2002 Kuulmiskaitsevahendid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 5: Aktiivsed müravähendavad kõrvakaitsed EN 352–5:2002/A1:2005	21. juuli 2024
27.	EN 352–6:2002 Kuulmiskaitsevahendid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 6: Audiosidega kõrvakaitsed	21. juuli 2024
28.	EN 352–7:2002 Kuulmiskaitsevahendid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 7: (Müra) tasemest sõltuvad kõrvatropid	21. juuli 2024
29.	EN 352–8:2008 Kuulmiskaitsevahendid. Ohutusnõuded ja katsetamine. Osa 8: Meelelahutuslike audioseadmete kõrvaklapid	21. juuli 2024“

2) lisatakse järgmised kanded:

Nr	Viide standardile	Kustutamise kuupäev
„30.	EN 143:2000 Hingamisteede kaitsevahendid. Tahkete osakeste filtrid. Nõuded, katsetamine, märgistus EN 143:2000/AC:2005 EN 143:2000/A1:2006	9. juuni 2024
31.	EN ISO 13688:2013 Kaitseriietus. Üldnõuded (ISO 13688:2013)	9. juuni 2024“

SOOVITUSED

NÕUKOGU SOOVITUS (EL) 2022/2415,

2. detsember 2022,

mis käsitleb teadmiste väärimise juhtpõhimõtteid

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut, eriti selle artikli 182 lõiget 5 ja artikli 292 esimest ja teist lauset,

võttes arvesse Euroopa Komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

- (1) Komisjon võttis 10. aprillil 2008 vastu soovitus 2008/416/EÜ, ⁽¹⁾ mis käsitleb intellektuaalomandi haldamist teadmussiirde käigus ning ülikoolide ja muude riiklike teadusorganisatsioonide tegevusjuhise. Nõukogu väljendas oma 30. mai 2008. aasta resolutsioonis soovitus ja tegevusjuhise üle heameelt ning avaldas neile toetust ⁽²⁾. Soovitus koos tegevusjuhisega andis tõe paljudele avalikest vahenditest rahastatavatele teadmiste loojatele. Mõnes liikmesriigis on tehtud strateegilisi investeeringuid teadmussiirde taristusse ja teenustesse, näiteks tehnosiirdekeskustesse ja teistesse vahendajatesse, ning mõned liikmesriigid on hakanud rakendama intellektuaalomandipõhiseid poliitikameetmeid. Juhtalgatuse „Innovaatiline liit“ (2010) raames on töötatud välja täiendavaid meetmeid teadmussiirde edendamiseks ELi tasandil.
- (2) Nõukogu 29. mai 2018. aasta järeldustes, mis käsitlevad teadmiste ringluse kiirendamist ELis, leiti, et liit peab täiel määral ära kasutama enda loodud asjakohaseid teaduslikke ja tehnoloogilisi teadmisi ning tagama teaduse ja innovatsiooni projektide tulemuste tõhusama jõudmise ühiskonda ja tööstussektorisse, et maksimeerida teadusesse ja innovatsiooni tehtavate investeeringute mõju. Samuti kutsus nõukogu liikmesriike üles suurendama jõupingutusi, et uurida teadmiste ülekande parimaid tavasid ja neid vahetada, ning kutsus komisjoni üles töötama välja ja rakendama teadus- ja innovatsiooniprogrammide tulemuste levitamise ja kasutamise strateegiat, et veelgi suurendada nende kättesaadavust ja kasutamist ning kiirendada nende võimalikku kasutuselevõttu.
- (3) Komisjoni 10. märtsi 2020. aasta teatise „Euroopa uus tööstusstrateegia“ ja seda ajakohastavas 2021. aasta teatise toonitati intellektuaalomandi haldamise tähtsust, eelkõige teaduskogukondade intellektuaalomandilase teadlikkuse suurendamist, ning teatati standardimisstrateegiast, millega toetatakse liidu huvide kindlamat kehtestamist. Liidu 25. novembri 2020. aasta intellektuaalomandi tegevuskava ⁽³⁾ peamised prioriteedid, et toetada liidu taastumist ja vastupanuvõimet, hõlmavad intellektuaalomandi tõhusa kasutamise ja kasutuselevõtu edendamist ning lihtsama juurdepääsu tagamist intellektuaalomandi õigustega kaitstud varadele ja nende jagamise tagamist kriisi ajal.

⁽¹⁾ Komisjoni 10. aprilli 2008. aasta soovitus 2008/416/EÜ, milles käsitletakse intellektuaalomandi haldamist teadmussiirdealastes tegevustes ning tegevusjuhendit ülikoolidele ja teistele riiklikele teadusasutustele (ELT L 146, 5.6.2008, lk 19).

⁽²⁾ Nõukogu resolutsioon, mis käsitleb intellektuaalomandi haldamist teadmussiirdealastes tegevustes ning tegevusjuhendit ülikoolidele ja teistele riiklikele teadusasutustele.

⁽³⁾ ELi innovatsioonipotentsiaali rakendamine. Intellektuaalomandi tegevuskava ELi majanduse taastamise ja vastupidavuse toetamise suurendamiseks.

- (4) Liidu standardimisstrateegia kohaselt on asjaomaste teadmiste ja oskuste arendamiseks oluline suurendada teadlaste ja innovaatorite standardimisalast strateegilist teadlikkust ning kaasata teadus- ja innovatsioonikogukond varakult standardite kehtestamisse. Selles strateegias on ühtlasi märgitud, et komisjon töötab teadlaste jaoks välja standardimisalase tegevusjuhise, et tugevdada standardimise ning teadusuuringute ja innovatsiooni sidemeid.
- (5) Nõukogu 1. detsembri 2020. aasta järeldustes uue Euroopa teadusruumi kohta tunnistati, et vaja on täiendavaid jõupingutusi, et muuta liidu intellektuaalne ja teaduslik vara ühiskonna nõudmistele vastavateks uuteks toodeteks ja teenusteks. Nõukogu pidas tervitatavaks komisjoni algatust vaadata Euroopa uue tööstusstrateegia taustal läbi komisjoni soovitus 2008/416/EÜ.
- (6) Nõukogu 28. mai 2021. aasta järeldustes „Euroopa teadusruumi süvendamine: teadlastele atraktiivsete ja kestlike karjäärivõimaluste ja töötingimuste pakkumine ning ajude ringluse reaalsuseks muutmine“ rõhutati, kui oluline on toetada riiklike teadussüsteemide reforme, et tagada teadlaskarjääri atraktiivsus ja käsitleda tasustamismetode erinevusi, parandades samal ajal tunnustamis- ja hindamissüsteeme.
- (7) Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti käsitleva nõukogu soovitus (EL) 2021/2122⁽⁴⁾ kohaselt on teadmiste väärindamine üks prioriteetne valdkond, milles võetakse ühismeetmeid Euroopa teadusruumi toetuseks. Selle pakti kohaselt on väärtuste loomine ning ühiskondlik ja majanduslik mõju osa liidu teadusuuringute ja innovatsiooni ühiste väärtuste ja põhimõtete kogumist, millega liikmesriigid peaksid arvestama oma teadusuuringute ja innovatsiooni süsteemide väljatöötamisel.
- (8) Euroopa teadusruumi poliitiline tegevuskava 2022–2024, mis on lisatud nõukogu 26. novembri 2021. aasta järeldustele Euroopa teadusruumi tulevase juhtimise kohta, sisaldab meetet „ajakohastada ELi suuniseid teadmiste paremaks väärindamiseks“. Selle meetme esimeseks tulemuseks on „Töötada välja ja kinnitada juhtpõhimõtted teadmiste väärindamiseks“. Kõnealune meede hõlmab ka intellektuaalomandi aruka kasutamise tegevusjuhise ja teadlastele mõeldud standardimist käsitleva tegevusjuhise väljatöötamist eesmärgiga anda üksikasjalikumaid suuniseid teadmiste väärindamise teatavate aspektide rakendamise kohta.
- (9) Avatud teadus, mis on teaduslikku protsessi käsitlev lähenemisviis, mis põhineb avatud koostööl, vahenditel ja teadmiste levitamisel, nagu on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruses (EL) 2021/695,⁽⁵⁾ on liidu teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammide alusel töötamise üks tüüpmeetodeid ning Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti käsitleva soovitus (EL) 2021/2122 üks prioriteetne valdkond ühismeetmete võtmiseks. Komisjoni soovitus (EL) 2018/790⁽⁶⁾ õhutatatakse liikmesriike kindlaks määrama ja rakendama riiklikku poliitikat teadusväljaannete levitamiseks ja neile avatud juurdepääsuks ning teadusinfo haldamiseks eelkõige Euroopa avatud teaduse pilve kaudu. Avatud teaduse poliitikaplatvormi lõpparuandes⁽⁷⁾ loetakse muu hulgas intellektuaalomandi väärtuse alase teadlikkuse suurendamine ja intellektuaalomandil põhineva vara haldamine teguriteks, mida üks innovatsiooniks loodud ühine teadusuuringute süsteem peab hõlmama. Nõukogu 10. juuni 2022. aasta järeldustes teadusuuringute hindamise ja avatud teaduse rakendamise kohta soovitatatakse Euroopa teadusuuringute hindamissüsteemide arendamisel arvestada muu hulgas teadmiste väärindamisega.
- (10) Komisjoni 19. veebruari 2020. aasta teatise „Euroopa andmestrategie“ ärgitatakse kasutama ära andmetest saadavaid sotsiaalseid ja majanduslikke eeliseid ning märgitakse, et see potentsiaal tuleks realiseerida üksikisikute vajaduste huvides ning luua seega väärtust majanduse ja ühiskonna jaoks. Andmepõhine innovatsioon saab tuua kodanikele väga suurt kasu, näiteks tänu personaalmeditsiinile, uuele liikuvusele ja Euroopa rohelisse kokkuleppesse antavale panusele.

⁽⁴⁾ Nõukogu 26. novembri 2021. aasta soovitus (EL) 2021/2122, mis käsitleb Euroopa teadusuuringute ja innovatsiooni pakti (ELT L 431, 2.12.2021, lk 1).

⁽⁵⁾ Euroopa Parlamendi ja nõukogu 28. aprilli 2021. aasta määrus (EL) 2021/695, millega luuakse teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogramm „Euroopa horisont“ ja kehtestatakse selle osalemis- ja levitamiseeskirjad ning tunnustatakse kehtetuks määrused (EL) nr 1290/2013 ja (EL) nr 1291/2013 (ELT L 170, 12.5.2021, lk 1).

⁽⁶⁾ Komisjoni 25. aprilli 2018. aasta soovitus (EL) 2018/790 teadusinfo kättesaadavuse ja säilitamise kohta (ELT L 134, 31.5.2018, lk 12).

⁽⁷⁾ Euroopa Komisjon, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat Mendez, E., „Progress on open science: towards a shared research knowledge system: final report of the open science policy platform“ („Edusammud avatud teaduse valdkonnas: liikumine jagatud teadusalaste teadmiste süsteemi suunas.“ Avatud teaduse poliitikaplatvormi lõpparuanne), Lawrence, R. (toimetaja), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2020.

- (11) Komisjoni 29. aprilli 2021. aasta teatise „Parem õigusloome: ühendatud jõududega parema õigusloome poole“ toonitati, et parem õigusloome nõuab muu hulgas teadusliku tõendusmaterjali kasutamist, et jõuda probleemi täpse kirjelduseni, mõista süvitsi põhjuslikke seoseid ja kujundada välja põhjendatud sekkumispõhimõtted; samuti on see abiks mõju hindamisel. Kvaliteetseid teadusuuringuid ei ole võimalik teha väga lühikese aja jooksul, mistõttu tuleb asjakohase tõendusmaterjali saamiseks vajadust tõendusmaterjali järele paremini hinnata ja koordineerida. See nõuab teadusringkondade paremat kaasamist reguleerimisprotsessi.
- (12) Komisjoni teatise Euroopa haridusruumi saavutamise kohta aastaks 2025, teatise Euroopa ülikoolistrateegia kohta ning teatise jätkusuutlikku konkurentsivõimet, sotsiaalset õiglust ja vastupanuvõimet toetava Euroopa oskuste tegevuskava kohta esitatud eesmärkide hulka kuulub valdkonnaüleste oskuste, nagu ettevõtlikkus, loominguoskus, kriitiline mõtlemine ja kodanikuaktiivsus, edendamine. Euroopa haridusruumi strateegilise raamistikuga edendatakse liikmesriikide ja peamiste sidusrühmade vahelist koostööd ja vastastikust õpet, näiteks tööruhmades.
- (13) Teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem on põhjalikult muutunud alates sellest, mil avaldati soovitus 2008/416/EÜ, mis oli eelkõige suunatud riiklikele teadusorganisatsioonidele⁽⁸⁾. Teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi on vaja ajakohastada, et keskenduda muutavas teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemis eri liiki osalejate loodud kõigi teadmusvarade väärtuse maksimeerimisele. Tähelepanu tuleks pöörata uutele väljakutsetele ja arengusuundadele, näiteks üha keerukamatele teadmiste väärtusahelatele, kujunemisyrgus tehnoloogia mõjul tekkivatele uutele turuvõimalustele, uutele koostöövormidele tööstuse ja akadeemiliste ringkondade ning avaliku sektori ja akadeemiliste ringkondade vahel, kodanike kaasamisele, samuti välissekkumisele teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas ning intellektuaalse vara haldamise vastastikkusele rahvusvahelise teadusuuringute ja innovatsiooni alase koostöö korral.
- (14) Kajastada tuleks teadmiste väärimise kanalite ja vahendite⁽⁹⁾ mitmekesisust, et võtta arvesse kestlikkust, sotsiaalprobleeme ja muid valdkonna poliitilisi prioriteete ning edendada valdkonnaülest koostööd mitte üksnes traditsioonilise tehnoloogiliste küsimustega seotud teadmussirde puhul, vaid ka sellistes teadusharudes nagu sotsiaal-, humanitaar- ja kunstiteadused, pöörates sealjuures tähelepanu sotsiaal-, keskkonna- ja majanduspoliitika omavahelistele seostele.
- (15) Teadmiste väärimise juhtpõhimõtete eesmärk peaks olema võtta vastu ühine seisukoht, mis käsitleb meetmeid ja poliitikaalgatusi teadmiste paremaks väärimiseks liidus, sealhulgas järgmiste meetoditega: a) osalejate ringi ja tegevuse ulatuse laiendamine võrreldes soovitusel 2008/416/EÜ; b) keskendumine kogu teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemile ja selle seostele, osalejate koosloomele ning ühiskondliku väärtuse loomisele; c) nende ulatuse laiendamine, et hõlmata intellektuaalse vara haldamist ning rõhutada ettevõtluskultuuri, -tavade ja -oskuste arendamise tähtsust, ja d) uute vajaduste rõhutamine seoses teadusuuringute ja innovatsiooni mõju suurendamisega, näiteks uute ja püsivate poliitiliste väljakutsetega tegelemisega, kodanike kaasatuse suurendamisega ning parimate tavade jagamisega mitmesuguste teadus- ja innovatsioonitegevuses osalejate vahel.
- (16) Teadmiste väärimise juhtpõhimõtete põhimõisted tuleks määratleda järgmiselt.

„Teadmiste väärimine“ on teadmistest sotsiaalse ja majandusliku väärtuse loomine, ühendades erinevaid valdkondi ja sektoreid ning muutes andmed ja teadusuuringute tulemused kestlikeks toodeteks, teenusteks, lahendusteks ja teadmispõhisteks poliitikameetmeteks, mis toovad ühiskonnale tulu. Teadmiste väärimisele keskendumine muudab vajalikuks soovitusel 2008/416/EÜ ulatuse laiendamise, et hõlmata kogu teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteem ning selles osalejad, kes on üha mitmekesisemad.

Teadmiste väärimine tähendab paradigmuuutust, sest sellega tuuakse sisse uusi aspekte väärtuse maksimeerimiseks seoses lõpule viidud ja tulevaste teadusuuringute ning olemasoleva ja tulevase innovatsiooni ning teadmusvaradega, sealhulgas vaiketeadmistega; vaiketeadmised on kõik teadmised, mida ei saa teabena talletada ega edastada dokumentide, teadustööde, loengute, konverentside või muude suhtluskanalite kaudu. Niisuguseid teadmisi edastatakse tulemuslikumalt ühise sotsiaalse taustaga ja füüsiliselt üksteisele lähedal asuvate üksikisikute

⁽⁸⁾ Mõiste „riiklik teadusorganisatsioon“ hõlmab nii tehnoloogiale spetsialiseerunud teadusorganisatsioone kui ka kõrgharidusasutusi, mis tegelevad teadusuuringute, arendustegevuse ja teadustöö alase väljaõppega ning saavad olulise osa rahastusest allikatest, mis on avalik-õiguslikud või osaliselt avalik-õiguslikud (nt heategevus- ja mittetulundusühingud).

⁽⁹⁾ Euroopa Komisjon, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat, „Research & innovation valorisation channels and tools: boosting the transformation of knowledge into new sustainable solutions“ („Teadusuuringute ja innovatsiooni väärimise kanalid ja vahendid: teadmiste uuteks ja kestlikeks lahendusteks muutmise edendamine“), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2020.

vahel⁽¹⁰⁾. Teadmiste väärimine toob kasu poliitikakujundamisel ning loob näitajate ja mõõtmisvahendite väljatöötamisega uusi võimalusi teadusuuringute ja innovatsiooni seireks ja hindamiseks. See mõjutab teadusuuringute ja innovatsiooni rahastamist ning lisab väärtust teadus- ja uurimistöodele ja nende tulemustele. Teadmiste väärimises peavad osalema nii teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemis tegutsejad kui ka teadmiste ja innovatsiooni kasutajad/neist kasusaajad, kusjuures erilist rõhku tuleb panna teadmiste kasutamisele, korduskasutamisele ning eri sektorite vahel toimuvale vastastikusele teadmiste vahetamisele ühiskonna heaks. Sellisena on teadmiste väärimine laiem mõiste kui levitamine, mis tähendab teadmiste ja tulemuste teatavaks ja kättesaadavaks tegemist. Lisaks peaks teadmiste väärimine aitama kaasa ÜRO kestliku arengu eesmärkide⁽¹¹⁾ ja Euroopa rohelise kokkuleppe rakendamisele.

„Intellektuaalne vara“ hõlmab igasuguse teadus- ja innovatsioonialase tegevuse tulemusena saadud tulemusi, teenuseid või tooteid, näiteks patendid, autoriõigused, kaubamärgid, väljaanded, andmed, oskusteave, prototüübid, protsessid, tavad, tehnoloogiad, leiutised, tarkvara ja ärimudelid. Fookuse laiendamine kitsalt intellektuaalomandiõiguste haldamisele ja kaitsmisele keskendumiselt avarab samuti väärtuse loomise võimalusi. Kogu teadus- ja innovatsioonialase tegevusega loodud intellektuaalse vara väärtuse kasutuselevõtuks on vaja, et teadusuuringute ja innovatsiooniga tegelevad organisatsioonid haldaksid intellektuaalset vara laias tähenduses, tehes seda nii sellise intellektuaalse vara puhul, mida saab õiguslikult kaitsta, nagu patendid, autoriõigused ja kaubamärgid, kui ka sellise intellektuaalse vara puhul, mida saaks kasutada väärimistegevuses. Selleks tuleb välja töötada haldusstrateegiad ning edendada eri- ja valdkonnaüleseid oskusi, et kasutada ära kogu loodud intellektuaalse vara väärtus. Teadmiste väärimiseks on oluline intellektuaalse vara tõhus haldamine.

- (17) Avatuse põhimõtte toetab väärtuse loomist ning intellektuaalse vara haldusvahendite rakendamine võib tagada tulemuste parema kasutamise, aidata kaasa innovatsioonile ja suurendada teadustöö tulemuste üldist lisaväärtust⁽¹²⁾. Põhimõtte „nii avatud kui võimalik ja nii suletud kui vajalik“ puhul on oluline mõista, et nii avatud teaduses kui ka avatud innovatsioonis, mille põhieeldus on innovatsiooniprotsessi avamine kõikide aktiivsete osalejate jaoks, et teadmiste ringlus oleks vabam ning teadmisi saaks muuta uusi turge loovateks toodeteks ja teenusteks, edendades tugevamat ettevõtluskultuuri,⁽¹³⁾ kasutatakse intellektuaalse vara haldamise vahendeid ja lähtutakse neist, järgides intellektuaalomandi norme. Teadusuuringute tulemuste mõistlik kasutamine sotsiaalmajandusliku kasu loomiseks suurendab ka teadusuuringute üldist väärtust ja tähtsust ühiskonna jaoks.
- (18) Teadmiste väärimise edukate algatuste vajalikeks komponentideks on ettevõtlustavad, -protsessid, -pädevus ja -oskused, samuti tavad, protsessid, pädevus ja oskused, mis hõlbustavad kodanike, kodanikuühiskonna ja poliitika-kujundajatega suhtlemist. Et muuta teadmised uudeks väärtuseks, sõltumata sellest, kas need puudutavad järkjärgulisi innovatiivseid lahendusi või murrangulist innovatsiooni, tõenduspõhist poliitikakujundamist või kodanike heaolu, on vaja ennetavat/ettevõtlikku ja koosloomisel põhinevat/sektoriteülest kaasatust arvestavat suhtumist, tavasid või kultuuri koos ettevõtlusalaste sammudega mõnes või kõigis väärimisetappides. Sel moel võiks väärimine anda tuge muudatusteks haridussüsteemides ja teadlaste karjäärides, et nende puhul võetaks rohkem arvesse oskusi, pädevusi ja suhtumist, mille tulemuseks on suurem loominguilisus ja ühiskondlik väärtusloome. Seetõttu on tulemuslikuks väärimiseks ülimalt oluline arendada ja kasutada ettevõtlusele, mitmekesisusele ja kaasatusele/koostööle suunatud lähenemisviise.
- (19) Ettevõtlusprotsessid ja -meetodid on katsepõhise avastamise tulemus, ühiselt loodud meetmed, mis ületavad organisatsioonilisi piire ja hõlmavad mitut täiendavat pädevust. Selles kontekstis mõistetakse ettevõtlusprotsessi kui avastuspõhist meetodit turu ja ühiskonnaga seotud probleemide lahendamiseks ja võimalustest kinnihaaramiseks, mille raames arendatakse ja kasutatakse intellektuaalset vara eksperimentaalselt uudsete ja kasulike väärtuste (uuduste) loomiseks konkreetse sidusrühmade hulga tarbeks. Niisugused protsessid ja meetodid nõuavad vajalikke sotsiaallettevõtlusalaseid oskusi ja suutlikkust, mis võimaldavad sotsiaalsete teadmiste levimist kommersialdikkonnast kaugemale. Euroopa teadusruumi ja Euroopa haridusruumi strateegilise raamistiku võrgustike, abinõude ja vahendite koordineerimise avatud meetodi kasutamine kannustab teadmiste väärimist ja sellega seotud oskuste arendamist.

⁽¹⁰⁾ OECD aruanne „Global Competition for Talent: Mobility of the Highly Skilled“ („Ülemaailmne konkurents talentide pärast: kõrge kvalifikatsiooniga töötajate liikuvus“).

⁽¹¹⁾ Ühinenud Rahvaste Organisatsiooni Peaassambleel 25. septembril 2015 vastu võetud resolutsioon „Transforming our world: the 2030 Agenda for Sustainable Development“ („Muudame oma maailma: kestliku arengu tegevuskava aastani 2030“) (A/RES/70/1).

⁽¹²⁾ Euroopa Komisjon, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat, „Open science and intellectual property rights: How can they better interact? State of the art and reflections: executive summary“ („Avatud teadus ja intellektuaalomandiõigused. Kuidas saavutada nende parem vastasmõju? Tehnika tase ja arutelu: kokkuvõte“), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2022.

⁽¹³⁾ Euroopa Komisjon, teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat, „Open innovation, open science, open to the world: a vision for Europe“ („Avatud innovatsioon, avatud teadus ning maailmale avatus – visioon Euroopa jaoks“), Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2016, lk 13.

- (20) Seetõttu peaks juhtpõhimõtted hõlmama ettevõtlustavade, -protsesside ja -oskuste arendamist, rakendamist ja juhtimist kõikidel ühiskonna tasanditel teadmiste väärimdamisse kaasatud era- ja avalikes sektorites. Selle uue tegevusulatusse tõttu peavad poliitikakujundajad kohandama vastavalt oma poliitilisi eesmärke ja rakendama teadmiste väärimdamiseks vajalikke uusi lähenemisviise. Kõnealuste juhtpõhimõtete eesmärk on aidata liikmesriikide poliitikakujundajatel nimetatud nõudeid täita.
- (21) Seetõttu peaksid käesolevas soovitusel sisalduvad juhtpõhimõtted puudutama poliitikaalgatusi, mis on suunatud kõikidele teadus- ja innovatsioonialase tegevuse ökosüsteemis osalejate kategooriatele, milleks on muu hulgas:
- akadeemilised ringkonnad, ülikoolid ja muud kõrgharidusasutused, teadus-, innovatsiooni- ja tehnoloogiaorganisatsioonid ning muud riiklikud teadusorganisatsioonid, samuti akadeemiad ja teadusseltsid ning valitsustevahelised algatused ja võrgustikud, nagu Eureka;
  - kodanikuühiskonna organisatsioonid, sealhulgas kodanikuorganisatsioonid ja vabaihendused;
  - erainvestorid, rahastamis- ja investeerimisorganisatsioonid, sealhulgas sihtasutused ja heategevusorganisatsioonid;
  - üksikisikud, näiteks novaatorid, ettevõtjad, teadlased, õpetajad ja üliõpilased;
  - tööstussektor, sealhulgas väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad (VKEd), iduettevõtjad, võrsefirmad, kasvufirmad ja sotsiaalsed ettevõtted;
  - sellised vahendajad nagu teadmus- ja tehnosiirde spetsialistid, inkubaatorid, teaduspargid, liidu, riiklikud ja piirkondlikud innovatsioonikeskused või -klastrid, intellektuaalomandi eksperdid, konsultandid ja innovatsiooni toetamise spetsialistid, teaduslase teavitustegevuse ja poliitilise kaasamisega tegelevad töörühmad, poliitika-meetmete jaoks teadmiste loomisega/teadusnõustamisega tegelevad organisatsioonid ning kodanike kaasamise spetsialistid;
  - riiklikud, piirkondlikud ja kohalikud ametiasutused ja poliitikakujundajad;
  - erasektori teadusorganisatsioonid; avaliku ja erasektori teenuseosutajad, nagu haiglad, ühistranspordi teenuseosutajad ja energiateenuseosutajad;
  - teadustaristud, tehnoloogiataristud ning muud teadus- ja innovatsioonialast tegevust toetavad rajatised ja võrgustikud;
  - standardimisasutused.
- (22) Juhtpõhimõtted peaksid olema sõnastatud nii, et need oleksid kohaldatavad kõikide või enamiku põhjenduses 21 loetletud kategooriate suhtes. Juhtpõhimõtteid tuleks nende rakendamisel vastavalt sihtrühmale kohandada lähtuvalt tegevusjuhise dokumentidest, milleks on tegevusjuhise intellektuaalomandi arukaks kasutamiseks ja standardimisele käsitlev tegevusjuhise teadlastele. Vajaduse korral võiks koos sidusrühmadega koostada ka muid asjakohaseid tegevusjuhise dokumente.
- (23) Juhtpõhimõtted ei peaks olema siduvad. Nende rakendamisel tuleks järgida rahvusvahelist, liidu ja liikmesriikide õigust ning neid tuleks võtta arvesse liidu õigusraamistiku muutmisel teadmiste väärimdamist toetavaks. Juhtpõhimõtteid tuleks rakendada eesmärgiga, et need annaksid võimalikult laiaulatuslikku ühiskondlikku kasu, sealhulgas panuse kestlikku ühiskonda kooskõlas liidu suunistega, mis käsitlevad võitlust välissekkumise vastu teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas⁽¹⁴⁾. Võimaluse korral ja arvestades konteksti tuleks väärimdamisel tegevuses lisaks tavapärastele kasumit mõjutavatele teguritele võtta arvesse ühiskonna vajadusi ja kasu. Üheks näiteks on sotsiaalselt vastutustundlik litsentsimine, mille korral tuleks intellektuaalse vara litsentsimisel tagada, et lõpptoodete ja -teenuste hinnastamisega ei vähendata nende kättesaadavust. Juhtpõhimõtted peaksid keskenduma teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonna investeeringute väärtuse maksimeerimisele lisaks traditsioonilisele teadmussiirdele ning kõigi osalejate kaasamisele teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemi.
- (24) Teadmiste väärimdamine on keeruline protsess, mis vajab märkimisväärselt vahendeid, et liidus oleks tagatud mitmesuguste vajalike oskuste ja kasvava suutlikkuse väljaarendamine ja säilitamine. Selleks on vajalikud pidevad ja ulatuslikud investeeringud, et arendada teadmussiirde ja teadmiste vahendamise spetsialiste ja korraldajaid, kes tegutsevad asjakohaste teadusuuringute ja innovatsiooni valdkonnas osalejate vahendajatenä. Eriti oluline on julgustada VKEid osalema tugevate riiklike ja piirkondlike innovatsiooni ökosüsteemide kaudu. Lisaks tuleks julgustada igas suuruses idu- ja kasvufirmade proaktiivsust ning tööstuspartnereid tuleks veenda olema riskide võtmisele avatud,

⁽¹⁴⁾ Euroopa Komisjon, Teadusuuringute ja innovatsiooni peadirektoraat, „Tackling R&I foreign interference“, („Võitlus välissekkumise vastu“) komisjoni talituste töödokument, Euroopa Liidu Väljaannete Talitus, 2022.

SOOVITAB:

et liikmesriigid ja Euroopa Komisjon kohaldavad teadmiste väärtustamisel järgmisi juhtpõhimõtteid.

1. Teadmiste väärdamine teadusuuringute ja innovatsiooni poliitikas

- a) Tagada, et oleksid olemas liidu, riiklikud ja piirkondlikud toetusstruktuurid, mis aitavad viia organisatsioone kurssi käesoleva teadmiste väärdamist käsitleva soovitusel kohaldamisalaga, hinnata selle mõju neile, võtta asjakohasel juhul kasutusele rahalisi ja muid vahendeid soovitusel järgimiseks ning töötada välja vajalikud strateegiad ja tavad selle rakendamiseks ja levitamiseks.
- b) Tagada, et väärtuste loomist käsitlevad poliitikameetmed ja tavad on asjakohasel organisatsiooni tasandil kindlaks määratud ning neid rakendatakse, levitatakse ja avaldatakse.
- c) Tagada, et avalikest vahenditest rahastatavates teadusuuringutes ja innovatsioonialases tegevuses võetakse arvesse asjaomase tegevuse käigus loodud intellektuaalse vara võimalikult laia ühiskondlikku kasu ja väärdamist, võttes samal ajal arvesse suveräänsuse küsimusi ja kaasates kõiki ökosüsteemis osalejaid.
- d) Tugevdada struktuure, protsesse ja tavasid, mida rakendatakse teadusuuringute tulemuste ja teadusinfo kasutamisel avaliku poliitika kujundamiseks ja rakendamiseks ning standardite väljatöötamiseks ja muutmiseks.
- e) Edendada teadmiste väärdamise alastes eesmärkides ja tegevuses ja niisuguses tegevuses osalevate inimeste puhul võrdsust, mitmekesisust ja kaasatust ning vältida soolist kallutatust, näiteks mitmekülgsete uurimisrühmade ning teadusuuringute ja innovatsiooni erilaadse sisu kaudu, nii et need peegeldavad ühiskonna eri rühmade vaatenurki, käitumist ja vajadusi.

2. Oskused ja suutlikkus

- a) Edendada sellise pädevuse, niisuguste oskuste ja sellise suutlikkuse arendamist, mida on vaja, et toetada teadmiste väärdamise toiminguid, mis kaasavad kõiki sidusrühmi alates tudengitest, teadustöötajatest ja leiutajatest kuni ettevõtjate ja kutseliste vahendajateni ning alates teadmiste kasutajatest kuni poliitikakujundajateni.
- b) Tagada, et akadeemiliste ringkondade, tööstusvaldkonna ja avaliku sektori vahel liikumiseks on olemas süsteemid, et hõlbustada liidu, riiklikul ja piirkondlikul ja liidu tasandil teadmiste väärdamises osalejate oskuste arendamist ning pädevuse, kultuuri ja tavade vastastikust rikastamist, samuti elukestva õppe protsessina.
- c) Tagada, et intellektuaalset vara loovate isikute vaiketeadmisi tunnustatakse väärdamisprotsessi ühe elemendina. Oluline on edendada osaluspõhiseid koostöö lähenemisviise, mis võimaldavad innovatsiooni ja väärdamisse kaasata talente, oskusi ja vaiketeadmisi.
- d) Edendada ja võimaldada valdkonnaülest ja valdkonnavahelist koostööd, mis ei hõlma üksnes tehnoloogiavaldkondi, vaid ka näiteks sotsiaal-, humanitaar- ja kunstiteadusi, samuti koosloomisel põhinevaid lähenemisviise.

3. Stiimulite süsteem

- a) Töötada välja asjakohane ja õiglane süsteem ja seda rakendada, et luua stiimulid kõikide teadusuuringute ja innovatsiooni ökosüsteemis osalejate jaoks, eelkõige teadlaste, novaatorite, üliõpilaste ning ülikoolide ja riiklike teadusorganisatsioonide töötajate jaoks, et nad saaksid õppida, rakendada ja praktiseerida teadmiste väärdamist, samuti meelitada ligi ja hoida talente.
- b) Näha ette meetmed ettevõtetele, eelkõige VKEdele, kodanikuühiskonnale, kodanikele, lõppkasutajatele ja ametiasutustele, et nad saaks osaleda aktiivse partnerina väärtust lisavate innovaatiliste lahenduste koosloomises, parandades nii teadmiste kättesaadavust ja kasutatavust, suurendades oskuste omandamist ning innustades edendama ühiseid katsetusi.
- c) Ärgitada ja motiveerida teadmiste väärdamisega tegelevaid organisatsioone koguma, jagama ja kasutama parameetreid, mis parandavad teadmiste väärdamises osalejate õppimist ja toimimist liidus, ning kõnealuseid organisatsioone selles tegevuses toetama.

4. Intellektuaalse vara haldamine

- a) Tagada, et kõikides teadmiste väärimise kaasatud organisatsioonides on määratud kindlaks intellektuaalse vara haldamist käsitlevad poliitikameetmed ja tavad ning neid rakendatakse, levitatakse, avaldatakse ja edendatakse.
- b) Suurendada ülikoolide, teadusorganisatsioonide, ametiasutuste ja ettevõtjate teadlikkust intellektuaalse vara haldamise olulisusest rahvusvahelises keskkonnas, võttes samal ajal arvesse suveräänsuse küsimusi.
- c) Tagada, et intellektuaalset vara, mis on liidus välja töötatud avalikest vahenditest rahastatud teadusuuringute ja innovatsioonialase tegevuse käigus, hallatakse ja kontrollitakse viisil, milles võetakse arvesse ja maksimeeritakse sotsiaal-majanduslikku kasu, sealhulgas panust kestlikkusele kogu liidu jaoks.
- d) Suurendada avatud teaduse ja avatud innovatsiooni raames teadlikkust intellektuaalse vara haldustavade ja vahendite ning nende kasutuselevõttu, et hõlbustada tulemuste ja andmete kasutamist innovatsiooni eesmärgil.
- e) Suurendada intellektuaalse vara tõhusat haldamist, näiteks toetades aktiivset portfelli loomist ja edendades platvorme, mis ühendavad intellektuaalse vara pakkumise ja nõudluse, et maksimeerida väärtuse loomist kõigi asjaosaliste jaoks.

5. Tähtsus riiklikes rahastamiskavadetes

- a) Kaaluda, kuidas tugevdada teadmiste väärtustamise põhimõtete rakendamist avalikest vahenditest rahastatavates teadusuuringutes.
- b) Kaaluda konkreetseid rahastamiskavu, mis täiendavad teadusuuringute rahastamist, eesmärgiga tagada, et juba varajases teadusuuringute etapis soodustatakse teadmiste väärimist, mis hõlmab vahendajate toetamist.

6. Vastastikune õpe

- a) Edendada ja toetada riiklike ja riikidevahelisi vastastikõppe protsesse ja viise parimate tavade, ⁽¹⁵⁾ juhtuuringute, eeskujude ja saadud teadmiste levitamiseks ja jagamise õhutamiseks ning teadmiste väärimise ühtse kirjelduse väljatöötamiseks.
- b) Võtta edukad teadmiste väärimise organisatsioonid, ökosüsteemid ja algatused etaloniks, et töötada välja ja edendada ühiseid kontseptsioone, mudeleid ja stiimuleid, mis on suuniseks teadmiste väärimise juhtimise ja protsesside hindamisel ja rakendamisel. Samuti kasutada eriteadmisi, võrgustikke ja õppetunde, mis on saadud asjakohastelt organisatsioonidelt, näiteks Euroopa Liidu Intellektuaalomandi Ametilt, Euroopa Patendiametilt, Euroopa ettevõtlusvõrgustikult, Euroopa Innovatsiooni- ja Tehnoloogiainstituudilt ning nende teadmus- ja innovatsioonikogukondadelt, samuti muudelt rahvusvahelistelt, Euroopa, riiklikelt või piirkondlikelt organisatsioonidelt.
- c) Ärgitada ülikooli ja riiklike teadusorganisatsioonide ühendama oma ressursse, eriteadmisi, andmeid ja taristut kõikides valdkondades, riikides ja piirkondades, et edendada veelgi vastastikõppe tavasid.

7. Parameetrid, seire ja hindamine

- a) Edendada koostööd, et kehtestada ühised kokkulepitud määratlused, parameetrid ja näitajad, mis hõlmavad teadmiste väärimise mitmesuguseid kanaleid ning aitavad parandada liidu teadmiste väärimise toimimist, võttes arvesse liikmesriikide ja teadmiste väärimises osalejate erinevat tausta ja eri sektorite iseärasusi.
- b) Tagada, et teadmiste väärimise toimingute hindamiseks ja hindamiseks kasutatavad seire- ja hindamistavad on kooskõlas Euroopa teadusruumi laiema seireraamistikuga, ning minimeerida liikmesriikide ja sidusrühmade halduskoormust, arendades samal ajal koostöötavaid Euroopa teadusruumi muude asjakohaste poliitikameetmetega.

⁽¹⁵⁾ Parimate tavade näidete hoidla on kättesaadav Euroopa Komisjoni teadmiste väärimise platvormil, kuhu saab pidevalt esitada uusi näiteid parimatest tavadeist.

Soovitus 2008/416/EÜ asendatakse käesoleva soovitusega.

Brüssel, 2. detsember 2022

Nõukogu nimel
eesistuja
J. SÍKELA

RAHVUSVAHELISTE LEPINGUTEGA LOODUD ORGANITE VASTU VÕETUD AKTID

ÜHISE PÕLLUMAJANDUSKOMITEE OTSUS nr 2/2022,

17. november 2022,

**Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise
kokkuleppe 12. lisa muutmise kohta [2022/2416]**

ÜHINE PÕLLUMAJANDUSKOMITEE,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelist põllumajandustoodetega kauplemise kokkulepet, ⁽¹⁾
eriti selle artiklit 11,

ning arvestades järgmist:

- (1) Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vaheline põllumajandustoodetega kauplemise kokkulepe (edaspidi „kokkulepe“) jõustus 1. juunil 2002.
- (2) Kokkuleppe 12. lisa käsitletakse põllumajandustoodete ja toiduainete päritolunimetuste ja geograafiliste tähistete (edaspidi „GTd“) kaitset.
- (3) Kokkuleppe 12. lisa artikli 16 lõike 1 kohaselt alustasid Šveits ja Euroopa Liit vastavalt Euroopa Liidus ja Šveitsis 2017., 2018. ja 2019. aastal registreeritud GTde uurimist ja kõnealuse lisa artikliga 3 ette nähtud avalikku konsultatsiooni seoses nende kaitsega. Kõnealuse uurimise tulemusel tuleb muuta 12. lisa, et kanda sellesse osutatud ajavahemikul Euroopa Liidus ja Šveitsis registreeritud GTd.
- (4) Pärast Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi Euroopa Liidust ja Euroopa Aatomienergiaühendusest väljaastumise lepingu (edaspidi „väljaastumisleping“) sõlmimist ⁽²⁾ ja kõnealuse lepingu artikliga 126 ette nähtud üleminekuperioodi lõppemisel ei käsitata Ühendkuningriigist pärit GTsid enam Euroopa Liidust pärit toodetena ning need tuleb 12. lisast välja jätta.
- (5) Läbipaistvuse huvides ja arvestamaks asjaolu, et osa Euroopa Liidu GTdest on pärit mitte ühest, vaid mitmest liikmesriigist, lisatakse Euroopa Liidu GTde loetelusse veerg, kus on märgitud GT täpne päritolu.
- (6) Vastavalt 12. lisa artikli 15 lõikele 6 abistab komiteed selle palvel kokkuleppe artikli 6 lõike 7 kohaselt asutatud KPN/KGT töörühm. Töörühm soovitas komiteel kohandada kokkuleppe 12. lisa 1. liites esitatud GTde loetelu ja 2. liites esitatud lepinguosaliste õigusaktide loetelu,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Euroopa Ühenduse ja Šveitsi Konföderatsiooni vahelise põllumajandustoodetega kauplemise kokkuleppe 12. lisa 1. ja 2. liide asendatakse käesoleva otsuse lisaga.

⁽¹⁾ EÜT L 114, 30.4.2002, lk 132.

⁽²⁾ ELT L 29, 31.1.2020, lk 7.

Artikkel 2

Käesolev otsus jõustub 1. jaanuaril 2023.

Brüssel, 17. november 2022

Ühise põllumajanduskomitee nimel

*Euroopa Liidu delegatsiooni president
ja juht*
Frank Bollen

Šveitsi delegatsiooni juht
Michèle Däppen

Ühise põllumajanduskomitee sekretär
Luis Quevedo Ley

LISA

„1. liide

LEPINGUOSALISTE VASTASTIKUSE KAITSE ALLA KUULUVATE GTde LOETELU

1. Šveitsi GTde loetelu

Toote liik	Nimetus	Kaitse liik ⁽¹⁾
Vürtsid	Munder Safran	KPN
Juust	Berner Alpkäse/Berner Hobelkäse	KPN
	Formaggio d'alpe ticinese	KPN
	Glarner Alpkäse	KPN
	L'Etivaz	KPN
	Gruyère	KPN
	Raclette du Valais/Walliser Raclette	KPN
	Sbrinz	KPN
	Tête de Moine, Fromage de Bellelay	KPN
	Vacherin fribourgeois	KPN
	Vacherin Mont-d'Or	KPN
	Werdenberger Sauerkäse/Liechtensteiner Sauerkäse/ Bloderkäse	KPN
Puuviljad	Poire à Botzi	KPN
Köögiviljad	Cardon épineux genevois	KPN
Liha- ja vorstitooted	Appenzeller Mostbröckli	KGT
	Appenzeller Pantli	KGT
	Appenzeller Siedwurst	KGT
	Berner Zungenwurst	KGT
	Bündnerfleisch	KGT
	Glarner Kalberwurst	KGT
	Jambon cru du Valais	KGT
	Lard sec du Valais	KGT
	Longeole	KGT
	Saucisse aux choux vaudoise	KGT
	Saucisse d'Ajoie	KGT
	Saucisson neuchâtelois/Saucisse neuchâteloise	KGT
	Saucisson vaudois	KGT
	St. Galler Bratwurst/St. Galler Kalbsbratwurst	KGT
	Viande séchée du Valais	KGT
Pagaritooted	Cuchaule/Freiburger Safranbrot	KPN

Toote liik	Nimetus	Kaitse liik ⁽¹⁾
	Zuger Kirschtorte	KGT
	Pain de seigle valaisan/Walliser Roggenbrot	KPN
Jahvatustööstuse tooted	Rheintaler Ribel/Türggen Ribel	KPN

(1) Vastavalt Šveitsi kehtivatele õigusnormidele, millele on osutatud 2. liites.

2. Liidu GTde loetelu

Komisjoni rakendusmääruse (EL) nr 668/2014 (ELT L 179, 19.6.2014, lk 36) XI lisas loetletud tooteklassid

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Gailtaler Almkäse		KPN	Juust	Austria
Gailtaler Speck		KGT	Lihatooded	Austria
Marchfeldspargel		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Austria
Pöllauer Hirschbirne		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Austria
Steirische Käferbohne		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Austria
Steirischer Kren		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Austria
Steirisches Kürbiskernöl		KGT	Õlid ja rasvad	Austria
Tiroler Almkäse/Tiroler Alpkäse		KPN	Juust	Austria
Tiroler Bergkäse		KPN	Juust	Austria
Tiroler Graukäse		KPN	Juust	Austria
Tiroler Speck		KGT	Lihatooded	Austria
Vorarlberger Alpkäse		KPN	Juust	Austria
Vorarlberger Bergkäse		KPN	Juust	Austria
Wachauer Marille		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Austria
Waldviertler Graumohn		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Austria
Beurre d'Ardenne		KPN	Õlid ja rasvad	Belgia
Brussels grondwitloof		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Belgia
Fromage de Herve		KPN	Juust	Belgia
Gentse azalea		KGT	Lilled ja dekoratiivtaimed	Belgia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Geraardsbergse Mattentaart		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Belgia
Jambon d'Ardenne		KGT	Lihatooted	Belgia
Liers vlaaike		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Belgia
Pâté gaumais		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Belgia
Plate de Florenville		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Belgia
Poperingse Hopscheuten/ Poperingse Hoppescheuten		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Belgia
Potjesvlees uit de Westhoek		KGT	Lihatooted	Belgia
Saucisson d'Ardenne/ Collier d'Ardenne/Pipe d'Ardenne		KGT	Lihatooted	Belgia
Vlaams - Brabantse Tafeldruif		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Belgia
Vlaamse laurier		KGT	Lilled ja dekoratiivtaimed	Belgia
Vlees van het rood ras van West-Vlaanderen		KPN	Värske liha (ja rups)	Belgia
Българско розово масло	Bulgarsko rozovo maslo	KGT	Eeterlikud õlid	Bulgaaria
Горнооряховски суджук	Gornooryahovski sudzhuk	KGT	Lihatooted	Bulgaaria
Странджански манов мед/Манов мед от Странджа	Strandzhanski manov med/Manov med ot Strandzha	KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Bulgaaria
Γλυκό Τριαντάφυλλο Αγρού	Glyko Triantafyllo Agrou	KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Küpros
Κολοκάσι Σωτήρας/ Κολοκάσι-Πούλλες Σωτήρας	Kolokasi Sotiras/ Kolokasi-Poullés Sotiras	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Küpros
Κουφέτα Αμυγδαλού Γεροσκήπου	Koufeta Amygdalou Geroskipou	KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Küpros
Λουκούμι Γεροσκήπου	Loukoumi Geroskipou	KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Küpros

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Παφίτικο Λουκάνικο	Pafitiko Loukaniko	KGT	Lihatooted	Küpros
Březnický ležák		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Brněnské pivo/ Starobrněnské pivo		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Budějovické pivo		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Budějovický měšťanský var		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Černá Hora		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
České pivo		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Českobudějovické pivo		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Český kmín		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Tšehhi Vabariik
Chamomilla bohemica		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Tšehhi Vabariik
Chelčicko — Lhenické ovoce		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Tšehhi Vabariik
Chodské pivo		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Hořické trubičky		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooteid, küpsised ja muud pagaritooteid	Tšehhi Vabariik
Jihočeská Niva		KGT	Juust	Tšehhi Vabariik
Jihočeská Zlatá Niva		KGT	Juust	Tšehhi Vabariik
Karlovarské oplatky		KGT	Leib, valikpagaritooteid, koogid, kondiitritooteid, küpsised ja muud pagaritooteid	Tšehhi Vabariik
Karlovarské trojhránky		KGT	Leib, valikpagaritooteid, koogid, kondiitritooteid, küpsised ja muud pagaritooteid	Tšehhi Vabariik
Karlovarský suchar		KGT	Leib, valikpagaritooteid, koogid, kondiitritooteid, küpsised ja muud pagaritooteid	Tšehhi Vabariik
Lomnické suchary		KGT	Leib, valikpagaritooteid, koogid, kondiitritooteid, küpsised ja muud pagaritooteid	Tšehhi Vabariik
Mariánskolázeňské oplatky		KGT	Leib, valikpagaritooteid, koogid, kondiitritooteid, küpsised ja muud pagaritooteid	Tšehhi Vabariik

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Nošovické kysané zelí		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Tšehhi Vabariik
Olomoucké tvarůžky		KGT	Juust	Tšehhi Vabariik
Pardubický perník		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Tšehhi Vabariik
Pohořelický kapr		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Tšehhi Vabariik
Štramberké uši		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Tšehhi Vabariik
Třeboňský kapr		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Tšehhi Vabariik
VALAŠSKÝ FRGÁL		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Tšehhi Vabariik
Všestarská cibule		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Tšehhi Vabariik
Žatecký chmel		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Tšehhi Vabariik
Znojemské pivo		KGT	Õlu	Tšehhi Vabariik
Aachener Printen		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Aachener Weihnachts- Leberwurst/Oecher Weihnachtsleberwurst		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Abensberger Spargel/ Abensberger Qualitätsspargel		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Aischgründer Karpfen		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Allgäuer Bergkäse		KPN	Juust	Saksamaa
Allgäuer Sennalpkäse		KPN	Juust	Saksamaa
Altenburger Ziegenkäse		KPN	Juust	Saksamaa
Ammerländer Dielenrauchschinken/ Ammerländer Katenschinken		KGT	Lihatooted	Saksamaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Ammerländer Schinken/ Ammerländer Knochenschinken		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Bamberger Hörnla/ Bamberger Hörnle/ Bamberger Hörnchen		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Bayerische Breze/ Bayerische Brezn/ Bayerische Brez'n/ Bayerische Brezel		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Bayerischer Meerrettich/ Bayerischer Kren		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Bayerisches Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Bayerisches Rindfleisch/ Rindfleisch aus Bayern		KGT	Värske liha (ja rups)	Saksamaa
Bayrisch Blockmalz/ Bayrischer Blockmalz/Echt Bayrisch Blockmalz/Aecht Bayrischer Blockmalz		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Beelitzer Spargel		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Bornheimer Spargel/Spargel aus dem Anbaugebiet Bornheim		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Bremer Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Bremer Klaben		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Diepholzer Moorschnucke		KPN	Värske liha (ja rups)	Saksamaa
Dithmarscher Kohl		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Dortmunder Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Dresdner Christstollen/ Dresdner Stollen/Dresdner Weihnachtsstollen		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Düsseldorfer Mostert/ Düsseldorfer Senf Mostert/ Düsseldorfer Urtyp Mostert/Aechter Düsseldorfer Mostert		KGT	Sinepipasta	Saksamaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Elbe-Saale Hopfen		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Saksamaa
Eichsfelder Feldgieker/ Eichsfelder Feldkieker		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Feldsalat von der Insel Reichenau		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Filderkraut/ Filderspitzkraut		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Flönz		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Frankfurter Grüne Soße/ Frankfurter Grie Soß		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Fränkischer Grünkern		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Fränkischer Karpfen/ Frankenkarpfen/Karpfen aus Franken		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Glückstädter Matjes		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Göttinger Feldkieker		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Göttinger Stracke		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Greußener Salami		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Gurken von der Insel Reichenau		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Halberstädter Würstchen		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Hessischer Apfelwein		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Saksamaa
Hessischer Handkäse/ Hessischer Handkäs		KGT	Juust	Saksamaa
Hofer Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Hofer Rindfleischwurst		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Holsteiner Karpfen		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Holsteiner Katenschinken/ Holsteiner Schinken/ Holsteiner Katenrauchschinken/ Holsteiner Knochenschinken		KGT	Lihatooted	Saksamaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Hopfen aus der Hallertau		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Saksamaa
Höri Bülle		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Kölsch		KGT	Õlu	Saksamaa
Kulmbacher Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Lausitzer Leinöl		KGT	Õlid ja rasvad	Saksamaa
Lübecker Marzipan		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Lüneburger Heidekartoffeln		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Lüneburger Heidschnucke		KPN	Värske liha (ja rups)	Saksamaa
Mainfranken Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Meißner Fummel		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Münchener Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Nieheimer Käse		KGT	Juust	Saksamaa
Nürnberger Bratwürste/ Nürnberger Rostbratwürste		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Nürnberger Lebkuchen		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Obazda/Obatzter		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Saksamaa
Oberlausitzer Biokarpfen		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Oberpfälzer Karpfen		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Odenwälder Frühstückskäse		KPN	Juust	Saksamaa
Oecher Puttes/Aachener Puttes		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Reuther Bier		KGT	Õlu	Saksamaa
Rheinisches Apfelkraut		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Rheinisches Zuckerrübenkraut/ Rheinischer Zuckerrübensirup/ Rheinisches Rübenkraut		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Salate von der Insel Reichenau		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Salzwedeler Baumkuchen		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Schrobenhausener Sparge l/Spargel aus dem Schrobenhausener Land/Spargel aus dem Anbaugebiet Schrobenhausen		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Schwäbische Maultaschen/ Schwäbische Suppenmaultaschen		KGT	Pastatooted	Saksamaa
Schwäbische Spätzle/ Schwäbische Knöpfle		KGT	Pastatooted	Saksamaa
Schwäbisch-Hällisches Qualitätsschweinefleisch		KGT	Värske liha (ja rups)	Saksamaa
Schwarzwälder Schinken		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Schwarzwaldforelle		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Saksamaa
Spalt Spalter		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Saksamaa
Spargel aus Franken/ Fränkischer Spargel/ Franken-Spargel		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Spreewälder Gurken		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Spreewälder Meerrettich		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Stromberger Pflaume		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Tettlinger Hopfen		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Saksamaa
Thüringer Leberwurst		KGT	Lihatooted	Saksamaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Thüringer Rostbratwurst		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Thüringer Rotwurst		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Tomaten von der Insel Reichenau		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Walbecker Spargel		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Saksamaa
Weideochse vom Limpurger Rind		KPN	Värske liha (ja rups)	Saksamaa
Weißlacker/Allgäuer Weißlacker		KPN	Juust	Saksamaa
Westfälischer Knochenschinken		KGT	Lihatooted	Saksamaa
Westfälischer Pumpernickel		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Saksamaa
Danablu		KGT	Juust	Taani
Esrom		KGT	Juust	Taani
Lammefjordsgulerod		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Taani
Lammefjordskartofler		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Taani
Vadehavslam		KGT	Värske liha (ja rups)	Taani
Vadehavsstude		KGT	Värske liha (ja rups)	Taani
Άγιος Ματθαίος Κέρκυρας	Agios Mattheos Kerkyras	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Αγκινάρα Ιρίων	Agkinara Irion	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Αγουρέλαιο Χαλκιδικής	Agoureleo Chalkidikis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Ακτινίδιο Πιερίας	Aktinidio Pierias	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Ακτινίδιο Σπερχειού	Aktinidio Sperchiou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Ανεβató	Anevato	KPN	Juust	Kreeka
Αποκορώνας Χανίων Κρήτης	Apokoronas Chanion Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Αρνάκι Ελασσόνας	Arnaki Elassonas	KPN	Värske liha (ja rups)	Kreeka

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Αρχάνες Ηρακλείου Κρήτης	Arxanes Irakliou Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Αυγοτάραχο Μεσολογγίου	Avgotaracho Messolongiou	KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Kreeka
Βιάννος Ηρακλείου Κρήτης	Viannos Irakliou Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Βόρειος Μυλοπόταμος Ρεθύμνης Κρήτης	Vorios Mylopotamos Rethymnis Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Γαλανό Μεταγγισίου Χαλκιδικής	Galano Metaggitsiou Chalkidikis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Γαλοτύρι	Galotyri	KPN	Juust	Kreeka
Γραβιέρα Αγράφων	Graviera Agrafon	KPN	Juust	Kreeka
Γραβιέρα Κρήτης	Graviera Kritis	KPN	Juust	Kreeka
Γραβιέρα Νάξου	Graviera Naxou	KPN	Juust	Kreeka
Ελιά Καλαμάτας	Elia Kalamatas	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο „Τροιζηνία“	Exeretiko partheno eleolado „Trizinia“	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Εξαιρετικό παρθένο ελαιόλαδο Θραψανό	Exeretiko partheno eleolado Thrapsano	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Εξαιρετικό Παρθένο Ελαιόλαδο Σέλινο Κρήτης	Exeretiko Partheno Eleolado Selino Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Ζάκυνθος	Zakynthos	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Θάσος	Thassos	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Θρούμπα Αμπαδιάς Ρεθύμνης Κρήτης	Throumpa Ampadias Rethymnis Kritis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Θρούμπα Θάσου	Throumpa Thassou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Θρούμπα Χίου	Throumpa Chiou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Καλαθάκι Λήμνου	Kalathaki Limnou	KPN	Juust	Kreeka
Καλαμάτα	Kalamata	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Κασέρι	Kasseri	KPN	Juust	Kreeka

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Κατίκι Δομοκού	Katiki Domokou	KPN	Juust	Kreeka
Κατσικάκι Ελασσόνας	Katsikaki Elassonas	KPN	Värske liha (ja rups)	Kreeka
Κελυφωτό φυσίκι Φθιώτιδας	Kelifoto fystiki Fthiotidas	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κεράσια τραγανά Ροδοχωρίου	Kerassia Tragana Rodochoriou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κεφαλογραβιέρα	Kefalograviera	KPN	Juust	Kreeka
Κεφαλονιά	Kefalonia	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Κολυμβάρι Χανίων Κρήτης	Kolymvari Chanion Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Κονσερβολιά Αμφίσσης	Konservolia Amfissis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κονσερβολιά Άρτας	Konservolia Artas	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κονσερβολιά Αταλάντης	Konservolia Atalantis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κονσερβολιά Πηλίου Βόλου	Konservolia Piliou Volou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κονσερβολιά Ροβίων	Konservolia Rovion	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κονσερβολιά Στυλίδας	Konservolia Stylidas	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κοπανιστή	Kopanisti	KPN	Juust	Kreeka
Κορινθιακή Σταφίδα Βοστίτσα	Korinthiaki Stafida Vostitsa	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κουμ Κουάτ Κέρκυρας	Koum kouat Kerkyras	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Κρανίδι Αργολίδας	Kranidi Argolidas	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Κρασotύρι Κω/Τυρί της Πόσας	Krasotiri Ko - Tiri tis Possias	KGT	Juust	Kreeka
Κρητικό παξιμάδι	Kritiko paximadi	KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Kreeka
Κριτσά	Kritsa	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Κροκεές Λακωνίας	Krokees Lakonias	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Κρόκος Κοζάνης	Krokos Kozanis	KPN	Aluslepingu I lisa loetletud muud tooted	Kreeka

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Λαδοτύρι Μυτιλήνης	Ladotyri Mytilinis	KPN	Juust	Kreeka
Λακωνία	Lakonia	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Λέσβος/Μυτιλήνη	Lesvos/Mytilini	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Λυγουριό Ασκληπείου	Lygourio Asklepiou	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Μανούρι	Manouri	KPN	Juust	Kreeka
Μανταρίνι Χίου	Mandarini Chiou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Μαστίχα Χίου	Masticha Chiou	KPN	Looduslikud kummivaigud ja vaigud	Kreeka
Μαστιχέλαιο Χίου	Mastichelaio Chiou	KPN	Eeterlikud õlid	Kreeka
Μελεκούνι	Melekouni	KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Kreeka
Μέλι Ελάτης Μαινάλου Βανίλια	Meli Elatis Menalou Vanilia	KPN	Aluslepingu I lisa loetletud muud tooted	Kreeka
Μεσσαρά	Messara	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Μετσοβόνε	Metsovone	KPN	Juust	Kreeka
Μήλα Ζαγοράς Πηλίου	Mila Zagoras Piliou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Μήλα Ντελίσιους Πιλαφά Τριπόλεως	Mila Delicious Pilafa Tripoleos	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Μήλο Καστοριάς	Milo Kastorias	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Μπάτζος	Batzos	KPN	Juust	Kreeka
Ξερά σύκα Κύμης	Xera syka Kymis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Ξύγαλο Σητείας/Ξίγαλο Σητείας	Xygalo Siteias/Xigalo Siteias	KPN	Juust	Kreeka
Ξηρά Σύκα Ταξιάρχη	Xira Syka Taxiarchi	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Ξυνομυζήθρα Κρήτης	Xynomyzithra Kritis	KPN	Juust	Kreeka
Ολυμπία	Olympia	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Πατάτα Κάτω Νευροκοπίου	Patata Kato Nevrokopiou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Πατάτα Νάξου	Patata Naxou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Πευκοθυμαρόμελο Κρήτης	Pefkothymaromelo Kritis	KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Kreeka
Πεζά Ηρακλείου Κρήτης	Peza Irakliou Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Πέτρινα Λακωνίας	Petrina Lakonias	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Πηχτόγαλο Χανίων	Pichtogalo Chanion	KPN	Juust	Kreeka
Πορτοκάλια Μάλεμε Χανίων Κρήτης	Portokalia Maleme Chanion Kritis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Πράσινες Ελιές Χαλκιδικής	Prasines Elies Chalkidikis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Πρέβεζα	Preveza	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Ροδάκινα Νάουσας	Rodakina Naoussas	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Ρόδος	Rodos	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Σάμος	Samos	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Σαν Μιχάλη	San Michali	KPN	Juust	Kreeka
Σητεία Λασιθίου Κρήτης	Sitia Lasithiou Kritis	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Σταφίδα Ζακύνθου	Stafida Zakynthou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Σταφίδα Ηλείας	Stafida Ilias	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Σταφίδα Σουλτανίνα Κρήτης	Stafida Soultanina Kritis	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Σύκα Βραβρόνας Μαρκοπούλου Μεσσηνίου	Syka Vavronas Markopoulou Messongeion	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Σφέλα	Sfela	KPN	Juust	Kreeka
Τοματάκι Σαντορίνης	Tomataki Santorinis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Τσακώνικη μελιτζάνα Λεωνιδίου	Tsakoniki Melitzana Leonidiou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Τσίχλα Χίου	Tsikla Chiou	KPN	Looduslikud kummivaigud ja vaigud	Kreeka
Φάβα Σαντορίνης	Fava Santorinis	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φάβα Φενεού	Fava Feneou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Φασόλια Βανίλιες Φενεού	Fasolia Vanilies Feneou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φασόλια (Γίγαντες Ελέφαντες) Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia Gigantes Elefantas Prespon Florinas	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φασόλια (πλακέ μεγαλόσπερμα) Πρεσπών Φλώρινας	Fassolia (plake megalosperma) Prespon Florinas	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φασόλια γίγαντες — ελέφαντες Καστοριάς	Fassolia GigantesElefantas Kastorias	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φασόλια γίγαντες ελέφαντες Κάτω Νευροκοπίου	Fassolia Gigantes Elefantas Kato Nevrokopiou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φασόλια κοινά μεσόσπερμα Κάτω Νευροκοπίου	Fassolia kina Messosperma Kato Nevrokopiou	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φέτα	Feta	KPN	Juust	Kreeka
Φιρίκι Πηλίου	Firiki Piliou	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φοινίκι Λακωνίας	Finiki Lakonias	KPN	Õlid ja rasvad	Kreeka
Φορμαέλλα Αράχωβας Παρνασσού	Formaella Arachovas Parnassou	KPN	Juust	Kreeka
Φυστίκι Αίγινας	Fystiki Eginas	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Φυστίκι Μεγάρων	Fystiki Megaron	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Kreeka
Χανιά Κρήτης	Chania Kritis	KGT	Õlid ja rasvad	Kreeka
Aceite Campo de Calatrava		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite Campo de Montiel		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite de La Alcarria		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite de la Rioja		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite de la Comunitat Valenciana		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Aceite de Mallorca/Aceite mallorquí/Oli de Mallorca/Oli mallorquí		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite de Terra Alta/Oli de Terra Alta		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite del Baix Ebre-Montsià/Oli del Baix Ebre-Montsià		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite del Bajo Aragón		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite de Lucena		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite de Navarra		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite Monterrubbio		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceite Sierra del Moncayo		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Aceituna Aloreña de Málaga		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Aceituna de Mallorca/Aceituna Mallorquina/Oliva de Mallorca/Oliva Mallorquina		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Afuega'l Pitu		KPN	Juust	Hispaania
Ajo Morado de las Pedroñeras		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Alcachofa de Benicarló/Carxofa de Benicarló		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Alcachofa de Tudela		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Alfajor de Medina Sidonia		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritoored, küpsised ja muud pagaritoored	Hispaania
Almendra de Mallorca/Almendra Mallorquina/Ametlla de Mallorca/Ametlla Mallorquina		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Alubia de La Bãneza-León		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Antequera		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Arroz de Valencia/Arròs de València		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Arroz del Delta del Ebro/Arròs del Delta de l'Ebre		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Arzúa-Ulloa		KPN	Juust	Hispaania
Avellana de Reus		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Azafrán de la Mancha		KPN	Aluslepingu I lisa loetletud muud tooted	Hispaania
Baena		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Berenjena de Almagro		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Botillo del Bierzo		KGT	Lihatooded	Hispaania
Caballa de Andalucia		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Hispaania
Cabrales		KPN	Juust	Hispaania
Calasparra		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Calçot de Valls		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Capón de Vilalba		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Carne de Ávila		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Carne de Cantabria		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Carne de la Sierra de Guadarrama		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Carne de Salamanca		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Carne de Vacuno del País Vasco/Euskal Okela		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Castaña de Galicia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Cebolla Fuentes de Ebro		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Cebreiro		KPN	Juust	Hispaania
Cecina de León		KGT	Lihatooded	Hispaania
Cereza del Jerte		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Cerezas de la Montaña de Alicante		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Chirimoya de la Costa tropical de Granada- Malaga		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Chorizo de Cantimpalos		KGT	Lihatooded	Hispaania
Chorizo Riojano		KGT	Lihatooded	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Chosco de Tineo		KGT	Lihatooted	Hispaania
Chufa de Valencia		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Cítricos Valencianos/ Cítrics Valencians		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Clementinas de las Tierras del Ebro/Clementines de les Terres de l'Ebre		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Coliflor de Calahorra		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Cordero de Extremadura		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Cordero de Navarra/ Nafarroako Arkumea		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Cordero Manchego		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Cordero Segureño		KGT	Lihatooted	Hispaania
Dehesa de Extremadura		KPN	Lihatooted	Hispaania
Ensamada de Mallorca/ Ensamada mallorquina		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Espárrago de Huétor-Tájar		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Espárrago de Navarra		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Estepa		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Faba Asturiana		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Faba de Lourenzá		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Fesols de Santa Pau		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Gall del Penedès		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Gamoneu/Gamonedo		KPN	Juust	Hispaania
Garbanzo de Escacena		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Garbanzo de Fuentesauco		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Gata-Hurdes		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Gofio Canario		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Granada Mollar de Elche/Granada de Elche		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Grellos de Galicia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Guijuelo		KPN	Lihatooted	Hispaania
Idiazabal		KPN	Juust	Hispaania
Jabugo		KPN	Lihatooted	Hispaania
Jamón de Serón		KGT	Lihatooted	Hispaania
Jamón de Teruel/Paleta de Teruel		KPN	Lihatooted	Hispaania
Jamón de Trevélez		KGT	Lihatooted	Hispaania
Jijona		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Judías de El Barco de Ávila		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Kaki Ribera del Xúquer		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Lacón Gallego		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Lechazo de Castilla y León		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Lenteja de La Armuña		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Lenteja de Tierra de Campos		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Les Garrigues		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Los Pedroches		KPN	Lihatooted	Hispaania
Mahón-Menorca		KPN	Juust	Hispaania
Mantecadas de Astorga		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Mantecados de Estepa		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Mantequilla de l'Alt Urgell y la Cerdanya/Mantega de l'Alt Urgell i la Cerdanya		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Mantequilla de Soria		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Manzana de Girona/Poma de Girona		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Manzana Reineta del Bierzo		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Mazapán de Toledo		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Mejillón de Galicia/ Mexillón de Galicia		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Hispaania
Melocotón de Calanda		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Melón de la Mancha		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Melón de Torre Pacheco-Murcia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Melva de Andalucía		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Hispaania
Miel de Galicia/Mel de Galicia		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Hispaania
Miel de Granada		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Hispaania
Miel de La Alcarria		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Hispaania
Miel de Liébana		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Hispaania
Miel de Tenerife		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Hispaania
Miel Villuercas-Ibores		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Hispaania
Mojama de Barbate		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Hispaania
Mojama de Isla Cristina		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Hispaania
Mongeta del Ganxet		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Montes de Granada		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Montes de Toledo		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Montoro-Adamuz		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Morcilla de Burgos		KGT	Lihatooted	Hispaania
Nísperos Callosa d'En Sarriá		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Oli de l'Empordà/Aceite de L'Empordà		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Pa de Pagès Català		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Pan Galego/Pan Gallego		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Pan de Alfacar		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Pan de Cea		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Pan de Cruz de Ciudad Real		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Papas Antiguas de Canarias		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pasas de Málaga		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pataca de Galicia/Patata de Galicia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Patatas de Prades/Patates de Prades		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pemento da Arnoia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pemento de Herbón		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pemento de Mougán		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pemento de Oímbra		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pemento do Couto		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pera de Jumilla		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pera de Lleida		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Peras de Rincón de Soto		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Picón Bejes-Tresviso		KPN	Juust	Hispaania
Pimentón de la Vera		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Pimentón de Murcia		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Pimiento Asado del Bierzo		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Pimiento de Fresno-Benavente		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pimiento de Gernika/ Gernikako Piperra		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pimiento Riojano		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Pimientos del Piquillo de Lodosa		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Plátano de Canarias		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Polvorones de Estepa		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Pollo y Capón del Prat		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Poniente de Granada		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Priego de Córdoba		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Queso Camerano		KPN	Juust	Hispaania
Queso Casin		KPN	Juust	Hispaania
Queso de Flor de Guía/Queso de Media Flor de Guía/Queso de Guía		KPN	Juust	Hispaania
Queso de La Serena		KPN	Juust	Hispaania
Queso de l'Alt Urgell y la Cerdanya		KPN	Juust	Hispaania
Queso de Murcia		KPN	Juust	Hispaania
Queso de Murcia al vino		KPN	Juust	Hispaania
Queso de Valdeón		KGT	Juust	Hispaania
Queso Ibores		KPN	Juust	Hispaania
Queso Los Beyos		KGT	Juust	Hispaania
Queso Majorero		KPN	Juust	Hispaania
Queso Manchego		KPN	Juust	Hispaania
Queso Nata de Cantabria		KPN	Juust	Hispaania
Queso Palmero/Queso de la Palma		KPN	Juust	Hispaania
Queso Tetilla/Queixo Tetilla		KPN	Juust	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Queso Zamorano		KPN	Juust	Hispaania
Quesucos de Liébana		KPN	Juust	Hispaania
Roncal		KPN	Juust	Hispaania
Rosée des Pyrénées Catalanes		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania, Prantsusmaa
Salchichón de Vic/Llonganissa de Vic		KGT	Lihatooted	Hispaania
San Simón da Costa		KPN	Juust	Hispaania
Sidra de Asturias/Sidra d'Asturies		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Sierra de Cadiz		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Sierra de Cazorla		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Sierra de Segura		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Sierra Mágina		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Siurana		KPN	Õlid ja rasvad	Hispaania
Sobao Pasiego		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Sobrasada de Mallorca		KGT	Lihatooted	Hispaania
Tarta de Santiago		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Ternasco de Aragón		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Terñera Asturiana		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Terñera de Aliste		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Terñera de Extremadura		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Terñera de los Pirineos Catalanes/Vedella dels Pirineus Catalans/Vedell des Pyrénées Catalanes		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania, Prantsusmaa
Terñera de Navarra/ Nafarroako Aratxea		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Terñera Gallega		KGT	Värske liha (ja rups)	Hispaania
Tomate La Cañada		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Torta del Casar		KPN	Juust	Hispaania
Turrón de Agramunt/Torró d'Agramunt		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Turrón de Alicante		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Hispaania
Uva de mesa embolsada „Vinalopó“		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Hispaania
Vinagre de Jerez		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Vinagre del Condado de Huelva		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Vinagre de Montilla- Moriles		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Hispaania
Kainuun rönttönen		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Soome
Kitkan viisas		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Soome
Lapin Poron kuivaliha		KPN	Lihatooted	Soome
Lapin Poron kylmäsavuliha		KPN	Lihatooted	Soome
Lapin Poron liha		KPN	Värske liha (ja rups)	Soome
Lapin Puikula		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Soome
Puruveden muikku		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Soome
Abondance		KPN	Juust	Prantsusmaa
Abricots rouges du Roussillon		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Agneau de lait des Pyrénées		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau de l'Aveyron		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau de Lozère		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau de Pauillac		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau du Périgord		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau de Sisteron		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Agneau du Bourbonnais		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau du Limousin		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau du Poitou- Charentes		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Agneau du Quercy		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Ail blanc de Lomagne		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Ail de la Drôme		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Ail fumé d'Arleux		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Ail rose de Lautrec		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Ail violet de Cadours		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Anchois de Collioure		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Prantsusmaa
Artichaut du Rousillon		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Asperge des sables des Landes		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Asperges du Blayais		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Banon		KPN	Juust	Prantsusmaa
Barèges-Gavarnie		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Béa du Roussillon		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Beaufort	—	KPN	Juust	Prantsusmaa
Bergamote(s) de Nancy		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Prantsusmaa
Beurre Charentes-Poitou/ Beurre des Charentes/ Beurre des Deux-Sèvres		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Beurre de Bresse		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Beurre d'Isigny		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Bleu d'Auvergne		KPN	Juust	Prantsusmaa
Bleu de Gex Haut-Jura/Bleu de Septmoncel		KPN	Juust	Prantsusmaa
Bleu des Causses		KPN	Juust	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Bleu du Vercors-Sassenage		KPN	Juust	Prantsusmaa
Bœuf charolais du Bourbonnais		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Bœuf de Bazas		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Bœuf de Chalosse		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Bœuf de Charolles		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Bœuf de Vendée		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Bœuf du Maine		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Boudin blanc de Rethel		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Brie de Meaux		KPN	Juust	Prantsusmaa
Brie de Melun		KPN	Juust	Prantsusmaa
Brillat-Savarin		KGT	Juust	Prantsusmaa
Brioche vendéenne		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Prantsusmaa
Brocciu Corse/Brocciu		KPN	Juust	Prantsusmaa
Bulot de la Baie de Granville		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Prantsusmaa
Camembert de Normandie		KPN	Juust	Prantsusmaa
Canard à foie gras du Sud- Ouest (Chalosse, Gascogne, Gers, Landes, Périgord, Quercy)		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Cantal/Fourme de Cantal		KPN	Juust	Prantsusmaa
Chabichou du Poitou		KPN	Juust	Prantsusmaa
Chaource		KPN	Juust	Prantsusmaa
Chapon du Périgord		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Charolais		KPN	Juust	Prantsusmaa
Charolais de Bourgogne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Chasselas de Moissac		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Châtaigne d'Ardèche		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Chevrotin		KPN	Juust	Prantsusmaa
Choucroute d'Alsace		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Cidre Cotentin/Cotentin		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Cidre de Bretagne/Cidre breton		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Cidre de Normandie/Cidre normand		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Citron de Menton		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Clémentine de Corse		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Coco de Paimpol		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Comté		KPN	Juust	Prantsusmaa
Coppa de Corse/Coppa de Corse - Coppa di Corsica		KPN	Lihatooted	Prantsusmaa
Coquille Saint-Jacques des Côtes d'Armor		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Prantsusmaa
Cornouaille		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Crème de Bresse		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Crème d'Isigny/Crème fraîche d'Isigny		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Crème fraîche fluide d'Alsace		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Crottin de Chavignol/ Chavignol		KPN	Juust	Prantsusmaa
Dinde de Bresse		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Domfront		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Echalote d'Anjou		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Époisses		KPN	Juust	Prantsusmaa
Farine de blé noir de Bretagne/Farine de blé noir de Bretagne — Gwinizh du Breizh		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Farine de châtaigne corse/Farina castagnina corsa		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Farine de Petit Epeautre de Haute Provence		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Figue de Solliès		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Fin Gras/Fin Gras du Mézenc		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Foin de Crau		KPN	Hein	Prantsusmaa
Fourme d'Ambert		KPN	Juust	Prantsusmaa
Fourme de Montbrison		KPN	Juust	Prantsusmaa
Fraise du Périgord		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Fraises de Nîmes		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Gâche vendéenne		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Prantsusmaa
Génisse Fleur d'Aubrac		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Gruyère ⁽²⁾		KGT	Juust	Prantsusmaa
Haricot tarbais		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Huile d'olive d'Aix-en-Provence		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile d'olive de Corse/Huile d'olive de Corse-Oliu di Corsica		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile d'olive de Haute-Provence		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile d'olive de la Vallée des Baux-de-Provence		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile d'olive de Nice		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile d'olive de Nîmes		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile d'olive de Nyons		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huile essentielle de lavande de Haute-Provence/ Essence de lavande de Haute-Provence		KPN	Õlid ja rasvad	Prantsusmaa
Huitres Marennes Oléron		KGT	Aluslepingu I lisa loetletud muud tooted	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Jambon d'Auvergne		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon de Bayonne		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon noir de Bigorre		KPN	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon sec de Corse/Jambon sec de Corse – Prisuttu		KPN	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon de Lacaune		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon de l'Ardèche		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon de Vendée		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon sec des Ardennes/Noix de Jambon sec des Ardennes		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Jambon du Kintoa		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Kintoa		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Kiwi de l'Adour		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Laguiole		KPN	Juust	Prantsusmaa
Langres		KPN	Juust	Prantsusmaa
Lentille verte du Puy		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Lentilles vertes du Berry		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Lingot du Nord		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Livarot		KPN	Juust	Prantsusmaa
Lonzo de Corse/Lonzo de Corse - Lonzu		KPN	Lihatooted	Prantsusmaa
Lucques de Languedoc		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Mâche nantaise		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Mâconnais		KPN	Juust	Prantsusmaa
Maine - Anjou		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Maroilles/Marolles		KPN	Juust	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Melon de Guadeloupe		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Melon du Haut-Poitou		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Melon du Quercy		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Miel d'Alsace		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Miel des Cévennes		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Miel de Corse – Mele di Corsica		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Miel de Provence		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Miel de sapin des Vosges		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Mirabelles de Lorraine		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Mogette de Vendée		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Mont d'Or/Vacherin du Haut-Doubs		KPN	Juust	Prantsusmaa
Morbier		KPN	Juust	Prantsusmaa
Moules de Bouchot de la Baie du Mont-Saint- Michel		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Prantsusmaa
Moutarde de Bourgogne		KGT	Sinepipasta	Prantsusmaa
Munster/Munster-Géromé		KPN	Juust	Prantsusmaa
Muscato du Ventoux		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Neufchâtel		KPN	Juust	Prantsusmaa
Noisette de Cervione — Nuciola di Cervioni		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Noix de Grenoble		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Noix du Périgord		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Œufs de Loué		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Prantsusmaa
Oie d'Anjou		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Oignon de Roscoff		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Oignon doux des Cévennes		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Olive de Nice		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Olive de Nîmes		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Olives cassées de la Vallée des Baux-de-Provence		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Olives noires de la Vallée des Baux de Provence		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Olives noires de Nyons		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Ossau-Iraty		KPN	Juust	Prantsusmaa
Pâté de Campagne Breton		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa
Pâtes d'Alsace		KGT	Pastatooted	Prantsusmaa
Pays d'Auge/Pays d'Auge- Cambremer		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Pélardon		KPN	Juust	Prantsusmaa
Petit Épeautre de Haute- Provence		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Picodon		KPN	Juust	Prantsusmaa
Piment d'Espelette/Piment d'Espelette – Ezpeletako Biperra		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Pintadeau de la Drôme		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Pintade de l'Ardèche		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Poireaux de Créances		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Pomelo de Corse		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Pomme de terre de l'Île de Ré		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Pomme du Limousin		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Pommes des Alpes de Haute Durance		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Pommes de terre de Merville		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Pommes et poires de Savoie/Pommes de Savoie/Poires de Savoie		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Pont-l'Évêque		KPN	Juust	Prantsusmaa
Porc d'Auvergne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc de Franche-Comté		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc de la Sarthe		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc de Normandie		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc de Vendée		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc du Limousin		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc du Sud-Ouest		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Porc noir de Bigorre		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Poularde du Périgord		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Poulet de l'Ardèche/ Chapon de l'Ardèche		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Poulet des Cévennes/Chapon des Cévennes		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Poulet du Périgord		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Poulligny-Saint-Pierre		KPN	Juust	Prantsusmaa
Prés-salés de la baie de Somme		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Prés-salés du Mont-Saint- Michel		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Pruneaux d'Agen/Pruneaux d'Agen mi-cuits		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Raclette de Savoie		KGT	Juust	Prantsusmaa
Raviolle du Dauphiné		KGT	Pastatooted	Prantsusmaa
Reblochon/Reblochon de Savoie		KPN	Juust	Prantsusmaa
Rigotte de Condrieu		KPN	Juust	Prantsusmaa
Rillettes de Tours		KGT	Lihatooted	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Riz de Camargue		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Prantsusmaa
Rocamadour		KPN	Juust	Prantsusmaa
Roquefort		KPN	Juust	Prantsusmaa
Sainte-Maure de Touraine		KPN	Juust	Prantsusmaa
Saint-Marcellin		KGT	Juust	Prantsusmaa
Saint-Nectaire		KPN	Juust	Prantsusmaa
Salers		KPN	Juust	Prantsusmaa
Saucisse de Montbéliard		KGT	Lihatooded	Prantsusmaa
Saucisse de Morteau/Jésus de Morteau		KGT	Lihatooded	Prantsusmaa
Saucisson de Lacaune/ Saucisse de Lacaune		KGT	Lihatooded	Prantsusmaa
Saucisson de l'Ardèche		KGT	Lihatooded	Prantsusmaa
Saucisson sec d'Auvergne/ Saucisse sèche d'Auvergne		KGT	Lihatooded	Prantsusmaa
Selles-sur-Cher		KPN	Juust	Prantsusmaa
Soumaintrain		KGT	Juust	Prantsusmaa
Taureau de Camargue		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Thym de Provence		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Prantsusmaa
Tome des Bauges		KPN	Juust	Prantsusmaa
Tomme de Savoie		KGT	Juust	Prantsusmaa
Tomme des Pyrénées		KGT	Juust	Prantsusmaa
Valençay		KPN	Juust	Prantsusmaa
Veau d'Aveyron et du Ségala		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Veau du Limousin		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles d'Alsace		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles d'Ancenis		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles d'Auvergne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Bourgogne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Volaille de Bresse/Poulet de Bresse/Poularde de Bresse/Chapon de Bresse		KPN	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Bretagne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Challans		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Cholet		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Gascogne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Houdan		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Janzé		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de la Champagne		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de la Drôme		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de l'Ain		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Licques		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de l'Orléanais		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Normandie		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles de Vendée		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles des Landes		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Béarn		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Berry		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Charolais		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Forez		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Gatinais		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Gers		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Languedoc		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Lauragais		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Maine		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Volailles du plateau de Langres		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Val de Sèvres		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Volailles du Velay		KGT	Värske liha (ja rups)	Prantsusmaa
Baranjski kulen		KGT	Lihatooted	Horvaatia
Dalmatinski pršut		KGT	Lihatooted	Horvaatia
Drniški pršut		KGT	Lihatooted	Horvaatia
Ekstra djevičansko maslinovo ulje Cres		KPN	Õlid ja rasvad	Horvaatia
Istarski pršut/Istrski pršut		KPN	Lihatooted	Horvaatia, Sloveenia
Istra		KPN	Õlid ja rasvad	Horvaatia, Sloveenia
Korčulansko maslinovo ulje		KPN	Õlid ja rasvad	Horvaatia
Krčki pršut		KGT	Lihatooted	Horvaatia
Krčko maslinovo ulje		KPN	Õlid ja rasvad	Horvaatia
Lička janjetina		KGT	Värske liha (ja rups)	Horvaatia
Lički krumpir		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Horvaatia
Međimursko meso 'z tiblice		KGT	Lihatooted	Horvaatia
Neretvanska mandarina		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Horvaatia
Ogulinski kiseli kupus/Ogulinsko kiselo zelje		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Horvaatia
Paška janjetina		KPN	Värske liha (ja rups)	Horvaatia
Paški sir		KPN	Juust	Horvaatia
Poljički soparnik/Poljički zeljanik/Poljički uljenjak		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, konditritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Horvaatia
Slavonski kulen/Slavonski kulin		KGT	Lihatooted	Horvaatia
Slavonski med		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Horvaatia
Šoltansko maslinovo ulje		KPN	Õlid ja rasvad	Horvaatia
Varaždinsko zelje		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Horvaatia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Zagorski mlinci		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Horvaatia
Zagorski puran		KGT	Värske liha (ja rups)	Horvaatia
Alföldi kamillavirágzat		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Ungari
Budapesti szalámi/ Budapesti téliszalámi		KGT	Lihatooted	Ungari
Csabai kolbász/Csabai vastagkolbász		KGT	Lihatooted	Ungari
Gönci kajszibarack		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Ungari
Gyulai kolbász/Gyulai pároskolbász		KGT	Lihatooted	Ungari
Hajdúsági torma		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Ungari
Kalocsai fűszerpaprika őrlemény		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Ungari
Magyar szürkemarha hús		KGT	Värske liha (ja rups)	Ungari
Makói petrezselyemgyökér		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Ungari
Makói vöröshagyma/ Makói hagyma		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Ungari
Szegedi fűszerpaprika- őrlemény/Szegedi paprika		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Ungari
Szegedi szalámi/Szegedi téliszalámi		KPN	Lihatooted	Ungari
Szentesi paprika		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Ungari
Szőregi rózsatő		KGT	Lilled ja dekoratiivtaimed	Ungari
Clare Island Salmon		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Iirimaa
Connemara Hill lamb/Uain Sléibhe Chonamara		KGT	Värske liha (ja rups)	Iirimaa
Imokilly Regato		KPN	Juust	Iirimaa
Sneem Black Pudding		KGT	Lihatooted	Iirimaa
Timoleague Brown Pudding		KGT	Lihatooted	Iirimaa

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Waterford Blaa/Blaa		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Iirimaa
Abbacchio Romano		KGT	Värske liha (ja rups)	Itaalia
Acciughe Sotto Sale del Mar Ligure		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Itaalia
Aceto balsamico di Modena		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Aceto balsamico tradizionale di Modena		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Aceto balsamico tradizionale di Reggio Emilia		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Aglia Bianco Polesano		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Aglia di Voghiera		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Agnello del Centro Italia		KGT	Värske liha (ja rups)	Itaalia
Agnello di Sardegna		KGT	Värske liha (ja rups)	Itaalia
Alto Crotonese		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Amarene Brusche di Modena		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Anguria Reggiana		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Aprutino Pescarese		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Arancia del Gargano		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Arancia di Ribera		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Arancia Rossa di Sicilia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Asiago		KPN	Juust	Itaalia
Asparago Bianco di Bassano		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Asparago bianco di Cimadolmo		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Asparago di Badoere		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Asparago di Cantello		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Asparago verde di Altedo		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Basilico Genovese		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Bergamotto di Reggio Calabria – Olio essenziale		KPN	Eeterlikud õlid	Itaalia
Bitto		KPN	Juust	Itaalia
Bra		KPN	Juust	Itaalia
Bresaola della Valtellina		KGT	Lihatooted	Itaalia
Brisighella		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Brovada		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Bruzio		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Burrata di Andria		KGT	Juust	Itaalia
Caciocavallo Silano		KPN	Juust	Itaalia
Canestrato di Moliterno		KGT	Juust	Itaalia
Canestrato Pugliese		KPN	Juust	Itaalia
Canino		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Cantuccini Toscani/ Cantucci Toscani		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Cappellacci di zucca ferraresi		KGT	Pastatooted	Itaalia
Capocollo di Calabria		KPN	Lihatooted	Itaalia
Capperi di Pantelleria		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Carciofo Brindisino		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Carciofo di Paestum		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Carciofo Romanesco del Lazio		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Carciofo Spinoso di Sardegna		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Carota dell'Altopiano del Fucino	—	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Carota Novella di Ispica		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Cartoceto		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Casatella Trevigiana		KPN	Juust	Itaalia
Casciotta d'Urbino		KPN	Juust	Itaalia
Castagna Cuneo	—	KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Castagna del Monte Amiata		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Castagna di Montella		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Castagna di Vallerano		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Castelmagno		KPN	Juust	Itaalia
Chianti Classico		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Ciauscolo		KGT	Lihatooted	Itaalia
Cilento		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Ciliegia dell'Etna		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Ciliegia di Marostica		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Ciliegia di Vignola		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Cinta Senese		KPN	Värske liha (ja rups)	Itaalia
Ciocolato di Modica		KGT	Šokolaad ja sellest valmistatud tooted	Itaalia
Cipolla bianca di Margherita		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Cipolla Rossa di Tropea Calabria		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Cipollotto Nocerino		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Clementine del Golfo di Taranto		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Clementine di Calabria		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Collina di Brindisi		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Colline di Romagna		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Colline Pontine		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Colline Salernitane	—	KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Colline Teatine		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Coppa di Parma		KGT	Lihatooted	Itaalia
Coppa Piacentina		KPN	Lihatooted	Itaalia
Coppia Ferrarese		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Cotechino Modena		KGT	Lihatooted	Itaalia
Cozza di Scardovari		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Itaalia
Crudo di Cuneo		KPN	Lihatooted	Itaalia
Culatello di Zibello		KPN	Lihatooted	Itaalia
Culurgionis d'Ogliastra		KGT	Pastatooted	Itaalia
Dauno		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Fagioli Bianchi di Rotonda		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fagiolo Cannellino di Atina		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fagiolo Cuneo		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fagiolo di Lamon della Vallata Bellunese		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fagiolo di Sarconi		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fagiolo di Sorana		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Farina di castagne della Lunigiana		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Farina di Neccio della Garfagnana		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Farro di Monteleone di Spoleto		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Farro della Garfagnana		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fichi di Cosenza		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Fico Bianco del Cilento		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Ficodindia dell'Etna		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Ficodindia di San Cono		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Finocchiona		KGT	Lihatooted	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Fiore Sardo		KPN	Juust	Itaalia
Focaccia di Recco col formaggio		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Fontina		KPN	Juust	Itaalia
Formaggella del Luinese		KPN	Juust	Itaalia
Formaggio di Fossa di Sogliano		KPN	Juust	Itaalia
Formai de Mut dell'Alta Valle Brembana		KPN	Juust	Itaalia
Fungo di Borgotaro		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Garda		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Gorgonzola		KPN	Juust	Itaalia
Grana Padano		KPN	Juust	Itaalia
Insalata di Lusia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Irpinia – Colline dell'Ufita		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Kiwi Latina		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
La Bella della Daunia	—	KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Laghi Lombardi	—	KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Lametia		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Lardo di Colonnata		KGT	Lihatooted	Itaalia
Lenticchia di Altamura		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Lenticchia di Castelluccio di Norcia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Limone Costa d'Amalfi		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Limone di Rocca Imperiale		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Limone di Siracusa		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Limone di Sorrento		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Limone Femminello del Gargano		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Limone Interdonato Messina		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Liquirizia di Calabria		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Lucanica di Picerno		KGT	Lihatooted	Itaalia
Lucca		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Maccheroncini di Campofilone		KGT	Pastatooted	Itaalia
Marche		KGT	Õlid ja rasvad	Itaalia
Marrone della Valle di Susa		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone del Mugello		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone di Caprese Michelangelo		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone di Castel del Rio		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone di Combai		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone di Roccadaspide		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone di San Zeno		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marrone di Serino/Castagna di Serino		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Marroni del Monfenera		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Mela Alto Adige/Südtiroler Apfel		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Mela di Valtellina		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Mela Rossa Cuneo		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Mela Val di Non		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Melannurca Campana		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Melanzana Rossa di Rotonda		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Melone Mantovano		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Miele della Lunigiana		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Itaalia
Miele delle Dolomiti Bellunesi		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Miele Varesino		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Itaalia
Molise		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Montasio		KPN	Juust	Itaalia
Monte Etna		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Monte Veronese		KPN	Juust	Itaalia
Monti Iblei		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Mortadella Bologna		KGT	Lihatooted	Itaalia
Mortadella di Prato		KGT	Lihatooted	Itaalia
Mozzarella di Bufala Campana		KPN	Juust	Itaalia
Murazzano		KPN	Juust	Itaalia
Nocciola del Piemonte/ Nocciola Piemonte		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Nocciola di Giffoni		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Nocciola Romana		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Nocellara del Belice		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Nostrano Valtrompia		KPN	Juust	Itaalia
Oliva Ascolana del Piceno		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Olio di Calabria		KGT	Õlid ja rasvad	Itaalia
Olio di Puglia		KGT	Õlid ja rasvad	Itaalia
Oliva di Gaeta		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Ossolano		KPN	Juust	Itaalia
Pagnotta del Dittaino		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pampapato di Ferrara/ Pampepato di Ferrara		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Pancetta di Calabria		KPN	Lihatooted	Itaalia
Pancetta Piacentina		KPN	Lihatooted	Itaalia
Pane casareccio di Genzano	—	KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Pane di Altamura	—	KPN	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Pane di Matera		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Pane Toscano		KPN	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Panforte di Siena		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Parmigiano Reggiano	—	KPN	Juust	Itaalia
Pasta di Gragnano		KGT	Pastatooted	Itaalia
Patata del Fucino		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Patata dell'Alto Viterbese		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Patata della Sila		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Patata di Bologna		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Patata novella di Galatina		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Patata Rossa di Colfiorito		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pecorino Crotonese		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino delle Balze Volterrane		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino di Filiano		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino di Picinisco		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino Romano		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino Sardo		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino Siciliano		KPN	Juust	Itaalia
Pecorino Toscano		KPN	Juust	Itaalia
Penisola Sorrentina		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Peperone di Pontecorvo		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Peperone di Senise		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Pera dell'Emilia Romagna		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pera mantovana		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pescabivona		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
PESCA di Leonforte		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
PESCA di Verona		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
PESCA e nettarina di Romagna		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Piacentinu Ennese		KPN	Juust	Itaalia
Piadina Romagnola/Piada Romagnola		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Piave		KPN	Juust	Itaalia
Pistacchio verde di Bronte		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pitina		KGT	Lihatooted	Itaalia
Pizzoccheri della Valtellina		KGT	Pastatooted	Itaalia
Pomodorino del Piennolo del Vesuvio		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pomodoro di Pachino		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Pomodoro S. Marzano dell'Agro Sarnese- Nocerino		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Porchetta di Ariccia		KGT	Lihatooted	Itaalia
Pretuziano delle Colline Teramane		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Prosciutto Amatriciano		KGT	Lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Carpegna		KPN	Lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Modena		KPN	Lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Norcia		KGT	Lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Parma		KPN	Lihatooted	Itaalia
Prosciutto di Sauris		KGT	Lihatooted	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Prosciutto di San Daniele		KPN	Värske liha (ja rups)	Itaalia
Prosciutto Toscano		KPN	Lihatooted	Itaalia
Prosciutto Veneto Berico-Euganeo		KPN	Lihatooted	Itaalia
Provolone del Monaco		KPN	Juust	Itaalia
Provolone Valpadana		KPN	Juust	Itaalia
Puzzone di Moena/Spretz Tzaorì		KPN	Juust	Itaalia
Quartirolò Lombardo		KPN	Juust	Itaalia
Radicchio di Chioggia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Radicchio di Verona		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Radicchio Rosso di Treviso		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Radicchio Variegato di Castelfranco		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Ragusano		KPN	Juust	Itaalia
Raschera		KPN	Juust	Itaalia
Ricciarelli di Siena		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Ricotta di Bufala Campana		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Itaalia
Ricotta Romana		KPN	Juust	Itaalia
Riso del Delta del Po		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Riso di Baraggia Biellese e Vercellese		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Riso Nano Vialone Veronese		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Riviera Ligure		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Robiola di Roccaverano		KPN	Juust	Itaalia
Sabina		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Salama da sugo		KGT	Lihatooted	Itaalia
Salame Brianza		KPN	Lihatooted	Itaalia
Salame Cremona		KGT	Lihatooted	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Salame di Varzi		KGT	Lihatooted	Itaalia
Salame d'oca di Mortara		KGT	Lihatooted	Itaalia
Salame Felino		KGT	Lihatooted	Itaalia
Salame Piacentino		KPN	Lihatooted	Itaalia
Salame Piemonte		KGT	Lihatooted	Itaalia
Salame S. Angelo		KGT	Lihatooted	Itaalia
Salamini italiani alla cacciatora		KPN	Lihatooted	Itaalia
Salmerino del Trentino		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Itaalia
Salsiccia di Calabria		KPN	Lihatooted	Itaalia
Salva Cremasco		KPN	Juust	Itaalia
Sardegna		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Scalognò di Romagna		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Sedano Bianco di Sperlonga		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Seggiano		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Sicilia		KGT	Õlid ja rasvad	Itaalia
Silter		KPN	Juust	Itaalia
Soppressata di Calabria		KPN	Lihatooted	Itaalia
Soprèssa Vicentina		KPN	Lihatooted	Itaalia
Speck dell'Alto Adige/ Südtiroler Markenspeck/ Südtiroler Speck		KGT	Lihatooted	Itaalia
Spresa delle Giudicarie		KPN	Juust	Itaalia
Squacquerone di Romagna		KPN	Juust	Itaalia
Stelvio/Stilfser		KPN	Juust	Itaalia
Strachitunt		KPN	Juust	Itaalia
Susina di Dro		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Taleggio		KPN	Juust	Itaalia
Tergeste		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Terra di Bari		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Terra d'Otranto		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Terre Aurunche		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Terre di Siena		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Terre Tarentine		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Tinca Gobba Dorata del Pianalto di Poirino		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Itaalia
Toma Piemontese		KPN	Juust	Itaalia
Torrone di Bagnara		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, konditritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Itaalia
Toscano		KGT	Õlid ja rasvad	Itaalia
Trote del Trentino		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Itaalia
Tuscia		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Umbria		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Uva da tavola di Canicattì		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Uva da tavola di Mazzarrone		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Uva di Puglia		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Itaalia
Val di Mazara		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Valdemone		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Valle d'Aosta Fromadzo		KPN	Juust	Itaalia
Valle d'Aosta Jambon de Bosses		KPN	Lihatooted	Itaalia
Valle d'Aosta Lard d'Arnad		KPN	Lihatooted	Itaalia
Valle del Belice		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Valli Trapanesi		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Valtellina Casera		KPN	Juust	Itaalia
Vastedda della valle del Belice		KPN	Juust	Itaalia
Veneto Valpolicella, Veneto Euganei e Berici, Veneto del Grappa		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Vitellone bianco dell'Appennino Centrale		KGT	Värske liha (ja rups)	Itaalia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Vitelloni Piemontesi della coscia		KGT	Värske liha (ja rups)	Itaalia
Vulture		KPN	Õlid ja rasvad	Itaalia
Zafferano dell'Aquila		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Zafferano di San Gimignano		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Zafferano di Sardegna		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Itaalia
Zampone Modena		KGT	Lihatooted	Itaalia
Daujėnų naminė duona		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Leedu
Džiugas		KGT	Juust	Leedu
Kaimiškas Jovary alus		KGT	Õlu	Leedu
Lietuviškas varškės sūris		KGT	Juust	Leedu
Liliputas		KGT	Juust	Leedu
Seinų/Lazdijų krašto medus/Miód z Sejneńszczyńy/ Łódziejszczyzny		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Leedu, Poola
Stakliškės		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Leedu
Beurre rose — Marque nationale du Grand-Duché de Luxembourg		KPN	Õlid ja rasvad	Luksemburg
Miel — Marque nationale du Grand-Duché de Luxembourg		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Luksemburg
Salaisons fumées, marque nationale du Grand-Duché de Luxembourg		KGT	Lihatooted	Luksemburg
Viande de porc, marque nationale du Grand-Duché de Luxembourg		KGT	Värske liha (ja rups)	Luksemburg
Carnikavas nēģi		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Läti
Latvijas lielie pelēkie zirņi		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Läti

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Rucavas baltais sviests		KGT	Õlid ja rasvad	Läti
Boeren-Leidse met sleutels		KPN	Juust	Madalmaad
Brabantse Wal asperges		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Madalmaad
De Meerlander		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Madalmaad
Edam Holland		KGT	Juust	Madalmaad
Gouda Holland		KGT	Juust	Madalmaad
Hollandse geitenkaas		KGT	Juust	Madalmaad
Kanterkaas/ Kanternagelkaas/ Kanterkomijnkaas		KPN	Juust	Madalmaad
Noord-Hollandse Edammer		KPN	Juust	Madalmaad
Noord-Hollandse Gouda		KPN	Juust	Madalmaad
Opperdoezer Ronde		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Madalmaad
Westlandse druif		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Madalmaad
Andruty Kaliskie		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Poola
Bryndza Podhalańska		KPN	Juust	Poola
Cebularz lubelski		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Poola
Chleb prądnicki		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Poola
Czosnek galicyjski		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Fasola korczyńska		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Fasola Piękny Jaś z Doliny Dunajca/Fasola z Doliny Dunajca		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Fasola Wrzawska		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Jabłka grójeckie		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Jabłka łackie		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Jagnięcina podhalańska		KGT	Värske liha (ja rups)	Poola
Karp zatorski		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Poola
Kiełbasa biała parzona wielkopolska		KGT	Lihatooded	Poola
Kiełbasa lisecka		KGT	Lihatooded	Poola
Kiełbasa piaszczańska		KGT	Lihatooded	Poola
Kołocz śląski/kołacz śląski		KGT	Leib, valikpagaritooded, koogid, kondiitritooded, küpsised ja muud pagaritooded	Poola
Krupnioki śląskie		KGT	Lihatooded	Poola
Miód drahimski		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Poola
Miód kurpiowski		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Poola
Miód wrzosowy z Borów Dolnośląskich		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Poola
Obwarzanek krakowski		KGT	Leib, valikpagaritooded, koogid, kondiitritooded, küpsised ja muud pagaritooded	Poola
Oscypek		KPN	Juust	Poola
Podkarpacki miód spadziowy		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Poola
Redykołka		KPN	Juust	Poola
Rogal świętomarciński		KGT	Leib, valikpagaritooded, koogid, kondiitritooded, küpsised ja muud pagaritooded	Poola
Ser koryciński swojski		KGT	Juust	Poola
Śliwka szydlowska		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Suska sechłońska		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Truskawka kaszubska/ Kaszëbskô malëna		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola
Wielkopolski ser smażony		KGT	Juust	Poola
Wiśnia nadwiślanka		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Poola

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Alheira de Barroso-Montalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Alheira de Mirandela		KGT	Lihatooted	Portugal
Alheira de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Ameixa d'Elvas		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Amêndoa Coberta de Moncorvo		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal
Amêndoa Douro		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Ananás dos Açores/São Miguel		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Anona da Madeira		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Arroz Carolino do Baixo Mondego		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Arroz Carolino Lezírias Ribatejanas		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Azeite de Moura		KPN	Õlid ja rasvad	Portugal
Azeite de Trás-os-Montes		KPN	Õlid ja rasvad	Portugal
Azeite do Alentejo Interior		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Azeites da Beira Interior (Azeite da Beira Alta, Azeite da Beira Baixa)		KPN	Õlid ja rasvad	Portugal
Azeites do Norte Alentejano		KPN	Õlid ja rasvad	Portugal
Azeites do Ribatejo		KPN	Õlid ja rasvad	Portugal
Azeitona de conserva Negrinha de Freixo		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Azeitonas de Conserva de Elvas e Campo Maior		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Batata de Trás-os-montes		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Batata doce de Aljezur		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Borrego da Beira		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Borrego de Montemor-o-Novo		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Borrego do Baixo Alentejo		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Borrego do Nordeste Alentejano		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Borrego Serra da Estrela		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Borrego Terrincho		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Butelo de Vinhais/Bucho de Vinhais/Chouriço de Ossos de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Cabrito da Beira		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cabrito da Gralheira		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cabrito das Terras Altas do Minho		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cabrito de Barroso		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cabrito do Alentejo		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cabrito Transmontano		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cacholeira Branca de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Capão de Freamunde		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carnalentejana		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Arouquesa		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Barrosã		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Cachena da Peneda		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne da Charneca		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne de Bísaro Transmonano/Carne de Porco Transmontano		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne de Bovino Cruzado dos Lameiros do Barroso		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne de Bravo do Ribatejo		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Carne de Porco Alentejano		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne dos Açores		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Marinhoa		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Maronesa		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Mertolenga		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Carne Mirandesa		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Castanha da Terra Fria		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Castanha de Padrela		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Castanha dos Soutos da Lapa		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Castanha Marvão- Portalegre		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Cereja da Cova da Beira		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Cereja de São Julião- Portalegre		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Chouriça de carne de Barroso-Montalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriça de carne de Melgaço		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriça de Carne de Vinhais/Linguiça de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriça de sangue de Melgaço		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriça doce de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriço azedo de Vinhais/Azedo de Vinhais/ Chouriço de Pão de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriço de Abóbora de Barroso-Montalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriço de Carne de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriço de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Chouriço grosso de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Chouriço Mouro de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Citrinos do Algarve		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Cordeiro Bragançano		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cordeiro de Barroso/Anho de Barroso/Cordeiro de leite de Barroso		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cordeiro Mirandês/ Canhono Mirandês		KPN	Värske liha (ja rups)	Portugal
Farinheira de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal
Farinheira de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Fogaça da Feira		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal
Folar de Valpaços		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal
Ginja de Óbidos e Alcobaça		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Linguiça de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Linguiça do Baixo Alentejo/Chouriço de carne do Baixo Alentejo		KGT	Lihatooted	Portugal
Lombo Branco de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Lombo Enguitado de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Maçã Bravo de Esmolfe		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Maçã da Beira Alta		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Maçã da Cova da Beira		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Maçã de Alcobaça		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Maçã de Portalegre		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Maçã Riscadinha de Palmela		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Maracujá dos Açores/S. Miguel		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Mel da Serra da Lousã		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel da Serra de Monchique		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel da Terra Quente		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel das Terras Altas do Minho		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel de Barroso		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel do Alentejo		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel do Parque de Montezinho		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel do Ribatejo Norte (Serra d'Aire, Albufeira de Castelo de Bode, Bairro, Alto Nabão)		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Mel dos Açores		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Meloa de Santa Maria — Açores		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Morcela de Assar de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Morcela de Cozer de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Morcela de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal
Ovos moles de Aveiro		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal
Paio de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal
Paia de Lombo de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal
Paia de Toucinho de Estremoz e Borba		KGT	Lihatooted	Portugal
Painho de Portalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Paio de Beja		KGT	Lihatooted	Portugal
Pão de Ló de Ovar		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Pastel de Chaves		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal
Pastel de Tentúgal		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Portugal
Pêra Rocha do Oeste		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Pêssego da Cova da Beira		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Portugal
Presunto de Barrancos/ Paleta de Barrancos		KPN	Lihatooted	Portugal
Presunto de Barroso		KGT	Lihatooted	Portugal
Presunto de Camp Maior e Elvas/Paleta de Campo Maior e Elvas		KGT	Lihatooted	Portugal
Presunto de Melgaço		KGT	Lihatooted	Portugal
Presunto de Santana da Serra/Paleta de Santana da Serra		KGT	Lihatooted	Portugal
Presunto de Vinhais/ Presunto Bísaro de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Presunto do Alentejo/Paleta do Alentejo		KPN	Lihatooted	Portugal
Queijo de Azeitão		KPN	Juust	Portugal
Queijo de cabra Transmontano		KPN	Juust	Portugal
Queijo de Évora		KPN	Juust	Portugal
Queijo de Nisa		KPN	Juust	Portugal
Queijo do Pico		KPN	Juust	Portugal
Queijo mestiço de Tolosa		KGT	Juust	Portugal
Queijo Rabaçal		KPN	Juust	Portugal
Queijo São Jorge		KPN	Juust	Portugal
Queijo Serpa		KPN	Juust	Portugal
Queijo Serra da Estrela		KPN	Juust	Portugal
Queijo Terrincho		KPN	Juust	Portugal

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Queijos da Beira Baixa (Queijo de Castelo Branco, Queijo Amarelo da Beira Baixa, Queijo Picante da Beira Baixa)		KPN	Juust	Portugal
Requeijão da Beira Baixa		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Requeijão Serra da Estrela		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Salpicão de Barroso- Montalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Salpicão de Melgaço		KGT	Lihatooted	Portugal
Salpicão de Vinhais		KGT	Lihatooted	Portugal
Sangueira de Barroso- Montalegre		KGT	Lihatooted	Portugal
Travia da Beira Baixa		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Portugal
Vitela de Lafões		KGT	Värske liha (ja rups)	Portugal
Cârnați de Pleșcoi		KGT	Lihatooted	Rumeenia
Magiun de prune Topoloveni		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Rumeenia
Novac afumat din Țara Bârsei		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Rumeenia
Salam de Sibiu		KGT	Lihatooted	Rumeenia
Scrumbie de Dunăre afumată		KGT	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Rumeenia
Telemea de Ibănești		KPN	Juust	Rumeenia
Telemea de Sibiu		KGT	Juust	Rumeenia
Bruna bönor från Öland		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Rootsi
Hännlamb		KPN	Värske liha (ja rups)	Rootsi
Kalix Löjrom		KPN	Värske kala, molluskid ja koorikloomad ning neist valmistatud tooted	Rootsi
Skånsk spettekaka		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Rootsi
Svecia		KGT	Juust	Rootsi
Upplandskubb		KPN	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritooted, küpsised ja muud pagaritooted	Rootsi

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Bovški sir		KPN	Juust	Sloveenia
Ekstra deviško oljčno olje Slovenske Istre		KPN	Õlid ja rasvad	Sloveenia
Jajca izpod Kamniških planin		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Sloveenia
Kočevski gozdni med		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Sloveenia
Kranjska klobasa		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Kraška panceta		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Kraški med		KPN	Muud loomse päritoluga tooted	Sloveenia
Kraški pršut		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Kraški zašink		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Mohant		KPN	Juust	Sloveenia
Nanoški sir		KPN	Juust	Sloveenia
Prekmurska šunka		KGT	Värske liha (ja rups)	Sloveenia
Prleška tünka		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Ptujski lük		KGT	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Sloveenia
Šebreljski želodec		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Slovenski med		KGT	Muud loomse päritoluga tooted	Sloveenia
Štajerski hmelj		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Sloveenia
Štajersko prekmursko bučno olje		KGT	Õlid ja rasvad	Sloveenia
Tolminc		KPN	Juust	Sloveenia
Zgornjesavinjski želodec		KGT	Lihatooted	Sloveenia
Klenovecký syrec		KGT	Juust	Slovakkia
Levický Slad		KGT	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Slovakkia
Oravský korbáčik		KGT	Juust	Slovakkia
Paprika Žitava/Žitavská paprika		KPN	Aluslepingu I lisas loetletud muud tooted	Slovakkia
Skalický trdelník		KGT	Leib, valikpagaritooted, koogid, kondiitritoored, küpsised ja muud pagaritoored	Slovakkia
Slovenská bryndza		KGT	Juust	Slovakkia
Slovenská parenica		KGT	Juust	Slovakkia

Nimetus	Transkriptsioon ladina tähestikus	Kaitse liik ⁽¹⁾	Toote liik	Päritolu
Slovenský oštiepok		KGT	Juust	Slovakkia
Stupavské zelé		KPN	Puuviljad, köögiviljad ja teraviljad töötlemata ja töödeldud kujul	Slovakkia
Tekovský salámový syr		KGT	Juust	Slovakkia
Zázrivské vojky		KGT	Juust	Slovakkia
Zázrivský korbáčik		KGT	Juust	Slovakkia

⁽¹⁾ Vastavalt liidu kehtivatele õigusaktidele, millele on osutatud 2. liites.

⁽²⁾ KGT „Gruyère“ kasutustingimused on esitatud komisjoni 6. veebruari 2013. aasta rakendusmääruse (EL) nr 110/2013 (millega registreeritakse kaitstud päritolunimetuste ja kaitstud geograafiliste tähiste registris nimetus [Gruyère (KGT)] (ELT L 36, 7.2.2013, lk 1)) põhjendustes 8 ja 9.

2. liide

LEPINGUOSALISTE ÕIGUSAKTID

Euroopa Liidu õigusaktid

Euroopa Parlamendi ja nõukogu 21. novembri 2012. aasta määrus (EL) nr 1151/2012 põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta (ELT L 343, 14.12.2012, lk 1).

Komisjoni 18. detsembri 2013. aasta delegeeritud määrus (EL) nr 664/2014, millega täiendatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrust (EL) nr 1151/2012 seoses kaitstud päritolunimetuste, kaitstud geograafiliste tähiste ja garanteeritud traditsiooniliste toodete liidu sümbolite kehtestamisega ning seoses teatavate päritolueeskirjade, teatavate menetluseeskirjade ning teatavate täiendavate üleminekueskirjadega (ELT L 179, 19.6.2014, lk 17).

Komisjoni 13. juuni 2014. aasta rakendusmäärus (EL) nr 668/2014, millega kehtestatakse Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) rakenduseeskirjad (ELT L 179, 19.6.2014, lk 36).

Šveitsi Konföderatsiooni õigusaktid

28. mai 1997. aasta määrus põllumajandustoodete, töödeldud põllumajandustoodete, metsandustoodete ja töödeldud metsandustoodete päritolunimetuste ja geograafiliste tähiste kaitse kohta, viimati muudetud 14. detsembril 2018 (RS 910.12, RO 2020 5445).“

ISSN 1977-0650 (elektroniline väljaanne)
ISSN 1725-5082 (paberväljaanne)